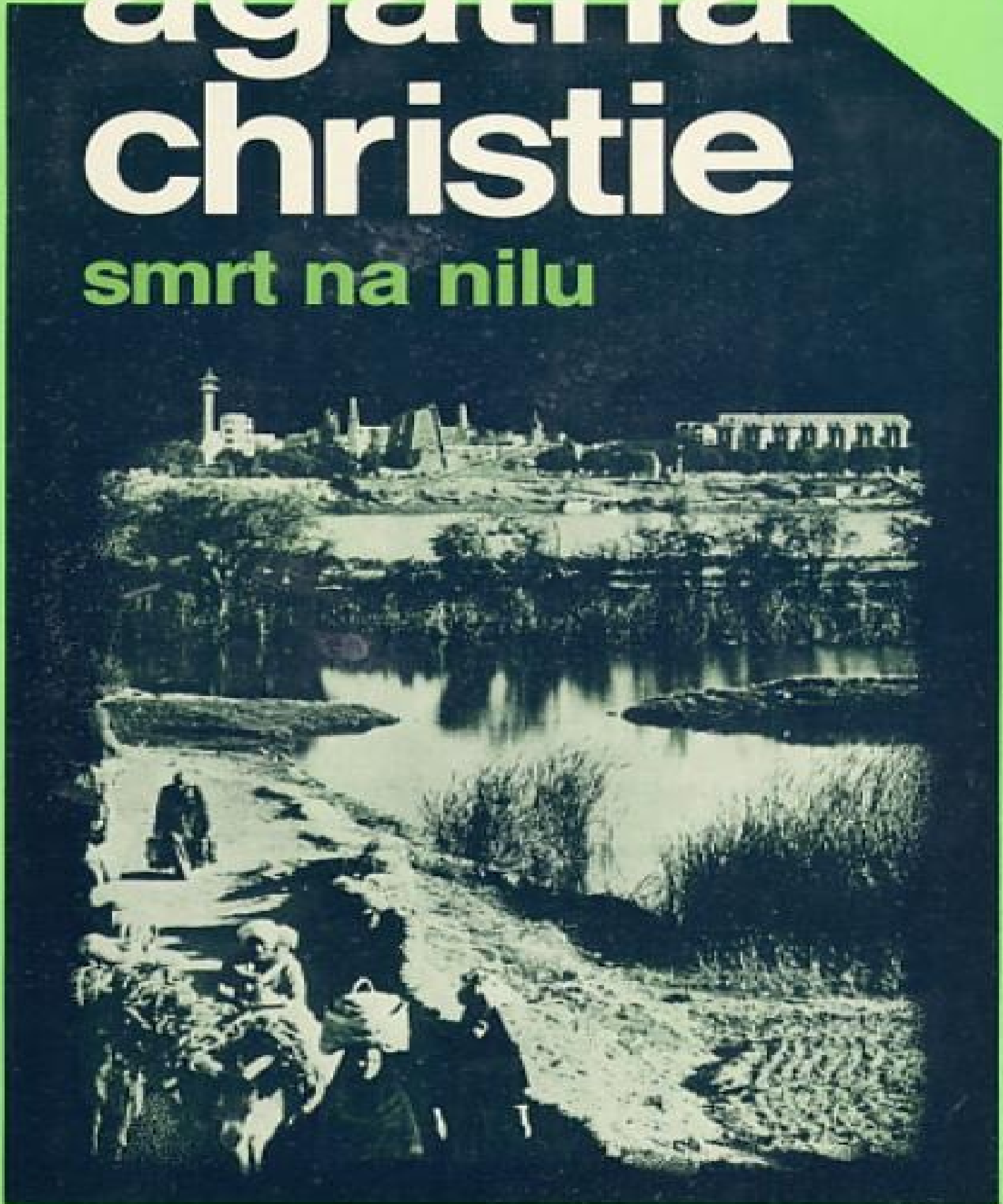

agatha christie

smrt na nilu

Smrt na Nilu

Death on the Nile

Agatha Christie, 1937

1.

Linnet Ridgeway!

To je ona! — uzviknuo je gospodin Burnaby, vlasnik gostionice »Tri krune« i gurmio svog sugovornika. Oba su se muškarca zalnteresirano zagledala izbviljenih očiju i poluotvorenih usta.

Velik, purpurnocrven »rollce-royce« tog se trenutka zaustavio ispred mjesne pošte.

Iz njega je iskočila gologlava djevojka, odjevena u haljinu naizgled jednostavna kroja (ali samo naizgled!). Djevojka zlatne kose i pravilnih aristokratskih crta lica — djevojka dražesna izgleda — djevojka kakva se rijetko sretala u mjestancu kao šta je Malton-under-Wode.

Brzim i odiučnim korakom ušla je u poštu.

— Ona je! — ponovio je gospodin Burnaby i nastavlo tiho i s puno poštovanja:

— Ima milijune... cijeli će imetak potrošiti na tu kuću. Bit će i bazena, i talijanskih vrtova, čak i plesna dvorana, dala je srušiti pola kuće da bi se sve sagradilo iznova...

— Donijet će novac gradu — rekao je njegov prijatelj, mršav muškarac pomalo otrcana izgleda. Govorio je zajedljivo i pun zavisti.

— Da, to je velika stvar za Malton-under-Wode— složio še s njim gospodin Burnaby. — Zaista velika stvar.

Gospodln Burnaby bio je očito time vrlo zadovoljan.

— Sve će nas to dobrano razbuditi — dodao je.

— Samo ipak će to biti malo drukčije nego u vrijeme Sir Georgea — primijetio je njegov prijatelj.

— Sve su mu to priskrbili konji — rekao je gospodin Burnaby pomirljivo. — Nikad nije imao sreće.

— Koliko je dobio za to imanje?

— Kako sam čuo, dobrih šezdeset tisuća.

Mršavi je muškarac zviznuo.

— A čuo sam i to — trijumfalno je nastavio gospodin Burnaby — da će potrošiti još šezdeset tisuća prije no što završi tu kuću!

— Prokletstvo! — izustio je mršavi. — Odakle li joj samo sav taj novac?

— Amerika, tako se barem priča. Njezina je majka bila jedinica nekog milijunaša.

Baš je kao slika, zar ne?

Djevojka je izišla iz pošte i popela se u kola.

Dok su se kola udaljavala, mršavi ju je slijedio pogledom. — To je nepravedno — promrmljao je. — Novac i ljepota — previše! Ako je djevojka tako bogata, tada nema prava biti i toliko lijepa. A ona je zaista prekrasna... Sve ima ta djevojka, baš sve. To nije pravedno...

Izvadak iz društvene kronike dnevnog lista: Među gostima »Chez Ma Tante« primijetio sam prekrasnu Linnet Ridgeway. Bila je u društvu pl. Joanne Southwood, lorda Windleshama i gospodina Tobyja Brycea. Gospođica Ridgeway je, kao što svi znaju, kćerka Melchuishu Ridgewayu, koji se oženio Annom Hartz. Od djeda Leopolda Hartza naslijedila je golem imetak. Dražesna Linnet trenutno je glavna senzacija u gradu, a govorka se da će se uskoro objaviti zaruke. Sigurno je da je lord Windlesham djelovao vrlo espris!!

— Mislim, dušo, da će sve biti savršeno, predivno — rekla je pl. Joanna Southwood.

Sjedila je u spavaćoj sobi Linnet Ridgeway u Wode Hallu. Kroz prozor se pružao pogled preko vrtova sve do plavičastih sjena šuma u daljini.

— Djeluje gotovo savršeno, zar ne? — upitala je Linnet.

Naslonila je ruke na prozorsku dasku. Lice joj je bilo napeto, živo, dinamično. Uz nju je Joanna Southwood djelovala nekako blijedo i pomalo bezizražajno. Visoka mlada žena imala je dvadeset sedam godina, dugo, pametno lice tanko ocrtanih obrva.

— Koliko si samo uradila dosad! Jesi li angažirala puno arhitekata i drugih ljudi?

— Tri.

— Kakvi su ti arhitekti? Čini mi se da nikad ..

— Bili su posve u redu. Samo su ponekad, za moj pojam, bili malo nepraktični.

— Ti si to, dušo, sigurno brzo uredila! Barem si ti vrlo praktično stvorenje!

Joanna je uzela nisku bisera s toaletnog stolića.

— Pretpostavljam, da su pravi, zar ne, Linnet?

— Naravno.

— Znam, to je tebi „naravno“, srce, ali nije većini ljudi. Uzgojeni biseri ili čak imitacija! Zaista su nevjerojatni, dušo, tako nijansirano složeni. Mora da vrijede cijelo bogatstvo.

— Malo su vulgarni, ne misliš li?

— Nisu, sigurno nisu, to je čista ljepota. Koliko vrijede?

— Oko pedeset tisuća.

— Lijepa hrpa novca! Ne bojiš li se da ti ih ukradu?

— Ne, uvijek ih nosim, osam toga, ionako su osigurani.

— Daj mi da ih nosim do večere, hoćeš li, dušo? To je tako uzbudljivo.

— Naravno, ako želiš — nasmijala se Linnet.

— Znaš, Linnet, zaista ti zavidim. Ti jednostavno imaš sve. Dvadeset ti je godina, svoj si gospodar, imaš novaca koliko god hoćeš, ljepote i zdravlja također. čak imaš i mozga! Kada navršavaš dvadeset i prvu?

— Slijedećeg lipnja. U čast punoljetnosti u Londonu ću prirediti veliku zabavu.

— I onda ćeš se udati za Charlesa Windleshama? Sva ta mala odvratna piskarala tračeva toliko se uzbuđuju zbog toga. A on ti je zaista i nevjerovatno odan.

Linnet je slegnula ramenima nisam vidjela ni jednoga.

Prijateljičinom turpijicom Joanna je brusila nokte, boje tamne krvi. Naslonila se i nagnute je glave kritično promatrala rezultat.

— Draga — započela je razvučenim giasom — neće li to biti prilično zamorno? Kad se mojim prijateljima dogodi bilo kakva nesreća, odmah ih napuštam! To zvuči okrutno, ali mi prištedi mnogo briga. Od tebe uvijek žele samo novac.

Ili se počinju baviti modnim kreiranjem pa moraš od njih kupovati užasne haljine.

Ili oslikavaju sjenila za svjetiljke ili prave šalove.

— Znači, kada bih i ja sutra izgubila sav svoj novac, ti bi me napustila?

— Tako je, draga, upravo tako. Ne možeš reći da nisam iskrena! Volim samo uspješne ljude. Brzo ćeš uvidjeti da su takvi gotovo svi ljudi. Samo, većina ih to ne želi priznati. Oni samo kažu kako se više ne mogu vidati s Mary ili Emily ili Pamelom ili nekim drugim. »Sirotica— njezine brige su je učinile tako gorkom i proračunatom.«

— Kako si odvratna, Joanna!

— Samo idem linijom manjeg otpora, kao i svi dragi.

— Ja ne idem!

— Očito! Ali i ne moraš biti čelična kada ti svaka tri mjeseca tvoji zgodni američki opunomoćenici, srednjih godina, plaćaju bogato uzdržavanje.

— Ipak nisi u pravu za Jacqueline — rekla je Linnet. — Ona nije priljepak. Željela sam joj pomoći, ali mi to ona nije dopustila. Ponosna je.

— Zašto joj se toliko žuri da te vidi? Kladim se da nešto treba. Samo pričekaj i vidjet ćeš.

Bila je uzbuđena — priznala je Linnet. — Jackie se oduvijek strašno uzbuđivala radi svake sitnice. Jedanput je u nekoga čak zabila nož za otvaranje pisama!

— Kako uzbudljivo, draga!

— Ranila je dječaka koji je zadirkirao psa. Jackie ga je pokušavala nagovoriti da prestane. Ali on nije htio. Šćepala ga je i tresla, ali je on bio znatno jači od nje.

Na kraju je zamahnula nožem za otvaranje pisama i zabila ga u nj. Bio je to zaista gadan ubod!

— Mogu zamisliti. Zvuči vrlo neugodno! Linnetina je služavka ušla u sobu. Bila je uplakana i, promrmljavši neku ispriku, izvadila je haljinu iz garderobe i odnijela je iz sobe. — Što je s Marie? — upitala je Joanna.

— Sirotica! Znaš da sam ti ispričala kako se želi udati za nekog čovjeka koji radl u Egiptu. Nije znala mnogo o njemu, pa sam mislila da bi bilo bolje provjeriti je li sve u redu. Otkrila sam da on već ima ženu — i troje djece.

— Koliko li ti sebi samo stvaraš neprijatelja, Linnet!

— Neprijatelja? — iznenadila se Linnet. Joanna je kimnula j zapalila cigaretu.

— Neprijatelja, dušo moja. Ti si, naime, tako bezgranično efikasna. I opasno sposobna činiti uvijek samo ispravne stvari.

— Ni govora — nasmijala se Linnet. — Nemam ja ni jednog neprijatelja na svijetu.

Lord Windlesham je sjedio pod cedrom. Oči su mu se odmarale na skladnim proporcijaraa Wode Halla. Ništa nije narušavalo ljepotu starog zdanja: blokovi novih zgrada bili su izvan njegova vidika. Odatle se pružao lijep pogled na pitomu okolicu okupanu jesenskim suncem. Ali uskoro Charles Windlesham nije više pred sobom vidio Wode Hall. Učinilo mu se da gleda u mnogo impozantniju kuću elizabetinskog stila, preko mnoštva jesenskih vrtova, u nešto hladniju pozadinu...

Bilo je to sjedište njegove porodice, Charltonbury, a ispred zdanja stajala je djevojka, sjajne, zlatne kose, samouvjerena i poželjna izgleda — Linnet kao gospodarica Charltonburirja! Bio je pun nade. Njezino odbijanje nipošto nije bilo konačno. Bilo je to jedva nešto više od molbe da bude strpljiv. A on je sebi mogao dopustiti da još malo pričeka...

Kako se sve dobro poklopilo! Njemu bi zasigurno bilo preporučljivo da se oženi zbog novca, ali nije bilo tako nužno da bi se morao po svaku cijenu odreći svojih osjećaja. A on je volio Linnet želio bi se njome oženiti upravo da je bila i bez prebijene pare, a ne jedna od najbogatijih djevojaka Engleske. Samo, na svu sreću, ona je bila jedna od najbogatijih djevojaka Engleske...

U mislima se igrao vrlo privlačnim planovima za budućnost. Gospodarstvo nad Roxedaleom, možda i obnova zapadnog krila?

Charles Windlesham sanjario je na suncu.

Bilo je četiri sata kad se mali rasklimani dvosjed zaustavio uz škripu i prštanje šljunka. Iz njega je izašla djevojka — malo vitko stvorenje s grivom tamne kose.

Potrčala je uza stepenice i pozvonila energično.

Poslije nekoliko minuta uvedena je u dug, raskošan salon, a batler, koji je izgledao kao svećenik, najavio je tugaljivo svečanim tonom: — Miss de Bellefort.

— Linnet!

— Jackie!

Windlesham je stajao malo po strani, sa simpatijom gledajući kako se to malo vatreno stvorenje baca u raskriljene Linnetine ruke.

— Lord Windlesham — miss de Bellefort — moja najbolja prijateljica!

— Zgodno dijete, — pomislio je — zapravo nije zgodna, ali je vrlo privlačna sa svojom tamnom, kovrčavom kosom i velikim očima. Promrmljao je nekoliko pristojnih i beznačajnih riječi i zatim se obzirno povukao, ostavivši dvije prijateljice nasamu. Jacqueline je odmah reagirala. Linnet se sjećala te njezdne osobine.

— Windlesham? Windlesham? To je onaj čovjek o kojem piše u novinama da ćeš se udati za nj? Hoćeš li Linnet? Hoćeš li?

— Možda — promrmljala je Linnet.

— Draga, toliko se radujem! Izgleda simpatično.

— Ne razmišljaj o tome, još se nisam odlučila.

— Naravno, nisi! Kraljice biraju svojeg muža tek kad zrelo razmisle.

— Ne pričaj gluposti, Jackie!

— Ali ti si zaista kraljica, Linnet! Oduvijek si to bila. Sa Majestc la reine Linnete.

Linnete la blonde! A ja — ja sam kraljičina osoba povjerenja! Počasna dama!

— Kakve besmislice pričaš, Jackie! Radije mi reci gdje si bila sve ovo vrijeme?

Samo nestaneš i nikada ne napišeš ni retka.

— Mrzim pisanje pisama. Gdje sam bila? Ah, do grla u neprilikama. Namještenica, znaš — odvratna namještenja kod odvratnih žena!

— Zaista bih bila sretna, kad bi ti, draga...

— Kada bih. primila kraljičino dobročinstvo? Dakle, iskreno rečeno, zato sam ovdje. Ne, ne želim od tebe posuditi novac. Nije još stiglo do tle! Ali sam te željela zamoliti za veliku, golemu, strašno važnu uslugu.

— Reci brzo.

— Ako se namjeravaš udati za Windleshama, onda ćeš me možda razumjeti!

Linnet ju je nekoliko trenutaka promatrala, ne shvaćajući, zatim joj se lice razvedrilo. — Jackie, treba li to značiti...

— Da, mila moja, zaručila sam se!

— Znači, to je! Odmah sam primijetila da si danas posebno radosna! Ti si i inače takva, ali danas posebno...

— Upravo se tako i osjećam.

— Ispričaj mi sve o njemu.

— Zove se Simon Doyle. Visok je, širokih ramena, djeluje nevjerojatno jednostavno i dječjački istodobno — naprosto ga moraš obožavati!

Ali nema novaca. Dobra stara obitelj, mlađi sin i tako dalje. Njegovi potječu iz Devonshira. Voli prirodu i život na selu, a posljednjih je pet godina proveo u rukom zagušljivom uredu u Londonu. Sada ondje smanjuju broj osoblja i on je izgubio mjesto. Linnet, umrijet ću, ako se ne budem mogla udati za nj! Umrijet ću! Umrijet ću...

— Ne budi smiješna, Jackie!

— Kažem ti, umrijet ću! Luda sara za njim. I on je lud za mnom. Ne možemo živjeti jedno bez drugoga.

— Pa tebe je stvarno uhvatilo, dušo!

— Znam. Strašno, zar ne? Kad te ljubav primi, sasvim si nemoćna.

Nekoliko je trenutaka šutjela. Njezljne su se tamne oči raširile i poprimile tragičan izraz. Stresla se.

— Ponekad se zadsta bojim! Simon i ja smo stvoreni jedno za drugo. Nikad neću ni pogledati nekog drugog muškarca. A ti, ti nam moraš pomoći, Linnet! Kad sam čula da si kupila ovaj posjed, sinula mi je ideja. Pazi, ti ćeš sigurno morati zaposliti barem jednog upravnika posjeda — možda i dva. Molim te, ponudi taj posao Simonu.

— Oh! — iznenadila se Linnet.

— Sve to ima u malom prstu — brzo je nastavila Jacqueline. — Sve zna o takvim posjedima i sam je odrastao na takvom imanju. A i dobro se snalazi u poslovima.

Ah, Linnet, ti ćeš ga zapsliti, zar ne? Meni za ljubav. Ako ne bude dobar, izbaci ga van. Ali on će biti dobar! Moći ćemo živjeti u nekoj maloj kući, često ću te viđati, i sve će u vrtu biti božanstveno.

Naglo se digla.

— Reci, da hoćeš, Linnet! Reci da hoćeš! Prekrasna Linnet! Visoka zlatna Linnet!

Moja najdraža Linnet! Reci da hoćeš!

— Jackie.

— Hoćeš li?

Linnet je prasnula u smijeh. — šašava moja Jackie! Dovedi mi tog tvog momka, pokaži mi ga, pa ćemo razgovarati o tome.

Jackie se zaletjela k njoj, presretno je ljubeći: — Draga Linnet, ti si zaista prijatelj! Znala sam da jesi! Ti me nikad nećeš razočarati! Ti si upravo najdraže stvorenje na svijetu! do viđenja!

— Ali, Jackie, ti ostaješ ovdje!

— Ja? Ne ostajem. Vraćam se u London, sutra stižem sa Simonom, a onda ćemo sve srediti. Zaista će ti se svidjeti. On je predivan.

— Ali ne možeš li ostati barem na čaju?

— Nemoguće, Linnet. Previše sam uzbuđena. Moram se vratiti i sve to ispričati Simonu. Znam, luda sam, ali ne mogu drukčije. Brak će me već izliječiti, barem se nadam. Brak je čini se oduvijek otrežnjavao ljude.

Na vratima se još jedanput okrenula, nekoliko je trenutaka stajala nepomično, i zatim se požurila na još jedan, posljednji brzi poljubac, lak poput dodira ptice.

— Najdraža Linnet — nitko nije kao ti!

Gospodin Gaston Blondin, vlasnik malog trenutno vrlo popularnog restorana »Chez Ma Tante«, nije bio čovjek, koji bi mnogima od svojih gostiju ukazao čast da ih sam dočeka. Bogate, lijepe, poznate osobe, pa i one visoka roda uzaludno su čekale da im ukaže posebnu pažnju. Vrlo se rijetko događalo da gospodin Blondin nekog gosta pozdravi osobno, otprati do počasnog mjesta i s njim izmijeni koju riječ.

Upravo je te večeri gospodin Blondin svoje kraljevsko pravilo primijenio tri puta — jedanput zbog jedne vojvotkinje, drugi put zbog jednog poznatog vlasnika štala trkaćih konja i zatim zbog jednog

omanjeg muškarca, smiješna izgleda s velikim crnim brkovima, čija bi se prisutnost letimičnom promatraču jedva učinila nekom posebnom počašću za restoran »Chez MaTante«.

Međutim gospodin Blondin je bio sušta uslužnost. Iako su gosti već pola sata odbijani s isprikom da više nijedan stol nije slobodan, odjednom se na čudesan način stvorio slobodan stol, i to na jednom od najboljih mjesta u dvorani. Gospodin Blondin otpratio je gosta do njega sa svim mogućim znakovima pažnje.

— Ali, naravno, za vas uvijek imamo stol, gospodine Poirot! Bio bih tako sretan da nam češće ukažete čast!

Hercule Poirot se nasmiješio, sjećajući se jedne od prošlih avantura u kojoj su jedan leš, jedan konobar, gospodin Blondin i jedna vrlo lijepa dama igrali određene uloge.

— Vi ste previše ljubazni, gospodine Blondin, odgovorio mu je.

— Jeste li sami, gospodine Poirot?

— Jesam, sam sam.

— Naš 'Jules će za vas odabrati mali obrok. To je pjesma, prava pjesma! Koliko god bile privlačne, žene imaju veliku manu: ne obraćaju pažnju na jelo! Uživat ćete u svojoj večeri, gospodine Poirot, to vam obećajem. A vino...

Slijedio je vrlo stručan razgovor, u kojem je pomagao Jules, Maitre d'Hotel kao pravi stručnjak.

Prije nego što se oprostio, gospodin Blondin je ostao još nekoliko trenutaka i utišao glas do povjerljivog šapata. — Badite li na velikim slučajevima?

Poirot je odmahnuo glavom. — Na žalost, u mirovini sam — rekao je pomalo tužno.

— Na vrijeme sam se financijski osigurao i sada uživam u miru.

— Zavidim vam.

— Ne, ne, to ne bi bilo mudro. Mogu vas uvjeriti da moj život uopće nije tako ugodan kao što biste mogli pomisliti. — Uzdahnuo je. Kako je samo istinita ona uzrečica, da je čovjek morao izmisliti rad kako bi pobjegao naporu od razmišljanja.

Blondin je obje ruke digao u zrak.

— Ali, još je toliko toga! Putovanja na primjer!

— Da, putovanja. Već sam nešto poduzeo. Ove ću zime posjetiti Egipat. Kažu da je klima izvanredna! Može se izbjeći magla, sivilo i monotonija neprestane kiše.

— Ah, Egipat! — uzdahnuo je gospodin Blondin.

— Koliko znam, sada se onamo može putovati vlakom, bez ikakve vožnje morem, osim prelaza Kanala. Vi baš ne podnosite more?

Hercule Poirot je kimnuo i malo se stresao.

— Ni ja — primijetio je gospodin Blondin sa simpatijama. — Čudno djeluje na želudac!

— Ali samo na neke želuče! Ima ljudi na koje uopće ne utječe vožnja morem, čak uživaju u tome!

— Nimalo lijepo od dragog Boga — odgovorio je gospodin Blondin.

Tužno je zakimao i otišao zamišljen. Brzi, okretni konobari počeli su služiti jelo.

Tost, maslac, posuda s ledom, svi dodaci luksuznoj večeri.

Crnački je orkestar pao u ekstazu čudnih, kao tičnih tonova. London je plesao.

Hercule Poirot ogledao se i u svom preciznom, urednom mozgu bilježio dojmove.

Kako je većina tih lica izgledala umorno! Doduše, neki od te krupnije gospode kao da su se dobro zabavljali.. ali se na licima njihovih partnerica odražavala potisnuta dosada. Ona usamljena žena u crvenom sva je zračila srećom... Nesumnjivo, debeli su imali neku kompenzaciju u životu... zalogaj i gutljaj uskraćen je onima modernije linije.

Velik dio gostiju bili su mladi ljudi — poneki su gledali u prazno, neki s dosadom, poneki tužno. Kakav apsurd, mladost nazivati razdobljem sreće — mladost, doba najveće osjetljivosti.

Lice mu se smekšalo kada je ugledao jedan par. Dobro su izgledali, muškarac visok i širokih ramena, djevojka nježna i vitka. Dva tijela kretala su se u ritmu potpune sreće.

Ples je naglo prestao. Ruke su zapljeskale i ponovo je počeo. Nakon drugog ponavljanja par se vratio za svoj stol u neposrednoj blizini Poirota.

Djevojčini su se obrazi nježno zarumienjeli od smijeha. Sjedila je tako da joj je Poirot mogao promatrati lice, koje je bilo nasmijano i podignuto prema muškarcu.

Osim smijeha još se nešto krilo u njezinim očima. Hercule Poirot je sumnjičavo zakimao glavom.

— Previše joj je stalo, toj malenoj — rekao je sam sebi. — Nije to dobro. Zaista nije dobro.

I tada je do njega doprla jedna riječ: »Egipat«.

Jasno je čuo njihove glasove — djevojčin mlad, svjež, arogantan s jedva primjetnim tragom stranog, mekog »B«, i muškarčev ugodan, dubok, školovan engleski.

— Ne, Simon, zaista ne pretjerujem. Linnet nas neće iznevjeriti, kažem ti!

Mogao bih iznevjeriti ja nju.

— Glupost — to je upravo pravi posao za tebe.

— Zapravo i ja tako mislim... Iskreno, ne sumnjam u svoje sposobnosti. A namjeravam biti dobar i zbog tebe!

Djevojka se nježno nasmijala, smijeh pun sreće.

— Čekat ćemo tri mjeseca da budemo sigurni, da te neće otpustiti, a onda...

— A onda ćemo se vjenčati.

— I kao što sam rekla, idemo u Egipat na medeni mjesec. Do vraga i troškovi!

Oduvijek sam željela ići u Egipat, cjeli svoj život. Nil, piramide i pijesak...

— Vidjet ćemo to zajedno, Jackie... zajedno. Zar to neće biti prekrasno? — rekao je pomalo neodređeno.

— Ne znam. Hoće li to. i tebi biti tako veličanstveno kao meni? Je li i tebi do toga toliko stalo kao meni?

Glas joj je odjednom postao oštar — oči se raširile, skoro kao od straha.

— Ne govori gluposti, Jackie — odgovorio je isto toliko oštro.

— Pitam se... — ponovila je djevojka. — Idemo plesati — slegnula je zatim ramenima.

Hercule Poirot promrmljap je za sebe: — Une qui aime et un qui se laisse aimer.

Da, i ja se pitam.

— A ako je neizdrživo sirov? — upitala je Joanna Southwood.

Sigurno nije — odmahnula je glavom Linnet. — Pouzdajem se u Jacquelinin ukus.

— Samo, u ljubavi ljudi često gube dobar ukus — promrmljala je Joanna.

Linnet je nestrpljivo slegnula ramenima. Zatim je promijenila temu razgovora.

— Moram otići da vidim gospodina Piercea radl onih planova.

— Planova?

— Da, radi nekoliko vrlo nehigijenskih starih kuća! Naredit ću da ih sruše, a ljude presele negdje drugdje.

— Kako si ti samo sposobna i korisna, draga!

— Ionako bi morali otići! Iz tih se kuća može gledati na moj novi bazen.

— Da li je ljudima, koji žive u tim kućama, drago što moraju otići?

— Većina je oduševljena. Jedno ili dvoje se ponašaju prilično glupo, zapravo zamorno. Uopšte ne shvaćaju koliko će im se poboljšati uvjeti stanovanja.

— Ali ti, naravno, nećeš popustiti, koliko te poznajem?

— Draga moja Joanna, to je zaista u njihovu korist.

— Sigurno, dušo. Uvjeren sam da je tako. Sreća na silu.

Linnet se namrštila. Joana se nasmijala.

— Hajde sada, ti si tiranin, priznaj. Tiranin —dobročinitelj, ako ti se to više sviđa.

— Uopće nisam tiranin.

— Ali voliš da sve bude po tvome.

— Pa nije baš tako.

— Linnet Ridgeway, možeš li mi pogledati u oči i reći barem jedan primjer kada nisi uspjela uraditi sve po svojoj volji?

Bilo je to mnogo puta.

— O da, ali ni jedan konkretan primjer. I ti se uopće ne možeš prisjetiti nekoga, koliko god se trudila! Trijumf Linnet Ridgeway u zlatnim kočijama-.

— Ti misliš da sam egoistična? — oštro je upitala Linnet.

Ne, samo neodoljiva. Kombiniran uspjeh novca i šarma. Sve živo pred tobom pada na koljena. Sto ne možeš kupiti novcem, kupuješ smješkom. Bezultat: Linnet Ridgeway, djevojka, koja ima sve.

Ne budi smiješna, Joanna!

Dobro, pa zar nemaš sve?

Mislim da Imam... Zvuči prilično odvratno, zar ne?

Naravno da je odvratno, dušo! Vjerojatno ćeš se s vremenom početi dosađivati i postati blazirana. U međuvremenu, uživaj u trijumfu i svojim zlatnim kočijama.

Samo, pitam se, zaista se pitam što će se dogoditi, kad jedanput budeš željela proći ulicom na kojoj će pisati: »Zabranjen prolaz«?

— Ne budi luda, Joanna.

— Pošto im se pridružio lord Windlesham, Linnet je, okrenuvši se prema njemu, rekla: — Joanna mi govori najružnije stvari.

Sama zloba, dušo, čista zloba — primijetila je Joanna ležerno, dižući se iz naslonjača. Nije se ispričala što ih napušta. Primijetila je smiješak u Windleshamovim očima. Šutio je nekoliko minuta. Zatim je izravno upitao:

— Jesi li donijela odluku, Linnet? Linnet je polako odgovorila:

— Možda ti izgledam bez srca, al čini mi se, ako nisam sigurna, moram odgovoriti ne...

Nemoj to reći — prekinuo ju je. — Imat ćeš vremena koliko hoćeš. Ali mislim, da znaš, bili bismo sretni zajedno.

Znaš — Linnet kao da se ispričavala, gotovo kao dijete. — Meni je tako lijepo, posebno sa svim ovim. — Mahnula je rukom. — željela sam od Wode Halla napraviti svoju pravu, idealnu ladanjsku kuću, i mislim da sam uspjela, Sto ti misliš?

Prekrasna je. Prekrasno preuređena. Sve je savršeno. Ti si vrlo sposobna, Linnet.

Nekoliko je trenutaka šutio, a zatim nastavio:

— Tebi se sviđa Charltonbury, zar ne? Naravno« morao bi se obnoviti, ali ti si tako spretna u tome. Upravo uživaš.

— Naravno. Charltonbury je božanstven. Govorila je s iskrenim entuzijazmom, ali odjednom je osjetila unutrašnju hladnoću. Javio se neki stran osjećaj, ometajući joj doživljaj potpune životne radosti. U tom trenutku nije dalje analizirala taj osjećaj, ali poslije, kada je Windlesham otišao, pokušala je shvatiti što se to zbiva u njoj.

Charltonbury, da to je bilo, ozlojedilo ju je spominjanje Charltonburyja. Ali zašto?

Charltonbury je bio poznat. Windleshamovi preci posjedovali su ga od Elizabetinog doba. Biti gospodarica Charltonburyja bio je gotovo nenadmašiv položaj u društvu.

Windlesham je bio jedan od najpoželjnijih aristokrata Engleske. Naravno, on nije mogao Wode shvatiti ozbiljno... Ni počemu ga nije mogao usporediti s Charltonburjrem. Ali, Wode je bio njezin! Ona ga je vidjela, kupila, pregradila, opremila, uložila novac u nj. Bio je njezino vlasništvo, njezino carstvo. Ali to će se u određenom smislu promijeniti ako se uda za Windleshama. Zašto bi željeli dva obitavališta na selu? A od ta dva, Wode Hall bi, naravno, bio onaj koji bi se likvidirao. Ona, Linnet Ridgeway ne bi više postojala. Bila bi Countess of Windlesham koja je donijela velik miraz Charltonburyju i njegovu gospodaru.

Postala bi kraljeva supruga, više ne bi bila kraljica.

— Postajem smiješna — prigovorila je sama sebi. Ali je bilo zanimljivo koliko je mrzila i samu pomisao da napusti Wode Hall I nije li je nagrizalo još nešto?

Jackien glas s onim čudnim, zamagljenim prizvukom, kada je rekla: — Umrijet ću ako se ne udam za nj! Umrijet ću. Umrijet ću... Tako odlučno, tako ozbiljno! Je li i ona, Linnet, isto osjećala prema Windleshamu? Iskreno rečeno, nije. Možda uopće nije mogla tako nešto osjetiti ni za koga. Mora da je to zaista predivan osjećaj...

Kroz otvoren prozor do nje je dopro zvuk kola. Linnet se nestrpljivo stresla.

Sigurno su to Jackie i njezin mladić. Trebala je izići i pozdraviti ih. Stajala je na otvorenim vratima, kada su Jacqueline i Simon Doyle izlazili iz kola.

— Linnet! — Jackie je potrčala prema njoj.

— To je Simon. Simon, evo Linnet. Ona je najdivnija djevojka na svijetu. Linnet je ugledala visokog mladića širokih ramena, vrlo tamnih plavih očiju, smeđe kovrčave kose, široke brade s dječaćkim, neposrednim osmijehom...

Pružila je ruku. Ruka koja je stisnula njezinu bila je čvrsta i topla... Sviđao joj se način na koji ju je promatrao — naivno, iskreno divljenje. Jackie mu je ispričala da je ona prekrasna i on je očito i sam smatrao da je prekrasna... Topao, sladak zanos prošao joj je žilama.

— Zar nije sve ovo dražesno? — rekla je. — Udite, Simone, i dopustite mi da pozdravim svog novog upravitelja. Kada se okrenula da pokaže put, mislila je: — Opasno sam sretna, opasno sretna. Sviđa mi se Jackien mladić... Previše mi se sviđa... A zatim, s iznenadnim bolom: — Sretna Jackie...

Tim Allerton zavalio se u pletenoj stolici i zijevajući gledao more. Majci je iskosa uputio kratak pogled. Gospođa Allerton bila je žena dobra izgleda, sijede kose, pedesetih godina. Svaki put kada bi pogledala sina, stisla bi usnice u tanku crtu, kako bi sakrila duboku privrženost. Čak bi i potpune strance rijetko zavarao taj gest, a sam Tim ju je savršeno prozreo. Da li ti se zaista sviđa Mal orka, majko? upitao ju je.

Dakle — razmišljala je gospođa Allerton — jeftino je. I hladno — dodao je Tim stresavši se. Bio je to visok, mršav mladić, tamne kose i prilično uskih grudi. Oko usta imao je vrlo simpatičan izraz, oči su mu bile tužne, a brada neodlučna. Imao je duge, nježne ruke. Prije nekoliko godina oboli je na plućima, i više nikad nije bio čvrsta zdravlja. Za njega se govorilo da piše, ali njegovi su prijatelji znali da nije volio govoriti o svom literarnom stvaralaštvu.

— O čemu razmišljaš, Time? Gospođa Allerton je bila vrlo budna žena. Njezine su tamnosmeđe oči gledale sumnjičavp.

Razmišljao sam o Egiptu — nasmiješio joj se Tim.

O Egiptu? — sumnjičavo je upitala gospođa Allerton. To je prava toplina, majko. Lijep zlatan pjesak. Nil. Zaista bih se volio voziti Nilom. Ti ne bi? Jako.

— Zvučalo je to oporo. — Ali Egipat je skup, dragi moj. Nije to za ljude koji moraju okretati svaku paru. Tim se nasmijao. Ustao je i protegnuo se. Odjednom je bio vrlo živahan i zainteresiran. Glas mu je bio uzbuđen. Troškovi su moja stvar.

Da, majko. Mala špekulacija na burzi. S vrlo povoljnim rezultatima. To sam čuo upravo jutros.

Jutros?— oštro je upitala gospođa Allerton. — Pa primio si samo jedno pismo, i to... Prekinula se i ugrizla za usnicu. Tim se na trenutak zagledao, dvoumeći se bi li bio ozlojeđen ili bi to prihvatio vedro. Prevladala je vedrina. — I to je pismo bilo od Joanne — nastavio je hladno. — Potpuno točno, majko. Kakav bi ti bila detektiv!

U tvojoj bi se blizani i sam Hercule Poirot pobjao za svoje lovorike. Gospođa Allerton gledala ga je prilično ljutito.

Samo sam slučajno vidjela rukopis... I odmah znala da ne pripada burzanskom mešetaru.

Potpuno točno. Zapravo sam jučer od njih dobio obavijest. Rukopis sirote Joanne zaista je teško ne prepoznati, razlijeva se preko papira poput paukovih nogu.

Sto kaže Joanna? Ima li novosti? Gospođa Allerton zaista se trudila da joj glas zvuči uobičajeno i normalno. Oduvijek ju je nerviralo sinovljevo prijateljstvo s njegovom sestričnom Joannom. Nije se bojala da u tome ima »nešto ozbiljnije«, kako je to sama sebi govorila. Bila je sigurna da nema. Tim nikad nije pokazivao neko dublje zanimanje za Joannu, a ni ona za nj. Zbližavala ih je sklonost prema ogovaranju i velik broj prijatelja i znanaca.

Oboje su se zanimali za ljude i priče o ljudima. Iako zlobna, Joanna je bila vrlo zabavna. Ako bi se gospođa Allerton uvijek malo ukrutila kada je Joanna bila prisutna ili kada su stizala njezina pisma, to nije bilo zbog toga što se bojala da bi se Tim mogao zaljubiti u Joannu. Bio je to neki drugi osjećaj, teško bi ga definirala, možda neka podsvjesna ljubomora zbog Timova očitog uživanja u Joanninom društvu. Njih su dvoje bili tako idealni prijatelji, a gospođu je Allerton uvijek zaboljelo kada bi ga vidjela udubljena i zainteresirana u razgovoru s nekom drugom ženom. Pretpostavljala je, također, da bi njezina prisutnost u takvim prilikama samo smetala to dvoje mladih ljudi.

Često bi, zadubljeni u neki živ razgovor, nakon njezina dolaska naglo mijenjali temu i obrađali joj se nekako namješteno, kao iz uljudnosti. Ne, gospođa Allerton, zaista nije voljela Joannu Southwood. Smatrala ju je neiskrenom, afektiranom i prilično površnom. I teško joj je padalo svladavati se da to ne kaže otvoreno. Kao odgovor na njezino pitanje, Tim je iz džepa izvukao pismo i letimično ga pregledao.

Bilo je to dugo pismo, što je majka odmah primijetila.

Ništa naročito — rekao je. — Devenishovi se razvode. Stari Monty je doživio neugodnosti jer je pijan vozio kola. Windlesham je otišao u Kanadu. Cini se da ga je prilično pogodilo kada ga je odbila Linnet. A ona se sada želi udati za svog upravnika.

Ma nemoj? Je li strašan?

Ne, nije uopće. Jedan od Dojrleovih iz Devonshira. Bez novaca, naravno. Zapravo, bio je zaručen jednom od Linnetinih najboljih prijateljica. Strašan momak, taj tip.

To mi se uopće ne sviđa — uzvratila je gospođa Allerton, zarumenjevši se. Tim joj je dobacio kratak

pogled pun topline:

Znam, mama. Ti se ne slažeš s otimanjem tuđih muževa.

U moje su se vrijeme poštovale neke norme — rekla je gospođa Allerton. — I to je bilo dobro. Danas mladi ljudi valjda misle da mogu činiti što žele.

Ne samo da misle — nasmijao se Tim — oni to i čine. Pogledaj samo Linnet Bidgeway! Dakle, to je zaista odvratno. Razvedri se malo, stari moralisto — nasmiješio joj se Tim. — Možda se slažem s tobom. U svakom slučaju, sebi nisam priskrbio ničiju zaručnicu ili ženu.

— Sigurna sam da ti nikada ne bi ni učinio tako nešto — rekla je gospođa Allerton.

— Odgojila sam te čestito.

— Znači zasluga je tvoja, a nije moja — zadirkirao ju je. Nasmijao se, zatim je savio pismo i ponovo ga vratio u džep.

— Većinu pisama mi pokazuje — proletjela je misao gospođi Allerton. — A od Joanninih mi samo čita poneke retke! Ali je tu nedostojnu misao brzo odbacila i odlučila da se, kao i uvijek, ponaša kao dama.

— Da li se Joanna dobro zabavlja? — upitala je.

— Tako, tako. Razmišlja kaže, o otvaranju delikatesne prodavaonice u Mayfairu.

Uvijek govori kako joj je teško — rekla je gospođa Allerton s primjesom zlobe.

— Ali se svugdje viđa, a njezine haljine sigurno stoje cijeli imetak. Uvijek je prekrasno odjevena.

No, dobro — odgovorio je Tim. — Ona ih vjerojatno ne plaća. Ne, majko, ne mislim na ono što ti nameće tvoj puritanski mozak. Mislim sasvim bukvalno, ostavlja svoje račune neplaćene.

Nikad mi nije bilo jasno, kako to ljudima polazi za rukom — uzdahnula je gospođa Allerton.

To je posebna nadarenost — odgovorio je Tim. — Samo ako imaš dovoljno ekstravagantan ukus i ako uopće ne cijeniš vrijednost novca, ljudi će ti dati svaki iznos na kredit. Da, ali ćeš na kraju zbog dugova stići u zatvor, kao siroti Sir George Woode. To je tvoja slabost, taj stari konjokradica, vjerojatno zato što te na plesu hiljadu osamstosedamdeset devete nazvao ružinim pupoljkom.

Nisam se još ni rodila hiljadu osamsto sedamdeset devete — odvrtila je gospođa. Allerton žustro. — Sir George je vrlo ugladen i ne želim da ga nazivaš starim konjokradicom.

O njemu sam čuo lijepe priče od nekih ljudi.

Tebi i Joanni nije stalo o tome što govorite o ljudima, sve vam je dobro, samo ako je otrovno.

Draga majko, pa ti si se zagrijala — začudio se Tim. — Nisam znao da je stari Woode tvoj miljenik.

I ne shvaćaš kako mu je bilo teško što je morao prodati Wode Hall. Strašno je vezan za to mjesto. Tim se uzdržao od brzog odgovora. Najzad, tko je on bio da sudi?

— Znaš, mislim da si u pravu — rekao je za mišljeno.

— Linnet ga je pozvala da dođe i vidi što je napravila od kuće, a on je to odbio prilično grubo. — Naravno. Trebala je to znati, a ne pozivati ga. Mislim da je vrlo ogorčen zbog nje, vječno nešto mrmlja sam sebi u bradu kad je ugleda.

Ne može joj oprostiti što mu je platila zaista najvišu cijenu za taj natruli porodični posjed.

I ti to ne možeš shvatiti? — gospođa Allerton je govorila vrlo oštro.

Jasno — odgovorio je Tim mirno. — Ne mogu. Zašto živjeti u prošlosti? Zašto se vezivati za stvari koje su prošle?

A čime bi ih ti zamijenio?

Slegnuo je ramenima. — Uzbuđenjima, možda. Novim događajima. Uživanjem u neizvjesnosti što će donijeti novi dan. Umjesto nasljeđivanja beskorisnog komada zemlje, zadovoljstvo zbog novca zaradenog vlastitim snagama, svojim mozgom i sposobnošću.

Uspješnim poslom na burzi, bolje rečeno.

Zašto ne? — nasmijao se. A što kažeš na gubitak na burzi? To je, majko, prilično netaktično. I danas sasvim neumjesno. Dakle, što misliš o tom egipatskom planu?

Pa...

To je onda gotovo — prekinuo ju je smiješeći se.

— Oboje smo oduvijek željeli vidjeti Egipat.

— Kad predlažeš polazak?

— Vjerojatno slijedećeg mjeseca. Siječanj je ondje gotovo najbolje vrijeme. Još nekoliko tjedana uživat ćemo u prekrasnom društvu ovog hotela.

— Tim — rekla je gospođa Allerton prijekorno. Zatim je nastavila s osjećajem krivnje. — Obećala sam, na žalost, gospođi Leecb. da ćeš ići s njom na policiju, ona ne razumije ni riječi španjolski. Tim je razvukao lice u grimasu.

— Zbog njezina prstena? Krvavocrveni rubin kćerke onog trgovca konjima? Uporno još smatra kako joj je ukraden? Otići ću ako želiš, ali je to čist gubitak vremena.

Samo će neku sirotu sobaricu uvaliti u nevolje. Dobro sam vidio da joj je prsten bio na ruci kada je onoga dana ulazila u more. Izgubila ga je u vodi i nije ni primijetila.

— Sasvim je sigurna, kaže, da ga je skinula i ostavila na toaletnom stoliću.

— Nije, Vidio sam ga rođenim očima. Ta je žena luda. Luda je svaka žena koja se praćaka u moru u prosincu, pretvarajući se da je voda topla samo zato što toga trenutka slučajno sija sunce. Debele se žene uopće ne bi smjele kupati. U kupaćim kostimima izgledaju odvratno.

— Cini mi se da bih se i ja trebala prestati kupati — promrmljala je gospođa Allerton. Tim se glasno nasmijao.

— Ti? Tebi bi mogla pozavidjeti večna ovih mladih djevojaka.

— Radi tebe bih voljela da ovdje ima više mladih ljudi — uzdahnula je gospođa Allerton. Tim Allerton odlučno je odmahnuo glavom. Ja ne bih. Nas se dvoje vrlo dobro snalazimo i bez vanjske razonode. Ali bi volio da je ovdje Joanna.

Ja ne bih.

— Glas mu je bio neočekivano odlučan. — Uopće nisi u pravu. Joanna me zabavlja, ali zapravo mi nije tako draga. Da je neprestano kraj mene, išla bi mi na živce.

Zahvalan sam joj što nije ovdje. Bio bih potpuno zadovoljan da je više nikad ne vidim. Postoji samo jedna žena na svijetu — dodao je tiho, jedva čujno — koju istinski poštujem i divim joj se i mislim, gospođu Allerton, da vrlo dobro znate tko je ta žena. Njegova se majka zarumenjela i zbunila.

— Zaista nema mnogo simpatičnih žena na svijetu. Ti si jedna od njih — umorno je rekao Tim.

U jednom stanu s pogledom na Central Park u New Yorku gospođa Bobson je uzviknula: — Zar to nije upravo predivno? Ti si Cornelia zaišta sretna djevojka.

Cornelia Robson se zacrvenjela. Bila je to visoka djevojka trapava izgleda i smeđih, psećih očiju.

— Da, bit će prekrasno — uzdahnula je. Stara ih je gospođa Van Schuyler pogledala iskosa, zadovoljna podložnim ponašanjem svojih siromašnih rođaka.

Oduvijek sam sanjala o putovanju Evropom uzdisala je Cornelia — ali nikad nisam vjerovala da ću ikad stići do nje.

Gospođica Bowers, naravno, ide sa mnom, kao i obično — rekla je gospođa Van Schuyler — ali kao družbenica je ograničena, vrlo ograničena. Ima toliko sitnica koje mi može učiniti Cornelia.

Uživat ću u tome, teta Mary — rekla je Cornelia sva zažarena.

Dobro, dobro, onda je i to sređeno — odgovorila je gospođa Van Schuyler.

— Hoćeš li sad požuriti i potražiti gospođicu Bowers, draga moja? Vrijeme je za moj napitak s jajima. Cornelia je otišla. Njezina je majka progovorila.

— Dragaa moja Mary, zaista sam ti beskrajno zahvalna. Ti znaš da ja mislim kako Cornelia pati što

nije postigla uspjeh u društvu. To je čini nekako nesigurnom i bojažljivom. Kad bih je barem mogla češće izvoditi u društvo, ali znaš i sama kako nam je otkad je umro Ned.

— Rado je vodim sa sobom — odgovorila je gospođa Schuyler. — Cornelia je oduvijek bila simpatična i uslužna djevojka, uvijek spremna da učini uslugu, a nije egoistična kao ovi mladi ljudi danas. Gospođa Robson se digla i poljubila svoju bogatu rođaku u naboran i već pomalo žućkast obraz.

— Zaista sam ti beskrajno zahvalna — izjavila je. Na stubištu je susrela visoku energičnu ženu koja je nosila čašu neke žute, pjenaste tekućine.

— Dakle gospođice Bowers, sada se ide u Evropu?

Da, sigurno gospođo Robson. Kakvo predivno putovanje! Da, sigurno, mislim da će biti vrlo ugodno. Jeste li već bili u inozemstvu?

Jesam, gospođo Robson. Posljednji put sam bila s gospođom Van Schuyler u Parizu.

Ali još nikad nisam bila u Egiptu.

Gospođa Bobson je malo oklijevala. — Nadam se... da neće biti nikakvih... teškoća...

Glas joj je zamro. Ali gospođica Bowers je odgovorila svojim uobičajenim glasom.

— Naravno da neće, gospođo Bobson, već ću se pobrinuti za to. Uvijek vrlo budno pratim sve naokolo. Međutim na licu gospođe Robson ipak je ostala sjenka zabrinutosti dok se polako spuštala niz stubište.

U svom uredu u poslovnom dijelu grada gospodin Andrew Pennington otvarao je osobnu poštu. Odjednom se njegova stisnuta pesnica uz oštar udarac sručila na stol, lice mu je poprimilo purpurnocrvenu boju, a na čelu su mu iskočile dvije žile.

Pritisnuo je zvonce na pisaćem stolu i sa zavidnom hitrošću pojavila se ljepuška tajnica. Recite gospodinu Rockfordu da uđe. Da, gospodine Penningtone. Za nekoliko minuta Sterndale Rockford, Penningtonov partner, ušao je u ured. Dvojica muškaraca nisu se mnogo razlikovala, obojica visoka, mršava, prosijede kose i glatko obrijanih, pametnih lica.

Što je bilo, Penningtone?

Pennington je podigao pogled s pisma koje je uvijek iznova čitao. — Linnet se udala — progovorio je.

— Što?

Cuo si što sam rekao. Linnet Ridgeway udala se.

— Kako? Kada? Zašto nismo ništa čuli o tome? Pennington je pogledao u kalendar na svojem stolu.

— Još nije bila udana kad je pisala ovo pismo, ali sada već jest. Četvrtoga ujutro. To znači danas. Rockford se sručio na stolicu.

— Prokletstvo! Bez obavijesti! Bez ičegaj Tko je taj čovjek? Pennington je ponovo posegnuo za pismom. Doyle. Siraon Doyle? Kakav je to čovjek? Jesi li ikada što čuo o njemu? Nisam. Ona ne kaže mnogo... — Preletio je retke jasnog, uspravnog rukopisa. — čini se da postoji nešto tajanstveno u cijeloj toj stvari... Ali to nije važno. Glavno je to što udala. Oči dvojice muškaraca srele su se.

Rockford je kimnuo. Moramo malo razmisliti — tiho je rekao. Što ćemo poduzeti?

To ja tebe pitam. Dva su muškarca sjedila šutke. Zatim je Rockford upitao: — Imaš li neki plan? »Normandie« plovi danas — polako je odgovorio Pennington. — Jedan bi od nas upravo još mogao stići.

— Ti si lud! Kakva je tvoja velika zamisao? Britanski advokati... — počeo je Pennington i zastao.

— Sto je s njima? Sigurno ne namjeravaš otići preko i pregovarati s njima. Jesi li poludio?

— Nisam htio predložiti da ti ili ja idemo u Englesku.

— Pa što je onda ta velika zamisao?

Pennington izravna pismo na stolu. Linnet ide u Egipat na bračno putovanje.

Ondje namjerava ostati mjesec dana ili duže...

Egipat, hm? Rockford je razmišljao. Zatim je podigao pogled i ugledao oči onoga drugog. Egipat, rekao je — to je tvoja zamisao. Da, slučajan susret. Otići preko.

Linnet i njezin muž, atmosfera medenog mjeseca. Moglo bi se učiniti. Rockford je rekao glasom punim sumnje.

— Lukava je ona, Linnet je... ali...

— Mislim da postoji način da se to uredi — nastavio je blago Pennington. Pogledi su im se ponovo susreli. Rockford je kimnuo. U redu, momče.

Pennington je pogledao na sat. Morat ćemo požuriti, bilo tko od nas da ide. — Idi ti — odmah je rekao Rockford. — Uvisi znao postupati s Linnet. Ujak Andrew. To je propusnica. Penningtonovo je lice otvrdnulo. Rekao je:

— Nadam se, da ću to uspjeti izgurati.

— Moraš uspjeti — odgovorio je njegov partner. — Situacija je kritična.

William Carmichael rekao je mršavom, dugonogom mladiću koji je s izrazom pitanja otvarao vrata:

— Pošaljite mi gospodina Jima, molim vas. Jim Fanthorp ušao je u sobu i upitno pogledao ujaka.

Stariji se muškarac digao, kimnuvši i uzdahnuvši. Hmm, dakle ovdje si. Tražio si me? Samo baci pogled na ovo. Mladi je čovjek sjeo i privukao jedan list papira bliže k sebi. Stariji ga je promatrao.

Dakle?

Djeluje mi trulo, sir — odgovorio je odmah.

Senior koncerna Carmichaela, Granta & Carmichaela ponovo je ispustio svoj uzdah.

Jim Fanthorp je opet pročitao pismo koje je toga jutra stiglo zračnom poštom iz Egipta:

»_Upravo je grijeh po ovakvom vremenu pisati poslovna pisma. Proveli smo tjedan dana u Mena House i napravili ekspediciju do Fajuma. Preksutra idemo parobrodom uz Nil do Luksora i Asuana, a možda i do Kartuma. Kad smo danas ujutro svratili do Cooka da pogledamo što je s našim kartama, što mislite koga smo ugledali?_ Američkog upravitelja mojeg imetka, Andrewa Penningtona. Mislim da ste ga upoznali prije dvije godine, kada je bio u Evropi. Nisam imala pojma da je u Egiptu, a ni on da sam ja ovdje. Nije znao ni da sam se udala. Pismo u kojem sam pisala o udaji vjerojatno se za koji dan mimoišlo s njim. Čak ide na isto putovanje kao i mi. Nije li to slučajnost? Mnogo vam hvala za sve što ste učinili za mene u ovo posljednje, mukotrpno vrijeme. Ja..._«

Kad je mladić htio okrenuti stranicu, gospodin Carmichael mu je oduzeo pismo.

— To je sve — rekao je. — Ostatak nije važan.

Dakle, što misliš? Njegov je nećak razmišljao nekoliko trenutaka.

— Mislim... da nije baš... slučajnost — rekao je. Sugovornik je kimnuo u znak slaganja.

— Bi li volio otići u Egipat? — oštro je dodao.

— Misliš da je to preporučljivo?

— Mislim da ne smijemo gubiti vrijeme.

A zašto baš ja?

Upotrijebi svoj mozak, momče. Linnet Ridgeway nikad te nije srela, a ni Pennington. Ako putuješ avionom, morao bi onamo stići na vrijeme.

— Meni... meni se to ne sviđa, sir. što trebam raditi?

— Gledaj. Slušaj. Razmišljaj, ako imaš mozga. I, bude li potrebno, djeluj.

— Meni... meni se to uopće ne sviđa.

— Možda, ali ti to ipak moraš učiniti.

— Zar je to potrebno?

— Mislim da jest — završio je gospodin Carmichael apsolutno nužno.

Gospođa Otterbourne, prčkala je po turbanu od orijentalne svile, koji je nosila svijen oko glave.

Zaista, nije mi jasno zašto ne bismo išli u Egipat. Zaista sam sita ovog Jerusalema — rekla je zlovoljno. Kako njezina kćerka nije odgovorila, nastavila je:

— Mogla bi barem odgovoriti, kad s tobom razgovaram. Rosalie Otterbourne gledala je novine sa slikom žene. Ispod slike je pisalo:

— Gospođa Simon Doyle, koja je prije vjenčanja bila poznata ljepotica, gospođica Linnet Ridgeway. Gospodin i gospođa Doyle provode medeni mjesec u Egiptu.

— Ti bi voljela otići u Egipat, majko? — rekla je Rosalie.

— Da, voljela bih — zarežala je majka. — Ovdje su se skandalozno ponijeli prema nama. Moja prisutnost im je reklama, trebala sam do biti osobito povoljne uvjete.

Kad sam to nagovijestila, postali su upravo bezobrazni. Sasvim sam im otvoreno kazala što mislim o njima. Sva su ta mjesta vrlo slična.

— Najradije bih se pokupila — s uzdahom je odgovorila djevojka.

Jutros — nastavila je gospođa Otterbourne— direktor je bio toliko drzak da mi kaže kako su sve sobe unaprijed rezervirane i da mu naša treba već za dva dana.

Dakle moramo otići nekamo.

Nipošto. Spremna sam se boriti za svoja prava.

Mislim da bismo mogli otići u Egipat.

Uopće nije ni važno kamo — promrmljaja je Rosalie.

Sigurno da to nije pitanje života i smrti — složila se gospođa Otterbourne. Ali u tome se grdno prevarila jer je to upravo bilo pitanje života i smrti.

2.

— To je Hercule Poirot, čuveni detektiv — rekla je gospođa Allerton. Sjedila je sa sinom u svijetlocrvenim pletenim stolicama ispred hotela »Cataract« u Asuanu. Promatrali su dvoje ljudi kako se udaljuju, malog muškarca odjevena u bijelo svileno odijelo i visoku, vitku djevojku.

Tim Allerton uspravio se neočekivano živo, Taj smiješni čovječuljak? — upitao je s nevjericom. Taj smiješni čovječuljak! što li samo on može ovdje tražiti? — upitao je Tim.

Dušo, prilično si uzbuđen! — nasmijala se njegova majka. — Zašto muškarci toliko uživaju u zločinima? Mrzim detektivske priče i nikad ih ne čitam. Ali ne mislim da je gospodin Poirot ovdje zbog posebnih razloga. Zaradio je podosta novca i uvjerena sam da sad želi vidjeti malo svijeta. Cini se da su mu oči još dobre, izabrao je najzgodniju djevojku ovdje. Gospođa Allerton je malo nakrivila glavu, promatrajući leđa gospodina Poirota i njegove pratilje koji su se udaljavali.

Djevojka je bila dobrano viša od njega.

Hodala je lijepo, ni ukočeno ni trapavo.

Da, izgleda prilično dobro — rekla je gospođa Allerton, bacivši kratak pogled sa strane na Tima. Reagirao je odmah, što ju je zabavljalo. Više nego prilično. Samo Steta što izgleda tako nerasploženo i tužno. Možda je to samo poza, dušo.

— Neugodan vražićak, rekao bih. Ali je ipak lijepa. Predmet njihova razgovora polako je hodao uz Poirota. Rosalie Otterbourn okretala je u rukama zatvoreni kišobran, a izraz njezina lica potpuno je odgovarao opisu Tima Allertona. Izgledala je i nerasploženo i tužno. Obrve su joj bile skupljene u jednu liniju, a purpurna crta usana izvijenja prema dolje. Izašavši iz hotela, skrenuli su nalijevo i uputili se prema svježim sjenama javnog parka. Hercule Poirot mirno je čavrljao, lice mu je odavalo izraz zadovoljstva i dobrog raspoloženja. Bio je odjeven u bijelo, svileno odijelo, pažljivo izglačano, nosio je panama šešir i vrlo dekorativan muholovac s drškom od imitacije jantara.

—... Očaravaju me — govorio je — Crne slonovske stijene i sunce i brodić na rijeci.

Da, živjeti je prekrasno. Zastao je i zatim dodao: — Vama se to ne čini gospođice?

— Vjerojatno je tako — kratko je uzvratila Rosalie Otterbourn. — Ali Asuan mi se čini vrlo neugodnim. Hotel je napola prazan, a svi imaju oko stotinu...

Prekinula se, ugrizavši se za usnu.

Hercule Poirot nasmiješio se žmirnuvši očima. Da, istina je. I ja stojim jednom nogom u grobu. Nisam... nisam mislila na vas — odgovorila je djevojka. — žao mi je.

Zvučalo je neotesano.

— Ne, uopće nije. Potpuno je prirodno da želite društvo svojih vršnjaka. Ali ima barem jedan mladić.

Onaj što cijelo vrijeme sjedi uz majku?

Ona mi se sviđa, ali on izgleda vrlo neugodan, vrlo uobražen. A ja, jesam li i ja uobražen? — nasmiješio se Poirot.

— Ne, nipošto. Očito nije bila zainteresirana, ali to izgleda nije smetalo Poirotu.

— Moj najbolji prijatelj kaže da sam vrlo uobražen — primijetio je s mirnim zadovoljstvom.

— Osim toga — nastavila je Rosalie — vi barem imate razloga da budete uobraženi.

Na žalost, zločini me uopće ne zanimaju.

— Oduševljen sam, što čujem da nemate nikakvu mračnu tajnu koju skrivate — svečano je odvratio Poirot. Samo je na trenutak s njenog lica nestala sjena tuge dok mu je dobacila brz, upitan pogled. Poirot se ptavio kao da ništa nije primijetio, kad je nastavio:

— Madame, vaša majka nije danas bila na objedu. Nadam se da se osjeća dobro?

— Ovo joj mjesto ne odgovara — odgovorila je Rosalie kratko. — Bit ću sretna kad odemo.

— Mi smo suputnici, zar ne? Oboje idemo na ekskurziju do Vadi Halfe i drugog katarakta, zar ne?

— Da. Izišli su iz sjenovitog vrta na prašni dio puta uz rijeku. Pet trgovaca staklenim nakitom, dva prodavača razglednica, tri prodavača gipsanih skarabeja, nekoliko momaka s magarcima i različiti mladi narod pun nade bacio se na njih. Želite li bisere, sir? Odlične, sir, jako jeftine... Gospođo, želite li skarabej?

Pogledajte, velika kraljica, velika sreća... Pogledajte, gospodine, pravi lapis. Jako dobar, jako jeftin... Hoćete li jahati na magarcu, gospodine? Sjajan magarac...

Izvrstan magarac, sir. Drugi magarci jako lojši, sir, padaju... Želite li razglednice, vrlo jeftine, vrlo dobre... Pogledajte, gospođo... Samo deset pjastri, vrlo jeftino, lapis i ebanovina... Ovo je vrlo dobar muholovac, sve jantar... Hoćete li se voziti brodom, sir? Imam divan brod... Vraćate li se u hotel, gospođo? Ovo je prvoklasan magarac...

Hercule Poirot vrlo se nesigurno branio od tog ljudskog roja. Rosalie se probijala kroz gomilu poput mjesečarke.

— Najbolje je praviti se gluh i slijep — primijetila je. Šarolika gomila trčala je uz njih mrmljajući: — Bakšiš? Bakšiš? Hip hip hura, jako dobro, jako lijepo... Vedro obojeni dronjci slikovito su lepršali oko njih, a okolo su letjeli rojevi muha. Bili su beskrajno uporni. Pomalo su zaostajali i započinjali nov napad na slijedeće prolaznike. Poirot i Rosalie ostali su izvrgnuti jedino napadu vlasnika dućančića ljubaznom, upornom uvjerenju...

— Posjetit ćete moj dućan, danas, gospodine? Želite li onog krokodila od ebanovine, sir? Još niste bili u mom dućanu, sir? Pokazat ću vam prekrasne stvari.

Ušli su u peti dućan i Rosalie je predala na razvijanje nekoliko filmova, cilj šetnje.

Zatim su ponovo izišli i krenuli prema pristaništu. Jedan od nilskih parobroda upravo je pristajao. Poirot i Rosalie sa zanimanjem su promatrali putnike.

— Prilična gomila, zar ne? — komentirala je Rosalie. Okrenula je glavu, kada je Tim Allerton prišao i pridružio im se. Bio je malo zadihan kao da je hodao brzo.

Stajali su nekoliko trenutaka:

— Užasna gužva, valjda kao i uvijek — primijetio je Tim, pomalo prezrivo pokazujući na putnike koji su se iskrcavali.

— Da, obično je odvratno — složila se Rosalie.

Sve troje su se držali nekako nadmoćno kao ljudi koji su već negdje odsjeli i sad promatraju pridošlice.

— Hej — uzviknuo je Tim odjednom prilično uzbuđeno. — Nek me vrag odnese ako ono nije Llnnet Bidgeway. Ako ta vijest i nije dirnula Poirota, probudila je Rosalieno zanimanje. Nagnula se naprijed i dok je pitala — Tko? Ona u bijelom? — loše je raspoloženje sasvim nestalo s njezina lica.

— Da, ondje kraj onog visokog muškarca. Sad izlaze na kopno. Bit će da je to njezin muž. Ne mogu se sad sjetiti imena.

— Doyle — odgovorila je Rosalie. — Simon Doyle. Sve piše u novinama. Ona pliva u novcu, zar ne?

Jedna od najbogatijih djevojaka Engleske— odgovorio je Tim vedro. Troje promatrača nijemo je gledalo putnike kako se iskrcajavu. Poirot je zainteresirano promatrao predmet razgovora svojih pratilaca.

— Prekrasna je — promrmljao je.

— Neki ljudi imaju sve — gorko je zaključila Rosalie. Na licu joj se javio čudan izraz zavisti dok ju je gledala kako silazi s broda. llnnet Doyle bila je tako savršeno dotjerana kao da je sišla s naslovne stranice nekog modnog časopisa.

Imala je nešto od sigurnosti poznatih glumica. Navikla je da je promatraju, da joj se dive, da bude centar pažnje kamo god stigne. Bila je svjesna pogleda koji su je promatrali, a istodobno ih nije ni bilježila, bio je to dio njezina života. Sišla je s broda, glumeći glavnu ulogu, iako ju je glumila nesvjesno. Bogata, mlada nevjesta na bračnom putovanju. Okrenula se sa smiješkom prema svom pratiocu i obratila mu se nekom beznačajnom primjedbom. On je odgovorio, a njegov glas je, čini se, zanimao Herculea Poirota. Oči su mu zasjale, a obrve se skupile. Par je prošao blizu njih. Čuo je Simona Doylea kako govori:

— Pokušat ćemo naći vremena za to, draga. Možemo ostati ovdje tjedan-dva, ako ti se bude sviđalo. Lice okrenuto prema njoj, izražavalo je obožavanje, želju da joj ugodu i bilo je u tome i malo

poniznosti...

Poirotove oči klizile su zamišljeno po njemu, široka ramena, preplanulo lice, tamnoplave oči, djetinji smiješak.

Sretan momak— rekao je Tim kada su prošli. — Zamislite samo, naći nasljednicu koja nema polipe u nosu i ravne tabane!

Izgledaju vrlo sretno — rekla je Rosalie sa zavišću. — To nije pravedno — dodala je iznenada, ali tako tiho da Tim nije mogao čuti. Ali je Poirot čuo. Začudeno se namrštio i dobacio joj brz pogled.

Sad moram otići da podignem neke stvari za majku — rekao je Tim. Podigao je šešir za pozdrav i otišao. Poirot i Rosalie krenuli su prema hotelu, odmahujući novim ponudama za magarce.

— Dakle, to nije pravedno, gospođice? — blago je upitao Poirot. Djevojka se zarumenjela ljutito. Ne znam što time mislite. Samo ponavljam ono što ste maloprije promrmljali za sebe.

— Jeste, jeste. Zaista se čini malo previše za jednu osobu— slegnula je ramenima Rosalie Otterbome. — Novac, lijepo lice, predivno tijelo i... Zastala je i Poirot je nastavio.

— I ljubav? Hm? I ljubav? Ali vi to ne znate, možda se njome oženio samo zbog novca. Zar niste vidjeli kako je gleda?

— Jesam jesam, gospođice. Vidio sam sve što se moglo vidjeti, štoviše vidio sam i nešto, što vi niste vidjeli.

— Što to?

— Vidio sam, gospođice, duboke podočnjake ispod njezinih očiju. — Polako je nastavio Poirot. — Vidio sam ruku koja je tako grčevito držala suncobran da su joj pobijeljeli zglobovi...

— Što želite reći time? — buljila je Rosalie u njega.

— Mislim da nije zlato sve što sija. Iako je gopođa bogata, lijepa i obljubljena, mislim da ipak nešto nije u redu. A znam još nešto.

Što to? Znam — mršteći se rekao je Poirot — da sam negdje, jedanput čuo taj glas, glas gospodina Dojlea, i volio bih se sjetiti gdje. Ali Rosalie više nije slušala.

Zastala je. Vrhom svog suncobrana šarala je po pijesku. Odjednom je iz nje silovito izbilo.

— Ja sam odvratna. Neopisivo odvratna. Zaista sam gadna. Voljela bih zderati odjeću s nje i izudarati je po tom lijepom, arogantnom samouvjerenom licu.

Odvratno sam ljubomorna, žalosno, ali baš tako osjećam. Tako je uspješna i sigurna i...

Hercule Poirot bio je tim ispadom pomalo iznenađen. Uhvatio ju je za ruku i prijateljski je protresao. Tenez, osjećat ćete se bolje pošto ste to rekli.

Mrzim je! Nikad nikoga nisam na prvi pogled toliko mrzila.

Odlično! Rosalie ga je gledala sumnjičavo. Zatim su joj se usne malo razvukle i ona je prasnula u smijeh.

— Bien — rekao je Poirot i sam se nasmijao. Bolje rasploženi, nastavili su put prema hotelu. — Moram pronaći majku — rekla je Rosalie. Kad su ušli u svježe, polumračno predvorje. Poirot je prošao drugom stranom do terase s pogledom na Nil. Tu su već bili postavljeni mali stolovi za čaj, ali još je bilo prerano. Nekoliko je trenutaka promatrao rijeku, zatim je odšetao dolje kroz vrt. Neki su ljudi na vrućem suncu igrali tenis. Zastao je i promatrao ih neko vrijeme, zatim je nastavio strmim puteljkom. Ovdje je ponovo susreo djevojku iz »Chez Ma Tante« koja je sjedila na klupi gledajući u nju. Odmah ju je prepoznao.

Njezino lice, kako ga je vidio one večeri, urezalo mu se u pamćenje. Ali je izraz lica bio nov. Bila je bljeđa, tanja i nazirale su se bore koje su svjedočile o velikoj tuzi i duševnom bolu. Malo se povukao. Nije ga vidjela i mogao ju je neko vrijeme promatrati, a da nije bila svjesna njegove prisutnosti. Njezina mala noga nestrpljivo je lupkala o zemlju. U tamnim očima koje su sjale poput zapretanih žeravica, ležao je neki čudan, mračan, bolan trijumf. Gledala je u Nil, gdje su brodići bijelih jedara klizili gore-dolje uz obalu. Lice i glas. Sad se sjećao svega.

Djevojčina lica i glasa koji je čuo maloprije, glasa tek oženjenog čovjeka... I dok je stajao i razmišljao o djevojci koja ga nije primjećivala, odigrala se slijedeća scena. Odozgo su se začuli glasovi. Djevojka je s klupe skočila na noge. Linnet Doyle i njezin suprug spuštali su se puteljkom. Linnetin glas zvučio je sretno i smireno. Nestalo je napetosti i brige, Linnet je bila sretna. Djevojka koja je stajala kraj klupe zakoračila im je u susret. Njih su dvoje ukočeno zastali.

— Zdravo, Linnet — rekla je Jacqueline de Bellefort. — Znači, i ti si ovdje, čini se da se nas dvije nikad nećemo prestati sudarati. Zdravo, Simone, kako si?

Linnet Doyle je zateturala prema stijeni s malim povikom. Ljepušasto lice Simona Doylea naglo se izobličilo od bijesa. Krenuo je naprijed kao da namjerava zgrabiti vitku djevojku. Brzim, gracilnim okretom glave ona je signalizirala prisutnost nekog stranca. Simon se okrenuo i ugledao Poirotu. Nespretno je rekao:

— Zdravo, Jacqueline, nismo očekivali da ćemo te sresti ovdje. Riječi su mu zvučile neuvjerljivo. Nasmijavši se, djevojka im je pokazala svoje bijele zube.

— Pravo iznenađenje, zar ne? — upitala je. Zatim je kimnuvši glavom krenula puteljkom uzbrdo. Poirot je polako pošao u suprotnom pravcu. Kađ je odlazio, čuo je Linnet Doyle kako je prošaptala:

— Simone, za ime božje! Simone, što da radimo?

3.

Večera je završila. Terasa ispred hotela »Cataract« kupala se u blagom svjetlu.

Većina je gostiju sjedila za malim stolovima. Simon i Linnet Doyle izišli su zajedno s visokim, sjedokosim muškarcem otmjena držanja i pametna, glatko izbrijana lica.

Dok je mala grupa zastala na trenutak kraj vrata, Tim Allerton se digao i prišao im. Uvjeren sam da me se ne sjećate — ljubazno se obratio Linnet — ali ja sam bratić Joanne Southwood.

Ali naravno, kako vas samo nisam odmah prepoznala. Vi ste Tim Allerton. Ovo je moj muž. Jedva osjetan drhtaj glasa, ponos ili plahost? A ovo je američki upravitelj mojeg imetka, gospodin Pennington.

— Morate upoznati moju majku — rekao je Tim. Nekoliko minuta kasnije svi su sjedili za istim stolom. Linnet u kutu, Tim i Pennington kraj nje, obojica zadubljena u razgovor s njom borila su se za njenu pažnju. Gospođa Allerton razgovarala je sa Simonom Doyleom. Pokretna su se vrata zaljuljala. Prekrasna mlada žena koja je uspravno sjedila u kutu između dvojice muškaraca iznenada se trgnula. Zatim se smirila, vidjevši malog muškarca kako je izašao i odšetao na terasu. Vi niste jedina slavna ličnost ovdje, draga moja. Onaj je smiješni čovječuljak Hercule Poirot — rekla je gospođa Allerton. Izjavila je to ništa ne misleći, tek iz društvenog osjećaja za takt da premosti neugodnu pauzu u razgovoru.

Ali se Linnet vrlo zainteresirala za tu primjedbu. Hercule Poirot? Svakako, već sam čula za nj.. Djelovala je vrlo odsutno, potpuno zadubljena u misli. Dvojica su muškaraca ostala bez riječi. Poirot je polako odšetao do ruba terase, no ubrzo je nešto privuklo njegovu pažnju.

— Priključite nam se na trenutak, gospodine Poirot. Zar ovo nije prekrasna noć?

Učinio je što su mu predložili.

— Mais oui, madame, zaista je prekrasna.

Pristojno se nasmiješio gospođi Otterbourne. Kakve je samo draperije od crnog platna nosila ta žena i kako je bio smiješan njezin turban. Gospođa Otterbourne nastavila je svojim visokim, zanovijetajućim glasom.

— Poprilično je poznatih ličnosti ovdje, zar ne? Očekujem da ćemo uskoro pročitati o tome članak u novinama. Poznate ljepotice, čuveni pisci... Zastala je s malim podsmješljivo skromnim osmijehom. Poirot je više osjećao nego što je vidio kako je tugaljivo namrštena djevojka nasuprot njemu iskrivila usta u još tužniju grimasu.

— Trenutno radite na nekom romanu, gospođo? — upitao je. Gospođa Otterbourne opet se nasmijala samouvjerenom.

— Upravo sam grozno lijena. Zaista se moram baciti na posao. Moji čitaoci postaju strašno nestrpljivi, a izdavač također, siroti čovjek! Navaljuje u svakom pismu! čak brzojavima! Ponovo je osjetio kako je djevojci u tami neugodno.

— Vama to mogu reći, gospodine Poirot, ovdje sam djelomično zbog toga što tražim lokalni kolorit, znate! »Snijeg u pustinji«, to će biti naslov mojeg novog romana.

Snažno, sugestivno. Snijeg u pustinji koji je ugasio prvi dah vatrene strasti.

Rosalie se digla, promrmljavši nešto nerazgovijetno i nestala u mračnom vrtu.

Mora se biti snažan — nastavila je gospođa Otterboume ljuljajući pri tome svojim turbanom.

— Snaga, to su moje knjige, samo važne stvari. Biblioteke su ih odbile, nije važno!

Ja govorim samo istinu. Seks, koješta! Gospodine Poirot, zašto se svi toliko boje seksa? Bitak svemira! Citali ste moje knjige?

— Na žalost, madame, vi shvaćate, ne čitam mnogo romana. Moj posao... Gospođa Otterbourne nastavila je odlučno:

— Moram vam dati jedan primjerak svdje knjige »Ispod smokvina drveta«. Mislim da će vam se učiniti vrlo zabavnom. Bez lažnog stida, ali istinito.

— To je vrlo ljubazno od vas, madame. čitat ću to s užitkom, siguran sam. Gospođa Otterbourne je minutu-dvije šutjela. Igrala se dugom niskom bisera, koja je bila dva puta obavijena oko njezina vrata. Gledala je nemirno amo-tamo. Možda ću skoknuti i odmah vam je donijeti.

— Ali, madame, molim vas, nemojte se mučiti. Poslije...

Ne, ne. Nije to nikakvo mučenje. — Ustala je.

— Voljela bih vam pokazati...

— Što to, majko? — Rosalie se iznenada stvorila kraj nje. Ništa, dušo. Upravo sam htjela otići gore po knjigu za gospodina Poirota. »Smokvino drvo«?

— Ja ću je donijeti.

— Ti ne znaš gdje je, dušo. Idem ja. Znam. Djevojka je brzo otišla preko terase i ušla u hotel.

— Dopustite mi da vam čestitam, madame, na dražesnoj kćerci — rekao je Poirot uz mali naklon.

— Rosalie? Da, da, lijepo izgleda. Ali tako je teška, gospodine Poirot. Uopće ne suosjeća s bolesnicima. Uvijek misli da zna sve najbolje. Umišlja da više zna o mojem zdravlju od mene same... Poirot je pozvao konobara.

— Liker, madame? Chratreuse? Creme de menthe? Gospođa Otterbourne odlučno je odmahnula

glavom.

— Ne, ne, ja pijem tako reći samo čaj. Možda ste primijetili da nikad ne pijem ništa drugo osim vode ili možda limunade. Ne podnosim okus alkohola.

— Smijem li vam onda naručiti limunadu, madame? Naručio je limunadu i benediktine. Pomična su se vrata otvorila. Ušla je Rosalie, noseći u ruci knjigu.

— Ah, ovdje ste — progovorila je, sasvim bezizražajno. Gospodin Poirot upravo mi je naručio limunadu — rekla je njezina majka.

— A vi gospođice, što vi želite?

— Ništa. — A zatim sjetivši se pristojnosti dodala je:

— Ništa, hvala. Poirot je uzeo knjigu koju mu je pružila gospođa Otterbourne. Još je bila u originalnom omotu vedrih boja, na kojem je bila prikazana žena s lijepom frizurom, tamnocrvenih noktiju, kako sjedi na tigrovoj koži u tradicionalnom Evinu kostimu. Iznad nje se nalazilo drvo s hrastovim lišćem, prepuno velikih i neuvjerljivo bojenih jabuka. Naslov je bio »Ispod smokvina drveta« od Salome Otterbourne. Na unutrašnjoj strani bio je izdavačev predgovor. Pun entuzijazma govorio je o hrabrosti i realnosti te studije ljubavnog života moderne žene.

Neustrašivo, nekonvencionalno, realistično, bili su najčešće upotrebljavani pridjevi.

— Počasćen sam, madame — rekao je Poirot naklonivši se. Kada je podigao glavu, pogled mu se susreo s pogledom autoričine kćerke. Gotovo ne htijući, učinio je mali pokret. Bio je iznenađen i rastužen bolom koji je izbijao iz njezinih očiju. U tom su trenutku stigla pića, što je dobro došlo za prekid teme. Poirot je galantno podigao čašu.

— A votre sante, madame — mademoiselle.

Gospođa Otterbourne, pijuckajući svoju limunadu, mrmljala je:

— Tako osvježava, izvrsno. Ušutjeli su. Gledali su u blistavocrne stijene Nila. Bilo je nešto fascinantno u njihovu odsjaju na mjeseci. Izgledale su poput golemih prehistorijskih čudovišta, napola ležećih u vodi. Lak se povjetarac naglo pojavio i opet nestao. U zraku se osjećala atmosfera tihog iščekivanja. Poirot je ponovo skrenuo pogled na terasu i njezine posjetioce. Da li se varao ili je i među njima vladala atmosfera tihog iščekivanja? Bilo je to kao trenutak kada se na sceni čeka nastup glavne glumice.

I upravo u tom trenutku pokretna su se vrata još jedanput otvorila. Ovog se puta činilo kao da se to dogodilo s posebno važnim prizvukom. Svi su prekinuli razgovor i pogledali u njih. Ušla je tamnokosa, vitka djevojka u večernjoj haljini boje vina, trenutak je zastala, a zatim je polako prešla terasu i sjela za jedan prazni stol. U njezinom ponašanju nije bilo ničeg neprirodnog, ničeg neuobičajenog, a ipak je izgledalo kao dobro prostudiran nastup na sceni.

— Čini se — progovorila je gospođa Otterbourne, nakrivivši glavu pod turbanom — da ta djevojka

zaista misli da je netko.

— Poirot nije odgovorio. Promatrao je. Djevojka je sjela na mjesto odakle je mogla promatrati Linnet Doyle. Poirot je zapazio kako se Linnet Doyle nagnula naprijed i, rekavši nešto, odmah ustala i zamijenila mjesto. Sjedila je sada gledajući na suprotnu stranu. Poirot je zamišljeno kimnuo. Otprilike pet minuta kasnije tamnokosa je djevojka također promijenila mjesto, otišla je na suprotnu stranu terase. Sjedila je pušeći i mirno se osmjehujući, slika apsolutnog zadovoljstva i mira. Ali su njezine zamišljene oči neprestano promatrale suprugu Simona Doylea.

Nakon četvrt sata Linnet Doyle naglo se digla i otišla u hotel. Njezin ju je suprug slijedio gotovo odmah. Jacquellne de Bellefort nasmiješila se i okrenula svoju stolicu. Zapalila je cigaretu i zagledala se nekamo preko Nila. Nastavila se smiješiti.

4.

— Gospodine Poirot! Poirot se naglo digao. Pošto su svi ostali otišli, ostao je sam sjedeći na terasi. Intenzivno razmišljajući, zagledao se u sjajne uglačane crne stijene kad ga je taj poziv vratio u stvarnost. Glas je zvučio ugodno, ljubazno iako možda pomalo arogantno. Hercule Poirot brzo je ustao i ugledao samosvjesnu Linnet Doyle. Preko bijele satenske haljine nosila je bogat grimizni ogrtač i djelovala još ljepše i uzvišenije no što je Poirot mogao zamisliti.

— Vi ste gospodin Hercule Poirot? — nastavila je Linnet. To se više nije moglo nazvati pitanjem.

— Što mogu učiniti za vas, madame?

— Možda znate tko sam?

— Znam, madame. Čuo sam vaše ime. Dobro znam tko ste. Linnet je kimnula. Takav je odgovor i očekivala. Nastavila je na svoj neodoljivo autoritativan način.

— Hoćete li ml se pridružiti u sobi za kartanje, gospodine Poirot? Vrlo mi je stalo da razgovaram s vama. Svakako, madame. Krenula je prema hotelu. Slijedlo ju je.

Uvela ga je u opustjelu sobu za kartanje i dala mu znak da zatvori vrata. Zatim se spustila na jednu od stolica. Poirot njoj nasuprot. Bez oklijevanja počela je s onim što je željela reći. Govorila je tečno i bez zastajkivanja.

— Mnogo sam čula o vama, gospodine Poirot, i znam da ste vrlo pametni. Trenutno mi je vrlo potreban netko tko bi mi pomogao i mislim da ste vi pravi čovjek. Poirot je malo nakrenuo glavu.

Vrlo ste ljubazni, madame, ali vidite i sami da sam na odmoru, a tada ne preuzmam nllkakve slučajeve.

To bi se valjda moglo nekako urediti. Nije namjeravala povrijediti Pirota. Samo je mislila da će kao uvijek i ovaj put postići ono štoželi.

— Ja sam, gospodine Poirot, žrtva smišljenog progona — nastavila je Linnet Doyle.

— To progonjenje mora najzad prestati. Najradije bih otišla na policiju, ali moj muž smatra da mi policija ne može pomoći.

— Ne biste li mi to objasnili malo detaljnije? — promrmljao je Poirot iz pristojnosti.

— Pokušat ću. Cijela je stvar zapravo vrlo jednostavna. — Još je govorila bez oklijevanja i bez zamuckivanja. Linnet Doyle imala je jasan, poslovan um. Na trenutak je zastala samo da bi činjenice iznijela što preciznije.

— Prije nego što sam upoznala svojeg muža, on je bio zaručen s gospođicom de Bellefort. Ona je bila moja prijateljica. Moj muž razvrgao je njihove zaruke, nisu bili jedno za drugo ni u kojem

pogledu. Ona je to, žao mi je što moram reći, podnijela vrlo teško... Vrlo mi je neugodno zbog toga, ali te se stvari ne mogu izmijeniti. Poslije je čak prijetila, ali na to nisam obraćala pažnju. Osim toga, moram primijetiti da nikad nije pokušala ostvariti svoje prijetnje. Umjesto toga sada nas slijedi gdje god pođemo.

— Prilično neuobičajen način osvete — začuđeno ju je pogledao Poirot. Vrlo neuobičajan i vrlo smiješan! Osim toga i vrlo neugodan. Ugrizla je usnicu.

— Da, da, to mi je jasno — Poirot je kimnuo s razumijevanjem.

— Ako se ne varam, vi ste na bračnom putovanju?

— Da. To se prvi put dogodilo u Veneciji. Bila je ondje, kod Daniellija. Najprije sam mislila da je posrijedi puka slučajnost. Vrlo neugodna, ali ništa drugo. Zatim smo je susreli na brodu u Brindisiju. Mislili smo da putuje u Palestinu i da će ostati na brodu. Ali kad smo stigli u Mena House, već je bila ondje i čekala nas.

— A onda? — kimnu ponovo Poirot. Otputovali smo parobrodom uz Nil. Već sam podsvjesno očekivala da se pojavi na brodu. Međutim, to se nije dogodilo i mi smo se ponadali da je najzad odbacila to svoje djetinjasto ponašanje. Ali kad smo stigli ovamo, već je bila ovdje i čekala. Poirot se pomno zagledao u sugovornicu. Još je vladala sobom, ali su zglobovi njezine ruke, kojom je grčevito pritiskala stol, bili bijeli.

— I sada se plašite da će se to nastaviti? — progovorio je.

— Da. — Na trenutak je zastala. — Sve je to ludo. Jacqueline samu sebe pravi smiješnom. Zaprepaštena sam da nema malo više ponosa, malo više samopoštovanja.

Poirot je odmahnuo rukom.

— Ima trenutaka, madame, kada nestaju ponos i samopoštovanje i to zbog drugih, snažnijih osjećaja.

— Da, to je moguće — primijetila je Linnet nervozno. — Međutim, što ona želi postići svim tim?

— Ne radi se uvijek o dobitku, madame.

Nešto u njegovu glasu neugodno se dojmilo Linnet. Pocrvenjela je i brzo odgovorila.

— U pravu ste. Zaista nije trenutak da sada raspravljamo o motivima. Najvažnije je da se ova priča najzad završi.

— I što predlažete, madame? — upitao je Poirot.

— Mužu i meni postalo je neizdržljivo neprekidno živjeti s tim opterećenjem. Mora da postoji neka zakonska zaštita u takvim situacijama. Govorila je nervozno. Poirot ju je zamišljeno promatrao i upitao:

— Da li vam je prijetila javno? Je li vas vrijeđala? Da li vas je fizički napala?

— Nije.

— Iskreno rečeno, madame, tada zaista ne vidim što biste mogli učiniti. Ako toj mladoj dami čini zadovoljstvo da putuje iz mjesta u mjesto, i to onamo gdje se upravo nalazite vi sa suprugom, eh bien, što onda? Zrak je slobodan svima. Ne može se govoriti da ona zadire u vaš privatni život, zar ne? Ti su susreti uvijek na javnim mjestima.

— Želite li reći kako ne mogu ništa učiniti da to spriječim? Linnetin glas je bio pun nevjerice.

— Koliko mogu vidjeti, baš ništa — miroljubivo reče Poirot. — Mademoiselle de Bellefort potpuno je u okviru svojih prava.

— Ali to... to me izluđuje! Nesnosno je to što trpim!

— Suosjedam s vama, madame — odgovorio je Poirot prilično suho. — Posebno zato što, pretpostavljam, dosad baš niste imali većih briga.

— Mora postojati način, da se to okonča — mrštila se Linnet. Poirot je slegnuo ramenima... zašto bismo mi — prekinula se...

— Sve je jasno, Uvijek možete otići, na neko drugo mjesto— predložio je.

— Ona će nas slijediti.

— Vrlo vjerojatno.

— To je apsurdno.

— U pravo tako.

— Uostalom, zašto bih ja.. bježali? Kao da... kao da...

— Točno madame. Kao da zar ne?

— Što mislite time? — podigla je Linnet glavu i zabaljila se u njega. Poirot se nagnuo naprijed, glas mu je postao povjerljiv, skoro molećiv.

— Zašto vas to toliko muči, madame? — progovorio je nježno. Zašto?

— To me izluđuje! Razdražuje do krajnosti! Rekla sam vam već zašto!

— Niste baš sve — zakimao je Poirot.

— Sto mislite reći time? — upitala je Linnet ponovo. Poirot se naslonio, sklopio ruke i nastavio govoriti sasvim bezlično, hladno.

— Ecoutez, madame. Pokupajmo se malo vratiti u prošlost. Jedne sam večeri prije mjesec ili dva

sjedio u nekom londonskom restoranu. Za susjednim su stolom sjedili mladić i djevojka. Činilo se da su sretni, čak vrlo zaljubljeni. Govorili su s puno nade o budućnosti. Nisam prisluškivao, ali oni jednostavno nisu vodili računa o tome da li ih netko sluša. Muškarčeva su leđa bila okrenuta prema meni, ali sam zato mogao nesmetano promatrati djevojku. Njezino lice odražavalo je duboke osjećaje. Bila je zaljubljena, srcem, dušom, tijelom, cijelim svojim bićem, a ona nije bila od onih djevojaka koje se zaljubljuju lako i često. Za nju je to bilo pitanje života ili smrti. Pretpostavljao sam da su bili zaručeni. Razgovarali su o tome gdje će provesti medeni mjesec. Namjeravali su ići u Egipat — zastao je.

— I dalje? — oštro je upitala Linnet. To se dogodilo prije mjesec ili dva, ali djevojčino lice nisam zaboravio — nastavio je Poirot. — Znao sam da ću ga se sjetiti, ako ga ikad ponovo ugledam. Sjećam se također muškarčeva glasa. čini mi se, madame, da pogađate kada sam ponovo vidio to lice i čuo taj glas. Ovdje, u Egiptu.

Muškarac je na bračnom putovanju, ali s drugom ženom.

Čemu sve to? Ja sam već iznijela činjenice! — nije se zbunjivala Linnet.

— Činjenice... jeste... Dakle? Djevojka u restoranu spomenula je prijateljicu — prijateljicu koja je neće iznevjeriti. Ta prijateljica ste, čini mi se, vi madame — polako je kazao Poirot.

— Jesam. Već sam rekla, da smo bile prijateljice. Linnet se zarumenjela.

— Imala je povjerenja u vas, zar ne?

— Jest. Nekoliko je trenutaka oklijevala, nestrpljivo grizući usnicu, a zatim je, vidjevši da Poirot ne namjerava govoriti dalje, nastavila. Naravno, cijela situacija nije nimalo ugodna. Ali to se događa, gospodine Poirot.

— Tako je, događaju se, madame — zastao je. — Vi pripadate anglikanskoj vjeri, pretpostavljam?

— Pripadam — začudila se Linnet. Onda ste u crkvi slušali ulomke iz Biblije.

Vjerojatno ste čuli i priču o kralju Davidu i o bogatašu koji je imao cijela stada i siromahu s jednom jedinom ovcom, koju mu je bogataš na kraju oduzeo. I to se događa, madame.

Linnet se uspravila. Oči su joj bljesnule ljutito.

— Sasvim mi je jasno na što ciljate, gospodine Poirot! Mislite da sam ja, vulgarno rečeno, otela mladića prijateljici. Promatrajući to sa sentimentalne strane, što ljudi vaše generacije, uvjereni sam, ne mogu izbjeći, to je možda tako.

Ali prava istina je drukčija. Ne poričem da je Jackie stvarno voljela Simona, ali mi se čini da niste pomislili kako njezini osjećaji možda nisu bili jednako uzvraćeni.

Bila mu je draga, ali mislim da je i prije no što je sreo mene osjećao da je pogriješio. Pokušajte to shvatiti, gospodine Poirot. Simon otkriva da zapravo voli mene, a ne Jackie. što da radi? Da ostane

plemenit junak i oženi se ženom koju ne voli i pri tom vjerojatno uništi tri života, jer prilično sumnjam, da bi u takvim okolnostima usrećio Jackie? Da je već bio njome oženjen kad je upoznao mene, možda bi bila njegova dužnost ostati uz nju, iako ni u to baš nisam sigurna. Ako je jedna osoba nesretna, i druga pati. Ali zaruke nisu tako čvrsta veza. Ako se već pogriješi, sigurno je bolje suočiti se sa činjenicom prije nego što bude prekasno.

Priznajem, za Jackie je sve to bilo vrlo teško i strašno mi je žao zbog toga, ali dogodilo se. Bilo je neizbježno. Zaista? što želite reći? zurila je u njega.

— Sve to što ste rekli vrlo je razumno, vrlo logično. Ali ne objašnjava jednu stvar.

— Koju?

— Vaše vlastito ponašanje, madame. Vidite, to što vas progoni moglo bi izazvati dvojaku reakciju. Moglo bi vam stvoriti neugodnosti ili čak pobuditi vaše sažaljenje. Jer vaša je prijateljica tako duboko povrijeđena da odbacuje svako samopoštovanje i sve konvencije. Ali vi ne reagirate tako. Ne, vama je neizdrživo to progonjenje. Zašto? Moguć je samo jedan razlog, madame da se osjećate krivom.

— Kako se usuđujete? — skočila je Linnet na noge. — Zaista, gospodine Poirot, otišli ste predaleko.

Ali usuđujem se, madame! Razgovaram s vama sasvim otvoreno. Tvrdim da ste, iako to sami sebi ne želite priznati, prijateljici svjesno preoteli zaručnika. Tvrdim da vas je on od početka snažno privlačio. Ali, bio je i trenutak, u to sam uvjeren, kada ste se pokolebali, kada ste shvatili da postoji mogućnost: povući se ili nastaviti.

Tvrdim da je inicijativa potekla od vas, a ne od gospodina Doylea. Vi ste prekrasni, madame, vi ste bogati, vi ste inteligentni i vi imate šarma. Mogli ste svoj šarm upotrijebiti, ali niste morali. Imali ste sve, madame, što može pružiti život. Život vaše prijateljice bio je koncentriran u jednoj jedinoj osobi. To ste znali i premda ste oklljevali, vi niste povukli svoju ruku. Ispružili ste je i, kao i bogataš iz Biblije, uzeli ste siromahu njegovo jedino janje. Zavladao je tišina. Linnet se s naporom savladala i progovorila hladno.

— Sve to nema veze sa činjenicama.

— Ne, to je vrlo važno. Upravo vam objašnjavam zašto vas je toliko uzбудila neočekivana prisutnost mademoiselle de Bellefort. Naime, iako se ponaša bez dostojanstva i ženstvenosti, vi ste ipak intimno uvjereni da je pravda na njezinoj strani.

— To nije istina.

— Odbijate da budete iskreni sami pred sobom — slegnuo je ramenima Poirot. Ne, uopće to ne radim. Rekao bih, madame, da ste živjeli sretno, da ste bili velikodušni i ljubazni prema drugima— nastavio je Poirot nježno.

— Pokušavala sam — odgovorila je Linnet. Nestrpljivost i bijes nestali su s njezina lica. Govorila je spontano, pomalo izgubljeno.

— I zato vas duboko muči taj osjećaj da ste nekoga povrijedili namjerno. Zašto se toliko protivite priznati istinu? Oprostite mi, ako sam bio bezobziran, ali je psihološka motivacija uvijek najvažnija u mojim slučajevima.

— Pretpostavimo čak da je to što ste rekli i bila istina koju nisam željela priznati — polako je odgovorila Linnet. — što se sada može učiniti? Prošlost se ne može izmijeniti, čovjek se mora sukobljavati sa sadašnjošću.

— Da, vi zaista imate bistru glavu — kimnuo je Poirot. — Prošlost ne možemo mijenjati.

Stvari se moraju prihvatiti onakve kakve jesu. A ponekad, madame, Sve što se može učiniti jest upravo to da se pomirimo s stvarnošću.

— Želite li reći — upitala je Linnet s nevjericom — da ne mogu učiniti ništa, baš ništa? Morate biti hrabri, madame, to mi se zasad čini najvažnijim.

— Ne biste li vi mogli razgovarati s Jackie... s gospođicom de Bellefort? — zamolila ga je Linnet.

— Pokušati je urazumiti? Mogao bih. Učinit ću to ako vi želite. Ali nemojte očekivati previše. Bojim se da je mademoiselle de Bellefort toliko opsjednuta tom fiksnom idejom da je ništa neće odvratiti od nje.

— Ali mora ipak postojati neki način da se oslobodimo toga? Mogli biste se, naravno, vratiti u svoju kuću u Englesku. Mislim da je Jackie i u tom slučaju kadra da se nastani u selu kako bih je vidjela svaki put kad se maknem s posjeda.

— To je istina.

— Osim toga — dodala je Linnet — ne vjerujem da bi se Simon složio da pobjegne.

— Kako se on odnosi prema svemu tome?

— Bijesan je, jednostavno je bijesan. Poirot je zamišljeno kimnuo. Vi ćete razgovarati s njom, zar ne? — molila ga je Linnet.

— Hoću, učinit ću to. Ali mislim da neću postići mnogo.

— Blago rečeno, Jackie je neočekivana! — žestoko je uzviknula Linnet. — Nikad se ne zna što će učiniti u slijedećem trenutku!

— Maloprije ste spomenuli da vam se prijetila. čime se prijetila? Prijetila se da... da će nas oboje ubiti — slegnula je ramenima Linnet. — Jackie se ponekad ponaša... prilično teatralno posljedicama.

— To mi je jasno. — Poirotov je glas zvučao ozbiljno. Linnet ga je pogledala s molbom.

— Hoćete li preuzeti ovaj slučaj?

— Neću, madame — odbio je odlučno. — Ne želim od vas preuzeti nikakav nalog.

Učinit ću što mogu iz čistog humanizma. To "je situacija puna teškoća i opasnosti.

Učinit ću što mogu da je malo razjasnim, ali nisam prevelik optimist u izglede za uspjeh.

— I vi zaista ne želite preuzeti taj slučaj? — polako je ponovila Linnet Doyle.

— Ne želim, madame — odgovorio je Hercule Poirot.

5.

Hercule Poirot zatekao je Jacqueline de Bellefort kako sjedi na stijenama odmah iznad Nila. Pretpostavljao je da još nije otišla spavati i da će je zateći negdje u blizini hotela. Sjedila je podbočivši bradu dlanovima. Nije se ni osvrnula na šum njegovih koraka.

— Mademoiselle de Bellefort? — upitao je Poirot. — Možemo li nekoliko trenutaka razgovarati? Jacqueline je malo nagnula glavu. Oko usana joj je lebdio smiješak.

— Naravno odgovorila je. — Vi ste monsieur Hercule Poirot, zar ne?, Da li da pogađam dalje? Vi radite po nalogu gospođe Doyle koja vam je obećala veliku nagradu ako uspijete u svom zadatku. Poirot je sjeo na klupu kraj nje.

— Djelomlčno ste u pravu — rekao je uz osmijeh. — Upravo dolazim od gospođe Doyle, ali ne uzimam nikakvu nagradu od nje i da se točno izrazim, ne radim po njezinu nalogu. Jacqueline ga je pažljivo promatrala. Zašto ste onda došli? — naglo je upitala.

— Da li ste me ikada prije vidjeli, mademoiselle? — odgovorio joj je pitanjem Hercule Poirot. Ne, mislim da nisam — odmahnula je glavom.

— Ali ja sam vas već vidio. Jedanput sam sjedio kraj vas u »Ma Chez Tante«. Bild ste u društvu s gospodinom Doyleom. Djevojčino je lice poprimilo napet izraz maske. Sjećam se te večeri... — rekla je.

— Odonda su se — nastavio je Poirot — promijenile mnoge stvari.

— Kao što kažete, izmijenile su se mnoge stvari — u glasu joj se osjećao očaj i gorčina.

— Govorim s vama kao prijatelj, mademoiselle. okopajte svoje mrtve!

Što time mislite reći — izgledala je zatečeno.

Pustite prošlost na miru! Gledajte u budućnost! Što se dogodilo, dogodilo se.

Gorčina to neće izbrisati.

— Sigurno bi to dragoj Linnet odlično odgovaralo!

— Trenutno ne mislim na nju — odmahnuo je Poirot. — Mislim na vas! Vi ste patili, to je istina, ali to što sad radite, samo će vam produžiti patnje.

— Niste u pravu. Ponekad gotovo uživam u tome što radim — odmahnula je glavom.

— A to je, mademoiselle, najgore od svega.

Naglo ga je pogledala. Vi niste glupi — rekla je i polako dodala— i čini mi se da pokušavate biti

Ljubazni.

— Idite kući, mademoiselle. Mladi ste, pametni, život je pred vama.

— Vi ne razumijete ili ne želite razumjeti. Simon je moj život — zakimala je Jacqueline Ljubav nije sve u životu, mademoiselle — nastavio je Poirot i dalje nježno. — Samo dok smo mladi, vjerujemo u to. Ali djevojka je i dalje kimala glavom. Vi ne razumijete — dobacila mu je kratak pogled.

— Vi o tome znate, naravno, sve? Govorili ste s Linnet? I bili ste one večeri u restoranu.

Simon i ja smo se voljeli.

— Znam da ste vi njega voljeli. Odmah je shvatila značenje njegovih riječi i ponovila je naglašeno. — Mi smo se voljeli. A ja sam voljela i Linnet... Vjerovala sam joj. Bila mi je najbolja prijateljica, Cijelog života Linnet je mogla kupiti sve što želi. Nikad sebi nije morala uskratiti bilo što. Kad je ugledala Simona, poželjela ga je i jednostavno ga je uzela.

— A on je dopustio da ga kupe?

Jacqueline je odmahнула tamnom glavom. — Ne, nije bilo baš tako. Da je bilo, sada ne bih bila ovdje...

— Smatrate da Simon nije vrijedan toliko...

— Da se oženio s Linnet zbog njezina novca, to bi bila istina. Ali nije se njome oženio zbog novca. Mnogo je kompliciranije. Postoji neštp kao aureola, monsieur Poirot. A novac tome pridonosi. Linnet je oko sebe stvorila posebnu atmosferu.

Kraljica u svom kraljevstvu... mlada princeza... luksuz do grla. Poput scene u kazalištu. Cijeli svijet joj je ležao pred nogama, jedan od najbogatijih i najtraženijih aristokrata Engleske želio se oženiti njome. A ona se umjesto toga odlučila za nekog nepoznatog Simona Doylea... Cudite li se što mu je to udarilo u glavu? — naglo je odmahнула. — Pogledajte mjesec iznad vas. Vidite ga jasno, zar ne? Potpuno je stvaran. Ali da sunce sija, uopće ga ne biste mogli vidjeti. Upravo je bilo tako. Ja sam mjesec... Kad se pojavilo sunce, Simon me više nije vidio... Bio je zatravljen. Ništa nije mogao vidjeti, osim sunca... Linnet.

— Dakle vidite da je to bila aureola — nastavila je. — Jednostavno ga je opilo. A zatim i njezin način, navika da zapovijeda. Toliko je sigurna u samu sebe da i ostale uvjeri u to. Simon je možda bio slabić, ali on je i jednostavna osoba. Volio bi mene i samo mene da se nije pojavila Linnet i pokupila ga u svoju zlatnu kočiju. A ja znam, sasvim sigurno znam da se nikad ne bi zaljubio u nju da ga ona nije natjerala na to.

— To vi mislite. To ja znam. Volio me i uvijek će me voljeti.

I sada? — upita je Poirot. Kao da je htjela brzo odgovoriti, zatim se ukočila.

Pogledala je u Pirota i tamno joj se rumenilo razlilo obrazima. Skrenula je pogled i spustila glavu..

— Da, znam, sada me mrzi. Da, mrzi me... Ali bolje bi bilo da je pažljiviji! — završila je ozbiljno. Brzim je pokretom zavukla ruku u svilenu torbicu kraj sebe na klupi.

Zatim je izvukla ruku. Držala je mali pištolj s drškom od sedefa — na prvi pogled dražesna dječja igračka.

— Zgodna stvarčica, zar ne? — upitala je. — Izgleda previše lijepo da bi bila stvarna, ali je stvarna. Jedan od ovih metaka mogao bi ubiti muškarca ili ženu. A ja dobro gađam. — Nasmiješila se pomaio odsutno, kao da se sjetila nečega.

— Kada sam se s majkom vratila kući u južnu Karolinu, djed me učio gađati. Bio je vrlo staromodan, vjerovao je u oružje, pogotovu kad je u pitanju čast. I moj je otac u mladosti također sudjelovao u nekoliko dvoboja. Dobro je i mačevao.

Jedanput je čak i ubio nekoga. Zbog neke žene. Dakle, i sami vidite, monsieur Poirot — otvoreno ga je pogledala — ja sam vrele krvi! Pištolj sam kupila čim se to dogodilo. Namjeravala sam ubiti nekoga od njih — jedino se nisam mogla odlučiti koga. Oboje ne bi valjalo. Nadala sam se da će se Linnet uplašiti, ali ona je zaista hrabra. Ako treba, zna se i braniti. Zato sam odlučila čekati. To mi se sve više sviđa. Konačno, to mogu učiniti kad god hoću, a mnogo više uživam u čekanju i planiranju! Tako sam se i sjetila da ih slijedim! Gdje god stignu, prvo ugledaju mene. I to je upalilo. Prilično je pogodilo Linnet. Uvuklo joj se pod kožu... Tada sam počela uživati u ovome što radim... A ona ne može učiniti ništa. Uvijek sam savršeno uljudna i ugodna! Ne mogu me optužiti ni za jednu jedinu riječ. Sve, baš sve im trujem — nasmijala se zvonko.

— Šutite! šutite, kad vam kažem — Poirot ju je uhvatio za ruku. Jacqueline ga je pogledala. Sto je? — upitala je. Smiješila se izazovno.

— Mademoiselle, preklinjem vas, ne činite to!

— Hoćete reći da pustim dragu Linnet na miru!

— Nije u pitanju samo to. Ne otvarajte srce zlu. Otvorila je usta i začudeno ga pogledala. — Ako to učinite, zlo će doći — ozbiljno je zaključio Poirot. — Sasvim će sigurno doći zlo... Ući će u vas i udomiti se u vama... Nakon nekog vremena više ga se nećete moći osloboditi. Jacqueline je nemirno zurila u njega.

— Ne znam — progovorila je — ne možete me spriječiti!

— Ne — tužno je kazao Hercule Piro. — Ne mogu vas spriječiti.

— Čak da i nju želim ubiti, ne možete me spriječiti.

— Ne, ne bih mogao, ako ste spremni platiti cijenu za to.

— Ne bojim se smrti! — nasmijala se Jacqueline de Bellefort. — Zbog čega da živim, nakon svega? Vjerojatno smatrate da nije u redu ubiti osobu koja vas je povrijedila. čak i ako vam je uzela sve što ste imali u životu?

— Tako je, mademoiselle — mimo je rekao Poirot. — Vjerujem da je ubojstvo neoprostiv zločin. Onda bi se trebali složiti s mojim dosadašnjim načinom osvete. — ponovo se nasmijala Jacqueline. — Dok je to uspješno, neću upotrijebiti pištolj. Ali bojim se, da, ponekad se bojim, magli mi se pred očima i ja je želim ozlijediti, zabiti nož u nju, prisloniti svoj slatki mali pištolj uz njezinu glavu... samo pritisnuti obarač...

— Ah! Njezin ga je uzvik presjekao.

— Što se dogodilo, mademoiselle?

Okrenula je glavu i gledala u tamne sjene. Netko je stajao ondje. Sad je otišao.

Hercule Poirot zagledao se pažljivo. Sve je izgledalo pusto.

— Čini se da ovdje nema nikoga osim nas, mademoiselle. Ionako sam rekao sve što sam htio. Želim vam laku noć — ustao je. Jacqueline se također digla.

— Vi shvaćate da ne mogu učiniti ono što ste tražili od mene? — gotovo ga je molila. Poirot je odmahnuo glavom. Ne, jer vi biste to mogli učiniti! Uvijek postoji taj trenutak! I za vašu prijateljicu Linnet također je postojao taj trenutak, kad je mogla zaustaviti svoju ruku... Ali ona ga je propustila. A ako to učinite, tada ste već pali u ruke zlu i više nemate druge mogućnosti.

— Nema više druge mogućnosti — mrmljala je Jacqueline de Bellefort. Nekoliko je trenutaka stajala zadubljena u misli, zatim je prkosno digla glavu.

— Laku noć, gospodine Poirot. Tužno je kimnuo glavom i otpratio je puteljkom do hotela.

6.

— Kad je slijedećeg jutra Hercule Poirot krenuo u grad, na izlasku iz hotela priključio mu se Simon Doyle.

— Dobro jutro, monsieur Poirot.

— Dobro jutro, monsieur Doyle. Idete u grad?

— Ako nemate ništa protiv, pridružio bih vam se. Naravno, samo izvolite. Dvojica su muškaraca koračala usporedno, prošli su kroz vrtna vrata i skrenuli u debelu hladovinu parka. Simon je izvadio lulu iz usta i progovorio.

— Kako sam čuo, vi ste, monsieur Poirot, sinoć razgovarali s mojom ženom.

Upravo tako. Simon Doyle jedva se primjetno namrštio. Pripadao je ljudima od akcije, koji su se teško izražavali precizno. Sretan sam — rekao je najzad — što ste joj barem uspjeli objasniti da smo u toj cijeloj situaciji manje-više nemoćni.

— Zaista nema nikakvih zakonskih mogućnosti da se to spriječi — potvrdio je Poirot. Tako je. Linnet to nije htjela shvatiti. — Nasmiješlo se. Linnet je navikla da svaku neprijatnost automatski rješava uz pomoć policije.

— Bilo bi vrlo ugodno kad bi to bilo moguće — odgovorio je Poirot. Slijedila je stanka. Zatim je Simon, naglo se zacrvenjevši, progovorio.

— Upravo je užasno koliko se Linnet muči! Ona nije ništa učinila! Ako netko smatra da sam se ja ponio kao gad, može to slobodno reći! Vjerojatno je to istina! Ali ne mogu dopustiti da se sve to svali na Linnetina leđa. Za sve to ona ne snosi ni najmanji dio krivnje, Poirot je bez riječi zamišljeno pognuo glavu. Jeste li razgovarali s Jackie, mislim s gospođicom de Bellefort?

— Jesam, razgovarao sam s njom. Jeste li je uspjeli urazumiti?

— Bojim se da nisam.

— Kako joj samo nije jasno da od sebe pravi budalu? — ljutito je nastavio Simon.

— Zar ne shvaća da se tako ne može ponašati dama? Zar nema nimalo ponosa, nimalo samopoštovanja?

— Ona je samo duboko povrijeđena, ništa više — slegnuo je ramenima Poirot.

— Jest, ali do đavola, pristojne se djevojke ne ponašaju tako! Priznajem, ja snosim svu krivnju. Odvratno sam se ponio prema njoj. Potpuno bih shvatio da me više ne želi pogledati. Ali to što nas posvuda slijedi, to je naprosto neodgojeno!

Pravi predstavu od toga! što misli postići time?

— Možda osvetu?

— Gluposti! Još bih razumio kad bi napravila malu melodramu, kada bi recimo pucala u mene. Mislite da bi joj to više pristajalo?

— Otvoreno govoreći, bi.

— Vrele je krvi i nagle naravi. Kad pobjesni, od nje se može očekivati svašta. Ali ovo špijuniranje...

— Zatresao je glavom. To je mnogo suptilnije i mnogo inteligentnije! Doyle ga je gledao zaprepašteno. Vi ne razumijete. To je pakao za Linnetine živce. Azavaše? Simon ga je ponovo pogledao začuđeno. Ja? Volio bih toj. maloj đavolici zavrnuti šiju.

— Znači više ništa nije ostalo od starih osjećaja?

— Dragi moj, monsieur Poirot, kako da se samo izrazim? To je kao s mjesecom kad se pojavi sunce. Kad sam upoznao Linnet, Jackie više nije postojala za mene.

— Tiens, c'est drole, ca! — mrmljao je Poirot. što ste to rekli, molim?

— Vaš me osmijeh zanimao, to je sve. Ponovo se zacrvenjevši, Simon je nastavio.

— Vjerojatno vam je Jackie rekla da sam se oženio Linnetom samo zbog njezina novca. To je obična laž! Nijednom se ženom ne bih oženio samo zbog novca! Jackle ne shvaća da je za muškarca teško kad ga žena voli kao što je ona voljela mene.

— Ah? Poirot ga je oštro promotrio. Ružno zvuči, ali Jackie me voljela previše — nastavio je Simon.

— Une qui aime et un qui se laisse aimer — promrmljao je Poirot.

— Što ste rekli? Vidite, muškarac ne želi da ga žena više voli nego on nju. — Glas mu je do bio topao prižvuk kad je nastavio. — Ne želi se osjećati posjedovan, tijelom i dušom. To je taj prokleti posesivizam! Taj je čovjek moj, on meni pripada!

Upravo to ne mogu podnijeti, to ne može nijedan muškarac! želi da pobjegne, da se oslobodi. želi da on posjeduje svoju ženu, a ne da ona posjeduje njega. Prekinuo se i drhtavim prstima zapalio cigaretu.

— A to ste vi doživjeli s mademoiselle de Bellefort? — upitao je Poirot.

— Molim? — Simon ga je pogledao malo zatečeno. — Hm, da, zapravo jesam. Ona to naravno nije uvidjela. A tako nešto joj nikada ne bih ni mogao reći. Ali ja sam bio nemiran i tada sam susreo Linnet. Jednostavno me oborila s nogu. Nikada nisam vidio takvu ljepotu. Sve je to tako čudno. Svi su joj se divili, a ona je odabrala ovakva nespretnjakovića kao što sam ja. — U glasu mu se osjećala dječaćka ushićenost i čuđenje.

— Da — rekao je Poirot. — Zamišljeno je kimao glavom.

— Da, to mi je sve jasno. Zašto to Jackie ne može podnijeti kao muškarac? — ljutito je upitao Simon. Jedva primjetan osmijeh lebdio je oko Poirotovih usana.

— Vidite, monsieur Doyle, ponajprije ona nije muškarac.

Ne, ne, mislio sam kao sportaš! Konačno, poraz se mora prihvatiti. Ja sam kriv, priznajem. Ali to nije tako strašno. Kad više ne voliš neku djevojku, onda je ludost oženiti se njome. A sada, kad vidim, kakva je Jackie zaista i što je sve kadra učiniti, sretan sam što sam umaknuo na vrijeme.

— Što je sve kadra učiniti — ponovio je Poirot zamišljeno. — Znete li vi što bi sve mogla učiniti? Simon ga je gledao prilično začuđeno.

— Ne znam, ali što vi mislite?

— Vi znate da ona uza se nosi pištolj?

Simon se namrštio, zatim je odmahnuo glavom.

— Ne vjerujem da će ga sad upotrijebiti. To je mogla učiniti prije. Ali mislim da ju je to prošlo. Sad još samo špijunira, osvećuje nam se oboma. Poirot je slegnuo ramenima.

— Možda — složio se prilično sumnjičavo.

— Samo sam zabrinut zbog Linnet — izjavio je Simon.

— To je sasvim razumljivo — odgovorio je Poirot. Ne bojim se da će Jackie u nekom melodramatičnom napadu početi pucati, ali to špijuniranje i slijeđenje u stopu prilično je nagrizlo Linnetine živce. Iznijet ću vam plan, koji sam skovao, možda mi možete pomoći da ga poboljšam. Prvo, ja sam javno izjavio da ćemo ovdje ostati deset dana. Ali sutra kreće parobrod »Karnak« od Selala do Vadh Halfe. Rezervirat ću na njemu mjesta pod lažnim imenom. Sutra idemo na ekskurziju u File. Linnetina djevojka može spremati prtljagu. Ukrat ćemo se na »Karnak« u šelalu. Kad Jackie shvati da se više ne vraćamo, bit će već prekasno. Pretpostavit će da smo joj htjeli umaknuti i da smo na putu u Kairo. Mogao bih čak potplatiti portira da kaže tako.

Informacije u turističkom uredu neće joj pomoći, jer neće naći naša imena. Kako vam se to sviđa?

— Dobro je zamišljeno, slažem se. Ali ako ona ovdje sačeka dok se vi ne vratite?

— Ne moramo se ni vratiti. Možemo produžiti do Kartuma i zatim možda zračnim putem u Keniju. Ne može nas slijediti po cijelom svijetu. Ne, mora doći vrijeme, kad će joj to onemogućiti financijski razlozi. Koliko znam, ona nema novaca.

Simon ga je pogledao zadivljeno. Vi ste pametni. Znete li da uopće nisam ni pomislio na to? Jackie je siromašna kao crkveni miš.

— A ipak je uspjela da vas slijedi tako daleko? Ima neki mali prihod, naravno.

Nešto manje od dvije stotine godišnje. Pretpostavljam da je vjerojatno morala prodati sve što je imala kako bi to uradila. Znači, doći će vrijeme, kad će iscrpsti sve svoje izvore i ostati praktički bez prebijene pare? Hoće... Simon se osjećao vrlo neugodno. Ta ga je pomisao prilično oneraspoložila. Poirot ga je promatrao pažljivo.

— Ne — primijetio je — to zaista nije lijepa pomisao.

— Za to zaista nisam kriv! — ljutito uzviknu Simon. — što mislite o mojem planu? — dodao je nešto mirnije. Mislim da može uspjeti. Ali, naravno, to je povlačenje.

Hoćete reći, da mi bježimo? Da, to je istina... Ali Linnet — zacrvenjeo se Simon.

Poirot ga je promatrao, zatim je kratko kimnuo.

— Kao što ste rekli, to je možda najbolji put. Ali nemojte zaboraviti, mademoiselle de Bellefort je vrlo inteligentna.

— Jednog ćemo se dana, bojim se, morati suočiti s tim i boriti se. Njeno ponašanje nije nimalo razumno — potišteno je kazao Simon.

— Razumno, mon Dieu! — povikao je Poirot. Zašto se žene ne bi trebale ponašati kao razumna bića — ukočeno je prosvjedovao Simon. Vrlo često to i čine.

T— o je još gore. — suho je primijetio Poirot. — I ja ću biti na »Karnaku«.

To je dio mojeg putovanja — dodao je.

— Oh — Simon je oklijevao, zatim je nastavio birajući pažljivo riječi: — To nije zbog nas? Mislim, ne bih želio, da...

— Ne, ne, sve je bilo uređeno još prije no što sam oputovao iz Londona. Uvijek sve planiram unaprijed — brzo ga je umirio Poirot.

— Vi ne putujete od jednoga mjesta do drugoga, kako vam padne na pamet? Nije li to ugodnije?

— Možda. Ali da bi se uspjelo u životu, svaki detalj mora biti unaprijed dobro isplaniran.

— Tako se vjerojatno ponašaju i iskusne ubojice — nasmijao se Simon.

— Da, iako moram priznati da se najbriljantniji zločin kojeg se sjećam, a i najteži slučaj koji sam imao, dogodio bez predumišljaja.

— Morate nam na »Karnaku« pričati nešto o svojim slučajevima — zainteresirao se Simon poput dječaka. Ne, ne, to bi bila reklama. Ali vaš je posao zaista vrlo uzbudljiv. Tako misli i gospođa Allerton. Upravo čezne za tim da joj se ukaže mogućnost da vas ispita.

— Gospođa Al erton?

Ona šarmanтна sјedokosa gospođa s privrženim sinom?

— Da. Ona će također biti na »Karnaku«.

— Da li ona zna, da vi... Sasvim sigurno da ne — odgovorio je Simon uzbuđeno.

— Nitko ne zna. Uvijek polazim sa stajališta da je bolje ne vjerovati nikome.

— Misao vrijedna divljenja, i ja se nje uvijek držim.

— Inače, tko je vaš pratilac, onaj sјedokosi, visoki muškarac? Pennington? Da.

Putuje li i on s vama? Nije baš uobičajeno za bračno putovanje — smrknuo se Simon. — To ste mislili, zar ne? Pennington je Linnetin američki upravnik imetka. Slučajno smo ga susreli u Kairu.

— Ah, vraiment! Dopuštate li mi jedno pitanje? Vaša supruga je punoljetna?

Simona je zabavljalo to pitanje. Zapravo i nije napunila dvadeset i jednu godinu, ali ona ne mora ni od koga tražiti dozvolu za vjenčanje. To je bilo takvo iznenađenje za Penningtona. Isplovio je na »Carmanicu« iz New Yorka dva dana prije nego što je stiglo.

Linnetino pismo u kojem mu je pisala sve o našem vjenčanju, tako da o tome ništa nije znao.

— »Carmanic«... — mrmљao je Poirot.

— Bilo je pravo iznenađenje za nj, kad smo se sreli u »Shepheardu« u Kairu.

— To je zaista bila slučajnost — promrmљao je Poirot.

— Da, tada smo saznali da i on ide na putovanje uz Nil. Naravno pozvali smo ga da nam se pridruži. Morali smo to učiniti iz pristojnosti. Osim toga, to je bilo i olakšanje u neku ruku Ponovo je izgledao kao da mu je neugodno. — Vidite, Linnet je bila gotovo na granici živaca, neprestano očekujući da se Jackie pojavi odnekud.

Dok smo bili sami, neprestano smo govorili o tome. Andrew Pennington je olakšao situaciju, jer sad barem razgovaramo o drugim stvarima. Ne — Simon je agresivno isturio bradu. — To se nikoga ne tiče. A i kad smo krenuli na ovo putovanje po Nilu, mislili smo da se to završilo.

— Još se to nije završilo. Ne, ne vidi se još kraj. U to sam uvjeren — odmahnuo je glavom Poirot. Monsieur Poirot niste baš utješni. Poirot ga je pogledao malo razdražen. U sebi je mislio. — Taj Anglosaksonac ništa ne shvaća ozbiljno, osim svojih igara. Nikad neće odrasti. Linnet Doyle — Jacqueline de Bellefort obje su tu situaciju shvaćale vrlo ozbiljno. Ali u Simonovu ponašanju otkrio je samo mušku nestrpljivost i ozlojeđenost.

— Dopuštate li mi da vam postavim pomalo indiskretno pitanje? Je li to bila vaša zamisao da medeni mjesec provedete u Egiptu?

— Nije, naravno, nije. Zapravo, želio sam poći u bilo koje drugo mjesto, ali Linnet je sebi zabila u

glavu Egipat. I tako... To je kazao prilično beživotno i zatim je ušutio.

— Naravno — odgovorio je Poirot ozbiljno.

Bilo mu je jasno da, kad bi Linnet Doyle nešto naumila, to se moralo i ostvariti.

Razmišljao je o tome kako je čuo tri različite verzije o cijeloj aferi, od Linnet Doyle, Jacqueline de Bellefort i od Simona Doylea. Ali koja je od njih bila najbliže istini?

7.

Slijedećeg su jutra oko jedanaest sati Simon i Linnet Doyle krenuli na izlet u File.

Jacqueline de Bellefort sjedila je na hotelskoj terasi i promatrala ih kako se ukrcavaju u slikovitu jedrilicu. Nije vidjela odlazak kola natovarenih prtljagom u kojima je bila Linnetina djevojka, vrlo dostojanstvena izgleda. Kola su skrenula udesno prema šelalu. Hercule Poirot odlučio je preostala dva sata do ručka provesti na otoku Elephantine, koji se nalazio neposredno nasuprot hotelu. Sišavši do pristaništa, zatekao je dva muškarca kako se upravo ukrcavaju u hotelski brodić i priključio im se. Muškarci se očito nisu poznavali. Mlađi je dan prije stigao vlakom. Bio je to visok, tamnokos mlad čovjek, uska lica i borbene brade.

Odjeven u prljave hlače od sivog sukna i majicu s visokim ovratnikom vrlo neprikladnu za tu klimu.

Drugi je bio puniji gospodin srednjih godina, koji nije gubio vrijeme nego je odmah počeo razgovor s Poirotom na relativno slabom engleskom s jakim akcentom. Ne sudjelujući u razgovoru, mlađi im je muškarac samo dobacio mrk pogled, a zatim im namjerno okrenuo leđa i nastavio zadivljeno promatrati nubijskog lađara kako nožnim prsti ma spretno kormilari dok rukaina namješta jedra. Vodena površina bila je vrlo mirna, velike, uglačane, skliske i cme stijene polako su promicale kraj njih, a blagi im je dašak vjetra hladio lica. Brzo su stigli na Elephantine i, iskrcavši se, Poirot i njegov razgovorljivi znanac odmah su se uputili u muzej. Tada je taj gospodin izvadio posjetnicu koju je uz naklon predao Poirotu. Na njoj je stajalo: Signor Guido Richetti, arheolog. Uzvativši mu naklon, Poirot mu je predao svoju posjetnicu. Obavivši te formalnosti, dvojica su muškaraca ušla u muzej.

Iz talijanskog su erudite neprestano izvirali novi podaci. Počeli su razgovarati na francuskom. Mlađi je muškarac bezvoljno obilazio muzej. Čini se da mu je bilo previše zagušljivo, pa je pobjegao van. Poirot i signor Richetti najzad su krenuli za njim. Talijan je neumorno istraživao starine, a Poirot je otkrio zeleno obrubljen suncobran na stijenama kraj rijeke i pobjegao u tom pravcu. Gospođa Allerton sjedila je na velikoj stijeni, držeći u krilu knjigu, a kraj sebe blok za skiciranje.

Poirot je uljudno skinuo šešir, a gospođa Allerton odmah je počela razgovor.

— Dobro jutro — pozdravila ga je. — Vjerojatno je potpuno nemoguće osloboditi se ovedosadne djece. Grupe malih crnih likova okruživale su je, cerekajući se i pružajući ruke za bakšiš.

— Mislila sam da će se umoriti — nastavila je tužno gospođa Allerton. — Već više od dva sata zure u mene i malo-pomalo mi se približavaju. Ponekad viknem »Imaši« i zamahnem suncobra nom prema njima, tada se razbježe na minutu-dvije. Ali se odmah vrate i ponovo bulje u mene a oči su im strašne, isto kao i nosevi. Uopće, Čini mi se da ne volim djecu. Barem da su donekle oprana i makar malo odgojena — pokajnički se nasmijala.

Poirot je galantno pokušao rasturiti gomilu oko nje, ali nije uspio. Razbježali su se i odmah zatim ponovo prišli, ali bilže. Da ima barem malo mira u Egiptu, mnogo bi mi se više sviđalo ovdje — nastavila je gospođa Allerton. Ali nikad nigdje ne možete biti sami. Neprestano vas netko gnjavi zbog

novca, ili vam nudi magarce, perle, izlete u obližnja sela ili lov na patke.

— Da to je zaista loša strana — složio se Poirot. Pažljivo je rasprostro maramicu na stijenu i nespretno sjeo na nju. Sin danas nije s vama? — upitao je.

— Ne, Tim je morao poslati neka pisma, prije nego što odemo odavde. Idemo, naime, na izlet do drugog katarakta.

— I ja idem. To mi je vrlo drago. Htjela sam već odavno reći kako sam sretna što sam vas susrela. Kad smo bili na Mallorki upoznali smo neku gospođu Leech, koja nam je ispričala predivne stvari o vama. Na kupanju je izgubila prsten s rubinom i neprestano je jadikovala što niste bili ondje da ga pronađete.

— Ah, parbleu, pa ja nisam morski pas! Oboje su se nasmijali.

— Jutros sam vas vidjela s prozora kad ste izlazili iz hotela sa Simonom Doyleom.

Recite mi što mislite o njemu? Mi smo svi vrlo uzbuđeni zbog njega.

— Zaista? Da. Vi znate da je njegova svadba s Linnet Bidgeway za sve nas bila veliko iznenađenje. Svi su vjerovali da će se ona udati za lorda Windleshama i zatim se iznenada udala za tog čovjeka o kojem nitko nije bio ništa čuo.

— Dobro je poznajete, madame?

— Ne, ali moja je rođaka Joanna Southwood jedna od njezinih najboljih prijateljica. Da, sjećam se, to mi je ime poznato iz novina. Na trenutak je ušutio, a zatim je nastavio.

— O toj se mladoj dami, Joanni Southwood, mnogo piše.

— Da, ona sebi zna napraviti dobru reklamu— jetko je primijetila gospođa Allerton.

— Vi je baš ne volite, madame?

— To je bila ružna primjedba — gospođa Allerton je bila skrušena. — Ja sam, eto, staromodna. Ne, ne volim je previše. Iako su Tim i ona dobri prijatelji.

— Razumijem — rekao je Poirot. Njegova sugovornica mu je dobacila brz pogled.

Promijenila je temu razgovora. Kako je ovdje malo mladih ljudi! Ona lijepa mlada djevojka smeđe kose s upadljivom majkom u turbanu gotovo je jedino mlado stvorenje. Vi ste mnogo govorili s njom, monsieur Poirot, to sam primijetila.

Zanima me to dijete.

— Zašto, madame? žao mi je. Mislim da je nesretna. Da, nije sretna, sirotica mala.

Tim i ja zovemo je »zlovoljna djevojčica«. Već sam nekoliko puta pokušala razgovarati s njom, ali

svaki put me odbila. Mislim da i ona ide na taj izlet uz Nil, a svi ćemo biti manje-više uvijek zajedno, zar ne? To je vrlo vjerojatno, madame.

— Mene zaista vrlo zanimaju ljudi. Svi su različiti tipovi. — Zastala je i zatim rekla. — Tim kaže da je ona tamnokosa djevojka, zove se de Bellefort, bila zaručena sa Simonom Doyleom. Zaista je ludno što su se ovako sreli.

— Zaista je čudno — složio se Poirot.

— Gospođa Alerton brzo ga je pogledala. Zna, možda zvuči glupo, ali ona me gotovo plaši. Djeluje tako odlučno.

— Niste daleko od istine, madame — kimnuo je Poirot. — Snažne emocije uvijek zastrašuju.

— Da li i vas zanimaju ljudi, monsieur Poirot? Ili ste svoj interes rezervirali samo za potencijalne zločince?

— Madame, ta kategorija ne izostavlja mnogo ljudi.

— Zaista to mislite? — začudila se gospođa Allerton.

— Moram još dodati, kad im se da povod popravio se Poirot.

— A to se razlikuje?

— Naravno. Gospođa Alerton oklijevala je, jedva se primjetno osmjehujući.

— Možda čak i ja?

— Majke su, madame, posebno nemilosrdne, kad su im djeca u opasnosti.

— Da, mislim da ste u pravu, to je istina — rekla je ozbiljno. Utihnula je minutu-dvije, zatim je rekla s osmijehom Pokušavam zamisliti motive za zločin svakoga gosta u hotelu. To je zaista zabavno. Simon Doyle, na primjer? Vrlo jednostavan zločin, iz njegove perspektive motiv je nedvojbjen.

— Bez ikakvih finesa— odgovorio je Poirot također osmjehnuvši se. I to bi bila laka istraga? Da, ne bi to bio genijalan zločin.

— A Linnet? To bi bilo kao s kraljicom u »Alisi u zemlji čudesa«, odrubljena glava.

Naravno. Božansko pravo monarhije! A ta opasna djevojka Jacqueline de Bellefort, bi li i ona mogla počinuti zločin? Poirot je oklijevao nekoliko trenutaka, zatim je zamišljeno rekao:

— Da, mislim da bi mogla.

— Ali niste sigurni? Nisam. Ona me zbunjuje.

— Ne vjerujem da bi gospodin Pennington mogao počinuti zločin, a vi? Tako je bljedunjav i boležljiv

kao da u njegovim žilama ne teče crvena krv. Ali vjerojatno ima snažan poriv samoobrane.

— I meni se čini.

— A sirota gospođa Otterbourne sa svojim turbanom?

— Uvijek postoji i taština.

Kao motiv za ubojstvo? — upitala je gospođa Al ertoji s nevjericom.

— Motivi ubojstva često su vrlo trivijalni, madame.

— Koji su najčešći motivi ubojstva, monsieur Poirot?

— Najčešće novac. Moglo bi se reći, različite varijacije iste teme. Zatim osveta, ljubav, strah, mržnja, pa dobročinstvo ..

— Ali monsieur Poirot!

O— da, madame. Već sam se susreo sa slučajem da je, nazovimo ga, A ubio B iz pukog dobročinstva prema C. Politička su umorstva često motivirana time.

Pretpostavlja se da je netko opasnost za civilizaciju i zbog toga se uklanja.

— Ima ljudi koji jednostavno zaboravljaju da su život i smrt brige dragoga Boga.

Govorio je vrlo ozbiljno.

— Drago mi je što ste to rekli — tiho je odgovorila gospođa Alleton. — Pa ipak, sam Bog izabire svoje oruđe.

— Opasno je tako misliti, madame.

— Poslije ovog razgovora, monsieur Poirot, čudit ću se, ako netko uopće ostane živ — vedro je završila razgovor. Moramo se vratiti — digla se. — Polazak je odmah poslije ručka. Stigavši do pristaništa, susreli su mladića u majici s visokim ovratnikom koji se upravo ukrcavao na brod. Talijan je već čekao. Kad je nubijski lađar odvezao uže i pokrenuo brod, Poirot je strancu uputio uljudnu primjedbu.

— U Egiptu se mogu vidjeti zaista prekrasne stvari, zar ne? Mladić je glasno pućkao na lulu. Izvadio ju je iz usta i kratko i oštro, ali s iznenađujuće dobrim akcentom primijetio:

— Povraća mi se od toga. Gospođa Alleton je stavila svoje naočale i promatrala ga s prijaznim zanimanjem.

— Zaista? A zašto? — upitao je Poirot.

— Uzmite samo piramide! Golemi blokovi beskorisnog građevnog materijala, napravljene samo da

bi zadovoljile samoljublje nekog tiran skog narcisoidnog kralja. Pomislite na znoj masa koje su ih gradile uz cijenu života. Upravo sam bolestan pri pomisli na patnje i muke koje su u njih ugrađene.

Vi biste više voljeli da nema ni piramida, ni partenona, ni prekrasnih hramova ili grobova, ako biste umjesto toga znali da su ljudi triput dnevno jeli i umrli u svojim posteljama — vedro je rekla gospođa Allerton.

— Mislim, da su ljudi vredniji od kamena — prezirno ju je pogledao mladić.

— Ali traju kraće — primijetio je Poirot.

— Više bih volio vidjeti dobro uhranjenog radnika nego bilo koje takozvano umjetničko djelo. Važna je budućnost, a ne prošlost.

— To je bilo previše za gospodina Richettija iz kojeg je odjednom izbila bujica strasnih, iako ne posve razumljivih riječi. Mladić je odgovorio objašnjavajući svima što misli o kapitalističkom sistemu. Govorio je prilično otrovno. Svoju tiradu završio je kad su stigli pred hotelsko pristanište.

— Krasno, krasno — vedro je promrmljala gospođa Allerton i iskrcala se. Mladić je za njom uputio prilično ozlojeđen pogled. U hotelskom predvorju Poirot je naletio na Jacqueline de Bellefort, u jahaćem odijelu. Ironično mu se naklonila. Idem na jahanje magaraca. Preporučujete li mi domorodačka sela, monsieur Poirot?

— To je vaš izlet danas, mademoiselle? Eh, bien, zaista su ta sela slikovita. Ali nemojte previše potrošiti na suvenire...

— Koje su ovamo dovukli iz Evrope? Ne, mene ne mogu prevariti tako lako. Kratko kimnuvši glavom izišla je na žarko sunce. Poirot je završio svoje pakiranje. To mu nije bilo teško, jer su njegove stvari uvijek bile u savršenom redu. Zatim je otišao u dvoranu za ručavanje na vrlo rani objed.

Nakon objeda u hotelskom autobusu skupili su se putnici za drugi katarakt, da se odvezu na ekspresni vlak od Kaira do šelala. Allertonovi, Poirot, mladić s prljavim sivim hlačama i Talijan bili su jedini putnici. Gospođa Otterbourne i njezina kćerka otišle su na izlet u Dam i File i pridružiti će im se na parobrodu tek u Selalu. Vlak iz Kaira i Luksora kasnio je dvadesetak minuta. Na kraju je ipak stigao i počela je užurbanost.

Domaći nosači sudarali su se odnoseći i donoseći kovčege. Konačno se, pomalo zadihan, Poirot našao sa svojom prtljagom u jednom odjeljku zajedno s kovčezima Allertonovih i neke potpuno nepoznate osobe, dok su Tim i majka bili negdje drugdje s ostacima svoje prtljage. U odjeljku u kojem se našao Poirot već je sjedila starija dama smežurana lica, s bijelim štapom, gomilom dijamanata i izrazom pritajena prezira za većinu pripadnika muškog roda.

Uputila je Poirotu aristokratski uzvišen pogled i zatim nestala iza stranica nekog američkog žurnala. Preko puta nje sjedila je krupna, nezgrapna mlada žena dvadesetih godina. Imala je topie, smeđe oči, skoro pseće, neuredno očešljanu kosu s izrazitom željom da bude uslužna. S vremena na vrijeme stara bi dama pogledala preko novina i dobacila joj poneku naredbu.

— Cornelia, sakupi jastuke.

Kad stignemo, pobrini se za moj neseser. Nipošto ga nikom ne daj u ruke. — Nemoj zaboraviti moj nož za papir.

Vožnja vlakom nije trajala dugo. Za nepunih deset minuta vlak se zaustavio na pristaništu, gdje je čekao parobrod »Karnak«. Otterbourneovi su već bili na brodu. »Karnak« je bio manji od »Papirusa« i »Lotosa«, prvih parobroda, koji su bili preveliki da bi prošli kroz Asuansku branu. Putnici su se ukrkali i odmah su im pokazali njihove kabine. Kako brod nije bio pun, većina se putnika smjestila na prvoj palubi. Cijeli prednji dio te palube zauzimala je prostorija sva u staklu, gdje su putnici mogli sjediti i promatrati rijeku pred sobom. Na palubi ispod njih nalazio se mali dnevni boravak i soba za pušenje, a iznad njih blagavaonica.

Razmjestivši stvari u kabini, Poirot je ponovo izašao na palubu, da promatra odlazak. Pridružio se Rosalie Otterbourne, koja se nagnula preko ograde.

— Dakle, sad putujemo u Nubiju. Jeste li zadovoljni, mademoiselle?

— Da. Osjećam se kao da konačno mogu pobjeći mnogim stvarima. Odmahnula je rukom. Bilo je nečeg dvljeg u masivima stijena bez ikakva raslinja, što su se spuštali strmo do same vode, u trgovima s napuštenim kućama koje su uništile poplave. Cijeli pejzaž djelovao je melankolično, gotovo mrko.

— Daleko od ljudi — rekla je Rosalie Otterbourne.

— Osim nas na brodu, mademoiselle? Slegnula je ramenima.

— Zbog nečeg se u ovoj zemlji osjećam tako... pokvarenom, zlom — rekla je.

— Sve što vri u našoj nutrini ovdje izbija na površinu. Koliko je samo to nepravde na svijetu!

— Nisam baš siguran. Ne može se suditi na prvi pogled.

— Evo pogledajte samo majke drugih ljudi i moju — promrmljala je Rosalie. — Za nju postoji samo jedan Bog, i to seks, a Salome Otterbourne je njegov Mesija. — Zastala je. — Vjerojatno to nisam smjela reći.

— Zašto to ne biste smjeli reći meni? — odmahnuo je rukom Poirot. — Ja čujem mnoge stvari. Ako vi, -kao što kažete, u sebi kuhate kao džem, eh bien, onda pustite da pjena izbije na površinu, pa da je onda skinemo žlicom. — Rukom je mahnuo kao da nešto baca u Nil.

— Evo, otišlo je sve.

— Vi ste zaista neobičan čovjek! — uzviknula je Rosalie. Njezina su se zgrčena usta razvukla u osmijeh. Odjednom se naglo ukočila, uzviknuvši:

— Pa ovdje su i gospođa Doyle i njezin muž! Nisam imala pojma da i oni idu na ovo putovanje!

Linnet je upravo izišla iz jedne kabine, malo dalje od njih. Iza nje je išao Simon. Poirot se zapanjio njezinim izgledom — zračila je sigurnošću. Bila je gotovo arogantna od sreće. Simon Doyle također se preobrazio. Smijao se od uha do uha i sličio na sretnog derana.

— Ovo je veličanstveno — rekao je nagnuvši se preko brodske ograde.

— Zaista se veselim ovom putovanju, a ti Linnet? Osjećam se nekako manje turistički, kao da zaista idemo u srce Egipta. Da. Nekako je sve jako divlje — brzo je odgovorila njegova žena. Zavukla je ruku ispod njegove. On ju je stisnuo uza se.

— Uspjeli smo, Linn — promrmljao je. Parobrod je isplovljavao. Krenuli su na svoj sedmodnevni izlet do drugog katarakta i natrag. Iza njih se začuo zvonak smijeh.

Linnet je trgnuvši se problijedila i okrenula se. Jacqueline de Bellefort stajala je iza nje. Očito je bila vrlo dobro raspoložena.

— Zdravo Linnet! Nisam očekivala da ću te ovdje sresti. Cinilo mi se da si rekla kako ostaješ u Asuanu još deset dana. Ovo je zaista iznenađenje!

Ti nisi... ti... — zamuckivala je Linnet. Prisilila se na blijed osmijeh iz pristojnosti.

— Ni ja nisam očekivala da ću te ovdje susresti.

Zaista? Jacqueline je otišla na drugi kraj broda. Linnet je grčevito prihvatila suprugovu ruku.

— Simone... Simone! Nestalo je Simonova dobra raspoloženja. Izgledao je bijesno. Ruke je stiskao usprkos svim naporima da se svlada. Malo su se izmaknuli.

I ne okrenuvši glavu Poirot je uspio razumjeti neke dijelove njihova razgovora.

—... vratiti se... nemoguće... mogli bismo— i zatim nešto glasnije Doyleov glas, očajan all vrlo ljutit.
— Ne možemo vječno bježati, Lin. Morat ćemo sada s tim izići na kraj...

Nekoliko sati kasnije. Dan se upravo gasio. Poirot je stajao u ostakljenom salonu i gledao ravno ispred sebe. »Karnak« je prolazio boku rijeku koja je brzo tekla ispod njih. Stigli su u Nubiju. Iza sebe je začuo pokret i ugledao Linnet Doyle.

Grčevito je stiskala prste: nikad je još nije vidio takvu. Izgledala je kao prestrašeno dijete.

— Monsieur Poirot — progovorila je. — Bojim se, bojim se svega. Nikad se još nisam osjećala ovako. Sve te divlje stijene, ta okrutnost ove zemlje. Kamo idemo?

Sto će se dogoditi? Bojim se! Svi me mrze. Nikad se nisam osjećala ovako. Uvijek sam bila dobra prema ljudima, pomagala sam im, a oni me mrze, mnogi me od njih mrze.

Osim Simona okružena sam neprijateljima... Užasno je osjećati kako vas mrze drugi ljudi...

Ali što se dogodilo, madame?

Vjerojatno su samo živci... Jednostavno se osjećam tako, kao da je sve oko mene nesigurno— odmahнула je glavom. Bacila je kratak, nervozan pogled iza sebe.

— Kako li će se završiti sve ovo? — naglo je izbilo iz nje. — Ovdje smo zarobljeni. U klopci smo! Nema izlaza. Moramo nastaviti. Ja... ja uopće ne znam, gdje sam.

— Spustila se na jednu stolicu. Poirot ju je ozbiljno gledao; u pogledu mu se naziralo suosjećanje.

— Kako je samo saznala da ćemo putovati ovim brodom? — upitala je. — Kako je samo mogla saznati?

— Ona je zaista vrlo inteligentna — zakimao je glavom Poirot.

— Osjećam se, kao da joj nikada neću moći umaknuti.

Postoji mogućnost s kojom morate računati, madame — rekao je Poirot.

— Zapravo sam iznenađen da se sami to niste sjetili. Napokon kroz uzak usjek.

Stijene su se silovito rušile u duvama, madame, novac nije nikakav problem. Zašto niste unajmili brod samo za sebe?

— Da smo znali za sve ovo... ali vidite nismo mogli ni zamisliti — bespomoćno je kazala. A i bilo je teško... Vi ne shvaćate ni polovicu mojih problema — požalila se s nestrpljenjem. Moram biti tako pažljiva sa Simonom... On je... on je nevjerojatno osjetljiv zbog novca. Zbog toga što ja imam toliko! Htio je da medeni mjesec provedemo u nekakvom selu u španjolskoj. Htio je... htio je sve platiti sam. Kao da je to važno! Muškarci su tako glupi! Mora se priviknuti na ugodniji život.

Oneraspoložila bi ga već sama pomisao na vlastiti brod. Nepotreban... nepotreban izdatak. Moram ga tek odgojiti... postopeno...— Podigla je pogled, nervozno grizući usne, kao da je osjetila da je navedena na preotvoren razgovor o svojim brigama.

— Moram se presvući — ustala je. — žao mi je, monsieur Poirot. Bojim se da sam ispričala gomilu gluposti.

8.

Gospođa Allerton, odjevena u jednostavnu otmjenu haljinu od crne čipke, silazila je niz stepenice u dvoranu za jelo. Na vratima ju je dostigao sin. Žao mi je, majko.

Znao sam da ću malo zakasniti. Zanima me gdje ćemo sjediti. — Prostorija je bila puna malih stolova. Gospođa Allerton je čekala dok konobar, koji je smještao grupu ljudi, nije stigao i do njih. Inače — dodala je — pozvala sam malog Herculea Poirota da nam se pridruži za stolom.

— Majko, nisi valjda! — naljutio se Tim.

Majka ga je pogledala iznenađeno. Tim nije običavao praviti probleme.

— To ti zaista nije drago?

Naravno da mi nije drago. On je obično neugodno malo njuškalo!

— Nije! S tim se zaista ne slažem, Time!

— Zašto nam uopće trebaju neki stranci? Na tako malom brodu to je nepotreban teret. Dosađivat će nam od jutra do mraka.

— Stvarno mi je žao — snuždila se gospođa Allerton. — Mislila sam da će te zabaviti. On ima tako bogato iskustvo. A ti voliš kriminalističke romane. Tim je promrmljao nešto nerazgovijetno. Da barem nemaš uvijek te blistave ideje, majko.

Sada se više ne možemo izvući, zar ne?

— Stvarno ne vidim kako bismo, Tim? U redu, nekako ćemo već i s tim izići na kraj.

U tom trenutku konobar je stigao i do njih i otpratio ih do stola. Na licu gospođe Allerton vidjela se nedoumica dok ga je slijedila. Tim je uvijek bio tako dobre volje i nije pravio nepotrebne neprilike. Taj ispad uopće nije bio nalik na nj. Nikad nije pokazivao tipično britansko nepovjerenje prema strancima. Tim je bio kozmopolit.

Uzdahnula je. Muškarci su neshvatljivi. čak i oni najbliži i najdraži često su reagirali sasvim neočekivano. Kad su zauzeli mjesta, Hercule Poirot je brzo i tiho stigao do stola. Zastao je, spustivši ruku na naslon treće stolice. Zaista dopuštate da prihvatim vaš ljubazan poziv? Ali naravno. Izvolite sjesti, monsieur Poirot. Yrlo ste ljubazni. S nelagodnošću je primijetila da je Poirot bacio brz pogled na Tima koji nije uspio sasvim sakriti svdje loše raspoloženje. Gospođa Allerton pokušala je stvoriti ugodnu atmosferu za stolom. Dok su jeli, otvorila je popis putnika koji se nalazio kraj njezina tanjura.

— Pokušajmo identificirati sve prisutne — predložila je veselo. — To me uvijek raduje. Gospođa Allerton, gospodin T. Allerton počela je čitati. — To je barem lako! Gospođica de Bellefort. Smjestili su je za stol s Otterbournovima. Baš me zanima kako će se slagati s Rosalie. Tko je slijedeći? Dr

Bessner? Tko može identificirati dra Bessneira? Skrenula je pogled prema stolu za kojim su sjedila četvorica muškaraca. Mislim da bi to morao biti onaj debeli muškarac obrijane glave s brkovima. Nijemac, rekla bih. Cini se da mu vrlo prija juha.

— Čuli su ga kako glasno jede. Gospođica Bowers? — nastavila je gospođa Allerton. — Da pogađamo tko je gospođa Bowers? Postoje tri ili četiri žene, dakle bolje da to za sada preskočimo. Gospodin i gospođa Doyle. Da, to su zvijezde ovog putovanja. Zaista je prekrasna, kako joj je rafinirana haljina. Tim se okrenuo.

Linnet, njezin muž i Andrew Pennington sjedili su za stolom u kutu. Linnet je bila odjevena u bijelu haljinu i nosila je bisere.

— Djeluje mi vrlo jednostavno — primijetio je Tim. — Samo komad tkanine vezan oko struka nekom vrstom uzice.

— Da, dušo — složila se njegova majka. — Prekrasan, tipično muški opis modela za osamdeset gvineja.

— Nikad mi nije bilo jasno kako žene mogu toliko platiti za haljinu — nastavio je Tim.

Upravo besmisleno. Gospođa Ailerton nastavila je proučavati su putnike.

— Gospodin Fanthorp mora biti jedan od one četvorice za stolom. Onaj šutljivi mladi čovjek.

— Djeluje vrlo ugodno, ali je oprezan i inteligentan.

— Inteligentan je. — složio se Poirot. — Ne govori, ali sluša i vrlo pažljivo promatra. Da, dobro se koristi očima. Nije baš tip koji putuje iz zadovoljstva po ovom dijelu svijeta. Pitam se što traži ovdje. Gospodin Ferguson — pročitala je gospođa Allerton. — Osjećam da bi Ferguson morao biti naš antikapitalistički nastrojen prijatelj. Gospo-
đa Otterbourne, gospođica Otterboume. O njima znamo sve. Gospodin Pennington?

Alias ujak Andrew. Vrlo je privlačan muškarac...

— Ali majko — upao je Tim. Mislim da je privlačan, ali na svoj način — nastavila je gospođa Allerton. — Prilično nemilosrdna brada. Vjerojatno jedan od onih o kojima se čita u novinama da operiraju u Wall Streetu. Sigurno je strašno bogat. Zatim, monsieur Hercule Poirot, čije sposobnosti ovdje ne dolaze do izražaja. Zar ne možeš stvoriti neki zločin za monsieur Poirota, Tim?

Njezino dobrodušno pitanje samo je još više ozlojedilo Tima. Namrštio se i gospođa Allerton je brzo nastavila.

— Gospodin Bichetti. Naš talijanski prijatelj, arheolog. Zatim gospođica Bobson i na kraju gospođa van Schuyler. Ovo posljednje je lako. Ona ružna stara američka dama, koja se očito osjeća kraljicom broda i uopće ne namjerava ni sa kim razgovarati, ako joj nije ravan. Izgleda prilično dostojanstveno, zar ne? Pravi raritet. Dvije žene za njezinim stolom sigurno su gospođica Bowers i gospođica Robson, možda tajnica, ona mršava s naočalima, i neka siromašna rođakinja, ona mlada žena

patetična izgleda, koja očito uživa u putovanju, iako se prema njoj ponašaju kao prema crnom robu. Mislim da je Robsonova tajnica, a Bovrersova siromašna rođaka.

— Pogriješila si, majko — rekao je Tim smijući se. Iznenada se vratilo njegovo dobro raspoloženje. Kako znaš? Zato što sam prije večere vani čuo kako je stara vještica svojoj družbenici rekla: »Gdje je gospođica Bowers? Odmah je nađi, Cornelia«.

I Cornelia je otkaskala kao poslušan pas.

— Morat ću upoznati gospođu Van Schurler — smješkajući se odlučila je gospođa Allerton.

— Ignorirat će te, majko — ponovo se nasmijao Tim. Neće sigurno. Prokrčit ću sebi put tako što ću sjesti kraj nje i tiho (ali značajno) pričati o svim rodacima i prijateljima iz aristokratskih krugova kojih se budem sjetila. Mislim da će mi pomoći ako usput spomenem i tvog drugog bratića vojvodu od Glasgowa.

— Vrlo bezobzirno od tebe, majko!

Događaji poslije večere bili su komični promatračima ljudskog roda. Socijalistički nastrojen mladić (otkrili su da se doista zove Ferguson, kao što su i pretpostavili) povukao se u prostoriju za pušenje, prezrevši društvo ostalih putnika, koje se okupilo u ostakljenom salonu na glavnoj palubi. Gospođa Van Schuyler odmah je odlučno prišla stolu za kojim je sjedila gospođa Otterbourne i rekla:

— Oprostite, ali sigurna sam da sam ovdje ostavila svoj pribor za pletenje! — Tako je osvojila najbolje mjesto, zaštićeno od propuha. Hipnotiziran njezinim čvrstim pogledom, turban se digao i oslobodio klupu. Gospođa Van Schuler smjestila se zajedno sa svojom pratnjom. Gospođa Otterbourne zauzela je mjesto u blizini i počela dobacivati različite primjedbe, koje su joj uzvrćene tako hladnom pristojnošću da je ubrzo zašutjela. Gospođa Van Schuyler napokon je ostala u veličanstvenoj izolaciji.

Doyleovi su sjedili s Allertonovima. Dr. Bessner zadržao se u društvu šutljivog gospodina Fanthorpea. Jacqueline de Bellefort osamila se čitajući knjigu. Rosalie Otterbourne bila je vrlo nemiraa. Gospođa Allerton obratila joj se nekoliko puta, pokušavajući je privući u svoje društvo, ali joj je djevojka odgovarala neprijazno.

Hercule Poirot proveo je večer slušajući predavanje gospođe Otterbourne o zadatku pisaca. Poslije na putu u kabinu sreo je Jacqueline de Bellefort. Naginjala se preko brodske ograde i kad se okrenula, zaprepastio ga je izraz nesreće na njezinu licu. Sva bezbrižnost, sav bijes prkosa, ili vatreni trijumf nestali su.

— Laku noć, mademoiselle.

— Laku noć, monsieur Poirot — oklijevala je, a zatim dodala: — Iznenadili ste se, kad ste me ugledali ovdje?

— Nisam se toliko iznenadio koliko mi je bilo žao... vrlo žao... — govorio je ozbiljno.

— Mene vam je bilo žao?

— Upravo to. Odabrali ste, mademoiselle, opasan put... Svi smo mi, ovdje na brodu krenuli na put, ali ste vi krenuli na svoj vlastiti put po brznoj rijeci, između opasnih stijena prema nekom nepoznatom, tko zna koliko nesretnom cilju...

— Zašto mi to govorite?

— Zato jer je istina... Presjekli ste vezu sa sigurnošću. Razmišljam, biste li se mogli sada vratiti, da i hoćete.

— To je istina — odgovorila je vrlo polako. Zatim je zbacila glavu. — Ali svatko mora slijediti svoju zvijezdu sudbine, ma gdje da ga ona vodi.

Pazite samo, mademoiselle, da to nije pogrešna zvijezda... Nasmijala se, oponašajući glas vodiča magaraca.

— To vrlo loša zvijezda, gospodine! Ta zvijezda pasti dolje...

Upravo je zadrijemao, kad ga je mrmljanje glasova probudilo. Čuo je glas Simona Doylea kako ponavlja iste riječi koje je rekao na polasku iz Selala: »Moramo sad izići s tim na kraj...«

— Da — pomislio je Poirot u sebi — zaista sad moramo s tim izići na kraj..

9.

Sutradan rano ujutro parobrod je stigao u Ez-Sebua. Zažarena lica, noseći na glavi šešir široka oboda, Cornelia Bobson među prvima je požurila na kopno.

Cornelia se nije znala otresati na ljude. Bila je blage naravi i spremna da voli sve ljude. Ugledavši Herculea Poirota, odjevena u bijelo odijelo, ružičastu košulju s velikom crnom leptir kravatom i bijelim šešikom, nije uzdahnula, kao što bi to sigurno učinila gospođa Van Schuyler. Dok su zajedno šetali niz široku aveniju sfinga, odmah je odgovorila na njegovo konvencionalno pitanje. — Vaše se prijateljice nisu iskrcale da obiđu hramove?

— Ne, teta Mary, to je gospođa Van Schuyler, nikad se ne diže rano. Mora biti vrlo, vrlo pažljiva zbog svog zdravlja. I naravno, željela je da gospođica Bowers, njena medicinska sestra ostane s njom. Rekla je također da se ovaj hram ne ubraja među najljepše, ali bila je vrlo draga, rekavši da je potpuno u redu ako ja idem i pogledam ga.

— Da, to je zaista vrlo velikodušno od nje — suho je odgovorio Poirot.

Ona je zaista veoma draga — odmah se složila naivna Cornelia. — Upravo je prekrasno što me povel na ovo putovanje. Baš sam sretna djevojka. Nisam mogla ni povjerovati kad je majci predložila da će me povesti sobom.

— Vi uživate u putovanju, zar ne?

Predivno je! Vidjela sam Italiju, Veneciju, Padovu i Pizu, a zatim Kairo. Samo, teta se Mary nije dobro osjećala u Kairu pa ga nisam mogla bolje razgledati. A sada još i ovo krasno putovanje do Vadi Halfe i natrag!

Imate divnu ćud, mademoiselle — rekao je smiješeći se Poirot. Zamišljeno je skrenuo pogled s nje na smrknutu Rosalie koja je sasvim sama hodala ispred njih.

Vrlo je lijepa, zar ne? — upitala je Cornelia, slijedeći njegov pogled. — Samo nekako prezirno gleda na svijet. Tipična Engleskinja, naravno. Nije tako lijepa kao gospođa Doyle. Čini mi se da je gospođa Doyle najljepša i najelegantnija žena koju sam ikad vidjela. Njezin suprug obožava i pod kojim ona hoda, ne čini vam se?

— A ona sjedokosa dama izgleda zaista otmjeno. Ona je sestrična jednog vojvode, vjerujem. Baš je sinoć govorila o njemu. Ali ona sama nema plemićke titule, zar ne?

Brbljala je sve dok ih vodič nije zaustavio i počeo pričati.

— Ovaj hram je bio posvećen bogu Amonu i bogu sunca Re-Harak-Hteu, čiji je simbol bila sokolova glava... Tako se nastavljalo. Držeći bedeker u ruci, dr Bessner je mrmljao nešto sam za sebe na njemačkom jeziku. Više je cijenio napisanu riječ.

Tim Allerton nije se pridružio razgledanju. Njegova je majka probijala led rezerviranog gospodina Fanthorpea. Andrew Pennington, pod ruku s Linnetom Doyle, pomno je slušao mjere koje je naveo vodič.

— Šezdeset i pet stopa visoka, zar ne? Meni se činilo manje. Strašan momak, taj Ramzes.

— Veliki biznismen, ujače Andrew. Andrew Pennington promatrao ju je dobronamjerno.

— Danas dobro izgledaš Linnet. U posljednje sam se vrijeme bio malo zabrinuo zbog tebe. Bila si pomalo nervozna.

Čavrljajući, putnici su se vratili na brod. »Karnak« je ponovo stao kliziti po vodi.

Pejzaž je postajao manje surov. Pojavile su se palme i obrađene površine. Kao da je promjena pejzaža odnijela sobom i neki teret što je ležao na putnicima. Tim Allerton je prebrodio loše raspoloženje. Rosalie je izgledala manje utučeno. Linnet je bila gotovo vedra. Zaista je netaktično govoriti o poslovima s mladenkom na bračnom putovanju, ali postoje neke stvari — obratio joj se Pennington.

— Ali zašto, ujače Andrew? — Linnet je iznenada postala poslovna. — Moj je brak sigurno izmijenio mnogo toga.

Upravo o tome je i riječ. Želio bih da mi jednom prilikom potpišeš neke dokumente.

Zašto ne odmah? Andrew Pennington se osvrnuo. Dio prostorije u kojem su se oni nalazili bio je prazan. Većina je ljudi bila vani na palubi. U salonu su bili samo gospodin Ferguson, koji je sjedio za malim stolom ispruženih nogu u prljavim sivim hlačama, pio pivo i zviždukao. Poirot se smjestio blizu prednjeg stakla, zadubljen u panoramu što je promicala kraj njega, a gospođa Van Schuyler u jednom je kutu čitala neku knjigu o Egiptu.

— U redu — odgovorio je Pennington i izišao. Linnet i Simon su se pogledali i osmjehnuli jedno drugome.

— Sve u redu, srce? — upitao je. Da, sve je u redu... čudno kako sam se odjednom smirila. Ti si izvanredna — rekao je Simon uvjeren. Pennington se vratio s gomilom ispisanih dokumenata.

— Milost! — povikala je Linnet. — Moram li sve to potpisati? Andrew Pennington počeo se ispričavati.

— To je za tebe naporno, ali želio bih tvoje poslove srediti do kraja. Prvo, ovdje je zakupnički ugovor za kuću na Petoj aveniji... zatim koncesije za posjede na zapadu... — Nastavio je govoriti šušajući i odlažući papire. Simon je zijevnuo. Vrata prema palubi otvorila su se i ušao je gospodin Panthorp. Preletio je pogledom po sobi i zatim polako krenuo naprijed i zaustavivši se kraj Poirota, zagledao u tamnoplavu vodu i žuti pijesak na obali... — potpiši ovdje — rekao je Pennington, rastvorivši jedan dokument ispred Linnet i po kazavši joj mjesto. Linnet je uzela dokument i letimlčno ga pregledala. Ponovo se vratila na prvu stranu i zatim je uzevši pero, koje je Pennington stavio kraj nje, potpisala svoje ime — Linnet Doyle...

Pennington je sklonio taj dokument i odmah rasprostro slijedeći. Fanthorpe im se šetajući približio. Pogledao je kroz prozor sa strane, kao da ga vrlo zanima nešto na obali kraj koje su prolazili.

— To je samo prijenos — rekao je Pennington. — Ne moraš to ni pročitati. Ali Linnet je ipak preletjela i taj dokument. Pennington joj je pružio i treći papir.

Ponovo je Linnet sve pročitala.

— Sve je to jasno i jednostavno — nastavio je Andrew. — Ništa posebno. Samo zakonske fraze. Simon je ponovo zijevnuo.

— Drago moje dijete, pa nećeš valjda sve to pročitati? Nećeš do ručka završiti s tim.

Uvijek sve pročitam prije nego što potpišem — odgovorila je Linnet. — Otac me tome naučio. Govorio je da se uvijek može provući neka sitna greška. Zaista si vrlo poslovna žena, Linnet, — usiljeno se nasmijao Pennington.

— Nikad ne bih mogao biti toliko savjestan — smijući se rekao je Simon. — Nikad nisam pročitao neki pravni spis u životu. Potpišem ondje gdje mi pokažu i to je sve.

— To je vrlo lakomisljeno — komentirala je Linnet s negodovanjem.

— Moja glava nije za poslove — izjavio je Simon veselo. — Nikad nije ni bila. Kad mi netko kaže potpiši, ja potpišem. To je najjednostavnije! Pennington ga je zamišljeno promatrao, prelazeći prstima po gornjoj usnici.

— Pomalo opasno ponekad, zar ne Doyle? — suho je zaključio.

— Gluposti — odgovorio je Simon. — Nisam ja čovjek koji vjeruje da ga cijeli svijet želi prevariti. Povjerljiv sam i do sada sam prolazio dobro. Gotovo me nikad nisu prevarili. Na opće iznenađenje, šutljivi gospodin Fanthorpe iznenada je prišao i obratio se Linnet.

— Nadam se da ne smetam, ali moram vam reći koliko se divim vašoj poslovnoj. U mojem zvanju, ja sam naime advokat, uvijek se susrećem s poslovno nesposobnim ženama. Nikad ništa ne potpisujete dok to ne pročitate! To zadivljuje, zaista zadivljuje. Naklonio se, prilično crvena lica, ponovo se, posvetio promatranju obala Nila.

— Hvala vam — pomalo je nesigurno odvrtila Linnet. — Stisla je usne da suzdrži osmijeh. Mladić je djelovao pretjerano svečano. Andrew Pennington bio je ozbiljno ozlojeđen. Simon Doyle kolebao se između zlovolje i smijeha. Uši gospodina Fanthorpe bile su žarko crvene. Slijedeći, molim — Linnet je pogledala Penningtona, smiješeći se. Ali Pennington se oneraspoložio.

Mislili da je bolje da nastavimo drugi put — rekao je ukočeno. Kao što je Doyle rekao, da pročitamo sve ovo, morali bismo ostati ovdje barem do ručka. Ne smijemo propustiti ove divne krajeve. Ionako su ova prva dva papira bila i najhitnija. Posvetit ćemo se poslovima kasnije.

— Vruće je — izjavila je Linnet. — Idemo na palubu. Sve troje je izišlo. Hercule Poirot okrenuo je

glavu. Pogled mu je zamišljeno mirovao na leđima gospodina Fanthorpa, zatim je prešao na gospodina Fergusona koji je lijeno sjedio zabačene glave i još potiho zviždukao. Konačno je Poirot pogledao u ispravan lik gospođe Van Schuyler. Gospođa Van Schuyler buljila je u gospodina Fergusona. Vrata su se otvorila i ušla je Cornelia Robson.

— Dugo te nema — okosila se stara dama. — Gdje si bila? Žao mi je, teta Mary.

Vuna nije bila ondje gdje si rekla da se nalazi. Bila je u drugom kovčegu i...

— Drago moje dijete, ti si posve beznadan slučaj kad nešto treba pronaći. Znam da se trudiš, ali pokušaj biti malo brža i spretinja. Moraš se sabrati.

— Zaista mi je žao. Bojim se da sam stvarno nesposobna.

— Nitko nije nesposoban, draga moja, samo ako se trudi. Povala sam te na ovo putovanje i zauzvrat očekujem malo pažnje.

— Vrlo mi je žao — zacrvenjela se Cornelia- A gdje je gospođica Bowers? Još prije deset minuta morala sam uzeti kapljice. Molim te odmah je nađi. Liječnik je rekao da je vrlo važno... Ali u tom je trenutku gospođica Bowers ušla s bočicom u ruci.

— Vaše kapljice, gospođo Van Schuyler.

— Trebala sam ih uzeti u jedanaest — ljutito je odgovorila starica. — Najviše mrzim netočnost.

— Slažem se — odgovorila je gospođica Bowers. — Pogledala je na sat. — Jedanaest je točno za pola minute. Ali na mojem je satu jedanaest i deset.

— Moj je sat točan — nije se dala zbuniti gospođica Bowers. Gospođa Van Schuyler progutala je sadržaj bočice. Sada se osjećam još gore. žao mi je, gospođo Van Schuyler. Na gospođici Bowers nije se vidjelo da joj je zaista žao.

Izgledala je sasvim odsutno. Očito je odgovarala mehanički.

— Ovdje je prevruće — prigovorila je gospođa Van Schuyler. — Nađite mi stolicu na palubi, gospođice Bowers. Cornelia, donesi moj ručni rad. Pazi da ga ne ispustiš! A onda mi premotaj ovu vunu. Cijela procesija je izišla. Gospodin Ferguson je uzdahnuo, protegnuo noge i rekao poluglasno.

— Prokletstvo, tu bih ženu volio objesiti.

— Baš ne volite taj tip? — zainteresirao se Poirot.

— Ne volim? To je živa istina. Što je ta žena ikad dobro napravila? Nikad nije radila, ni prstom nije pomaknula. Uvijek je živjela na teret drugih. Ona je parazit, i to vrlo neugodan parazit. Na ovom brodu ima podosta ljudi bez kojih bi svijet bio bolji i ljepši.

— Zaista? Da. Ona djevojka, koja je maloprije ovdje sjedila potpisujući neke prijenose i pravila se važna. Stotine, hiljade jadnih radnika robuju za bijednu nadnicu, da bi ona mogla nositi svoje svilene

čarape i živjeti u beskorisnom luksuzu. Jedna od najbogatijih žena u Engleskoj, čuo sam, a nikad nije ništa sama učinila.

Tko vam je rekao da je ona jedna od najbogatijih žena u Engleskoj? Gospodin Ferguson mu je dobio izazovan pogled.

— Netko s kim vi sigurno ne biste razgovarali! Čovjek koji radi svojim rukama i ne stidi se toga! Netko, tko ne pripada među vaše glupe, dobro obučene ladoleže! S velikim negodovanjem gledao je veliku leptir kravatu i ružičastu košulju.

— Ja radim mozgom i ne stidim se toga — odgovorio je Poirot na njegov pogled. Gospodin Ferguson samo ga je prezirno pogledao.

— Trebalo bi ih postrijeljati — sve zajedno! — primijetio je gnjevno.

— Dragi moj mladiću — odgovorio je Poirot — kako ste samo skloni nasilju!

— Navedite mi samo jednu dobru stvar koju možete postići bez nasilja. Prvo morate sve slomiti i uništiti prije nego što ponovo sagradite! To je sigurno innogo lakše, bučnije i spektakularnije. Kako vi zarađujete za svoj život? Kladam se da ništa ne radite. Vjerojatno se smatrate osrednjim čovjekom?

— Ne, ja nisam osrednji. Ja sam čovjek s vrha — izjavio je Poirot skromno kao da kaže: — Ja sam kralj.

— O Bože! — mladić se iskreno zapanjio. — Da li to treba značiti, da ta djevojka naokolo za sobom vuče i privatnog tjelohranitelja? Toliko joj dakle znači njena dragocjena koža?

— Nemam nikakve veze s monsieurom i madame Doyle — odgovorio je Poirot uvrijeđeno. — Ja sam na odmoru.

— Uživajte u putovanju, zar ne?

— A vi? Zar vi niste također na odmoru?

— Odmoru? — upitao je gospodin Ferguson prezirno. — Proučavam način života ovdje — dodao je zatim neodređeno.

— Vrlo zanimljivo — promrmljao je Poirot i povukao se na palubu. Gospođa Van Schuyler sjedila je naravno na najboljem mjestu. Cornelia je klečala ispred nje ispruženih ruku, držeći sivu vunu za namotavanje.

— Gospođica Bowers sjedila je uspravio, čitajući subotnje izdanje novina. Poirot je polako šetao duž palube. Stigavši do pramca, naletio je na ženu koja mu je okrenula lice, tamno, privlačno, latinsko lice. Jednostavno odjevena u crno, razgovarala je s krapnim, visokim muškarcem u uniformi, po njegovom izgledu zaključio je da je to jedan od brodskih strojara. Trgnuli su se, a na licima im se ukazao osjećaj krivnje. Poirot se pitao o čemu li su razgovarali. Nastavio je šetati pramcem, a zatim je polako krenuo natrag. Vrata jedne kabine su se otvorila i gospođa Otterbourne

gotovo mu se sručila u naručje. Bila je odjevena u jutarnji ogrtač od grimiznog satena.

— Oprostite — ispričavala se. — Dragi moj monsieur Poirot, oprostite mi.

Svemu je krivo ovo ljuljanje. Nikad se na brodu nisam osjećala sigurna na nogama.

Da se barem taj brod malo umiri. Grčevito ga je uhvatila za ruku. — Ovo valjanje ne mogu podnijeti.. Nikad nisam bila sretna na brodu... neprestano sama. Ta moja kćerka uopće ne pokazuje razumijevanje za svoju sirotu staru majku, koja je sve učinila za nju... — Gospođa Otterbourne počela je plakati.

— Robovala sam za nju. Uništila sam se, uništila radi nje. Grande amoureuse, to sam mogla biti, da — grande amoureuse, a sve sam žrtvovala... sve... I nikoga za to nije briga! Ali sad ću svima ispričati, ispričat ću im kako me zanemaruje, kako je okrutna, natjerala me na ovo putovanje, da umrem od dosade... Svima ću to sad ispričati... Htjela je oteturati naprijed. Poirot ju je blago zadržao.

— Poslat ću vam kćerku, madame. Vratite se u kabinu, to je najbolje.

— Neću. Svima ću ispričati, svima na ovom brodu.

— To je preopasno, madame. Voda je prenemirna. Mogli biste pasti preko ograde.

Uistinu to mislite? — sumnjičavo ga je pogledala gospođa Otterbourne. Da, uistinu. Uspio je. Gospođa Otterbourne se zanijhala, nešto promrmljala i vratila se u kabinu. Poirotove su nosnice zadrhtale. Zatim je kimnuo i uputio se prema mjestu gdje je Rosalie Otterbourne sjedila između gospođe Allerton i Tima.

— Treba vas majka, mademoiselle! Smijala se sretno. Lice joj se odjednom smračilo. Brzo mu je dobacila sumnjičav pogled i požurila niz palubu. Nikako ne shvaćam to dijete — rekla je gospođa Allerton. — Tako se naglo mijenja. Jedan dan je prijazna, slijedećega dana je nepristupačna.

— Dokraja razmažena i uvijek loše raspoložena — rekao je Tim.

— Ne, ne bih rekla — odmahнула je glavom gospođa Allerton. — Mislim da je ona samo nesretna.

— Svi mi imamo svoje brige — slegnuo je ramenima Tim. — Glas mu je zvučao tvrdo. Začuli su se glasni udarci o gong.

— Objed — oduševljeno je uzviknula gospođa Allerton.

— Umirem od gladi. Te je večeri Poirot primijetio da gospođa Allerton razgovara s gospođom Van Schuyler. Dok je prolazio kraj njih, gospođa Al erton mu je namignula. Upravo je govorila: — Ali naravno u Calfries dvorci, dobri naš vojvoda...

Cornelia je, oslobođena dužnosti, šetala palubom. Slušala je dra Bessnera koji ju je podučavao o Egiptu kao da čita iz bedekera. Cornelia je slušala vrlo sabrano.

— Sve je to trulež — govorio je Tim Allerton, nagnut nad ogradom.

— Nije pravedno, neki ljudi imaju baš sve — odgovorila je Rosalie Otterbourne.

Poirot je uzdahnuo. Bio je sretan što više nije mlad.

10.

U ponedjeljak ujutro na palubi »Karnaka« čuli su se različiti usklici divljenja i zadovoljstva. Parobrod je stajao uz obalu, a nekoliko stotina metara dalje, u zrakama jutarnjeg sunca uzdizao se golem hram. četiri diva, isklesana u stijeni vječnim su pogledom gledali na Nil i izlazeće sunce.

— Oh, monsieur Poirot, zar to nije veličanstveno? — spontano je uzviknula Cornelia. — Toliko su uzvišeni i puni mira, tu, pod njima čovjek se osjeća sitan poput mrava, ništa više nije važno. Stojeći uz njih, gospodin Fanthojp promnjljao je.

— Zaista vrlo impresivno...

— Strašno, zar ne? — upitao je Simon Doyle, prilazeći im. Zatim se povjerljivo obratio Poirotu: — Ja vam baš nisam tip za obilazak hramova, ali ovakvo me se mjesto zaista doimlje. Ti su stari faraoni morali biti strašni momci. Ostali su se udaljili. Simon je nastavio tiho.

— Beskrajno sam sretan što smo krenuli na ovo putovanje. Razjasnilo je mnoge stvari. Začuduje, ali tako je. Linnet je ponovo stekla samo pouzdanje. Kaže da je to zbog toga što se najzad suočila s cijelom stvari.

— I meni se to čini vrlo vjerojatnim — odgovorio je Poirot. Bekla mi je da se kad je ugledala Jackie na brodu, osjećala užasno. A zatim joj to odjednom nije više toliko značilo. Oboje smo odlučili da je prestanemo primjećivati. Pokazat ćemo joj da nas cijeli taj njezin smiješni teatar uopće ne zabrinjava. To je samo ružno ponašanje i ništa više. Mislila je da nas je jako potresla, ali sad više uopće nismo potreseni. To bi joj trebalo biti dovoljno.

— Da — odgovorio je Poirot zamišljeno.

— Ispalo je izvrsno, zar ne?

— Da, da. Prišla im je Linnet. Na sebi je imala lanenu haljinu pastelne boje breskve.

Smiješila se. Pozdravila je Pirota bez posebnog oduševljenja, hladno mu kimnuvši i zatim je odvela supruga. Poirot je smiješeći se shvatio kako ga njegov kritični stav nije učinio previše obljubljenim. Linnet je navikla na bezgranično divljenje prema svemu što učini. Zbog toga je Poirot prilično zgriješio u njenim očima.

— Kako se ta djevojka promijenila? — pridruživši mu se promrmljala je gospođa Allerton. — U Asuanu je djelovala tako utučeno i nesretno. Danas upravo zrači srećom. Prije nego što je Poirot uopće mogao odgovoriti, svi su bili pozvani da se pod vodstvom službenog vodiča iskrcaju i obiđu Abu Simbel. Poirot se našao uz Andrewa Penningtona. To je vaše prvo putovanje u Egipat? — upitao je. Ne, bio sam ovdje već tisuću devetsto dvadeset i treće. Bolje rečeno, bio sam u Kairu. Još nikad nisam plovio uz Nil.

U Evropu ste stigli na »Carmanicu«, tako mi je rekla gospođa Doyle. Pennington ga je pogledao

iskosa.

— Jesam — odgovorio je. Pitao sam se, niste li slučajno susreli neke moje prijatelje koji su također bili na brodu, Rushington Smithove?

Ne mogu se sjetiti nikoga s tim imenom. Brod je bio pun i bilo je loše vrijeme.

Velik dio putnika uopće se nije pojavljivao, a putovanje je ionako vrlo kratko i uopće se ne može saznati tko je sve na brodu.

— Da, to je istina. Kakvo ugodno iznenađenje za vas, kad ste susreli gospođu Doyle i njezina supruga. Niste imali pojma da su se vjenčali?

— Nisam. Gospođa Doyle mi je pisala, ali pismo me nije zateklo i primio sam ga tek nekoliko dana poslije našeg susreta u Kairu.

— Koliko mi je poznato, vi se poznajete već mnogo godina?

— To bi se doista moglo reći, monsieur Poirot. Linnet Ridgeway poznajem još dok je bila ovolicna — pokazao je rukom. — Njezin otac i ja cijelog smo života bili prijatelji. Zaista izuzetan čevjek, Melchuish Ridgeway, i vrlo uspješan.

— Njegova kćerka je naslijedila golem imetak... Ah, pardon — možda je indiskretno to što govorim. Ta je primjedba očito zabavljala Andrewa Penningtona. Ne, pa to je javna tajna. Linnet je bogata žena. Ali vjerojatno će ova posljednja kriza ostaviti trag i na najčvršćem imetku. Pennington je nekoliko trenutaka razmišljao, prije no - što je odgovorio.

— To je, naravno, donekle točno. Danas je teška situacija za poslove.

— Cini mi se da madame Doyle ima vrlo bistru glavu — promrmljao je Poirot.

— Upravo tako. Linnet je sposobna i praktična djevojka. Zaustavili su se.

Vodič je nastavio govoriti o značenju hramova sagrađenih u doba velikog Ramzesa.

Četiri diva, likovi samog Ramzesa, isklesana u živoj stijeni, gledala su s obje strane ulaza na malu grupu turista. Prezrevši vodičeve informacije, signor Richetti zadubljeno je proučavao reljefe s prikaziftia nubiljskih i sirijskih zarobljenika na podnožju statua s obje strane ulaza. Kad su ušli u hram, preplavio ih je osjećaj mira i tišine. U nekima od zidova bili su naglašeni još živo obojeni reljefi.

Grupa se počela razilaziti. Dr Bessner glasno je čitao iz bedekera, prekidajući se s vremena na vrijeme, da bi Corneliji preveo sadržaj. Ona ga je zahvalno slušala, hodajući uz njega. Ali to se nije nastavilo. Flegmatična gospođica Bowers gotovo napola ju je unijela u hram i gospođa Van Schuyler odmah je zapovjedila:

— Cornelia, dođi ovamo — instrukcije su prestale. Dr. Bessner je sramežljivo gledao za njom kroz

svoje debele napčale.

— Lijepa je to djevojka — izjavio je Poirotu. — Ne izgleda tako izglednjelo kao neke od ovih današnjih mladih žena. Ne, lijepo je zaobljena. I sluša vrlo inteligentno. Upravo je užitek kad joj pričate. Poirotovim mozgom je sinulo kako je Cornelijina sudbina takva da bude ili podučavana ili tiranizirana. U oba je slučaja ona slušala, nikad nije govorila.

Gospođica Bowers, trenutno slobodna zahvaljujući zahtjevima postavljenim Comeliji, stajala je u sredini hrama, razgledajući ga hladno, nezainteresirano. U hramu je vladala svečana atmosfera. Cetiri kamena lika dominirala su prostorom u svojoj zagonetnoj odsutnosti, poput vječnih vladara. Ispred njih stajali su Linnet i njezin suprug, držeći se za ruke. Podigla je lice prema njemu — tipično lice nove civilizacije, intellgentno, znatiželjno i neopterećeno prošlošću. To je vjerojatno Amon. A do njega je Ramzes. Zašto ti se ne sviđaju? Vrlo su impresivni.

— Previše su impresivni, nešto je zastrašujuće u njima. Izidimo na sunce. Linnet se nasmijala, ali ga je poslušala. Kad su se našli na suncu, osjetili su pod nogama topao, žut pijesak. Linnet se počela smijati. Kraj nogu su ugledali jeziv prizor: šest glava nubijskih dječaka, koje su djelovale kao odrubljene i položene na pijesak. Kolutali su očima, glave su ritmično njihali s jedne strane na drugu, usne su im se pomicale pjevušeći nov pripjev. Hip, hip, hura! Hip, hip, hura! Jako dobro, jako lijepo! Puno hvala. Apsurdno! Kako li to samo rade? Da li su zaista zakopani tako duboko?

Simon je izvadio sitniš.

— Jako dobro, jako lijepo, jako skupo — oponašao ih je. Dva dječaka, koja nisu sudjelovala u predstavi, odmah su pokupila sav novac. Linnet i Simon nastavili su šetnju. Još se nisu željeli vratiti na brod, a već su se umorili od razgledanja starina. Smjestili su se na toplom suncu, leđima naslonjeni na stijene.

— Kako je prekrasno sunce — mislila je Linnet. — Kako toplo; sigurno... Predivno je biti sretan... Predivno je da sam to ja... ja... Linnet... Zatvorila je oči. U polusnu su joj se misli kovitdale kao pijesak na vjetru.

Simonove su oči bile otvorene. I one su odražavale zadovoljstvo. Kako je samo bio glup što se toliko uzbudio one prve noći... Ni zbog čega se nije trebao uznemiravati...

— Sve je bilo u redu... Konačno u Jackie se čovjek mogao pouzdati. Tada je začuo viku — ljudi su trčali prema njemu, mašući rukama, vičući... Simon je na trenutak glupo buljio. Zatim je skočio i povukao Ldnnet za sobom. Ni sekundu prerano.

Velika se stijena skotrljala niz obronak i sručila kraj njih. Da je Linnet ostala na mjestu gdje je bila, stijena bi je razmrskala. Blijedi, grčevito su se držali jedan za drugoga. Hercule Poirot i Tim Al erton dotrčali su do njih.

— Ma, foi, madame, ovo je bilo zaista opasno.

Sve četvoro instinktivno je pogledalo na vrh litice. Nije se vidjelo ništa. Ali do vrha je vodila stazica. Poirot se sjetio kako je, čim su se iskrkali, vidio da se tuda uspinju neki domoroci. Pogledao je na

supružnike. Još pod dojmom opasnosti koju je upravo izbjegla, Linnet je izgledala vrlo uplašeno. Simonu je lice bilo izobličeno od bijesa.

— Prokleta bila! — uzviknuo je. Naglo se svladao, pogledavši Tima Al ertonu.

— To je zaista bilo blizu! — progovorio je ovaj. — Da li je to gurnula neka budala ili se odronilo samo od sebe? Linnet je bila vrlo blijeda. Mislim da je to učinila neka budala — odgovorila je.

— Moglo vas je zgnječiti kao ljusku od jajeta.

— Sigurna si da nemaš nekog neprijatelja, Linnet? Linnet je jedva odgovorila na to dobronamjerno pitanje.

— Vratimo se na brod, madame — brzo se upleo Poirot. — Najprije morate doći k sebi. Brzim hodom krenuli su na brod. Simon svladavajući bijes, Tim pokušavajući vedrim primjedbama skrenuti Linnetinu pažnju s opasnosti koju je izbjegla, Poirot ozbiljna i smrknuta lica. I tada, upravo kad su stigli do broskog mostića, Simon je stao kao ukopan. Na licu mu se pojavio izraz neizmjernog čuđenja. Jacqueline de Bellefort upravo je silazila s broda. Odjevena u haljinu od svijetloplave pamučne tkanine, bila je nalik na djevojčicu.

— Bože moj! — uskliknuo je Simon. — Dakle ipak je bio nesretan slučaj. S lica mu je nestalo srdžbe. Umjesto toga pojavilo se bezgranično olakšanje. Jacqueline je primijetila kako nešto nije u redu.

— Dobro jutro — progovorila je. — Bojim se da sam se jutros malo uspavala.

Kimnuvši izišla je i nastavila u pravcu hrama. Simon je uhvatio Poirotovu ruku.

Drugo dvoje već je bilo otišlo.

— Bože moj, ovo je zaista olakšanje. Već sam...

Da, da, znam, što ste mislili — kimnuo je Poirot. Ali on sam i dalje je bio zamišljen i ozbiljan. Okrenuo je glavu i pažljivo promotrio što rade ostali turisti. Gospođa Van Schuyler polako se vraćala, oslanjajući se na ruku gospođice Bowers. Malo dalje gospođa Allerton stajala je smijući se nizu malih nubijskih glava. Gospođa Otterboume bila je uz nju. Ostale nije mogao nigdje pronaći. Poirot je zakimao glavom, dok se polako iza Simona penjao na brod.

11.

Hoćete li mi, madame, molim vas, objasniti značenje riječi fey? Gospođa Allerton pogledala je malo iznenađeno. Ona i Poirot polako su se uspinjali uz stijenu nad drugim kataraktom. Većina ostalih je otišla na devama, ali Poirot je predosjetio da je gibanje deve vrlo slično ljuljanju broda. Već radi osobnog dostojanstva gospođa Allerton radije je išla pješice. U Vadi Halfu stigli su prethodne večeri. Toga jutra dva su brodića odvela cijelo društvo do drugog katarakta, jedino je signor Richetti inzistirao da sam pođe na izlet do nekog udaljenog mjesta zvanog Semna, koje je, kako je objašnjavao, bilo vrlo važna granica Nubije u vrijeme Amenemheta III, i gdje su se još nalazili natpisi iz tog doba koji su podsjećali na činjenicu da su crnci pri ulasku u Egipat morali plaćati carinu. Sve su poduzeli da tog individualca odvrate od njegova smjela nauria, ali bez uspjeha.

Signor Richetti to je čvrsto odlučio i na sve je argumente samo odmahivao rukom: da njegov izlet nije vrijedan tolika truda, da se na taj izlet uopće i ne može jer nema kola, da ne može nigdje naći kola koja bi ga odvezla na taj izlet, da bi čak i da nađe kola, cijena bila prevelika. Na prvu primjedbu samo se nasmijao, drugoj se začudio ne vjerujući, nakon treće je rekao da će sam naći kola, a za cijenu se počeo cjenkati vrlo tečno na arapskom jeziku. Na kraju je signor Richetti krenuo.

Njegov odlazak je prošao vrlo tiho i neprimjetno, da ne bi još neki turist slučajno poželio skrenuti s već uhodanih putova razgledavanja.

— Fey? — razmišljala je gospođa Allerton. — To je zapravo škotska riječ.

Znači suludu radost koja se obično javlja prije katastrofe. Proširila je objašnjenje. Poirot je pažljivo slušao.

— Hvala vam, madame. Sad razumijem. Čudnovato, upravo jučer, kad je madame Doyle izbjegla smrt, čuo sam tu riječ.

— Zaista je za dlaku izmakla smrti — stresla se gospođa Allerton. — Mislite li da je netko od onih malih crnih čudovišta u šali gurnuo stijenu?

— Takve stvari čine dječaci u cijelom svijetu, ne misleći pri tom ni na kakvo zlo.

Možda, madame — slegnuo je ramenima Poirot. Promijenio je temu razgovora, raspitujući se o Mallorki i o svemu što bi mu koristilo kad bi je posjetio. Taj je mali čovjek gospođi Allerton postao izrazito drag, možda zbog njezina kontradiktorna duha. Tim je neprestano pokušavao raskinuti to prijateljstvo s Poirotom, nazivajući ga gadnim tipom. Ona ga nije nazivala tipom, vjerovala je da je njegov strani pomalo egzotičan način odijevanja razlog sinovljevih predrasuda.

Za nju je Poirot bio inteligentan i interesantan sugovornik.

— Osim toga, bio je vrlo simpatičan. Zatekla se kako mu povjerava svoju odbojnost prema Joanni Southwood. Laknulo joj je kad je sve rekla o njoj. Najzad, zašto i ne bi? Nije poznavao Joannu, vjerojatno je nikad i neće sresti. Zašto da se ne riječi tog neprestanog tereta ljubomore? Toga su istog

trenutka Tim i Rosalie Otterbourne razgovarali o njoj. Tim se upravo napola u šali žalio na svoju nesreću.

Bio je lošeg zdravlja no nikad dovoljno lošeg da bi to bilo interesantno, a ipak nikad dovoljno dobrog da može živjeti kako želi. Premalo novca, nikakav posao koji bi ga privlačio. Potpuno mlaka, pitoma egzistencija — završio je nezadovoljno.

— Imate nešto, na čemu vam zavide mnogi ljudi — naglo je uzvratila Rosalie.

— Što to?

— Svoju majku. Tim je bio ugodno iznenađen. Majka? Da, ona je zaista jedinstvena.

Lijepo je od vas što ste to primijetili. Mislim da je veličanstvena. Izgleda tako... tako ljupko... tako mirno i staloženo... kao da je nikad ništa ne može izbaciti iz takta, a ipak... ipak je uvijek spremna za šalu... — zamuckivala je Rosalie u svojoj ozbiljnosti. Tim je osjetio toplinu prema toj djevojci. Želio joj je uzvratiti kompliment, ali, na žalost, gospođa Otterbourne bila je za nj pojam užasa.

Osjećao se neugodno zato što joj ne može uzvratiti. Gospođa Van Schuyler ostala je na brodu. Nije se usudila uspeti ni na devina leđa niti poći pješke.

— Žao mi je, što vas moram zamoliti, da ostanete sa mnom, gospođice Bowers — ljutito je izjavila. — Namjeravala sam zadržati Comeliju, ali djevojke su tako sebične. Jednostavno je odjurila, a da mi nije rekla ni riječ. Čak sam vldjela kako razgovara s onim neugodnim i neodgojenim mladićem Fergusonom. Cornelia tne veoma razočarala. Uopće nema osjećaja za socijalne distance. Gospođica Bowers odgovorila je svojom uobičajenom realnošću.

— U redu je, gospođo Van Schuyler. Ionako bi mi bilo prevruće popeti se gore, a nimalo mi se ne sviđaju ona sedla na devama, Sigurna sam da su prepuna ušiju.

Skinula je naočale, protrljala oči i zagledavši se u turiste koji su se penjali primijetila:

— Gospođica Robson više nije s tim mladićem. Sad je uz dra Bessnera. Otkako je otkrila da doktor Bessner ima svoju veliku kliniku u Čehoslovačkoj — zaceketala je gospođa Van Schuyler — i da je u Evropi poznat kao mondeni liječnik, postala mu je više naklonjena. Osim toga, možda će već na ovom putovanju zatrebati njegove stručne usluge. Kad se cijelo društvo vratilo na »Karnak«, Linnet je uzviknula iznenađeno, — Brzobjav za mene. Brzo ga je dohvatila sa stola i otvorila.

— Ne razumijem, krumpiri, repa, što to znači, Simone? Simon se upravo nagnuo nad nju, kad se začuo ljutit glas.

— Oprostite, taj je brzobjav za mene — signor Richetti grubo joj ga je istrgao iz ruke, strijeljajući je bijesnim pogledom. Linnet ga je začuđeno pogledala, zatim je okrenula omot.

— Oh, Simone, kakva sam ja budala! To je Richetti, a ne Ridgeway a moje prezime ionako više nije Ridgeway. Moram se ispričati. Krenula je za arheologom prema pramcu broda.

— Žao mi je, signor Richetti. Znae, moje je ime prije vjenčanja bilo Ridgeway, a nisam dugo udana i tako... Zastala je smiješeći se i pozivajući ga da se nasmije na faux pas mlade nevjeste. Ali Richettija nije nimalo odobrovoljila.

Kraljica Victoria ne bi izgledala smrknutija ni u najgorem raspoloženju.

— Imena se moraju čitati pažljivo.

— Neoprostivo je biti nepažljiv u tim stvarima. Linnet se ugrizla za usnicu i zacrvenjela. Nije bila navjkla da se njezine isprike primaju na takav način.

Okrenula se i pridruživši se Simonu ljutito rekla. Ti Talijani su zaista nepodnošljivi.

— Nemoj se uzbuđivati, draga. Radije pođimo pogledati onog velikog krokodila od slonove kosti, što ti se toliko svidio. Zajedno su sišli na kopno. Poirot je, promatrajući ih kako zajedno silaze s broda, začuo uzdah kraj sebe. Okrenuvši se, ugledao je Jacqueline de Bellefort. Grčevito se držala za brodsku ogradu.

Zaprepastio ga je izraz njezina lica kad se okrenula prema njemu. Više nije bio ni vedar ni zlokoban. Izgledala je kao da ju proždire neka unutrašnja vatra.

— Više ih nije briga... — govorila je tiho i brzo. — Nadrasli su me. Ne mogu ih više dohvatiti. Svejedno im je jesam li ja ovdje ili nisam... Ne mogu... ne mogu ih više povrijediti... Ruke su joj se tresle. Mademoiselle... Sad je prekasno... — nastavila je — prekasno za opomene... Bili ste u pravu... Nisam smjela poći na ovo putovanje. Kako ste ga nazvati? Putovanje duša? Ne mogu se vratiti, moram nastaviti. I nastavit ću. Neće biti sretni zajedno, neće. Prije ću ga ubiti... Naglo se okrenula. Gledajući za njom Poirot je osjetio nečiju ruku na ramenu.

— Vaša mlada prijateljica izgleda prilično tužno, monsieur Poirot. Poirot se okrenuo i začuđeno buljio. Kraj njega je stajao stari poznanik.

— Pukovniče Race! Visok, suncem opaljen muškarac nasmijao se.

— Malo iznenađenje, zar ne? Hercule Poirot upoznao je pukovnika Racea prije godinu dana u Londonu. Bili su zajedno pozvani na vrlo čudnovatu večeru — večeru koja se završila smrću njihova domaćina. Poirot je znao da su Raceova putovanja većinom bila tajna. Obično se nalazio u onim kuto vima imperija, gdje su se kuhali nemiri. Znači, sad ste i ovdje u Vadi Halfi — primijetio je zamišljeno. Na ovom brodu. što to znači?

— Da se s vama brodom vraćam u Šelal.

Hercule Poirot je digao obrve. — To je vrlo zanimljivo. Hoćete li nešto popiti sa mnom? Otišli su u opustjeli salon za promatranje. Poirot je naručio dupli viski za pukovnika i dupli narančin sok za sebe.

Znači vi se vraćate s nama — ponovio je Poirot pijuckajući svoj napitak. Brže biste stigli redovnom parobrodskom linijom koja plovi i danju i noću, zar ne? Na licu pukovnika Racea ocrtavalo se

divljenje.

— I ovaj ste put u pravu, monsieur Poirot— odgovorio je prijazno. Znači u pitanju su putnici.

— Jedan putnik.

— Pitam se, koji?

— Hercule Poirot tražio je odgovor na ukrašenom stropu.

— Na žalost, to ni sam ne znam — snuždeno je odgovorio Race. Poirot se zainteresirao. Nepotrebno je da pred vama bilo što skrivam — nastavio je Race.

— Ionako imamo do voljno problema u ovim krajevima. Nije riječ o ljudima koji neprestano izazivaju otvorene sukobe. Tražimo vođe. Bila su trojica. Jedan je mrtav. Drugi je u zatvoru. Hoću trećeg čovjeka koji je počinio pet-šest hladnokrvnih ubojstava, jedan od najpametnijih plaćenih podmetača nemira koji je ikad postojao... Nalazi se na ovom brodu. To znam iz jeftinog pisma koje je slučajno dospjelo u naše ruke. Dešifrirano je glasilo: »X će biti na »Karnaku« od sedmoga do trinaestoga«. Nije stajalo pod kojim će imenom X putovati.

— Imate li neki opis tog čovjeka?

— Nemam. Američko, irsko i francusko porijeklo. Dobro pomiješano. To nam ne pomaže mnogo. Imate li vi neku ideju?

— Ideju... hm? — glasno je razmišljao Poirot. Njih su se dvojica tako dobro razumjela da Race više nije inzistirao. Znao je da Hercule Poirot nikad ne govori dok nije posve siguran. Poirot je protrljao nos i tužno nastavio.

— Na ovom se brodu događa nešto što me vrlo uznemirava. Race ga je upitno pogledao. Zamislite — počeo je Poirot — neku osobu A koja je osobi B nanijela tešku nesreću. Osoba B želi se osvetiti. Osoba B prijeti. A i B se nalaze na brodu?

Točno — kimnuo je Poirot.

— I B je pretpostavljam žena?

— Upravo tako. Race je pripalio cigaretu. Na vašem se mjestu ne bih brinuo previše. Ljudi koji neprestano pričaju o onome što namjeravaju učiniti, obično to ne učine.

A to se pogotovu odnosi na žene, to ste željeli reći, zar ne?

— To je istina. Ali još je izgledao nesretno.

— Još nešto? — upitao je Race.

— Da, ima još nešto. Jučer je osoba A jedva izbjegla smrti, onoj vrsti smrti koja se vrlo lako može nazvati nesretnim slučajem. Inscenirala ga je osoba B?

— Nije, u tome i jest stvar. B nije mogla ništa učiniti.

— Onda je to bio nesretan slučaj.

— To i ja pretpostavljam, ali ne volim takve nesretne slučajeve. Sasvim ste sigurni, da B s tim nema nikakve veze? Apsolutno. Slučajnosti su česte. Tko je A? Neka posebno neugodna osoba? Nije, naprotiv. A je šarmantna, bogata i prekrasna mlada dama.

— Zvuči kao iz romana — nasmiješio se Race. Ali kažem vam, prijatelju moj, vrlo sam nesretan. Ako sam u pravu, a moja je osobina da sam uvijek u pravu.

— Race se jedva primjetno nasmiješio na tu tipičnu primjedbu — onda je ovo razlog za ozbiljnu brigu. A sada i vi dolazite da svemu ovome dodate još jedan problem. Kažete mi da je na »Karnaku« i čovjek koji ubija.

— Obično ne ubija šarmantne mlade dame.

Poirot je odmahnuo glavom, ne slažući se. — Bojim se, prijatelju moj... — rekao je.

— Bojim se... Danas sam savjetovao toj dami, naime madame Doyle, da sa suprugom ode u Kartum i više se uopće ne vrati na brod. Ali se nisu složili. Molim boga da stignemo u Selal bez katastrofe.

— Niste li previše pesimistični? Poirot je zakimao glavom.

— Bojim se — jednostavno je odgovorio. — Da, ja Hercule Poirot bojim se...

12.

Slijedeće je večeri Cornelia Bobson stajala u hramu Abu Simbela. Bilo je vruće.

»Karnak« je još jedanput bio usidren pred Abu Simbelom, kako bi turisti mogli ponovo posjetiti hram, ovaj put pri umjetnoj rasvjeti. Razlika je bila velika, što je Cornelia sa čuđenjem rekla gospodinu Fergusonu koji je stajao uz nju. Koliko se sad sve može bolje vidjeti! — uzviknula je. Svi se kraljevi neprijatelji s odrubljenim glavama bolje ističu! Tamo je i neki čudni dvorac, koji prije nisam vidjela. Tako mi je žao što dr Bessner nije ovdje da mi objasni značenje ovih reljefa.

— Ne razumjem kako uopće možete podnijeti tog starog glupana? — odvratio je Ferguson namršteno.

— On je jedan od najljubaznijih muškaraca koje sam ikad srela. Dosadni starac koji se pravi važan.

— Mislim da ne biste smjeli tako govoriti.

Mladić ju je odjednom uhvatio za ruku. Upravo su izlazili iz hrama na mjesecinu.

— Zašto dopuštate da vam debeli starci neprestano dosađuju i da vas terorizira ona aždaja?

— Ali, gospodine Fergusone!

— Zar nemate ni malo borbenosti? Pa vi ste isto toliko vrijedni kao i ona!

— Nisam! — Cornelia je govorila s iskrenim uvjerenjem. Vi niste toliko bogati, to vjerojatno mislite. Ne, ne to. Teta Mary je vrlo kulturna, i... Kulturna! — mladić je ispustio njezinu ruku isto tako naglo kao što ju je i uhvatio.

— Zlo mi je kad čujem tu riječ. Cornelia ga je zaprepašteno pogledala.

— Ne voli da sa mnom razgovarate, zar ne? — upitao ju je. Cornelia se zacrvenjela, ne znajući što da mu odgovori. Zašto? Zato što misli da ne pripadam njezinom društvenom sloju! Bah! Zar vas to ne razbjesni?

— Zašto se vi odmah zbog svega toga uzrujavate? — promucala je Cornelia. Zar vi, jedna Amerikanka, ne shvaćate da su svi rođeni jednaki i slobodni?

— Nisu — mirno je odgovorila Cornelia.

— Ali, djevojko, pa to je temelj vašeg društva.

— Teta Mary kaže da političari nisu džentlmeni — nastavila je Cornelia. — Naravno da ljudi nisu jednaki. To je besmislica. Ja nikakva ljepotica i zbog toga sam nekad bila nesretna, ali navikla sam se. I ja bih voljela da sam rođena lijepom i elegantnom kao gospođa Doyle, ali nisam i zbog toga nema smisla patiti.

— Gospođa Doyle! — uzviknuo je Ferguson dubokim prezirom. — Ona se ubraja među koje bi trebalo poubijati radi primjera. Cornelia ga je pogledala uplašeno.

— Vjerojatno imate problema s probavom — rekla je ljubazno. — Imam poseban lijek, koji je teta Mary iskušala jedanput. Da vam ga donesem?

Vi ste nemogućil — odgovorio je gospodin Ferguson. Okrenuo se i otišao. Cornelia" je krenula prema brodu. Kad je stigla do mostića još ju je jedanput sreo.

— Vi ste najsimpatičnija osoba na brodu — rekao je. — I nemojte to zaboraviti. Zacrvenjevši se od radosti, Cornelia je nastavila prema salonu za promatranje. Gospođa Van Schuyler razgovarala je s doktorom Bessnerom. živo su diskutirali o nekim njegovdm pacijentima kraljevska roda.

— Nadam se da se nisam predugo zadržala, teta Mary — rekla je Cornelia s osjećajem krivnje. Pogledavši na sat, stara je dama prosiktala.

— Nisi se baš žurila, draga moja. što si učinila s mojim baršunastim šalom?

— Da pogledam da nije u kabini, teta Mary? — ponudila se Cornelia. Naravno da nije! Poslije večere bio je ovdje, a ja se nlsam micala odavde. Bio je na onoj stolici.

Cornelia je počela tražiti.

— Ne mogu ga nigdje naći, teta Mary.

— Gluposti! — graknula je gospođa Van Schuyler. — Pogledaj bolje. Bio je to uzvik kakav se da je psu i Cornelia je kao pas poslušala. Tihi gospodin Fanthorp, koji je sjedio za stolom do njlh, digao se i pridružio joj se. Ali nisu mogli naći šal.

Dan je bio tako vruć i sparano da se većina ljudi odmah nakon obilaska hrama povukla u kabine. Doyleovi su u jednom kutu s Penningtonom i Raceom igrali bridž.

U salonu je sjedio još jedino Hercule Poirot, neprestano zijevajući. Gospođa Van Schuyler odlazeći na spavanje, poput kraljice u pratnji dvorskih dama Cornelije i gospođice Bowers, zaustavila se kraj njegova stola. Odmah se pristojno digao, suzdržavajući se od neprestanog zijevanja.

— Upravo sam sad saznala tko ste vi, monsieur Poirot — progovorila je gospođa Van Schuyler. — Htjela sam vam reći da sam o vama čula od svog dobrog prijatelja Rufusa Van Aldina. Jednom mi prilikom morate pričati o svojim slučajevima. Poirot se, žmirkajući snenim očima, karikirano naklonio. Uljudno, ali s visoka, gospođa Van Schuyler mu je kimnula glavom i izišla. Poirot je ponovo zijevnuo. Osjećao se tupo i umorno i jedva je uspijevao držati otvorene oči. Preletio je pogledom igračice bridža, zadubljene u igru, zatim gospodina Panthorpa, koji je čitao. Osim njih u salonu se nije nalazio više nitko. Izišao je na palubu. Dolazeći mu u susret, Jacqueline de Bellefort gotovo se sudarila s njim.

— Pardon, mademoiselle.

— Izgledate pospano, monsieur Poirot — odgovorilaje.

Mais oui, strašno mi se spava. Oči mi se sklapaju. Dan je bio vrlo težak — priznao je otvoreno.

— Da. — činilo se da razmišlja intenzivno. — Za takvih se dana slamaju ljudi. Kad više ne mogu dalje... - Glas joj je bilo tih i strastan. Nije gledala u njega nego u pješćane obale. Ruke je grčevito stiskala... Odjednom je napetosti nestalo.

— Laku noć, monsieur Poirot — rekla je.

— Laku noć, mademoiselle. U jednom trenutku susrele su im se oči.

Razmišljajući o tome sustradan, zaključio je da je u njezinim očima bila molba.

Poslije se sjetio toga.

Produžio je u svoju kabinu, a ona je otišla u salon. Ugodivši svim željama i hirovima gospođe Van Schuyler, Cornelia se vratila u salon noseći vez. Nije bila nimalo pospana. Naprotiv bila je čak malo uzbuđena. Cetvorka je još igrala bridž.

Tihi gospodin Fantborp je čitao. Cornelia se šmjestila u jednom kutu i počela vesti. Odjednom su se otvorila vrata i pojavila se Jacqueline de Bellefort. Stajala je na vratima zabačene glave. Zatim je pritisnula zvono i pridružila se Corneliji.

Bili ste na kopnu? Jesam. Fascinirala me mjesečina — kimnula je.

— Predivna noć... Prava medena mjesečina.

Pogled joj je odlutao prema stolu s igračima bridža i zaustavio se na Linnet Doyle.

Konobar se pojavio na poziv zvona. Jacqueline je naručila dupli džin. Dok je naručivala, Simon Doyle brzo ju je pogledao. Na licu mu se ukazala bojazan.

— Simon, čekamo te — rekla je njegova žena— na tebi je red. Jacqueline je nešto potihom pjevušila. Kad je stiglo piće, digla je čašu i glasno rekla:

— Za zločin! — ispila je i naručila ponovo još jedno. Simon ju je ponovo pogledao.

Igrao je prilično odsutno. Njegov suigrač Pennington počeo se nervirati.

Jacqueline je pjevušila i dalje, prvo potihom zatim sve glasnije: »Bio je njezin čovjek, nanio joj je nepravdu...«

— Oprostite — rekao je Simon Penningtonu. — Zaista sam glup što vas nisam slijedio. Sad su u prednosti. Linnet se digla. Pospana sam. Idem u postelju.

Vrijeme za povlačenje — rekao je pukovnik Race.

— Slažem se — dodao je Pennington.

— Idemo, Simone?

— Ne bih odmah — odgovorio je polako Doyle. — Još bih nešto popio. Linnet je kimnula i izašla. Race ju je slijedio. Pennington je ispio svoje piće i zatim izašao.

Cornelia je počela skupljati svoje vezivo.

— Nemojte još otići, gospođice Robson — zamolila ju je Jacqueline. — Molim vas, nemojte još otići. Tako bih rado sjedila još malo. - Nemojte me napuštati. Cornelia je ponovo sjela.

— Barem mi djevojke moramo biti složne — rekla je Jacqueline. Zabacila je glavu i nasmijala se histerično i bez radosti. Stiglo je i drugo piće.

Popijte i vi nešto — ponudila je Jacqueline.

— Ne, hvala vam — odbila je Cornelia. Jacqueline je malo odmaknula svoju stolicu.

Glasno je pjevala: »Bio je njezin čovjek, nanio joj je nepravdu...« Gospodin Fanthorp okrenuo je stranicu »Evropa iznutra«. Simon Doyle uzeo je novine.

— Sad zaista moram u postelju — rekla je Cornelia. — Kasno je. Još ne možete na spavanje — izjavila je Jacqueline.

— Zabranjujem vam. Pričajte mi o sebi.

— Ne znam... što bih vam pričala. Nema ničega — zamuckivala je Cornelia.

— Uvijek sam bila kod kuće i nisam do sad mnogo vidjela. Ovo je moj prvi posjet Evropi. Uživam u svakom trenutku.

— Vi ste sretna osoba, zar ne? Bože, voljela bih da sam kao vi... — nasmijala se Jacqueline.

— Zaista? Ali... mislim.. sigurna sam... Cornelia se osjećala neugodno.

Gospođica de Bellefort očito je popila previše. Nije to bilo ništa novo Corneliji. Za vrijeme prohibicije vidjela je mnogo pijanaca. Ali postojalo je još nešto...

Jacqueline de Bellefort govorila je njoj, u nju gledala, a ipak je Cornelia osjećala da se ona obraća nekome drugome...

— No u sobi su bila samo još dvojica ljudi, gospodin Fanthorp i gospodin Doyle.

Gospodln Panthorp se udubio u svoju knjigu. Gospodin Doyle je djelovao čudno, na llcu mu se ogledala napetost.

— Pričajte mi o sebi — ponovila je Jacqueline. Poslušno kao i uvijek, Cornelia joj je pokušala

ugoditi. Pričala je o nevažnim sitnicama iz svakodnevnog života. Nije bila navikla govoriti. Oduvijek je njezina uloga bila da bude slušalac. A ipak se činilo da gospođica de Bellefort želi sve čuti. Kad bi Cornelia zastala, druga bi je djevojka odmah bodrila da nastavi.

— Nastavite, pričajte mi dalje. I tako je Cornelia nastavljala.

— Naravno, majka je vrlo nježna zdravlja, ponekad cijeli dan ništa ne jede osim dvopeka. — Bila je nesretna što je bila svjesna da je sve što priča dosadno, ali ipak polaskana zanimanjem djevojke. No, da li ju je zaista zanimalo? Nije li slušala nekoga drugog? Gledala je u Corneliju, ali nije li u sobi sjedio još netko?

— Naravno imamo vrlo dobra predavanja iz povijesti umjetnosti, a prošle sam godine pohađala i tečaj...

— Koliko je sati? Sigurno je vrlo kasno. Pričala je i pričala. Da se dogodi barem nešto značajno! I odjednom, kao da joj je bila uslišana molba, nešto se dogodilo.

Samo u tom se trenutku to činilo posve prirodnim. Jacqueline je okrenula glavu i oslovila Simona Doylea.

— Pozvoni Simone. Hoću još jedno piće.

— Dosta si pila, Jackie — odgovorio je Simon. Kakve to veze ima s tobom? — okrenula se naglo prema njemu.

— Nikakve — slegnuo je ramenima. Promatrala ga je sekundu-dvije. Zatim je rekla. — Što se događa, Simone? Valjda se ne bojiš? Simon nije odgovorio. Prilično usiljeno ponovo je otvorio novine.

— O Bože, već je toliko sati... ja... moram— promrmljala je Cornelia. Počela je prčkati po svom priboru za vezenje i ispustila naprstak na pod. Ne idite u postelju — prekinula ju je Jacqueline. — Voljela bih da bude prisutna još jedna žena, kao podrška. Ponovo se nasmijala.

— Zna li čega se boji Simon u onom kutu? Boji se da ja vama ne ispričam svoju životnu priču. Zaista? Na Cornelijini se jasno vidjelo u kakvoj je nedoumici. Osjećala se strašno neugodno, ali je bila uzbuđena, očekujući scenu. Kako... kako je samo mrko gledao Simon Doyle.

— Da, to je vrlo tužna priča — rekla je Jacqueline tiho i ironično. — Bužno si se ponio prema meni, zar ne Simone?

— Idi spavati, Jackie. Pijana si — grubo je odgovorio Simon Doyle.

— Ako ti je neugodno, Simone dušo, bolje je da iziđeš iz sobe. Simon Doyle ju je pogledao. Ruka koja je držala novine malo je zadrhtala, ali glas mu je bio odrješit. Ja ostajem! — izjavio je.

— Zaista moram... tako je kasno... — treći put je promrmljala Cornelia.

— Nikud nećete otići — odrezala je Jacqueline. Pružila je ruku i vratila djevojku na stolicu.

— Ostat ćete i čuti što ću sad ja ispričati.

— Jackie — oštro je rekao Simon — praviš budalu od sebe! Za ime božje, idi u postelju. Jacqueline se naglo uspravila na stolici.

Riječi su potekle poput tihe, nezadržive bujice. —Bojiš se scene, zar ne? Ti si Englez, dobro odgojen Englez. Hoćeš da se ponašam kao dama, zar ne? Ali meni je sasvim svejedno kako se ponašam. Bolje idi odavde, i to brzo! Jer ću pričati, sve ću ispričati! Jim Fanthorpe pažljivo je zatvorio knjigu, zijevnuo, pogledao na sat, digao se i otišao. Bila je to dokraja britanska i sasvim neuvjerljiva predstava.

Jacqueline se okrenula na stolici i zabaljila u Simona.

— Ti prokleta budalo — rekla je zapećući jezikom — misliš li zaista da sa mnom možeš tako postupati i poslije jednostavno otići? Simon Doyle je otvorio usta i zatim ih zatvorio. Sjedio je sasvim mirno, kao da se nada da će se ona sama umoriti ako ništa ne odgovori i ne provocira je. Jacqueline je govorila teško.

Cornelia, nenavikla na tako žestoke emocije, bila je fascinirana.

— Rekla sam ti — nastavila je Jacqueline — da ću te ubiti prije nego što odeš drugoj ženi... Nisi vjerovao da sam mislila ozbiljno? Pogriješio si. Ja sam samo čekalal Ti si moj čovjek! Čuješ li me? Ti pripadaš meni... Simon još nije govorio.

Jacqueline je nešto tražila u torbici. Zatim se nagnula naprijed. Rekla sam da ću te ubiti i to stvarno mislim ozbiljno... — Njena se ruka odjednom pojavila, držeći nešto blistavo, sjajno.

Ubit ću te kao psa, kao prljavog psa, koji jesi... Simon je najzad reagirao. Skočio je na noge, ali je ona istoga trenutka povukla obarač... Simon se napola okrenuo oko svoje osi i zatim pao preko stolice... Cornelia je kriknula i potrčala prema vratima. Jim Fanthorp stajao je na palubi nagnut preko ograde.

— Gospodine Fanthorp... gospodine Fanthorp... Dotrčao je do nje, grčevito ga je uhvatila za ruku...

— Pucala je na nj! Pucala je... Simon Doyle još je ležao napola u stolici napola preko nje... Jacqueline je stajala kao paralizirana. Sva je drhtala, a njezine raširene i preplašene oči zurile su u crveni trag koji je potekao kroz Simonove hlače ispod koljena gdje je držao maramicu...

— Nisam htjela... Bože, zaista nisam htjela... — promrmljala je. Pištolj joj je ispao iz ruke i zveknuo na podu. Odgurnula ga je nogom i odletio je pod jedan naslonjač.

— Fanthorp, molim vas, netko, netko dolazi... — obratio mu se slabim glasom.

— Recite, da je sve u redu... nesretan slučaj... bilo šta. Zbog ovog ne smlje izbiti skandal. Fanthorp je kimnuo. Okrenuo se prema vratima na kojima se pokazalo jedno začuđeno nubijsko lice.

— Sve u redu, sve je u redu! Samo šala! — rekao je. Crno lice gledalo je najprije sumnjičavo, zatim zbunjeno i na kraju smireno. U širokom osmijehu zablistali su zubi. Kimnuo je i otišao. Fanthorp se okrenuo.

— To je u redu. Mislím da nitko više nije čuo. Zvučalo je kao da se otvara šampanjac. A sad slijedeće... Začudeno je zašutio. Jacqueline je počela histerično grcati.

— Bože, da sam barem mrtva... Ubit ću se. Bolje je da me nema... što sam uradila, što sam uradila?

— Mirno, samo mirno — skočila je do nje Cornelia. Oznojena čela, lica iskrivljena od bola Simon je govorio užurbano.

— Izvedite je odavde. Molim vas, maknite je odavde! Vodite je u njezinu kabinu, Fanthorp.

— Gospođice Robson, dovedite onu svoju bolničarku. S molbom u očima gledao je čas jedno čas drugo.

— Nemojte je ostaviti samu. Uvjerite se da je sigurna s bolničarkom. I onda nađite starog Bessnera i dovedite ga ovamo. Ali nipošto nemojte ništa reći mojoj ženi. Jim Fanthorp kimnuo je u znak razumijevanja. Taj je tihi mladić u odlučnim trenucima bio hladnokrvan i poduzetan. Cornelia i on izveli su uplakanu, uzdrhtalu djevojku iz salona i preko palube odveli u njezinu kabinu. Ondje su imali još više muke s njom. Borila se da se oslobodi, ridanje se udvostručilo.

— Utopit ću se... utopit ću se... Nisam sposobna za život... Simone, Simone... Bolje je da što prije dovedete gospođicu Bowers — obratio se Fanthorp Corneliji.

— Ja ću ostati ovdje s njom. Cornelia je kimnula i požurila van. Čim je Cornelia izašla, Jacqueline je zgrabila Fanthorpa za ruku.

— Njegova noga... krvvari... slomljena je... Možda će iskrvariti do smrti...

Moram k njemu... Simone, Simone, kako sam mogla? — ridala je sve glasnije.

Mirno... mirno. Sve je u redu... — pokušavao ju je umiriti Fanthorp.

— Pustite me! — opet se počela trgati. — Pustite me da se bacim u vodu... Pustite me da se ubijem... Prihvativši je za ramena, Fanthorp ju je ponovo prisilio da sjedne na postelju.

— Morate ostati ovdje. Ne pravite gužvu. Saberite se.

Kažem vam, da je sve u redu. Na njegovo olakšanje djevojka se malo pribrala, ali je ipak bio vrlo sretan kad su se zavjese pomakle i u pratnji Cornelije ušla gospođica Bowers, odjevena u užasan kimono.

— Dakle — počela je gospođica Bowers odrješito — što to treba značiti?

Prihvatila je situaciju bez vidnih znakova iznenađenja i uzbuđenosti. Fanthorp je zahvalno očajnu djevojku predao u sposobne ruke i požurio prema kabini doktora Bessnera. Pokucao je i ušao.

— Doktore Bessneru? Glasno hrkanje je prestalo i začuđen glas je upitao.

— Da, što je bilo? Fanthorp je u međuvremenu upalio svjetlo. Doktor je žmirkao kao velika sova.

— Došao sam radi Doylea. Ranjen je. Gospođica de Bellefort je pucala u njega.

U salonu je. Možete li doći?

Dežmekasti je doktor odmah reagirao, postavio nekoliko kratkih pitanja, na brzinu navukao papuče i ogrtač, dohvatio svoju torbu i s Fanthorpom požurio u salon.

Simon je uspio otvoriti prozor kraj sebe. Naslonio se na nj duboko dišući. Lice mu je bilo voštane boje.

Doktor Bessner nagnuo se nad njega.

— Hm? što to imamo ovdje? Na podu je ležala maramica natopljena krvlju a kraj nje velika krvava mrlja. Svoj pregled doktor je popratio uzvicima i gundanjem.

— Da, loše je... Kost je smrskana. I velik gubitak krvi. Herr Fanthorp moram ga odvesti u svoju kabinu. Ovakav kako jest, ne može hodati. Morat ćemo ga nositi.

Kad su ga digli, na vratima se pojavila Cornelia. Ugledavši je, doktor je uzviknuo zadovoljno.

— Ah, to ste vi? Dobro. Pođite s nama, treba mi vaša pomoć. Vi ćete to bolje napraviti od mog prijatelja ovdje, već sad je prilično blijed.

Fanthorp se nasmiješio boležljivo.

— Da dovedem gospođicu Bowers? — upitao je. Doktor Bessner ocjenjivao je Corneliju. Mislim da mi sami možete pomoći, gospođice — izjavio je. Nećete pasti u nesvijest ili se ponašati glupo?

Napravit ću što kažete — žustro je odgovorila Cornelia. Bessner je zadovoljno kimnuo. Mala povorka krenula je na palubu. Slijedećih deset minuta bili su posvećeni čistoj kirurgiji, u čemu gospodin Jim Fanthorp nimalo nije uživao.

Potajno se sramio promatrajući Cornelijinu hrabrost.

— Tako, ovo je sve što sam zasad mogao učiniti — izjavio je doktor Bessner.

— Pravi ste heroj, prijatelju. — Zadovoljno je potapšao Simona po ramenu. Zatim mu je zadigao rukav i pripremio injekciju. A sad ću vam dati nešto za spavanje. što je s vašom ženom?

— Ne treba saznati do jutra... — jedva je govorio Simon. — Ne smijem okrivljavati Jackie— nastavio je. — Sve je to moja krivnja. Ružno sam se ponio prema njoj... sirota djevojka... nije ni znala što radi... Bessner je s razumijevanjem kimnuo glavom.

— Da, da, razumijem vas...

— Moja krivnja... — neprestano je ponavljao Simon. Pogledao je prema Corneliji.

— Netko bi trebao ostati s njom. Da ne učini sebi neko zlo... Dr Bessner mu je dao injekciju.

— Ne brinite, gospodine Doyle — umirila ga je Cornelia. — Gospođica Bowers ostat će s njom cijelu noć. Simon ju je pogledao zahvalno. Smirio se i polako sklopio oči.

Odjednom ih je naglo otvorio.

— Panthorp?

— Da, Doyle. Pištolj... ne bi trebalo... da leži ondje. Posluga će ga sutra naći...

— U redu — kimnuo je Panthorp. — Odmah cu ga donijeti. Izišao je iz kabine na palubu. Gospođica Bowers pojavila se na vratima Jackiene kabine.

— Smirila se malo — obavijestila ga je. — Dala sam joj injekciju morfija. Ali vi ćete ostati uz nju? Naravno. Morfij različito djeluje na ljude. Ostat ću cijelu noć s njom. Fanthorp je produžio u salon. Nekoliko minuta kasnije na vratima doktora Bessnera začulo se kucanje.

— Dr Bessner?

— Da? — dežmekasti je muškarac izašao. Fanthorp ga je čekao na palubi. Nigdje ne mogu naći pištolj...

— Kako?

— Pištolj. Ispao je iz djevojčine ruke. Ona ga je odgurnula i odletio je pod naslonjač. Ali više nije ondje. Buljili su jedan u drugoga.

— Ali tko ga je mogao uzeti? Fanthorp je slegnuo ramenima.

— To je zanimljivo. Ali ne znam što mi možemo učiniti — rekao je Bessner.

Razišli su se u nedoumici i pomalo zabrinuti.

13.

Hercule Poirot upravo je brisao pjenu sa svježe obrijana lica kad je začuo kucanje na vratima i odmah je zatim ušao pukovnik Race. Zatvorio je vrata za sobom.

— Dobro ste predosjećali. Dogodilo se — rekao je.

— Što se dogodilo? — lecnuo se Poirot.

Linnet Doyle je mrtva, noćas je dobila metak u glavu. Poirot je šutio, na trenutak se živo sjetio dviju stvari: djevojke u vrtu u Asuanu kako pomalo zadihano govori:

»željela bih da svoj mali slatki pištolj prislonim uz tvoju glavu i jednostavno povučem obarač.« I druge nešto novije scene, iste djevojke kako kaže: »Kad više ne mogu dalje... Dani kad se ljudi slamaju.« I čudne molbe u njezinim očima. što mu je bilo da ne usliša tu molbu? Je li bio slijep, gluh, otupljen pospanošću?

— Ovdje sam donekle službeno — nastavio je Race — zato su me zvali i predali mi slučaj. Brod bi trebao krenuti za pola sata, ali čekat će moju komandu. Postoji, naravno, mogućnost, da je ubojica došao s kopna. Poirot je odrečno odmahnuo glavom.

— To i ja mislim — složio se Race. — Ta se mogućnost može isključiti.

Sad je red na vama!

— Ovaj je slučaj vaš! U međuvremenu Poirot se na brzinu obukao.

— Stojim vam na raspolaganju — odgovorio je. Izašli su na palubu.

— Bessner bi već morao biti tamo. Poslao sam konobara po njega — govorio je Race. Na brodu su bile četiri luksuzne kabine, s kupaonicama. One dvije na pramcu pripadale su doktoru Bessneru i Andrewu Penningtonu. Ostale su dvije bile na krmi i u prvoj je bila gospođa Van Schuyler, a u drugoj Linnet Doyle, kraj nje se nalazila garderoba Simona Doylea, Pred Linnetinom kablom stajao je konobar blijeda lica.

Otvorio im je vrata i oni su ušli. Dr. Bessner se naginjao nad krevet. Kad su ušli pogledao ih je i zabrundao.

— Možete li nam nešto reći o cijeloj priči, doktore? — upitao je Race. Bessner je zamišljeno trljao neobrijanu bradu.

— Ustrijeljena je izbliza. Pogledajte... odmah iznad uha, ovdje je ušao metak.

Vrlo mali metak... rekao bih kalibra 22. Pištolj je bio pritisnut uz glavu, vidite ovaj crni trag i spaljenu kožu. Poirot se ponovo sjetio riječi izgovorenih u Asuanu.

Spavala je, nema znakova borbe — nastavio je Bessner.

— Ubojica se po mraku ušuljao i ubio je dok je ležala ovdje.

Ah! Non! — uzviknuo je Poirot. To se nijeslagalo s njegovom psihološkom studijom.

Da se Jacqueline de Bellefort po mraku ušulja s pištoljem u ruci — to se nikako nije slagalo s njegovom predodžbom. Bessner je buljio u nj krz svoja debela stakla. Ali to se dogodilo, kažem vam.

— Da, da. Nisam mislio na to što ste vi rekli.

— Nisam vam htio proturječiti. Bessner je na to nešto zadovoljno promumljao. Poirot mu se približio i stao kraj njega. Linnet Doyle je ležala na boku. Položaj je bio prirodan, djelovala je smireno. Ali iznad uha se nalazila mala rupa okružena sasušenom krvlju. Poirot je tužno zatresao glavom. Zatim mu je pogled skrenud na bijeli zid točno ispred njega i naglo je duboko uzdahnuo. Na čistoj bijeloj podlozi bilo je jedno veliko J, drhtavo ispisano, smeđecrvene boje.

Poirot je buljio u zid, zatim je nagnuvši se nad mrtvu djevojku podigao njezinu desnu ruku. Jedan je prst bio umrljan krvlju.

— Nom d'un nom d'un nom! — izustio je Hercule Poirot.

— Molim? što je? Doktor Bessner pogledao ga je upitno.

— Ah! To! Vrag neka me odnese. Što mislite o tome, Poirot? — progovorio je Race.

Poirot se ljuljao na vršcima prstiju.

— Pitate me što mislim o tome? Eh bien, vrlo jednostavno, zar ne? Madame Doyle umire, želi da nam kaže tko je ubojica i zato umače prst u svoju krv i piše početno ubojičino slovo imena. Da, zaista izvanredno jednostavno.

— Ali... Doktor Bessner namjeravao je nešto reći, ali Raceova ruka ga je ušutkala.

To je znači vaše mišljenje? — upitao je polako. Poirot se okrenuo prema njemu kimajući glavom.

— Da, da. Kao što sam rekao, izvanredno jednostavno! Vrlo poznato, zar ne?

Toliko se puta događalo u kriminalističkim romanima. Danas je to upravo vieux jeu!

Navodi nas na pomisao da je naš ubojica pomalo... staromodan! Race je duboko udahnuo.

— Razumijem — polako je rekao. — Prvo sam mislio...

— Da ja vjerujem u te stare melodramske metode? — prekinuo ga je Poirot s jedva primjetnim smiješkom. — Ali oprostite, doktore Bessner, maloprije ste nešto željeli reći.

— Što sam htio reći? — počeo je Bessner. — Tvrdim da je to apsurdno, obična glupost! Sirota

djevojka odmah je umrla. Da umoči prst u krv (kao što i sami vidite, jedva da i ima krvi) napiše slovo J na zid... to je glupost... melodramska besmislica.

— C'est de l'enfantillage — složio se Poirot.

— Ali to je učinjeno namjerno — izjavio je Race.

Naravno — ozbiljno je potvrdio Poirot. Što znači to J? — upitao je Race.

— J znači Jacqueline de Bellefort — odmah je odvratio Poirot — mlada dama koja je preda mnom prije manje od tjedan dana izjavila da ništa ne bi više voljela nego... — zastao je i zatim od riječi do riječi citirao — »da prislonim svoj slatki mali pištolj uz njenu glavu i samo pritisnem obarač...»

— " Gott im Hinunel! — uzviknuo je doktor Bessner. Na trenutak su svi ušutjeli.

Zatim je Race duboko udahnuvši progovorio.

— Što je upravo ovdje i učinjeno? Bessner je kimnuo.

— Da. Bio je to pištolj malog kalibra, kao što sam rekao vjerojatno kalibra 22.

Naravno, prije nego bilo što konačno kažem, najprije se mora izvaditi metak. Race je odmah kimnuo složivši se. Zatim je upitao.

— Što je s vremenom smrti?

Bessner je ponovo češao bradu. O tome ne bih još mogao reći ništa precizno. Sad je osam sati. S obzirom na temperaturu prošle noći, rekao bih da je već sigurno šest sati mrtva, ali vjerojatno ne duže od osam sati. Znači smrt je nastupila između ponoći i dva sata. Tako je. šutjeli su. Race se ogledavao.

— Što je s mužem? Vjerojatno spava u susjednoj kabini.

— Trenutno — rekao je dr. Bessner — spava u mojoj kabini. Oba muškarca pogledala su ga iznenađeno. Bessner je nekoliko puta kimnuo glavom. Ah tako. Vidim, da o tome još ništa ne znate. Gospodin Doyle je sinoć ranjen u salonu.

— Ranjen? Tko ga je ranio?

— Ta mlada dama. Jacqueline de Bellefort.

— Je li teško ranjen? — brzo je upitao Race.

— Jest, smrskana je kost. Učinio sam sve što se moglo u totm trenutku, ali se taj dio kosti mora snimiti što prije, a na brodu je i njega nemoguća.

— Jacqueline de Bellefort — promrmljao je Poirot. Ponovo je pogledao u J na zidu.

— Ako nema ništa više, što bismo sad mogli ovdje učiniti, idemo dolje — odlučno je rekao Race. — Stavili su nam na raspolaganje sobu za pušenje. Moramo detaljno ispitati što se dogodilo prošle noći. Napustili su kabinu. Race je zaključao vrata i uzeo ključ.

— Poslije se možemo vratiti — rekao je. — Najprije moramo raščistiti činjenice.

Sišli su na donju palubu, gdje su našli upravitelja »Karnaka« kako ih nervozno iščekuje na vratima sobe za pušenje. Siromah, silno se uzbudio i iznervirao zbog cijele stvari i od srca je bio spreman da sve preda u ruke pukovnika Racea.

— Bojim se da ne mogu učiniti ništa drugo nego sve prepustiti vama, s obzirom na vašu službenu dužnost. Dobio sam naredbu da vam stojim na raspolaganju u vezi s... hm... onom drugom stvari. Ako se slažete, ja ću se pobrinuti da sve bude kako želite. Dobro. Za početak bih želio da ova soba bude prazna za mene i monsieur Poirotu za vrijeme cijele istrage. Naravno, sir. To je zasad sve. Nastavite svoj posao. Znam gdje vas mogu naći. Upravitelj je s olakšanjem izišao iz sobe. Race se obratio Bessneru.

— Sjedite i ispričajte nam što se zbilo sinoć.

Pažljivo su slušali doktorovu izjavu. — Prilično jasno — izjavio je Race kad je završio doktor. — Pod utjecajem pića djevojka je pala u afekt i na kraju pucala u muškarca iz pištolja kalibra 22. Zatim je otišla u kabinu Linnet Doyle i ubila je. Ne, ne, ne slažem se — usprotivio se doktor Bessner.

— Mislim da to nije bilo moguće. Prvo ona ne bi vlastitom rukom napisala svoj inicijal na zid, bilo bi to smiješno, nicht wahr?

— Zašto ne? — ustrajao je Race. — Ako je bila luda od bijesa i ljubomorna, kao što se činl, mogla je poželjeti da se... potpiše na mjestu zločina.

— Ne, ne, ne vjerujem da bi ona toliko pretjerala — složio se Poirot. Onda postoji samo jedan razlog za to J. Napisao ga je netko drugi da okrivljuje nju. Da, ali zločinac nema sreće — kimnuo je Bessner. — Ne samo da je teško povjerovati da je ta mlada Fraulein počinila ubojstvo, to je po mom mišljenju i nemoguće.

— Kako to? Bessner je opisao Jacquelinin napad histerije i okolnosti koje su prisilile gospođicu Bowers da ostane s njom. I mislim, čak sam siguran, da je gospođica Bowers ostala s njom cijele noći.

— Ako je tako, to će prilično pojednostaviti stvari — rekao je Race.

— Tko je otkrio zločin? — upitao je Poirot. Djevojka gospođe Doyle, Louise Bourget.

— Došla je da, kao i obično probudi gospodaricu i zatekavši je mrtvu, izišla je i pala u nesvijest pred konobarom. Ovaj je otišao upravljatelju broda, a on je došao meni. Pozvao sam Bessnera i zatim došao do vas. Poirot je kimnuo.

— Moramo saopćiti Doyleu. Kažete da još spava? — nastavio je Race.

— Da, još spava u mojoj kabini — kimnuo je Bessner. — Sinoć sam mu dao vrlo jak sedativ.

— Mislim — okrenuo se Race Poirotu — da više ne trebamo zadržavati doktora.

Hvala vam, doktore.

— Idem na doručak — digao se Bessner. — A zatim ću pogledati je li se probudio Doyle. Hvala. Bessner je izašao. Race i Poirot gledali su jedan u drugoga.

— Dakle što vi mislite, Poirot? — upitao je Race. — Vi ste šef. Ja preuzimam naredbe od vas. Recite što da se radi.

— Eh bien! — naklonio se Poirot. — Moramo početi s ispitivanjem. Prvo moramo provjeriti priču o sinoćnjim događajima. To znači da moramo ispitati Panthorpa i gospođicu Robson, svjedoke doktorove priče. Nestanak pištolja vrlo je značajan.

Race je pozvonio i poslao poruku po konobaru. Poirot je uzdahnuo i pognuo glavu.

— Ovo je zlo — promrmljao je — veliko zlo.

— Što mislite o svemu? — upitao ga je Race.

— Moje su misli vrlo proturječne. Nisu sređene. Vidite, činjenica je da je ta djevojka mrzila Linnet Doyle i da ju je željela ubiti.

— Mislite da je sposobna za to?

— Da, mislim da jest. — Poirotov glas nije zvučao sigurno.

— Ali ne na ovaj način, zar ne? To vas muči. To šuljanje u kabinu i ubijanje u snu.

Smeta vas hladnokrvnost kojom je počinjen zločin, zar ne? Da. Mislite da Jacqueline de Bellefort nije kadra izvesti tako smišljen, hladnokrvan zločin?

— Nisam siguran — polako je odgovorio Poirot. — Dovoljno je inteligentna. Ali sumnjam da bi se mogla fizički prisiliti da izvrši taj čin.

— Da, shvaćam što mislite — kimnuo je Race. — Osim toga, prema Bessnerovoj priči to je i vremenski nemoguće.

— Ako je to istina, onda prilično razjašnjava situaciju. Nadajmo se da je istina. — Poirot je zastao i zatim dodao tiho. — Bit ću sretan ako je to istina, jer mi je ta mala vrlo draga. Vrata su se otvorila i ušli su Fanthorp i Cornelia. Bessner ih je slijedio.

— Nije li to upravo odvratno? — izustila je Cornelia. — Sirota, sirota gospođa Doyle! Bila je tako lijepa. Samo bi joj sotona mogao nanijeti zlo! Jadni gospodin Doyle, on će poludjeti kad sazna! Prošle je noći bio toliko zabrinut da ona ne sazna za njegov nesretan slučaj.

— Upravo bismo to željeli saznati od vas, gospođice Robson — rekao je Race.

— Htjeli bismo točno znati što se dogodilo sinoć. Cornelia je počela govoriti potnalo smušeno, ali su joj pomogla Poirotova pitanja.

— Da, da shvaćam. Poslije bridža madam Doyle je otišla u svoju kabinu. Je li zaista otišla u kabinu?

— Jest — rekao je Race. — Ja sam je vidio. Poželio sam joj laku noć na njezinim vratima.

— U koje vrijeme? Ne znam — odgovorila je Cornelia.

— Bilo je jedanaest i dvadeset — ponovo je ubacio Race. Bien. Dakle u jedanaest i dvadeset madame Doyle još je bila živa. Tko je u tom trenutku bio u salonu?

— Doyle — odgovorio je Fanthorp. — I gospođica de Bellefort. Zatim gospođica Robson i ja.

Da, tako je — potvrdila je Cornelia. — Gospodin Pennington je još nešto popio, a zatim je i on otišao na spavanje.

— Kad?

— Oko tri, četiri minute kasnije. Znači, prije jedanaest i trideset?

— Da, sigurno.

— U salonu ste tada ostali vi mademoiselle Robson, mademoiselle de Bellefort, monsieur Doyle i monsieur Fanthorp. što ste radili?

— Gospodin Fanthorp je čitao, ja sam vezla. Gospođica de Bellefort je... ona je...

— Ona je poprilično pila — spasio ju je Fanthorp.

— Da — nastavila je Cornelia. — Pričala je sa mnom i ispitivala me o mojem životu.

I neprestano mi je pričala, ali mislim da je to zapravo bilo namijenjeno gospodinu Doyleu. On je zbog toga bjesnio, ali nije govorio ništa. Mislim da ju je htio umiriti šutnjom.

— Ali nije uspio? Cornelia je odmahnula glavom. Nekoliko sam puta pokušala otići, ali me je ona natjerala da ostanem, iako sam se osjećala sve neugodnije. Onda se gospodin Fanthorp digao i izišao... Bilo je malo neugodno — rekao je Fanthorp.

— Pokušao sam se neupadljivo izvući.

— Gospođica de Bellefort očito je izazivala. I onda je izvukla pištolj — nastavila je Cornelia. — Gospodin Doyle je skočio i pokušao se izmaknuti, ali ona je već pucala i pogodila ga u nogu. Zatim je počela jecati i plakati. Bila sam na smrt uplašena, pa sam potrčala za gospodinom Fanthorpom. Vratili smo se zajedno. Gospodin Doyle nas je zamolio da nikoga ne zovemo i kad je ušao jedan od nubijskih momaka, začuvši buku, gospodin Fanthorp mu je rekao da nije bilo ništa, da je sve u redu.

Zatim smo Jacqueline odveli u njezinu kabinu. Gospodin Fanthorp je ostao s njom, dok sam ja otišla po gospođicu Bowers. — Cornelia je zastala da uzme dah.

— Koliko je tada bilo sati? — upitao je Race.

— To zaista ne znam — ponovo je odgovorila Cornelia. Ali Fanthorp je odmah odgovorio.

— Moralo je biti dvanaest i dvadeset. Znam da je bilo točno dvanaest i trideset kad sam najzad stigao u svoju kabinu.

— Da sad utvrdimo nekoliko točaka — rekao je Poirot. — Pošto je madame Doyle napustila salon, je li ga napuštao netko od vas četvoro?

— Nije.

— Potpuno ste sigurni da mademoiselle de Bellefort nije nijedanput napustila salon?

— Potpuno — odgovorio je bez oklijevanja Fanthorp. — Ni Doyle, ni gospođica Robson, niti ja.

— Dobro. To potvrđuje činjenicu da mademoiselle de Bellefort nije mogla ubiti madame Doyle prije dvanaest i dvadeset. Dakle, mademoiselle Robson, vi ste otišli po mademoiselle Bowers. Da li je mademoiselle de Bellefort za to vrijeme ostala sama u kabini?

— Nije. Gospodin Fanthorp je bio s njom.

— Dobro! Znači do tada mademoiselle de Bellefort ima savršen alibi. Mademoiselle Bowers je slijedeća osoba s kojom ću razgovarati, ali prije nego što dođe, želio bih još čuti vaše mišljenje o dvije stvari. Gospodin Doyle je, kao što ste rekli, bio vrlo zabrinut da gospođica de Bellefort ne ostane sama. Da li se bojao da ne planira još neki nepromišljen čin?

— Da, mislim da jest — odgovorio je Fanthorp. Bojao se da ne napadne madame Doyle? Ne — odmahnuo je Fanthorp glavom. — Mislim, da nije mislio na to. Mislim da se bojao, da... da sebi ne učini nešto.

— Samoubojstvo?

— Da. Vidite, bila je sasvim slomljena zbog onog što je učinila. Grizla se.

Neprestano je govorila kako bi bilo bolje da je mrtva.

— Mislim da je bio vrlo nesretan zbog nje — bojažljivo je dodala Cornelia.

— Govorio je... vrlo lijepo. Bekao je kako je on kriv za sve, kako se ružno ponio prema njoj. Zaista je bio vrlo... vrlo simpatičan.

— A pištolj? što se s njim dogodilo? — zamišljeno je kimnuo Hercule Poirot.

— Ispustila ga je — odgovorila je Cornelia.

— A poslije?

Fanthorp je objasnio kako se vratio da ga potraži, ali ga nije mogao naći.

Aha! — uskliknuo je Poirot. — Polako se približavamo. Molim vas, budite vrlo precizni.

— Točno mi opišite što se dogodilo. Gospođica de Bellefort ga je ispustila. Zatim ga je odgurnula nogom daleko od sebe.

— Kao da ga je mrzila — ubacila je Cornelia. — Mogu zamisliti kako se osjećala.

— I odletio je pod naslonjač, kažete. Molim vas, budite sad pažljivi. Mademoiselle de Bellefort nije ponijela pištolj sa sobom, kad je otišla iz salona? I Fanthorp i Cornelia bili su sigurni da ga više nije uzela u ruku.

— Precisement. Želim samo da sve bude egzaktno, razumijete li. Dakle stižemo do trenutka kad je mademoiselle de Bellefort napustila salon, ostavivši pištolj pod naslonjačom. Kako mademoiselle de Bellefort nije bila sama, monsieur Fanthorp, mademoiselle Robson ili mademoiselle Bowers cijelo su vrijeme bill uz nju, ona nije imala mogućnosti da se vrati po pištolj. Koliko je bilo sati, monsieur Fanthorp kad ste se vratili da ga potražite?

— Malo prije dvanaest i trideset.

— A koliko je prošlo otkako ste vi i doktor Bessner iznijeli monsieur Doylea iz salona pa dok se niste vratili u salon da potražite pištolj?

— Možda pet minuta, možda malo više.

— Znači u to je vrijeme netko uklonio pištolj. Taj netko nije bila mademoiselle de Bellefort. Tko onda? Cini se vrlo vjerojatno da je osoba koja je uklonila pištolj ujedno i ubojica madame Doyle. Možemo također pretpostaviti da je ta osoba vidjela ili čula ono što se odigralo neposredno prije toga.

— Ne shvaćam kako ste to zaključili — primijetio je Fanthorp.

— Zato — odgovorilo je Hercule Poirot — što ste nam upravo maloprije rekli da je pištolj odletio pod naslonjač izvan vidika. Zato je prilično nevjerojatno da je otkriven slučajno. Uklonilo ga je netko tko je znao da se nalazi ondje. Znači taj netko je morao prisustvovati sceni. Nisam nikoga vidio kad sam izišao na palubu malo prije no što je metak opaljen — čudio se Fanthorp.

— Da, ali vi ste izišli na vrata okrenuta prema krmi.

— Tako je. Na toj su strani i vrata moje kabine.

— Znači, ako je netko gledao kroz staklena; vrata okrenuta prema pramcu, vi ga ne biste mogli vidjeti.

— Ne bih — priznao je Fanthorp. Je li još netko osim nubijskog momka čuo pucanj?

Koliko znam, nije. Vidite, svi su prozori bili zatvoreni— nastavio je Fanthorp — zato jer je gospođu Van Schuyler te večeri smetao propuh. Vrata su bila zatvorena. Sumnjam da se pucanj mogao čuti jasno. Mogao je zvučati kao otvaranje boce. Koliko znam, nitko nije čuo drugi pucanj.

— Pucanj koji je ubio gospođu Doyle — rekao je Race. S tim ćemo se podrobnije pozabaviti malo poslije — odlučio je Poirot. Za sada se još bavimo s mademoiselle de Bellefort. Moramo govoriti s mademoiselle Bowers. Ali prvo, prije no što odete — pokretom ruke je zadržao Corneliju i Fanthorpa — bit ćete toliko ljubazni da mi date neke podatke o sebi. Da vas ne bismo morali ponovo uznemiravati.

— Prvo vi, monsieur — vaše puno ime i prezime.

— James Lechdale Fanthorp.

— Adresa?

— Glasmore House, Market Donnington, Nort hamptonshire.

— Zanimanje?

— Ja sam advokat.

— Vaši razlozi za posjet ovoj zemlji?

Nastala je stanka. Prvi put je mirni gospodin Fanthorp bio zatečen.

— Užitek — jedva je promućao.

— Aha! — rekao je Poirot. — Znači vi ste na odmoru, zar ne?

— Hm, jesam.

— Hvala vam, monsieur Fanthorp. Hoćete li mi još samo ukratko opisati što ste radili sinoć, poslije događaja o kojima smo upravo razgovarali?

— Otišao sam ravno u postelju.

— To je bilo u ...?

— Odmah poslije dvanaest i trideset.

Vaša je kabina broj dvadeset dva, okrenuta prema krmi i najbliža je salonu?

— Jest.

— Postavit ću vam samo još jedno pitanje.

— Jeste li još nešto, bilo što čuli, pošto ste otišli u svoju kabinu? Brzo sam legao — razmišljao je Fanthorp. — Cini mi se da sam, već u polusnu, čuo kao da je nešto palo u vodu. Ništa više.

— Kao da je nešto palo u vodu? Blizu vas?

Fanthorp je odmahnuo glavom. — Zaista ne bih mogao reći. Bio sam već gotovo zaspao. A kad je to moglo biti? Oko jedan sat. Ne mogu reći baš točno.

— A sada, mademoiselle Robson. Vaše puno ime? — obratio se Poirot Corneliji.

Cornelia Ruth. A moja adresa je The Red House, Bellfield, Connecticut.

— Što je vas dovelo u Egipat?

— Teta Mary, gospođa Van Schuyler povela me sa sobom na putovanje.

— Jeste li ikada prije ovog putovanja susreli madame Doyle?

— Nisam.

— Što ste vi radili prošle noći?

— Pošto sam pomogla doktoru Bessneru, otišla sam u postelju.

— Vaša je kabina...?

— Broj četrdeset tri, okrenuta je prema pramcu, odmah kraj kabine gospođice de Bellefort.

— Jeste li vi čuli nešto?

— Ništa — odmahнула je glavom Cornelia.

— Niste čuli kako je nešto bačeno u vodu?

— Nisam. Ali ne bih ni mogla, jer je moja strana broda bila okrenuta prema obali.

Hvala vam, mademoiselle Bobson — kimnuo je Poirot. — Budlte sad tako ljubazni i recite mademoiselle Bowers da uđe. Fanthorp i Cornelia su izišli.

— Ovo izgleda prilično jasno — rekao je Race.

— Ako tri svjedoka ne lažu, Jacqueline de Bellefort nije se mogla ponovo dokopati pištolja.

— Ali netko jest. I netko je sve čuo. I netko je bio dovoljno lud da napiše to J na zid. čulo se kucanje na vratima i ušla je gospođica Bowers. Bolničarka je sjela uobičajeno mirno i energično. Odgovorivši na Poirotovo pitanje, rekla je svoje ime, mjesto boravka i kvalifikacije, te dodala: — Brinem se za gospođu Van Schuyler već duže od dvije godine.

— Je li zdravlje madame Van Schujrler vrlo loše?

— Nije, ne bih to mogla reći — odgovorila Je gospođica Bowers. — Nije više tako mlada i prilično je nervozna, tako da voli da je bolničarka uvijek kraj nje. S njom nije ništa ozbiljno, jednostavno voli mnogo pažnje i spremna je da to plati. Poirot je kimnuo s razumijevanjem. Mademoiselle Bobson je sinoć došla po vas? — upitao je zatim.

— Jest. Molim vas točno mi recite što se dogodilo.

— Dakle, gospođica Robson ukratko mi je ispričala što se zbilom i ja sam otišla s njom.

— Našli smo gospođicu de Bellefort vrlo uzbuđenu, zapravo histeričnu.

— Da nije možda prijetila madame Doyle?

— Nije. Bila je utučena i neprestano je sebe optuživala. Rekla bih da je puno popila i da je to bila reakcija. Vidjela sam da je ne smijem ostaviti samu. Dala sam joj injekciju morfija i ostala uz nju.

— Mademoiselle Bowers, želio bih da mi točno kažete je li mademoiselle de Bellefort napuštala kabinu?

— Nije.

— A vi?

— Ostala sam uz nju do jutra.

— Sasvim ste sigurni u to?

— Apsolutno sigurna.

— Hvala vam, mademoiselle Bowers.

Bolničarka je izišla. Race i Poirot su se pogledali. Jacqueline de Bellefort je definitivno bila oslobođena sumnje za ubojstvo. Ali tko je onda ubio Linnet Doyle?

14.

— Netko se dočepao pištolja — prvi je progovorio Race. — Nije to bila Jacqueline de Bellefort. Netko tko je dovoljno znao i bio siguran da će se zločin pripisati njoj. Ali taj netko nije znao da će joj bolničarka dati morfij i ostati s njom cijele noći. I još nešto. Netko je već pokušao ubiti Linnet Doyle, gurnuvši stijenu niz liticu. Taj netko ni onda nije bila Jacqueline de Bellefort. Tko onda?

— Bilo bi jednostavnije reći tko to nije mogao biti — odgovorio je Poirot. — Ni monsieur Doyle, ni madame Allerton, monsieur Allerton, madame Van Schuyler, ni mademoiselle Bowers s tim ne mogu imati nikakve veze. Sve sam ih mogao promatrati.

— Hm — razmišljao je Race — to ostavlja široko polje. što je s motivom? Nadam se da će nam u tome pomoći monsieur Doyle. Bilo je nekoliko incidenata... Vrata su se otvorila i ušla je Jacqueline de Bellefort. Bila je vrlo blijeda i malo je posrtala pri hodu.

— Nisam to učinila — glas joj je bio kao u uplašena djeteta. — Nisam to učinila. Molim vas, vjerujte mi. Svi će mlsliti da sam to ja učinila ali nisam, nlsam.

Užasno je. Da se barem nije dogodilo. Mogla sam ubiti Simona prošle noći, mislim da sam bila luda. Ali ovo drugo nisam učinila... Sjela je i briznula u plač.

— Ali mi znamo da vi niste ubili madame Doyle — blago ju je tapšao po ramenu Poirot.

— To je dokazano, da dokazano, mon enfant. Niste to bili vi.

— Tko je bio? — naglo se uspravila Jackie, stišćući u ruci mokru maramicu.

— To se i mi pitamo — odgovorio je Poirot.

— Vi nam možete u tome pomoći, dijete moje? Jacqueline je zatresla glavom.

— Ne znam... ne mogu ni zamisliti... Ne- nemam pojma. — Namrštila se. — Ne — rekla je na kraju — ne znam nikoga tko bi želio njezinu smrt. — Glas joj je malo zadrhtao. — Osim mene.

— Oprostite, upravo sam se nešto sjetio — rekao je Race, digao se i požurio iz sobe. Jacqueline de Bellefort je sjedila pognute glave i nervozno kršila prste.

— Smrt je užasna... užasna! Mrzim i samu pomisao na to— progovorila je naglo.

— Da. Nije ugodno misliti na to kako sada, upravo ovog trenutka, netko uživa u uspješnom ostvarenju svojih planova — polako je izgovorio Poirot.

— Prestanite, prestanite! — povikala je Jackie. To što govorite zvuči jezivo.

— Ali je istina — slegnuo je ramenima Poirot.

— Ja, ja sam željela njezinu smrt — nastavila je potišteno Jackie —... i sad je zaista mrtva... A najgore je što je... umrla... upravo kao što sam rekla...

— Da, mademoiselle. Prostrijeljene glave.

— Ipak sam bila u pravu one noći u hotelu »Cataract« — povikala je. — Netko je prisluškiavao.

— Hm... — kimnuo je Poirot. — Pitao sam se, hoćete li se sjetiti toga. Da, sve je to previše slučajno, i to što je madame Doyle ubijena upravo onako kako ste vi opisali.

Taj muškarac one noći, tko li je to mogao biti? — stresla se Jackie.

Poirot je malo šutio, zatim je upitao sasvim drukčijim glasom. Sigurni ste da je bio muškarac, mademoiselle? Naravno, barem...

— Barem što, mademoiselle? Namrštila se, sklopila oči, naprežući se da se sjeti.

Polako je rekla. Mislila sam da je bio muškarac...

— Ali niste sigurni?

— Ne, ne mogu biti sigurna — odgovorila je Jackie. — Samo pretpostavljam da je bio muškarac, ali je to zapravo bila samo sjena. Zastala je, i kako Poirot nije ništa govorio, dodala. — Mislite, da je to mogla biti žena? Ali koja bi od žena na brodu mogla željeti da ubije Linnet? Poirot je samo polako odmahnuo glavom. Vrata su se otvorila i pojavlo se Bessner.

— Hoćete li doći, monsieur Poirot, i razgovarati s gospodinom Doyleom? želio bi vas vidjeti. Jackie je naglo skočila. Uхватила je Bessnera zaruku.

— Kako mu je? Je li dobro?

— Naravno da nije dobro — odgovorio je doktor Bessner prijekorno. — Kost je smrskana.

— Ali neće umrijeti? — povikala je Jackie.

— Tko je spomenuo smrt? Odvest će ga u bolnicu i ondje će snimiti nogu i dobiti poštenu njegu.

— Oh! — djevojčine su se ruke grčevito sklopile. Sručila se na stolicu.

Poirot je izišao s doktorom na palubu i u tom im se trenutku pridružio Race. Popeli su se na glavnu palubu i produžili do Bessnerove kabine. Simon Doyle ležao je oslonjen na jastuke, improvizirano imobilizirane noge. Lice mu je bilo bolesno blijedo, s grčem bola, ali je dominiralo čuđenje — zgranutost djeteta.

— Molim vas, uđite — promrmljao je. — Doktor mi je rekao za... za Linnet. Još ne mogu vjerovati da je to istina.

— Znam, to je težak udarac — rekao je Race.

— Znae, Jackie to nije učinila — mucao je Simon. — Siguran sam da to nije učinila Jackie! Sve je protiv nje, ali ona to nije učinila. Bila je malo... nervozna i... izvan sebe prošle noći, zato me i napala. Ali ona ne bi... ona ne bi ubila... hladnokrvno ubila.

— Nemojte se uzbuđivati, monsieur Doyle — nježno je rekao Poirot. — Tkogod da je ubio. vašu suprugu, to sigurno nije bila Jacqueline d Bellefort.

— Sigurni ste? — pogledao ga je sumnjičavo Simon.

— Ali kako to nije bila mademoiselle de Bellefort — nastavio je Poirot — sumnjate li na nekoga drugog? Simon je odmahnuo glavom. Izraz čuđenja se pojaćao.

— To je ludo, nemoguće. Osim Jackie nitko joj nije mogao željeti zlo.

Prisjetite se, monsieur Doyle. Je li imala neprijatelja? Zar nije postojao nitko tko joj je želio zlo? ponovo je Simon bespomoćno odmahnuo glavom.

— To zvući apsolutno nemoguće. Postoji Windlesham, naravno. Ona ga je, tako reći, odbacila da bi se udala za mene, ali ne vjerujem da bi tako pošten momak kao Windlesham mogao poćiniti ubojstvo, osim toga on je vrlo daleko. Ista je stvar sa starim Sir Georgeom Woodeom. Ljuti se na Linnet zbog kuće — ne sviđa mu se kako ju je uredila, ali on je daleko, u Londonu, a i svaka pomisao na njega i ubojstvo ćini mi se upravo apsurdnom.

— Slušajte, monsieur Doyle — Poirot je govorio vrlo ozbiljno. — Prvog dana kad smo došli na »Karnak« duboko me se dojmio razgovor s vašom suprugom. Bila je vrlo nervozna, zaplašena. Rekla je da se osjeća nesigurnom, da se boji, kao da su oko nje sve samli neprijatelji. Kad je ugledala Jackie na brodu, strašno se uzbudila.

— Kao i ja — odgovorio je Simon.

— To je istina, ali to ne objašnjava njezine rijeći. Kad je rekla da je okružena samim neprijateljima, malo je pretjerala, ali sasvim je sigurno mislila na više od jedne osobe.

— Možda ste u pravu — priznao je Simon. — Mislim da to mogu objasniti. Uplašilo ju je neko ime na listi putnika. Ime na listi putnika?

— Koje ime?

— Nije mi rekla. Zapravo nisam je tu slušao pažljivo. Neprestano sam razmišljao o Jacqueline. Koliko se sjećam, Linnet je rekla nešto o poslovnom upropaštavanju ljudi i kako joj je neugodno sresti nekoga kome se zamjerila njezina porodica.

Iako baš ne znam najbolje njihovu porodićnu povijest, mislim da je Linnetina majka bila milijunaška kćerka. Njezin je otac bio samo imućan ćovjek, ali poslije vjenćanja počeo je špekulirati na burzi. Time se, naravno, zamjerio nekim ljudima.

Znae ved kako je to s bankrotom preko noći. Pretpostavljam da je na brodu bio netko tko je mrzio

Linnetina oca. Sjećam se kako je Linnet rekla: »To je užasno kad te ljudi mrze, a da te i ne poznaju.«

— Da— zamišljeno je rekao Poirot — to objašnjava ono što mi je rekla. Prvi put je osjetila teret nasljedstva, ne samo prednosti. Sasvim ste sigumi, monsieur Doyle, da nije spomenula ime tog čovjeka?

— Nisam je pažljivo slušao, kao što sam već rekao — sa žaljenjem je odgovorio Simon. — Rekao sam joj samo nešto kao da se nitko više ne brine o onome što su im radili očevi. Za to više nema vremena u životu.

— Mislim da znam o kome je riječ. Na brodu postoji jedan mlad čovjek koji je mrzio gospođu Doyle — suho je primijetio Bessner.

— Mislite na Fergusona? — upitao je Poirot.

— Da. čuo sam kako je nekoliko puta govorlo protiv gospođe Doyle.

— Kako da to ispitamo? — upitao je Simon.

— Pukovnik Race i ja ionako moramo ispitati sve putnike — odgovorio je Poirot.

— Dok ne čujemo sve priče, uopće nema smisla zaključivati bilo što. Zatim, ovdje je i djevojka gospođe Doyle. Prvo moramo razgovarati s njom. Bilo bi možda dobro da to učinimo ovdje. Mogla bi nam pomoći prisutnost monsieur Doylea.

— Da, to je dobra ideja — složio se Simon.

Je li dugo radila za gospođu Doyle?

— Samo nekoliko mjeseci. Samo nekoliko mjeseci — uzviknuo je Poirot.

— Ne mislite valjda...

— Je li madame nosila uza se skupocjen nakit?

— Svoje bisere — odgovorio je Simon. — Jednom mi je rekla da vrijede četrdeset ili pedeset hiljada. — Stresao se. — Bože, ne mislite valjda; da su ti prokleti biseri... Pljačka bi mogla biti motiv — odgovorio je Poirot. — Ipak zvuči nevjerovatno... Ali, vidjet ćemo. Pozovite sad ovamo djevojku.

— Louise Bourget bila je ona živahna, tamnokosa djevojka latinskog tipa koju je Poirot već bio zamijetio. Ali sad je bila sve drugo samo ne živahna. Bila je uplakana i uplašena. Ali lice joj se doimalo lukavo, tako da je odmah postala antipatična Raceu i Poirotu.

— Vi ste Louise Bourget?

— Jesam, monsieur.

— Kad ste posljednji put vidjeli madame Doyle živu?

— Prošle noći monsieur. Bila sam u njezinoj kabini da joj pomognem pri svlačenju.

— Kad je to bilo?

— Malo poslije jedanaest, monsieur. Ne mogu reći točno. Skinula sam madame, ona je legla u postelju, a ja sam zatim izišla.

— Koliko je to trajalo?

— Deset minuta, monsieur. Madame je bila umorna. Rekla mi je da ugasim svjetlo prije no što iziđem.

— A Sto ste radili poslije?

— Otišla sam u svoju kabinu, monsieur, na donjoj palubi.

— I niste ništa više čuli ili vidjeli što bi nam moglo pomoći?

— Kako bih mogla, monsieur?

— To je mademoiselle vaša stvar a ne naša — uzvratio joj je Hercule Poirot.

Pogledala ga je iskosa. Ali monsieur, ja sam bila daleko. što sam mogla vidjeti ili čuti? Bila sam na donjoj palubi. Osim toga, moja je kabina na drugoj strani broda.

Nemoguće je da bih uopće mogla nešto čuti. Naravno, da nisam mogla zaspati i da sam se popela uza stepenice, tada bih njožda vidjela zločinca, to čudovište kako ulazi ili izlazi iz kabine madame Doyle. Ali ovako... Monsieur, molim vas, vidite i sami kako je. što mogu reći? — molećivo je pogledala Simona.

— Draga djevojko — oštro je odgovorio Simon — ne budite ludi. Nitko ne misli da ste vi nešto vidjeli ili čuli. Sve je u redu. Ja ću se pobrinuti za vas. Nitko vas ni za što ne optužuje.

— Monsieur je vrlo ljubazan — promrljala je Louise — i skromno spustila pogled.

Znači, možemo ostati pri tom da vi ništa niste ni vidjeli ni čuli? — upitao je Race nestrpljivo.

— To sam i rekla, monsieur.

— I vi, naravno, ne znate tko bi mogao na ovom brodu mrziti vašu gospodaricu?

Na sveopće čuđenje Louise je odlučno klimnula glavom. O da, to znam. Na to pitanje mogu odgovoriti.

— Mislite li na gospođicu de Bellefort? — upitao je Poirot.

Ona sigurno. Ali ne govorim o njoj. Još netko na ovom brodu mrzi madame i nije joj oprostio što ga je uvrijedila.

— Dragi Bože — uzviknuo je Simon — o kome to govorite?

— Da, da, da, baš je tako, kao što sam rekla! - odlučno je nastavila Louise. — Tiče se prijašnje djevojke. Postojao je muškarac, koji se želio oženiti njome, jedan od strojara na brodu. I moja prethodnica, zove se Marie, željela je da se uda za nj.

Ali madame Doyle se raspitala o njemu i otkrila da taj Fleetwood ima već ženu, obojenu, iz ovih krajeva. Ona se vratila u svoju zemlju, ali on je još bio oženjen njome, razumijete. I tako je madame sve to ispričala Marie.

— Marie je bila vrlo nesretna i nije više željela ni vidjeti Meetwooda. A taj Fleetwood toliko se razbjesnio da mi je, kad je saznao da je madame Doyle prije bila Linnet Ridgeway, rekao kako bi je najradije ubio! 'Ona mu je uništila život, kazao je. Louise je samouvjerenost zastala.

— To je zanimljivo — primjetio je Race.

— Jeste li nešto znali o tome? — obratio se Poirot Simonu. Nisam — odgovorio je Simon bez oklijevanja. — Ne vjerujem da je Linnet uopće i znala da je taj čovjek na brodu. Vjerojatno je taj incident već odavno zaboravila.

— Jeste li nešto o tome rekli gospođi Doyle? — oštro je upitao djevojku.

— Nisam, monsieur, naravno da nisam.

— Znate li nešto o biserima madame Doyle? — upitao je Poirot.

— Biserima? — Louise je širom otvorila oči. — Nosila ih je prošle noći. Vidjeli ste ih kad je legla? Jesam, monsieur. Gdje ih je stavila? Na noćni stolić, kao i obično. Tamo ste ih vidjeli posljednji put?

— Jesam, monsieur.

— Jesu li bili ondje jutros? U djevojčinim se očima pojavilo zaprepaštenje. Mon Dieu! Nisam ni pogledala. Prišla sam krevetu i... i vidjela. madame, vrisnula sam, izletjela iz kabine, i pala u nesvijest.

— Niste pogledali — kimnuo je Hercule Poirot. — Ali ja jesam, na noćnom stoliću jutros nije bilo bisera.

15.

Hercule Poirot nije pogriješio. Na noćnom stoliću kraj postelje Linnet Doyle zaista nije bilo bisera. Louise Bourget je pretražila sve Linnetine stvari. Sve je bilo u redu, nestali su samo biseri. Na izlazu iz kabine čekao ih je konobar koji im je rekao da je doručak poslužen u prostoriji za pušenje. Prolazeći preko palube, Race se zaustavio da pogleda preko ograde.

— Aha! Vidim, da imate neku ideju, prijatelju.

— Imam. Kad je Fanthorp spomenuo da je čuo kako je nešto bačeno u vodu, odjednom sam se sjetio kako sam se i ja prošle noći probudio od tog zvuka. Možda je ubojica nakon izvršenog zločina bacio pištolj u vodu.

— Zaista mislite da je to moguće? — polako je upitao Poirot. Race je slegnuo ramenima. To je samo pretpostavka. Najzad pištolj nije nigde pronađen. Prvo sam njega tražio u kabini.

— Pa ipak — odgovorio je Poirot — ne vjerujem da je bačen preko ograde.

— Pa gdje je onda? — upitao je Race.

— Ako nije u kabini madame Doyle, onda je logično na jedinom drugom mjestu gdje bi mogao biti — zamišljeno je odgovorio Poirot.

— Gdje? U kabinl mademoiselle de Bellefort.

— Da, shvaćam — zamišljeno je rekao Race. Ona nije u kabini. Da pogledamo? — zastao je iznenada.

— Ne, dragi prijatelju, pre naglili bismo se. Možda još nije ondje — smirio ga je Poirot. A da odmah damo pretresti cijeli brod?

— Tako bismo otkrili svoje planove. Moramo raditi vrlo pažljivo. Trenutno smo u takvom položaju da moramo biti vrlo obazrivi. Predlažem uz doručak da razmotrimo situaciju. Race se složio. Otišli su u prostoriju za pušenje.

— Dakle — počeo je Race dok je ulijevao kavu — imamo dva određena traga.

Nestanak bisera i toga čovjeka, Pleetwooda. Što se tiče bisera, sve ukazuje na pljačku. Ali ne znam slažete li se sa mnom...

— To je bio neprikladan trenutak za pljačku, zar ne? — brzo je odgovorio Poirot.

Da. Ukrasti bisere u takvom trenutku znači izazvati detaljan pretres sviju na brodu. Kako bi se lopov izvukao s biserima? Mogao je otići na kopno i sakriti ih.

Brodaska agencija uvijek ima stražara na obali. Znači to nije moguće. Je li ubojstvo izvršeno da bi se

skrenula pažnja s krađe? Ne, to nema smisla, sasvim je nelogično. Ali pretpostavimo da se madame Doyle probudila i uhvatila lopova na djelu? I da ju je lopov tada ubio? Ali, ona je ubijena u snu. Da, i to nije moguće...

Znate imam svoju teoriju o biserima, ali... ne... to je ipak nemoguće. Da je moja teorija točna, biseri ne bi nestali. Recite mi, što mislite o djevojci?

— Pitam se — polako je odgovorio Race — zna li više nego što je rekla.

— I vi ste stekli taj dojam? U svakom slučaju nije nimalo simpatična djevojka — rekao je Race.

— Da, ne bih mogao imati povjerenja u nju— kimnuo je Hercule Poirot. Mislite da ona ima veze s ubojstvom?

— Ne. To ne bih rekao.

— Onda s nestankom bisera? To je već vjerojatnije. Radila je kod madame Doyle vrlo kratko. Možda je član neke bande specijalizirane za krađe nakita. Postoji mnogo takvih djevojaka s odličnim preporukama. Na žalost, sad to ne možemo provjeravati.

— Ali to mi objašnjenje ipak nije dovoljno... Ti biseri... ah, sacre, moja bi mala teorija morala biti točna. A ipak nitko ne bi bio tako lud... — prekinuo se. što je s tim Fleetwoodom? Moramo ga ispitati. Možda je to rješenje.

Ako je priča Louise Boufget istinita, onda je on imao motiv za osvetu. Možda je čuo scenu između mademoiselle de Bellefort i monsieur Doylea i kad su oni napustili salon, ušuljao se i uzeo pištolj. Da, to je moguće. A i to slovo J napisano krvlju dobro bi se slagalo s postupkom primitivne, nemaštovite osobe. Znači on je osoba koju tražimo?

— Da, samo... — trljao je bradu Poirot i nastavio uz malu grimasu. — Gledajući vas, spoznajem svoju slabu stranu. Za mene se kaže da volim komplicirati slučajeve.

Rješenje koje mi vi predložili previše je... jednostavno, lako. Ne mogu vjerovati da se odigralo tako. Ali ipak, možda je to obična predrasuda.

— Najbolje da dovedemo prvo tog momka ovamo. Race je pozvonio i izdao naredbu. Zatim je upitao. — Još neke mogućnosti?

— Mnogo mogućnosti, prijatelju, mnogo. Na primjer taj američki upravitelj imanja.

Pennington? Da, Pennington. Ovdje se neki dan odigrala zanimljiva scenica.

— Ispričao je Raceu što se dogodilo u salonu. Vidite, to je značajno. Madame je željela sve dokumente pročitati prije no što potpiše. Tako je on sve odgodio za koji dan. I tada je njezin suprug rekao nešto vrlo značajno.

— Što to?

— Rekao je kako on nikad ništa ne pročita. Potpiše ondje gdje mu se kaže.

Shvaćate li važnost tih riječi. Pennington je također shvatio. Vidio sam mu to po izrazu lica. Pogledao je Doylea, kao da mu je sinula sasvim nova ideja. Zamislite samo, dragi prijatelju, da je vama povjereno da upravljate imetkom kćeri vrlo bogatog čovjeka. Možda ste upotrijebili novac za vlastite špekulacije. Tako to obično biva u kriminalističkim romanima, ali o tome čitate i novinama. To se događa, dragi prijatelju, događa se!

— Ne poričem — odgovorio je Race.

— Možda još ima dovoljno vremena da špekulacijama stvori bogatstvo. Vaša klijentkinja još nije punoljetna! All iznenada ona se udaje. Kontrola nad imetkom istoga trenutka prelazi i vaših ruku u njezine! Katastrofa! Ipak, još ima mogućnosti za spas. Ona je na bračnom putovanju. Možda će biti nepažljiva u poslovnim stvarima. Jedan jedini dokument skriven među ostalima, potpisan a da nije pročitan...

— No Linnet Doyle nije bila nepažljiva. Bez obzira na medeni mjesec, ostala je vrlo poslovna. I u tom trenutku njezin suprug je rekao nešto što je tom očajnom čovjeku dalo novu nadu za spas. Ako Linnet Doyle umre, njezin će imetak naslijediti muž, a s njim se može lako izaći na kraj, bio bi kao vosak uiskusnim rukama Andrewa Penningtona. Mon cher Colonel, kažem vam da sam vidio što je sinulo u mozgu Andrewa Penningtona. »Da je barem Doyle taj s kojim moram izići na kraj...« To je, upravo je to mislio onoga trenutka.

— Posve moguće — suho je rekao Race — ali nemate nikakva dokaza.

— Na žalost, nemam. Zatim mladi Ferguson — nastavio je Race. — Dovoljno je ogorčen. Ne želim donositi zaključke na temelju prepričavanja, ali on bi ipak mogao biti momak čijeg je oca poslovno uništio stari Bidgeway. Motiv nije baš previše vidljiv, ali je moguć. Ljude ponekad uništavaju zbog nekadašnjih nepravda.

— Na trenutak je zastao i zatim nastavio.—Zatim tu je i moj momak.

— Da, tu je i vaš momak, kako ga zovete.

— On je ubojica — rekao je Race.

— To znamo. Ipak nije mi jasno zašto bi ubio Linnet Doyle. Njihovi se svjetovi ne dodiruju.

— Osim ako ona slučajno nije dobila u ruke dokaz o njegovu identitetu — polako je rekao Poirot.

— To je moguće, ali mi se čini vrlo nevjerojatno.

— Začulo se kucanje na vratima.

— Ah, evo našeg nesuđenog bigamista. Fleetwood jo bio krupan, prilično grub muškarac. Ulazeći u sobu, sumnjičavo je gledao čas jednoga čas drugoga. Poirot je u njemu prepoznao muškarca koji je razgovarao s Louise Bourget.

— Htjeli ste govoriti sa mnom? — sumnjičavo je upitao Fleetwood.

— Da — odgovorio je Race. — Vjerojatno znate da se noćas na ovom brodu dogodilo umorstvo. Fleetwood je kimnuo. I mi vjerujemo da ste vi imali razloga da mrzite ubijenu.

— Tko vam je to rekao? — u Fleetwoodovim očima pojavio se nemir.

— Vi ste uvjereni da se gospođa Doyle umiješala između vas i jedne mlade žene.

Znam tko vam je to rekao. Ona, ona lažljiva francuska drolja. Ta gadura laže kad zine.

— Ali je priča ipak istinita.

— To je prljava laž!

— To kažete, iako još uopće ne znate o čemu je riječ. Bio je to pun pogodak, muškarac se zacrvenia i zagrcnuo. Istina je, zar ne, da ste se željeli oženiti djevojkom Marie, i da je ona s vama prekinula kad je saznala da ste već oženjeni?

— Kakvu je vezu ona imala s tim?

— Mislite na gospođu Doyle? Znate, ipak je to bigamija.

— Nije to bilo tako. Bio sam oženjen jednom domorotkinjom. To nije uspjelo.

Vratila se svojim. Nisam je vidio već šest godina.

— A ipak ste bili oženjeni njome.

Muškarac je šutio. Race je nastavio. Gospođa Doyle ili gospođica Ridgeway, kako se onda zvala, saznala je o tome?

— Da, prokleta bila! Gurala je nos u svačije stvari. Bio sam dobar prema Marie. Sve sam činio za nju. I nikad ne bi saznala za onu drugu da nije bilo te njezine brižne gospodarice. Da, reći ću vam, mrzio sam je i bio sam ogorčen kad sam je ugledao na ovom brodu, kako se onako odjevena i nakićena šepuri posvuda i ne pomišljajući da je uništila nečiji život! Bio sam ogorčen, u redu, ali ako mislite da sam ja prljavi ubojica, ako mislite da sam otišao i ubio je pištoljem, to je... to je obična laž!

Nikad je nisam ni dirnuo. U to se kunem pred Bogom. Završio je. S čela mu se cijedio znoj.

— Gdje ste bili prošle noći između ponoći i dva sata? Na svojem ležaju, spavao sam, a prijatelj koji leži sa mnom to će vam potvrditi.

— Vidjet ćemo — rekao je Race. — To je sve.

— Otpustio ga je kratko kimnuvši glavom.

— Eh bien? — pitao je Poirot kad su se zatvorila vrata za Fleetwoodom. Ispričao nam je istinu —

slegnuo je ramenima Race. — Nervozan je, naravno, ne bez razloga. Morat ćemo provjeriti njegov alibi, iako ne vjerujem da će nešto iskrsnuti. Njegov je drug vjerojatno spavao i on je mogao neopaženo izići i ući kad je htio. Sve ovisi o tome da li ga je još netko vidio. I to se mora ispitati. Mislim da je slijedeći potez — nastavio Race — otkriti je li netko čuo nešto što bi moglo pomoći da ustanovimo točno vrijeme čina. Bessner smatra da se morao dogoditi između dvanaest i dva sata.

Nadajmo se da je neki putnik čuo pucanj — iako nije shvatio što je bilo.

— Ja nisam ništa čuo. A vi?

— Spavao sam kao puh — odmahnuo je vom Poirot. — Ništa nisam čuo — ali baš spavao sam čvrsto kao da sam drogiran.

— Šteta — rekao je Race. — Dakle nadajmo se da ćemo imati više sreće s ljudima čije su kabine okrenute prema krmi. S Panthorpom smo gotovi. Slijedeći su Allertonovi. Poslat ću konobara po njih. Gospođa Allerton odjevena u svilenu halji nježno sive boje, pojavila se vrlo brzo. Lice je bilo tužno.

— Tako je strašno — rekla je, sjedajući na stolicu koju joj je primaknuo Poirot.

— Ja stavno ne mogu vjerovati. To predivno stvorenje obdareno svim što može pružiti život, da je mrtvo... Ne... zaista ne mogu vjerovati.

— Znam, kako se osjećate, madame — rekao je Poirot prijateljski. Tako sam sretna što ste vi na brodu — kladu je gospođa Allerton jednostavno. — Vi ćete pronaći tko je to učinio. I sretna sam da to nije bila ona jadna, nesretna djevojka.

— Mislite na mademoiselle de Bellefort. Tko vam je rekao da nije mogla biti ona?

Cornelia Robson — osmjehnuvši se odvorila je gospođa Allerton. — Prilično je sigurna u sebe. To je vjerojatno jedina uzbudljiva stvar koja joj se ikada dogodila i vjerojatno koja će joj se ikada dogoditi. Ali ona je draga djevojka i uistinu se pred sobom srami što uživa u tome. Smatra da je to nemilosrdno od nje. Gospođa Allerton pogledala je Poirota i dodala:

— Ali ne smijem sad toliko brbljati. Vi sigurno želite da mi postavite neka pitanja.

— Ako dopuštate. Kad ste otišli na spavanje, madame?

— Odmah poslije deset i trideset.

— I odmah ste zaspali?

— Jesam, bila sam vrlo pospana.

— Jeste li čuli nešto — bilo što u toku noći?

Gospođa Allerton skupila je obrve, razmišljajući. Jesam, mislim da sam čula kako je nešto bačeno u vodu i zatim kako netko trči. Možda je bilo i obratno. Bila sam snena. Upravo sam sanjala kako je

netko pao u vodu i tada sam se probudila. Inače je bilo vrlo mirno.

— Zna li možda u koje je to vrijeme bilo?

Ne, bojim se da ne znam. Ali sigurno nije bilo mnogo poslije mog odlaska u postelju. Mislim da otad nije prošao ni sat.

— Madame, to zaista nije vrlo točno.

— Znam da nije. Ali ne mogu ni reći, kad zaista ne znam, zar ne?

— I to je sve, što nam možete reći, madame?

— Na žalost, to je sve.

— Jeste li ikad prije susreli madame Doyle?

— Nisam. Tim ju je poznavao. I ja sam mnogo čula o njoj od naše rođakinje Joanne Southwood, ali nikad nisam s njom razgovarala dok se nismo upoznale u Asuanu.

Imam još jedno pitanje, madame, ako ga smijem postaviti.

— Voljela bih da mi već postavite neko pravo pitanje — uzvratila mu je gospođa Alleton uz jedva primjetan osmijeh.

— Jeste li vi ili vaša porodica ikada doživjeli neki financijski neuspjeh zbog poslovnih potduhvata oca madame Doyle, Melchuisha Ridgewaya?

— Gospođa Alleton zaprepašteno ga je pogledala.

— Ali ne! Porodične financije ni od čega nisu patile. Samo su se topile... znate, svi su se prihodi s vremenom smanjivali. Nikad se ništa opasno nije dogodilo s našim imetkom. Već je moj suprug ostavio vrlo malo novaca, ali ono što ostavio, još imam, iako to ne donosi više toliko kao prije.

— Hvala vam, madame. Hoćete li, molim zamoliti svog sina da uđe?

— Kad je majka izašla, Tim je upitao vedro: Preživjela si vatreno krštenje? Sad je na mene red. što su te sve pitali?

— Samo, da li sam čula nešto noćas — odgovorila je gospođa Alleton. — Na žalost, čula ništa. Nije mi jasno kako to. Konačno njena kabina je tako blizu moje.

Mislim da sam morala čuti pucanj. Idi sad, Time, čekaju. Poirot je ista pitanja ponovio Timu Alletonu.

— Tim je odgovorio — Otišao sam rano na spavanje, oko deset i trideset. Malo sam čitao. Ugasio sam svjetlo odmah poslije jedanaest.

— Poslije toga niste ništa čuli?

— Čuo sam muški glas kako kaže »laku noć malo poslije toga.

— To sam ja zaželio laku noć gospođi Doyl. — rekao je Race.

— Poslije toga sam zaspao. Zatim sam čuo mnogo različitih glasova. I poslije toga kako neko trči po palubi. Nakon toga do mene je dopro zvuk kao kad se nešto baci u vodu. I zatim sam čuo kako stari Bessner govori »pažljivo sad« i »ne prebrzo«.

— Čuli ste kako je nešto palo u vodu?

— Da, tako nešto.

— Sigurni ste da niste čuli pucanj?

Da, možda je bilo to... Sličilo je na prasak čepa. Možda je to bio pucanj. Možda mi se zvuk bacanja u vodu učinio kao otvaranje boce... Onako sanjiv, mislio sam da netko nešto slavi i samo sam želio da svi odu u krevet i utihnu.

— Poslije toga više ništa?

Tim je razmišljao. Samo još kako Panthrop buči u svojoj kabini, odmah do mene.

Mislio sam da nikad neće leći u krevet.

— A zatim?

— Zatim sam zaspao — slegnuo je ramenima Tim.

Više ništa niste čuli?

— Ništa više.

— Hvala vam, monsieur Allerton. Tim je ustao i izašao iz kabine.

16.

Race je zamišljeno promatrao tlocrt gornje palube »Karnaka«. — Fanthorp, mladi Allerton, gospođa Allerton, zatim prazna kabina Simona Doylea.

— A tko je s druge strane gospođe Doyle?

— Stara američka dama. Ona bi prva od svih morala nešto čuti. Ako je budna, najbolje je da je pozovemo. Gospođa Van Schuyler ušla je u prostoriju. Toga je jutro izgledala još starije i žuće nego inače. U njezinim se malim tamnim očima zrcalilo otrovno raspoloženje. Race je ustao i naklonio se.

— Vrlo nam je žao što vas moramo zamarati. Zaista je ljubazno od vas što ste došli.

Molim vas, sjedite.

— Uopće mi se ne sviđa što me uvlačite u to— oštro je uzvratila gospođa Van Schuyler. — Ne, to mi se zaista ne sviđa. Nipošto ne želim biti umiješana u tu... hm... tako nezgodnu aferu.

— Potpuno se slažem. Upravo sam rekao monsieur Poirotu; što prije dobijemo vašu izjavu, to ćete se brže riješiti tih neugodnih formalnosti. Gospođa Van Schuyler ljubaznije je pogledala Poirota.

— Drago mi je što obojica shvaćate kako osjećam. Nisam navikla na ovakve situacije. Naravno, madame — umirivao ju je Poirot.

— Zato vas i želimo što prije osloboditi neugodnosti. Dakle, kad ste prošle noći pošli na spavanje?

— Deset sati je moje uobičajeno vrijeme. Sinoć sam kasnila jer me Cornelia Bobson vrlo nesavjesno pustila da je čekam.

— Tres bien, madame. Što ste čuli pošto otišli u kabinu?

— Imam vrlo lak san — odgovorila je Van Schuyler.

— A merveille! To je vrlo sretna okolnost nas.

— Probudio me glas one neugodne djevojke gospođe Doyle, kad je rekla »Bonne nuit dame«, i to zaista nepotrebno glasno.

— I nakon toga?

— Ponovo sam zaspala. Probudila sam se, vjerujući da je netko u mojoj kabini, ali netko bio u susjednoj kabini.

— U kabini madame Doyle?

— Da. Zatim sam čula kako netko hoda palubi i nakon toga je nešto pljusnulo u vodu.

— Znae li kad je to, otprilike, moglo biti.

— Mogu vam reći točno vrijeme. Bio je je sat i deset minuta.

— Sigurni ste?

— Da, pogledala sam na svoj mali sat koji uvijek stoji kraj kreveta.

— Niste čuli pucanj?

— Nisam, ništa slično.

— Ali možda vas je pucanj probudio?

Gospođa Van Schuyler je razmišljala okrenmi glavu kao kornjača. Da, možda — najzad se složila prilično jetko.

— Nemate nikakve pretpostavke, što je to moglo pasti u vodu.

— Naprotiv. Znam sasvim točno.

— Vi znate? — naglo se uspravio pukovnik Race.

— Naravno. Nije mi se sviđala ta buka usred noći. Ustala sam i otišla do vrata svoje kabine.

— Gospođica Otterbourne naginjala se preko ograde. Upravo je nešto bacila u vodu. —Gospođica Otterbourne? — upitao je Race iznenađeno.

— Tako je.

— Sasvim ste sigurni da je to bila gospođica Otterbourne?

— Jasno sam joj vidjela lice.

— Ona vas nije vidjela.

— Mislim da nije.

— Kako je izgledala, madame? — nagnuo se prema njoj Poirot.

— Prilično uzbuđeno.

Race i Poirot brzo su izmijenili pogled. A zatim? — upitao je naglo Race.

— Gospođica Otterbourne je otišla niz palubu, a ja sam se vratila u postelju.

Začulo se kucanje na vratima i ušao je upravitelj broda. U ruci je nosio mokr zamotuljak.

— Našli smo ga, pukovniče. Race je uzeo paketić. Pažljivo je odmotao smočeni baršun. Ukazala se

ružičasta maramica u koju je bio umotan mali pištolj sa sedefastom drškom. S pomalo zlobnim trijumfom Race je pogledao Poirota.

— Vidite — rekao je — moja je teorija bila točna. Bačen je u vodu. — Ispružio je pištolj na dlanu.

— Što kažete, monsieur Poirot? Da li je to pištolj koji ste vidjeli one noći u hotelu »Cataract«? Poirot ga je pažljivo pregledao, zatim je polako rekao:

— Da, to je. Ukrašen je ornamentima i tu su inicijali J. B. Luksuzno žensko oružje, ali ipak opasno.

— Dvadeset dva — mrmljao je Race. — Izvadio je šaržer. — Dva su metka ispaljena. Tako je, nema sumnje, dva su ispaljena. Gospođa Van Schuyler značajno se nakašljala.

— A što je s mojim šalom? — upitala je energično.

— Vaš šal, madame?

— Da, ovaj je baršunasti šal moj. Race je podigao mokri komad tkanine.

— To je vaše, gospođo Van Schuyler?

— Naravno da je moje! — prosiktala je stara dama. — Prošle sam ga noći uzaludno tražila. Sve sam pitala da li su ga vidjeli. Poirot je upitno pogledao Racea, a on mu je kimnuo.

— Gdje ste ga posljednji put vidjeli, gospođo Van Schluler?

— Sinoć sam ga imala uza se u salonu. Kad sam pošla u postelju, nigdje ga nismo mogli naći.

— Vidite za što je upotrijebljen? — tiho je rekao Race. Baširio je šal, pokazujući nekoliko pregorjelih rupica.

— Ubojica ga je omotao oko pištolja da priguši pucanj.

— Bezobrazluk! — uzviknula je gospođa Van Schuyler. Njezini smežurani obrazi su se zarumenjeli. Sad bih vas još molio, gospođo Van Schuyler, da mi ispričate sve o svom poznanstvu s gospođom Doyle — nastavio je Race.

— Nije bilo nikakva poznanstva.

— All vi ste je poznavali?

— Znala sam tko je!

— Zar se vaše porodice nisu poznavale?

— Moja se porodica uvijek ponosila time, pukovniče, da bira društvo. Moja se draga majka niu snu ne bi družila s nekim od porodice Hartz, čiji su članovi unatoč bogatstvu bili obični nikogovići.

— To je sve, što ste nam mogli reći, gospođo Van Schuyler?

— Ništa više ne mogu dodati. Linnet Ridgeway je odgojena u Engleskoj i nisam je nikad vidjela prije nego što sam došla na ovaj brod.

— Digla se. Poirot joj je otvorio vrata. Dvojica su se muškaraca pogledala.

— To je dakle, njezina priča — rekao je Race.

— Možda je istinita. Ne znam. Ali.. Rosalie Otterbourne? To nisam očekivao. U nedoumici Poirot je vrtio glavom. Zatim je naglo lupio šakom o stol.

— Ali to nema smisla — povikao je. — Nom d'un nom d'un nom! To nema nikakva smisla!

— Što mislite time? — promatrao ga je Race.

— Mislim, da je do određene točke sve jasno. Netko je želio ubiti Linnet Doyle.

Prošle je noći netko čuo svađu u salonu. Netko se ušuljao i uzeo pištolj — pištolj Jacqueline de Bellefort. Netko je ubio Linnet Doyle tim pištoljem i napisao slovo J na zid... Sve je to jasno, zar ne? Sve uka zuje na Jacqueline de Bellefort. Ali što zatim radi ubojica? Ostavlja taj prokleti pištolj, pištolj Jacqueline de Bellefort, da ga nađe bilo tko? Ne, on ili ona baca pištolj, taj najpogubniji dokaz u vodu.

Zašto, prijatelju moj, zašto?

— To je čudnovato — zavrtio je glavom Race.

— Više nego čudnovato — to je nemoguće.

— Nije nemoguće, jer se dogodilo. Nisam na to mislio. Mislio sam da je taj redoslijed događaja nemoguć. Nešto nije u redu.

17.

Race je znatiželjno pogledao u svojeg kolegu. S razlogom je poštovao um Herculea Poirota. Ali u tom trenutku nije mogao slijediti tok njegovih misli. Međutim nije postavljao pitanja. Rijetko je postavljao pitanja.

— Što sad slijedi?

— Ispitivanje male Otterbourliove?

— Da, to bi nam moglo pomoći. Rosalie Otterbourne ušla je smrknuta. Nije bila ni uzrujana ni uplašena, samo vrlo tmurna.

— Dakle — započela je — što je bilo? Race je preuzeo ispitivanje.

— Istražujemo smrt gospođe Doyle — objasnio je. Rosalie je kimnula.

— Recite nam, molim vas, što ste radili prošle noći. Rosalie je trenutak razmišljala. — Majka i ja pošle smo rano u postelju, prije jedanaest. Nismo čule ništa posebno, osim neke gužve ispred kabine doktora Bessnera. Čula sam kako je stari mumljao nešto na njemačkom. Ali do jutros nisam znala o čemu se radi.

— Niste čuli pucanj?

— Nisam.

— Sasvim ste sigurni? Rosalie ga je gledala začuđeno.

— Kako to mislite? Naravno da sam sam sigurna.

— Niste li slučajno izišli na palubu i bacili u vodu?

— Je li zabranjeno baciti nešto preko brodske ograde? — zarumenjela se.

— Naravno da nije.

— Znači bacili ste?

— Nisam. Nisam izišla iz svoje kabine, to vam već rekla.

— Ali, ako netko tvrdi da vas je vidio...

— Tko je rekao da me vidio? — prekinula je.

— Gospođa Van Schuyler.

— Gospođa Van Schuyler? — iskreno se iznadila.

— Jest. Gospođa Van Schuyler tvrdi da je otvorila svoju kabinu i vidjela vas kako nešto —ba cate u vodu.

To je obična laž — odlučno se usprotivila Rosalie. Zatim je naglo, kao da se nešto sjetila, upita. U koje je to bilo vrijeme?

— U jedan i deset, mademoiselle — odgovori joj je Poirot.

— Je li vidjela još nešto? — zamišljeno je klimala glavom. Poirot ju je gledao znatiželjno.

— Vidjela... nije — odgovorio je— ali je i nešto čula .

— Što je čula?

— Kako se netko kreće po kabini madame Doyle.

— Ah...

— I dalje ostajete pri izjavi da niste ništa bacili preko ograde, mademoiselle?

— Zašto bih noću trčala okolo i bacala stvari preko broda?

— Možda postoji razlog — nedužan razlog.

— Nedužan? — oštro je upitala djevojka.

— Da, to sam rekao.

— Vidite, mademoiselle, nešto je bačeno u vodu prošle noći, nešto što nije bilo ni najmanje nedužno. Race je šutke uzeo mokri baršun, odmotao ga i pokazao pištolj.

— S tim... s tim je... ubijena?

— Jest, mademoiselle.

— I vi mislite da sam... to ja učinila? Kakva besmislica? Zašto bih ja željela ubiti Linnet Doyle? Nisam je čak ni poznavala. — Nasmijala se i ozlojeđeno ustala.

— Cijela stvar je smiješna.

— Mislite na to, gospođice Otterboume — rekao je Race — da je gospođa Van Schuyler pod zakletvom spremna ponoviti kako vas je jasno vidjela.

— Ta stara vještica? — ponovo se nasmijala Rosalie. — Vjerojatno je već napola slijepa. Nije vidjela mene — zastala je.

— Mogu li sad ići? Race je kimnuo i Rosalie Otterbourne je napustila proštoriju.

Poirot i Race ponovo su se pogledali. Race je pripalio cigaretu.

— Tu smo znači. Kontradikcija. Kojoj od njih da vjerujemo?

Rekao bih da nijedna od njih nije bila do kraja iskrena — odmahnuo je rukom Poirot.

To je najgore u našem poslu — odgovorio je Race. Toliko ljudi prešućuje istinu zbog nevažnih razloga. Što je slijedeće? Da nastavimo ispitivanje putnika?

— Mislim da je to najbolje. Najvažnije je sačuvati red i metodičnost. Race je kimnuo. Gospođa Otterbourne, odjevena u raskošno nabranu haljinu, ušla je poslije svoje kćeri.

Potvrdila je Rosalijinu izjavu da su otišle na spavanje prije jedanaest. Ona sama ništa zanimljivo nije čula cijele noći. Nije mogla reći je li Rosalie napuštala kabinu.

Što se samog zločina tiče, bila je oduševljena.

— Zločin iz strasti! — uzviknula je. — Primitivni nagon za ubijanjem! Toliko blizak seksualnom nagonu. Ta djevojka, Jacqueline de fort, južnjački tip, vruće krvi podlegla je najdubljim porivima svojeg bića, ušuljala se s pištoljem u ruci...

— Ali mademoiselle de Bellefort nije ubila madam Doyle, to sigurno znamo.

Dokazano je objasnio je Poirot.

— Onda njezin suprug — nije se dala smesti gospođa Otterboume. — Uživanje u krvi i seksualni nagon, seksualni zločin. Poznati su mnogi takvi slučajevi.

Gospodin Doyle je pogođen u nogu i nije se mogao kretati — kost mu je smrskana objašnjavao je pukovnik Race. — Noć je proveo u kabini doktora Bessnera.

Gospođa Otterbourne bila je razočarana. Ali ponovo pokušala s mnogo entuzijazma:

— Naravno, baš sam glupa! Gospođica Bowers!

Gospođica Bowers? Da. To je psihološki savršeno jasno. Striranost! Frustrirana djevica! Izbeumljena zbog strasno zaljubljenog mladog bračnog Naravno, to je bila ona. Ona je upravo tip za to: seksualno potpuno neprivlačna, u osnovi poštena.

U mojoj knjizi »Usahla grana«... pukovnik Race obzirno ju je prekinuo.

— Vaši su nam prijedlozi zaista mnogo pomogli, gospođu Otterboume. Ali sad moramo nastaviti s poslom. Mnogo vam hvala. Galantno ju je otpratio do vrata i vratio se zgranut. Grozna žena. Zašto nju netko nije ubio?

— To se još može dogoditi — utješio ga je Poirot. Tko nam je preostao?

Pennington, njega ćemo sačuvati za kraj. Richetti i Ferguson. Signor Richetti bio je vrlo uzbuđen i

razgovorljiv.

— Kakav užas, kakva podlost, tako mladu i prekrasnu ženu... zaista neljudski zločin. Signor Richetti žustro je gestikulirao rukama. Odgovori su bili brzi. Rano je otišao na spavanje, vrlo rano. Zapravo odmah poslije večere. Još je neko vrijeme čitao, jedan vrlo interesantan članak, nedavno objavljen: »Prahistorische Forschimg in Kleinasien«, u kojem je cijelo slikarstvo na vazama u Anadoliji prikazano u sasvim novom svjetlu. Ugasio je svjetlo malo prije jedanaest. Ne, nije čuo nikakav prasak. Ni zvuk otvaranja boce. Samo je nešto kasnije, poslije ponoći, čuo kako je nešto palo u vodu, odmah kraj prozora njegove kabine.

— Vaša je kabina na donjoj palubi, okrenuta prema krmi, zar ne?

— Da, da. I čuo sam da je nešto veliko pljusnulo u vodu.

— Ruke su mu poletjele da pokaže veličinu predmeta.

— Možete li nam točnije reći kad je to bilo?

Signor Richetti je razmišljao.

— Jedan, dva ili tri sata pošto sam zaspao. Vjerojatno poslije dva sata.

— Možda oko jedan i deset?

— Moglo bi biti. Ah, kakav strašan zločin, kakav životinjski nagon... Tako šarmantna mlada, žena... Signor Richetti izišao je mašući rukama. Race je pogledao u Poirota.

Poirot je značajno podigao obrve, zatim slegnuo ramenima. Pozvali su gospodina Fergusona.

— S Fergusonom nije bilo lako. Izazovno je seo ispruživši noge.

— Previše vike oko cijele stvari! — rekao je zlobno. — Kakve to ima svrhe? Ionako su mnoge žene suviše na svijetu.

— Možemo li saznati, što ste radili prošle noći, gospodine Fergusone? — hladno je počeo Race.

— To se vas uopće ne tiče, ali nek vam bude. Lutao sam naokolo. Zatim sam šetao s gospođicom Robson. Kad se ona vratila na brod, još sam malo ostao na kopnu.

Vratio sam se oko ponoći i pošao špavati.

— Vaša je kabina na donjoj palubi, okrenuta je prema krmi, zar ne?

— Tako je. Nisam među snobovima.

— Jeste li čuli pucanj? Možda je zvučao kao otvaranje boce. Da, mislim da sam čuo nešto nalik na otvaranje boce — razmišljao je Ferguson. — mogu se sjetiti kad, ali prije nego što sam otišao na spavanje. Ali tada je još bilo dosta ljudi okolo, čuo sam kako hodaju na palubi iznad mene. To je

vjerojatno pucala gospođica de Bellefort. Drugi pucanj niste čuli? Ferguson je odmahnuo glavom. Niste čuli ni da je nešto palo u vodu?

— Nešto palo u vodu? Jesam, mislim da sam to čuo. Ali bilo je mnogo zvukova, pa nisam siguran. Jeste li u toku noći napuštali kabinu?

— Nisam. I, na žalost, nisam sudjelovao u tom dobrom djelu — nacerio se Ferguson. Gospodine Fergusone, ne ponašajte se djetinjasto!

— Zašto ne bih kazao što mislim? — ljutito je reagirao mladić. — Vjerujem u nasilje.

— Ali to valjda ne primjenjujete? — promrmljao je Poirot. — Barem se nadam.

Nagnuo se prema Fergusonu. Fleetwood vam je ispričao da je Linnet Doyle bila jedna od najbogatijih žena u Engleskoj zar ne?

Kakve veze s tim ima Fleetwood?

— Fleetwood ima, dragi moj, izvanredan motiv, za ubojstvo Linnet Doyle. Imao je razloga da je posebno mrzi. Ferguson se naglo uspravilo na stolici.

— Dakle, to je vaša prljava igra? — upitao je bijesno. — Sve natovariti na vrat takvom siromahu kao što je Fleetwood, koji se ne može ni braniti, jer nema novaca za advokate. Ali kažem vam, pokušate li Fleetwooda okriviti za ovo ubojstvo, imat ćete posla sa mnom.

— A tko ste vi zapravo? — umiljato je upitao Poirot.

— U svakom slučaju, mogu pomoći prijatelju— odgovorio je grubo sav crven u licu. Mislim da je ovo za sada sve, gospodine Fergusone — rekao je Race. Kad su se vrata zatvorila za Fergusonom, neočekivano je izjavio.

— Zapravo vrlo simpatičan momak.

— Mislite da on nije vaš momak? — upitao je Poirot.

Ne vjerujem. Ali on je na brodu. Informacija je bila vrlo precizna. No sve u svoje vrijeme. Prvo da pogledamo što je s Penningtonom.

18.

Andrew Pennington izredao je sve konvencionalne izraze žaljenja i tuge. Kao i uvijek, bio je vrlo pažljivo odjeven. Zavezao je crnu kravatu. Na duguljastom, dobro obrijanom licu odražavalo se zaprepaštenje.

— Gospodo — rekao je tužno — ovaj događaj me dotukao. Mala Linnet, Bože, sjećam je se kao djevojčice, najslade stvorenje koje možete zamisliti. Kako je samo Melchuish Bidgeway bio ponosan na nju. Ali uzaludno je sad zalaziti u to. Što mogu učiniti gospodo?

— Recite nam prvo, gospodine Penningtone, da li ste nešto čuli prošle noći? — progovorio je Race.

— Ne, sir, ništa. Moja je kabina pokraj doktora Bessnera, četrdeset i četrdeset jedan, i samo sam oko ponoći čuo neko kretanje u njegovoj kabini. Naravno, tada još nisam znao o čemu je riječ.

— Niste čuli ništa više? Možda neki prasak?

— Ništa — odmahnuo je glavom Andrew Pennington.

— U koje ste vrijeme otišli spavati?

— Nešto poslije jedanaest.

Nagnuo se naprijed. Vjerojatno za vas nije novost da se na brodu koješta priča. Ta Polufrancuskinja Jacqueline de Bellefort, s njom nešto nije bilo u redu. Linnet mi ništa nije rekla, ali nisam ni slijep ni gluh. Između nje i Simona postojala je neka veza.

Cherchez la femme, to je dobra uzrečica, i čini mi se, da ne morate tražiti daleko.

— Hoćete reći da sumnjate na Jacqueline de Bellefort? — upitao je Poirot.

— Tako mi se čini. Naravno, ja nište ne znam...

— Na žalost, mi znarno nešto!

— Molim? — zbunio se Pennington.

— Mi znamo da je sasvim nemoguće da je mademoiselle de Bellefort ubila madame Doyle. Polako je sve objasnio. Pennington je prihvatio vrlo nevoljko, Slažem se, na prvi je pogled sve tako, ali kladim se da ta bolničarka nije cijele noći bila budna.

Zadrijemala je i djevojka se iskrala.

— To je teško moguće, monsieur Pennington. Dobila je jak sedativ, mislite na to. A bolničarke su laka sna i bude se Čim se bolesnik pokrene.

— Ne, ne, to mi ipak smrdi — izjavio je Pennington. Race je blago ali odlučno presjekao raspravu.

— Mislim da meni možete vjerovati, gospodine Penningtone. Proveli smo vrlo detaljnu istragu. Rezultat je jasan, Jacqueline de Bellefort nije ubila gospođu Doyle. Ubojicu moramo tražiti na drugoj strani. Nadamo se da nam vi možete pomoći u tome.

— Ja? — nervozno se trgnuo Pennington.

— Da, Vi ste bili intiman prijatelj umorene. Njezin život poznajete vjerojatno bolje od njezina muža, jer su se upoznali tek prije nekoliko mjeseci. Vi biste nam mogli, na primjer, reći tko ju je mrzio. Vi možda znate tko bi imao motiv da je ubije. Andrew Pennington jezikom je ovlažio prilično suhe usne.

— Uvjeravam vas da nemam pojma... Znae da je Linnet odgojena u Engleskoj. Vrlo malo znam o okolnostima u kojima je živjela i ljudima s kojima se susretala.

— A ipak — rekao je Poirot zamišljeno — na brodu je postojao netko tko je želio da madame Doyle nestane. Prije toga je za dlaku izbjegla smrti, sjećate se kad se stijena sručila na nju!

— Ah, vi vjerojatno niste bili prisutni?

— Nisam. U tom sam trenutku bio u hramu. O tome sam sve čuo poslije. Zaista je umakla za dlaku. Ali to je vjerojatno bio nesretan slučaj, ne mislite li?

— Onda se tako mislilo. Sada je to pitanje — slegnuo je ramenima Poirot.

— Da, da, naravno — Pennington je obrisao lice svilenom maramicom. Pukovnik Race je nastavio. Gospodin Doyle je spomenuo da ima netko na brodu tko nije mrzio osobno nju nego cijelu porodicu. Znae li, možda, tko je to?

— Nemam pojma — začuđeno ga je pogledao Pennington.

— Nije vam ništa rekla o tome?

— Nije. Vi ste bili blizak prijatelj njezina oca, možete li se sjetiti je li ikada nekoga poslovno oštetio?

Takvi su poslovi bili naravno česti, ali ne mogu se sjetiti nikoga tko je posebno prijetio — beznadno je odmahnuo glavom Pennington. Znači, gospodine Penningtone, vi nam ne možete pomoći?

Čini se da je tako. Vrlo mi je žao zbog toga, gospodo. Race je izmijenio pogled s Poirotom i zatim rekao:

I meni je također žao. Mi smo se nadali pomoći. Digavši se, pokazao je da je razgovor završen.

— Kako je Doyle vezan uz postelju, vjerojatno od mene očekuje da se pobrinem za sve — rekao je Andrew Pennington. — Oprostite, pukovniče, ali kakvi su vaši planovi? Kad otplovlmo odavde, više se nećemo zaustavljati i sutra ujutro stižemo u šelal.

— A leš?

— Bit će odnesen u jednu od hladnih spremnica. Andrew Pennington kratko je kimnuo. Zatim je napustio prostoriju. Poirot i Race ponovo su se pogledali.

— Gospodin Pennington — rekao je Race pripaljujući cigaretu — nije bio nimalo ugodan.

— I monsieur Pennington — kimnuo je Poirot — bio je toliko uzbuđen da je rekao prilično glupu laž. On nije bio u hramu Abu Simbela kad se odronila stijena. Ja, moi qui vous parle, u to se mogu zakleti. Upravo sam dolazio odande.

— Vrlo glupa laž — složio se Race — i prilično značajna. Poirot je ponovo kimnuo.

— Ali trenutno — rekao je i nasmiješio se — moramo s njim postupati u rukavicama, zar ne?

— Da, to sam i ja mislio — potvrdio je Race. Dragi prijatelju, mi se razurnijemo i bez riječi. Iznenada su iz dubine začuli potmuli zvuk, brod se trgnuo i pokrenuo.

»Karnak« je krenuo naputušelat.

— Biseri — nastavio je Race razgovor — to je slijedeća stvar, koju moramo razjasniti. Imate li neki plan? Imam — pogledao je na sat. — Za pola sata je vrijeme ručka. Predlažem da na kraju ručka objavimo kako su biseri ukradeni i zamolimo sve putnike da ostanu u blagovaonici dok se ne završi pretres. Poirot je kimnuo s odobravanjem.

— To je dobro zamišljeno. Tko god je uzeo bisere, još ih ima uza se. Bez upozorenja, neće imati prilike da ih u panici baci preko broda. Race je uzeo nekoliko listova papira. Ispričavajući se, promrmljao je:

— Volio bih napraviti kratak pregled činjenica, prije no što nastavimo. To sprečava zbrku u mozgu.

— U pravu ste, najvažniji su metoda i red — odgovorio je Poirot. Race je nekoliko minuta pisao svojim urednim sitnim rukopisom. Konačno je rezultat svog rada pružio Poirotu.

— Ima li nešto sa čime se ne slažete? Poirot je počeo čitati. Tekst je bio naslovljen:

UBOJSTVO GOSPOĐE LINNET DOYLE

Gospođu Doyle posljednji put je živu vidjela njezina djevojka, vrijeme: 11 00

(otprilike). Između 11,30 i 0,20 ove osobe imaju alibi: Cornelia Robson, James Fanthorp, Simon Doyle, Jacqueline de Bellefort — nitko drugi, ali zločin se gotovo sigurno dogodio kasnije, jer je takođe gotovo sigurno da je ubojstvo izvršeno pištoljem Jacqueline de Bellefort, koji se u to vrijeme nalazio u njezinoj torbici.

Da je njezin pištolj upotrebljen, nije apsolutno sigurno, sve dok se obavi stručna ekspertiza i izvadi metak — ali to može smatrati najvjerojatnijim.

Vjerojatan redosljed događaja:

X (ubojica) bio je svjedok scene između Jacqueline de Bellefort i Simona Doylea u salonu i vidio je kako pištolj odletio pod naslonjač. Pošto se salon ispraznio, X je uzeo pištolj svjestan da će Jacqueline de Bellefort okriviti za ubojstvo.

Prema toj teoriji neki su ljudi automatski oslobođeni sumnje: Cornelia Bobson, zato što nije imala prilike da se domogne pištolja prije no što se gospodin Fanthorp vratio da ga potraži. Gospođica Bowers — isti razlog. Doktor Bessner — isti razlog.

Fanthorp nije potpuno oslobođen sumnje, jer je mogao uzeti pištolj i, sakrivši ga, tvrditi da ga nije mogao naći. Sve su druge osobe mogle u tih deset minuta uzeti pištolj.

Mogući motivi za ubojstvo: Andrew Pennington. Motiv bi bio jasan pretpostavku da je svojim poslovnim špekulacijama zloupotrijebio položaj upravitelja Linnetina nasljedstva. Određene činjenice govore u prilog toj pretpostavci, ali nisu dovoljne, da bi se na (njima temeljila optužba. Ako je on gurnuo stijenu niz liticu, znači da je čovjek koji iskorištava svaku priliku. Zločin nije bio unaprijed plarniran, možda je odavno postojala želja za ubojstvom. Scena u salonu prošle noći pružila je savršenu priliku.

Primjedba teoriji o Penningtonovoj krivnji: zašto je bacio pištolj u vodu kad je to bio važan dokaz protiv Jacqueline de Bellefort?

Fleetwood. Motiv, osveta. Fleetwood smatra da mu je Linnet Doyle nanijela nepravdu. Možda je vidio scenu i dokopao se pištolja. Možda je uzeo pištolj jer mu se činio prikladnim oružjem, a ne da krivnju svali na Jacqueline de Bellefort. To bi se slagalo s bacanjem pištolja u vodu. Ali ako je tako, zašto je krvlju ispisao slovo J na zidu? Jeftina maramica, koja je nađena uz revolver, prije bi mogla pripadati nekome poput Fleetvooda negoli imućnom putniku.

Rosalie Otterbourne. Možemo li prihvatiti iskaz gospođe Van Schuyler ili pak Rosalio poricanje? U to vrijeme nešto je bačeno u vodu i to je nešto vrlo vjerojatno bio pištolj zamotan u baršunasti šal. Važni momenti. Je li Rosalie imala motiv? Linnet Doyle joj je možda bila antipatična i možda joj je zavidjela — ali je to kao motiv za ubojstvo sasvim neprihvatljivo. Tek kada bi se našao uvjerljiv motiv, moglo bi se posumnjati na Rosalie Otterboume. Koliko znamo, između Rosalie Otterbourne i Linnet Doyle nije postojala nikakva veza, čak se nisu ni poznavale.

Gospođa Van Schuyler. Baršunasti šal, u koji je pištolj bio zamotan, pripada gospođi Van Schuyler. Po njenu iskazu, posljednji put ga je vidjela u salonu. Kad joj je nestao, počeli su ga tražiti, međutim nisu ga pronašli. Kako se X domogao šala?

Da li ga je X uzeo već prije, iste večeri? Ako je tako, zašto? Nitko nije mogao unaprijed znati da će između Jacqueline de Bellefort i Simona Doylea izbiti svađa.

Da li je X našao šal u salonu kad je izvlačio pištolj ispod naslonjača? Ako je tako, zašto onda šal nije pronađen kad se tragalo za njim? Da li ga je gospođa Van Schuyler uopće izgubila? Odnosno, je li gospođa Van Schuyler ubila Linnet Doyle?

Je li njezina izjava protiv Rosalie Otterbourne smišljena laž? Ako je ona ubojica koji je njezin motiv?

Ostale mogućnosti. Pljačka kao motiv. Moguća je, jer su nestali biseri, a Linnet Doyle ih je sigurno nosila prošle noći.

Mržnja protiv porodice Ridgeway. Moguće, nema nikakvih dokaza. Znamo da je na brodu i opasan čovjek, ubojica. A ovdje je riječ o ubojici i smrti. Je li dvoje povezano? Da se to potvrdi, morali bi znati je li Linnet Doyle saznala nešto što je važno za tog čovjeka.

Zaključak: osobe na brodu možemo svrstati dvije grupe: one koje su imale motiv za umorstvo ili protiv kojih imamo neke dokaze i zat grupa ljudi koja je, prema onome što oslobođena sumnje.

I grupa - Andrew Pennington, Fleetwood, Rosalie Otterbourne, Gospođa Van Schuyler, Louise Bourget Ferguson.

II grupa - Gospođa Allerton, Tim Allerton, Camelia Robson, gospođica Bowers, Doktor Bessner, Signor Richetti, Gospođa Otterbourne, James Fanthorp.

Poirot je odložio papire. Sve je to vrlo točno, vrlo precizno. Slažete li se s tim?

— Slažem se.

— Što biste još dodali?

— Postavio bih još jedno pitanje. Zašto je pištolj bačen u vodu? — važno je izjavio Poirot. To je sve. Za sada. Dok ne nađemo odgovor na to pitanje, nema smisla započinjati drugo. Mora postojati polazna točka. Vjerojatno ste primijetili, dragi prijatelju, da prema sadašnjem stanju stvari, vi niste pokušali odgovoriti na to pitanje.

— Vjerojatno iz panike — slegnuo je ramenima Race. Poirot je zavrtio glavom.

Podigao je moker, zgužvan baršun i rasprostro ga ha stolu. Prstima je prelazio preko rupa od metaka i nagorjelih mjesta.

— Recite mi, prijatelju — počeo je iznenada— vi bolje od mene poznajete upotrebu oružja, je li velika razlika u zvuku kad se opali iz pištolja omotanog ovom tkaninom.

— Nije. To nije prigušivač.

Poirot je kimnuo. Muškarac, naravno muškarac koji ima iskustva u baratanju oružjem, to bi znao — nastavio je.— Ali žena, žena to ne zna.

Vjerojatno ne zna — zainteresirano ga je pogledao Race.

Ne zna. Vjerojatno je čitala kriminalističke romane u kojima obično nije sve detaljno opisano. Race je prstima lupkao po malom pištolju sa sedefastom drškom.

Ovaj dečko ionako ne stvara veliku buku — rekao je. — Mali prasak, to je sve.

Klađim se da se u buci uopće ne bi ni čuo.

— O tome sam i ja razmišljao.

Poirot je počeo razgledati maramicu. Muška maramica, ali jeftina. Rekao bih, ce cher Woolworth. Najviše tri penija. Maramica kakvu bi upotrebljavao čovjek poput Pleetwooda.

Tako je. Andrew Pennington ima vrlo skupu svilenu maramicu, kako sam primijetio.

— Ferguson? — predložio je Race.

— Možda. Ali za demonstriranje pripadnosti radničkoj klasi nije dovoljno upadna, morala bi to biti barem kravata. Upotrijebljena umjesto rukavice, vjerojatno radi otisaka — rekao je Race i zatim dodao, pokušavajući biti duhovit...

— »Tajna rumene maramice«.

— Ah, da. Boja prave jeune fille, zar ne? — stavio je maramicu na stol i ponovo se posvetio pregledavanju tragova na šalu.

— Pa ipak — mrmljao je — čudnovato je...

— Što to?

— Cette pauvre madame Doyle. Tako je mirno ležala... s onom rupom u glavi — blago je odgovorio Poirot. — Sjećate se kako je izgledala? Race ga je znatiželjno gledao.

— Imam osjećaj — rekao je konačno — da mi nešto pokušavate reći, ali nemam pojma što.

19.

Začulo se kucanje na vratima. — Izvolite— viknuo je Race.

Ušao je konobar.

— Oprostite, sir — obratio se Poirotu — zove vas gospodin Doyle. Idem. Poirot je ustao. Izašao je iz sobe i produžio gornjom palubom do kabine doktora Bessnera.

Simon je ležao podbočen jastucima, zažarena lica zbog povišene temperature.

— Zaista ste ljubazni, monsieur Poirot, što ste došli. Htio bih vas zamoliti nešto.

— Da? Simon je sve više crvenjeo.

— Riječ je o... o Jackie. želio bih je vidjeti. Mislite li... slažete li se... da li bi ona pristala, što mislite, da dođe, ako je pozovete? Znade, ovdje ležim i razmišljam...

To siroto dijete, ona je ipak samo dijete, tako sam se podlo ponio prema njoj... i... — ušutio je.

— Želite vidjeti mademoiselle Jacqueline? — sa zanimanjem ga je pogledao Poirot.

— Dovest ću je.

— Hvala. Zaista ste ljubazni. Poirot je izišao. Jacqueline de Bellefort je našao u jednom uglu salona. Sjedila je s otvorenom knjigom, ali nije čitala.

— Hoćete li doći sa mnom, mademoiselle? — nježno ju je pozvao Poirot. — Monsieur Doyle vas želi vidjeti. Naglo ga je pogledala. Najprije je buknila crvenilom, a zatim probljedila.

— Simon? Hoće da me vidi? Mene? — rekla je zapanjeno. Poirot je bio ganut.

— Hoćete li doći, mademoiselle? Ja... da, naravno da hoću. Pošla je skrušeno s njim, poput djeteta, uplašena djeteta.

— Poirot je ušao u kabinu. — Mademoiselle je ovdje. Ušla je za njim, zadrhtala, stala... stajala je nijema i gluha, gledajući Simona.

— Zdravo, Jackie. — I njemu je bilo neugodno. — lijepo od tebe što si došla. Htio sam reći... mislim... hoću reći...

Tada ga je prekinula. Riječi su joj potekle poput bujice, zadihano i očajno.

— Simone... ja nisam ubila Linnet. Ti znaš da to nisam učinila... Ja, ja sam bila luda sinoć i hoćeš li mi ikad moći oprostiti?

On se malo smirio.

— Naravno. Sve je u redu. Sasvim u redu! To sam ti želio reći. Mislio sam da si malo zabrinuta, znaš...

— Zabrinuta? Malo? Oh, Simone!

— Zato sam te želio vidjeti. Sve je u redu stara moja! Sinoć si se samo malo uzrujala, malo previše. Sve je to sasvim prirodno.

— Oh, Simone! Mogla sam te ubiti! Ne ti. Ne s onim pištoljčićem...

— A tvoja noga! Možda više nikad nećeš moći hodati...

— Ali, Jackie, ne budi smiješna. Čim stignemo u Asuan, snimit će mi nogu i izvaditd taj minijaturni metak i sve će biti u najboljem redu. Jacqueline je zajecala i poletjela prema Simonovoj postelji. Kleknula je kraj njega, pokrila lice i zaridala. Simon ju je neprestano gladio po glavi. Pogledao je Poirota, a on je nevoljko uzdahnuvši napustio prostoriju. Izlazeći čuo je još jecaje:

— Kako sam samo mogla biti tako zla! Oh, Simone... Tako mi je užasno žao! Vani je stajala Cornelia Bobson nagnuta preko ograde. Okrenula je glavu.

— O, to ste vi, monsieur Poirot. Zar nije odvratno, što je dan tako lijep? Poirot je pogledao u nebo.

Kad sunce sja, ne može se vidjeti mjesec — rekao je. — Ali kad zađe sunce, da, kad sunce zađe. Molim? — zinula je Cornelia. Upravo sam rekao, mademoiselle, da kad sunce zađe, vidjet ćemo mjesec. To je tako zar ne?

— Da, da, naravno, tako je. Gledala ga je s nevjericom.

Poirot se tiho nasmijao.

— Danas je moj dan za gluposti — rekao je.

— Nemojte se obazirati. — Polako je šetao prema krmi. Prolazeći kraj vrata slijedeće kabine, zastao je. Čuo je odlomak razgovora iznutra: Potpimo nezahvalna... nakon svega što sam učinila za tebe... uopće nemaš osjećaja za svoju sirotu majku... nemaš pojma koliko tim...

Poirot je stisnuo usne. Zakucao je. Razgovor je odmah utihnuo i začuo se glas spođe Otterbourne:

— Tko je?

— Je li ovdje gospođica Rosalie? Rosalie se pojavila na vratima. Poirot ju pogledao zabezeknuto. Imala je tamne podočnjike, a usta gorko opuštena.

Što je bilo? — nevoljko ga je upitala — i što želite?

Dopustite mi da nekoliko minuta razgovaram s vama, mademoiselle. Hoćete li?

Gorčina oko usana se pojačala. Sumnjičavo je pogledala.

— Zašto bih?

— Molim vas, mademoiselle. U tom slučaju... Izašla je na palubu, zatvarajući za sobom vrata.

— Dakle? Poirot ju je blago prihvatio za ruku i niz palubu prema krmi. Prošli su kraj kupica i skrenuli oko ugla. Bili su sasvim sami palubi. Oko njih je protjecao Nil.

Poirot se naslonio na ogradu. Rosalie je stajs kraj njega ukočeno i ozbiljno.

— Dakle? — upitala je ponovo i dalje loše raspoložena. Poirot je počeo polako, birajući riječi:

— Mogao bih vam postaviti različita pitanja, ali vjerujem, da biste sad željeli odgovarati na njih.

Da mi se čini mi se prilično nekorisnim, ste me doveli ovamo. — Poirot je polako prešao rukom po ogradi.

— Vi ste navikli, mademoiselle, da sami rješavate svoje probleme... Ali to nećete moći uvijek činiti. To zahtijeva previše napora. Vama je, mademoiselle, napor već postao prevelik.

— Ne znam, o čemu govorite — uzvratila je Rosalie.

— Govorim o činjenicama, mademoiselle, jasnim, ružnim činjenicama. Da ne duljimo previše, vaša majka pije. Rosalie nije odgovorila. Otvorila je usta i zatvorila ih. Jedanput je ostala bez riječi.

— Nije potrebno, mademoiselle, da bilo što kažete sad. Ja ću sve reći. Još u Asuanu zanimali su me vaši odnosi s majkom. Odmah sam vidio da vi usprkos pažljivo pripremljenim primjedbama, očajnički pokušavate, da je zaštitite od nečega. Vrlo sam brzo shvatio od čega. Znao sam to mnogo prije nego što sam vašu majku jednog jutra zatekao pijanu. Štoviše, znao sam da je slučaj vaše majke najteži od svih, jer ona pije tajno. S tim ste veličanstveno izlazili na kraj. Pa ipak, ona pokazuje sve osobine potajnog alkoholičara. Uspjela se domoći tajnih zaliha alkohola i sakriti ih od vas. Ne bih se iznenadio, da ste jučer otkrili njeno skrovište. Zato ste se prošle noći, čim je majka zaspala, iskrali iz kabine s tim pićem, otišli na drugu stranu broda (jer s vaše strane brod je bio usidren) i bacili ga preko broda u Nil. Jesam li u pravu? — zastao je.

Da... sasvim ste u pravu. — Iz njezina je glasa odjednom izbdla strast. — Vjerojatno sam bila budala što to skrivam. Ali nisam željela, da svi saznaju. Pročulo bi se po cijelom brodu. I činilo mi se tako glupim... da... ja.

— Tako glupim, da vas sumnjiče za ubojstvo — umjesto nje dovršio je rečenicu Poirot. Rosalie je kimnula. Zatim je iz nje ponovo izbila bujica:

— Pokušavala sam sve da... da to sakrijem... Nije zapravo njezina krivnja.

Obeshrabrena je. Njezine se knjige više ne prodaju. Ljudi su se umorili od cijelog tog jeftinog seksa... To ju je uvrijedilo... duboko povrijedilo... I tako je počela piti.

Dugo nisam znala zašto je tako. Kad sam otkrila, pokušala sam... pokušala je spriječiti. Povremeno je sve bilo u redu, onda bi iznenada opet počela, i izbijale su vratne svade s ljudima i scene. Bilo je odvratno - stresla se.

— Uvijek sam morala paziti, da je odvučem na vrijeme... I tada me zbog toga počela mrziti. Svemu sam ja bila kriva. mislim, da me ponekad mrzi.

— *Pauvre petite* — tiho je rekao Poirot. Silovito se okrenula prema njemu. Nemojte me sažaljevati. Nemojte biti ljubazni. Lakše je — tužno je uzdahnula. — Tako sam umorna... Na smrt sam umorna...

— Znam — rekao je Poirot. Ljudi misle da sam odvratna. Uobražena nezadovoljna i loše raspoložena. Ne mogu se izmijeniti. Zaboravila sam biti... ljubazna.

— To sam vam i želio reći, vi ste svoj teret predugo nosili sami.

— To je olakšanje, mislim govoriti o svemu polako je rekla Rosalie. — Uvijek ste bili... dragi prema meni, monsieur Poirot. Bojim se, da sam često bila prilično gruba.

— *La politesse* nije potrebna među prijat ljima.

— Hoćete li.. hoćete li svima ispričati? — uznemirila se.

— Vjerojatno ćete morati, zbog onih prokletih boca koje sam bacila u vodu.

— Ne, ne, to nije potrebno. Samo mi ispričajte neke stvari. Kad ste bacili boce? U jedan i deset?

— Da, tako nekako. Barem mi se čini. Ne mogu se sjetiti točno.

— Sad mi recite, *mademoiselle*, gospođa Van Schuyler vas je vidjela, jeste li i vi nju vidjeli? Rosalie je odmahнула glavom. Nisam.

— Kaže da je stajala na vratima svoje kabine. Nisam je vidjela. Gledala sam ravno pred sebe u vodu. Poirot je kimnuo.

— Jeste li vidjeli nekoga, bilo koga, kad ste se vraćali? Nastala je duga pauza.

Rosalie je razmišljala. Na kraju je odlučno odmahнула glavom.

— Nisam — odgovorila je. — Nikog nisam vidjela. Hercule Poirot polako je kimnuo glavom. Ali njegove su oči bile vrlo ozbiljne.

20.

Putnici su plaho, pojedinačno i u parovima ulazili u blagovaonicu. Kao da su mislili kako je sjedanje za stol bezdušno. Skoro ispričavajući se putnici su jedan za drugim prilazili stolovima. Tim Allerton stigao je nekoliko minuta poslije majke.

Izgledao je loše raspoložen.

— Barem da nikad nistno pošli na ovo proketo putovanje.— rekao je žalosno.

Gospođa Allerton tužno je zakimala.

— I ja sam to pomislila! Ta prekrasna djevojka! Sve mi je tako besmisleno. Sama pomisao da ju je netko mogao hladnokrvno ubiti. Odvratno je i zamisliti da je to netko mogao učiniti.

— I to drugo siroto dijete. Jacqueline? Da, srce me boli zbog nje. Izgleda tako očajna.

— To će je barem naučiti, da se ne šeta okolo, gubeći vatrene igračke — primijetio je Tim bezosjećajno mažući maslac.

— Vjerojatno je loše odgojena.

— Za ime božje, majko, prestani s tim svojim materinskim kompleksom. Zaista si užasno raspoložen, Time.

— A tko ne bi bio?

— Ne znam zbog čega bi trebao biti ljut. Sve je to samo vrlo tužno.

— Opet si previše patetična — neraspoloženo je rekao Tim. — Očito možeš shvatiti da nije nimalo duhovito biti umješan u ubojstvo. Gospođa Allerton pogledala ga je zapanjeno.

— Ali Time... Nema nikakvog »ali Time«. Svi su na ovom prokletom brodu osumnjičeni — ti i ja isto kao i ostali.

— Moguće je naravno. Ali zapravo je to utješno! — malo se zabrinula gospođa Allerton.

— Ništa nije smiješno, kad su u pitanju ubojice! Ti možeš ovdje sjediti, draga moja, oličenje vrlina i mirne savjesti, ali masa ugodnih policajaca u Asuanu i Selalu neće prosuđivati po tvom licu.

— Možda će se dotle saznati istina.

— A zašto bi?

— Možda će je otkriti monsieur Poirot.

— Taj starkerlja? Ništa on neće saznati, s svojim pričama i brkovima.

— Dakle, Tim — rekla je gospođa Al erton sve što kažeš istina je, ali ako je i tako, mi moramo izdržati i zato je bolje da se malo priberemo i sve prebrodimo vedrije.

— Ali njen sin nije djelovao nimalo vedrije. A tu su još i ti nestali biseri.

— Linnetini biseri?

— Da. Izgleda da ih je netko pokupio.

— To je vjerojatno bio motiv za ubojstvo rekla je gospođa Allerton.

— Zašto bi bio? Miješaš dvije sasvim različite stvari.

— Tko ti je rekao da su nestali?

— Ferguson. To je čuo od svojeg mišićavog prijatelja strojara, a ovaj je čuo od Linnetine djevojke.

— To su bili krasni biseri - nastavila je gospođa Allerton. Poirot je prišao stolu i sjeo, naklonivši se gospođi Allerton.

— Malo sam zakasnio - rekao je.

— Sigurno ste imali mnogo posla - odgovorila je gospođa Allerton.

— Da, bio sam vrlo zauzet. Naručio je vino od konobara.

— Vrlo smo postojani u ukusima - počela je gospođa Allerton čavrljati. — Vi uvijek pijete vino. Tim viski sa sodom, a ja mijenjam sve moguće vrste mineralnih voda.

— Tiens! - uskliknuo je Poirot. Za trenutak je buljio u prazno. Zatim je sam za sebe promrmljao: — To je samo ideja, ali... — Tada je nestrpljivo slegnuvši ramenima odbacio tu misao, koja ga je ometala i počeo vedro čavrljati s ostalima.

— Je li gospodin Doyle opasno ranjen? — upitala je gospođa Al erton.

— Prilično ozbiljno. Doktor Bessner bi želio da što prije stignemo u Asuan, kako bi se slikao lom i izvadio metak. Ali on se nada da ipak neće biti poslijedica. Siroti Simon — nastavila je gospođa Allerton. — Još jučer je izgledao kao sretno dijete koje ima sve što želi na svijetu. A sad je njegova prekrasna žena ubijena a on sam leži bespomoćan. Ipak se nadam...

— Što se nadate, madame? - upitao je Poirot kad je gospođa Allerton zastala ne purpurne i zlatne indijske tkanine. Naravno, morat će platiti carinu, ali... — Rekli su mi u prodavaonici da mi to mogu poslati izravno u Englesku. I cijena neće biti previsoka. Samo, što vi mislite, hoće li stići sve u redu u Englesku? Gospođa Allerton je odgovorila, da je čula, kako su već mnogi ljudi kupljene stvari preko prodavaonice slali u Englesku i kako je uvijek stiglo sve u redu.

— Bien, onda ću i ja uraditi tako. Ali što ako paket stigne, dok sam na putovanju.

Imate li vi već takvih iskustava? Jeste li već primali pakete, dok ste bili u inozemstvu? Mislim da nismo, zar ne Tim? Ti ponekad dobivaš knjige na taj način, i s tim još nikad nismo imali teškoća.

— Ah, knjige su drugo. Poslužen je desert. Iznenada se pukovnik Race, bez ikakve najave, digao da održi svoj govor. Govorio je o okolnostima zločina i najavio potragu za biserima. Rekao je kako će se obaviti pretres broda i kako bi on bio veoma sretan, da svi putnici ostanu u salonu dok se ne završi pretres. Zatim će se, ako se putnici slažu, a on je siguran da hoće, oni sami podvrći pretresu. Poirot se neopaženo približio Raceu. Začuo se žagor. Glasovi puni sumnje, nezadovoljstva, uzbuđenja...

Zaustavivši se kraj Racea Poirot mu je nešto prišapnuo.

— Race je slušajući kimao glavom i dozvao zatim konobara. Rekao mu je nekoliko riječi i izišao s Poirotom na palubu, zatvorivši vrata za sobom. Stajali su kraj ograde. Race je zapalio cigaretu.

— To nije loša ideja — rekao je. — Uskoro ćemo vidjeti, hoće li uspjeti. Dat ću im tri minute. Vrata blagovaonice otvorila su se i izišao je isti konobar. Sve je u redu, sir — rekao je. — Jedna je gospođa izjavila da mora hitno s vama razgovarati.

— Ah! — reče Race sa zadovoljstvom. — Tko je to? Gospođica Bowers, sir, bolničarka. Race ga je pogledao iznenađeno. Rekao je samo: — Dovedite je u sobu za pušenje. Nikome nemojte dopustiti da izađe iz blagovaonice.

— Neću sir, drugi će se konobar pobrinuti za to. Vratio se u blagovaonicu. Poirot i Race produžili su u sobu za pušenje.

— Bowers, hm? — izustio je Race. čim su stigli, pojavio se i konobar u pratnji gospođice Bowers. Uveo ju je i odmah izašao.

— Dakle gospođice Bowers? — pukovnik Race pogledao ju je upitno. — što ste mi željeli reći? Gospođica Bowers bila je smirena kao i inače, potpuno je vladala sobom. Nije odavala nikakvo posebno uzbuđenje.

— Shvatit ćete me, pukovniče Race — rekla je — mislila sam da je u ovakvim okolnostima, najbolje da odmah razgovaram s vama — otvorila je crnu torbicu — i vratim vam ovo. Izvadila je nisku bisera i položila je na stol.

21.

Da je gospođica Bowers bila žena koja voli senzacije, sigurno bi uživala u reakciji koju je izazvala. Na licu pukovnika Racea odražavalo se bezgranično čuđenje kad je dohvatilo bisere sa stola.

— Ovo je zaista vrlo, vrlo čudno, — rekao je najzađ. — Gospođice Bowers, hoćete li nam to objasniti. Naravno. Zato sam i došla. — Gospođica Bowers ugodno se promeškola na stolici. — Naravno bilo mi je malo teško odlučiti, što da uradim. Porodica se, naravno, užasava bilo kakvih skandala, i ima povjerenja u moju diskreciju. Ali su okolnosti tako neobične, da zaista nisam imala nikakva izbora. Vi biste naravno, ne našavši ništa u kabinama, pretresli putnike, i kad biste tada bisere pronašli kod mene, situacija bi bila vrlo neugodna, a istina bi svejedno izbila na vidjelo.

— A što je zapravo istina? Jeste li vi uzeli bisere iz kabine gospođe Doyle?

— Nisam, pukovniče, naravno da nisam.

— Uzela ih je gospođa Van Schuyler.

— Da. Nije ona kriva, znate, ona... hm... ona uzima stvari. Osobito nakit. To i jest i pravi razlog, što sam neprestano uz nju. Uopće nije u pitanju njezino zdravlje, nego ta mala manija. Neprestano pazim i, na svu sreću otkako sam s njom, nije bilo neprilika. Najvažnije je dobro paziti. Ukradene stvari uvijek sakriva na isto mjesto, zamota ih u čarape, tako da je moj posao relativno jednostavan. Svakog jutra pogledam.

Naravno, imam lak san i uvijek spavam u sobi do nje, a u hotelu čak u povezanim sobama, tako obično sve čujem. Tada odem za njom i nagovorim je da se vrati u krevet. Na brodu je bilo mnogo teže. Ali ona to većinom ne radi noću.

Najčešće pokupi stvari koje drugi zaborave. Na žalost, biseri su je uvijek posebno privlačili. Gospođica Bowers ušutjela je.

— Kako ste otkrili da ih je ukrala? — upitao je Race. Jutros sam ih našla u njezinim čarapama. Odmah sam znala kome su pripadali. Često sam ih vidjela. Krenula sam da ih vratim, nadajući se da se gospođa Doyle još nije probudila i primijetila da ih nema. Ali ispred vrata je stajao konobar koji mi je rekao da je ubijena i nitko ne smije ući. Tako sam se, i sami vidite našla u vrlo nezgodnoj situaciji. Ali još sam se nadala da ću ih poslije uspjeti vratiti u kabinu prije nego što se primijeti njihov nestanak. Uvjeravam vas, provela sam vrlo neugodno jutro razmišljajući što bih učinila. Znate, porodica Van Schuyler zaista je vrlo istaknuta. Ovo, naime, nikako ne bi smjelo dospjeti u novine. Ali to ni potrebno, zar ne? Gospođica Bowers bila je zaista zabrinuta.

— Gospođa Van Schuler? To ovisi o okolnostima — odgovorio je Race. — Ali mi ćemo naravno učiniti sve što je u našoj moći.

— Sto na sve to kaže gospođa Van Schuyler?

— Ona će to, naravno, poreći. Uvijek to radi. Kaže da je to ondje stavila neka pokvarena osoba. Nikad ne priznaje da je nešto uzela. Kad je uhvatite na vrijeme, mirno ide kao janje u postelju. Onda obično kaže da je samo željela pogledati mjesecinu ili nešto slično.

— Da li gospođica Robson zna o toj... hm... bolesti?

— Ne, ne zna. Njezina majka zna, ali ona je vrlo jednostavna djevojka i njezina majka smatra da je najbolje ako ona o tome ništa ne zna. Ja mogu sama izaći na kraj s gospođom Van Schuyler — dodala je gospođica Bowers.

— Zahvaljujemo vam, mademoiselle, što ste odmah došli k nama — rekao je Poirot.

Gospođica Bowers je ustala. Nadam se da sam učinila najbolje što sam mogla.

Budite uvjereni da jeste. Znae, kad je u pitanju i umorstvo...

— Gospođice Bowers — ozbiljno ju je prekinuo pukovnik Race — postaviti ću vam pitanje i upozoravam vas da na nj morate odgovoriti iskreno. Gospođa Van Schuyler pati od kleptomanije. Pokazuje li ona i sklonost prema Ubijanju?

— Ne, nipošto — odmah je odgovorila gospođica Bowers. — Zaista mi možete vjerovati. Stara dama ne bi ubila ni muhu. Odgovor je bio tako uvjerljiv da se više ništa nije moglo reći. Ipak je Poirot upitao:

— Je li gospođa Van Schuyler nagluha?

— Jest, monsieur Poirot. Nije tako jako da biste to primijetili kad razgovarate s njom. Ali vrlo često ne čuje kad netko uđe u sobu i slično.

— Što mislite, je li mogla čuti kako se netko kretao po kabini gospođe Doyle, koja je odmah i kraj njezine?

— Ne, ne vjerujem. Njezina je postelja u svim drugom dijelu kabine. Zaista ne vjerujem, da je mogla išta čuti.

— Hvala vam, gospođice Bowers.

— Sad se molim vas vratite u blagovaonicu ostalima i pričekajte s njima — dodao je Race. Otvorio joj je vrata i gledao za njom dok nije, sišavši niz stepenice, ušla u blagovaonicu. Zatim je zatvorilo vrata i vratio se do stola. Poirot jej držao bisere u rukama.

— Dakle — počeo je Race — reakcija je uslijedila odmah. Ovo je vrlo hladnokrvna i bistra mlada žena, sasvim sposobna da sve uredi u korist svojeg pacijenta. Ali što sad s gospođom Mary Van Schuyler? Još je ne bih eliminirao popisa osumnjičenih.

Ona je mogla počinuti ubojstvo da se dokopa tih bisera. Ne možemo, slijepo vjerovati riječima bolničarke. Ona bi učinila sve za dobro porodice. Poirot je kimnuo. Bio je vrlo zaposlen biserima,

provlačeći ih kroz prste, i pomno zagledajući poneka zrna.

— Mislim, da je dio priče gospođe Van Schuyler istinit — progovorio je najzad.

— Ona je pogledala iz svoje kabine i videla je Rosalie Otterbourne. Ali ne vjerujem da je čula nekoga ili neštp u kabini Linnet Doyle. Mislim da je samo zirkala iz svoje kabine spremajući se da se iskrađe i ukrade bisere.

— Znači mala Otterbourneova je bila ondje?

— Da. Bacala je tajnu zalihu majčina pića u vodu.

— Dakle, to je! Teško za jednu mladu djevojku — suosjećajno je zatresao glavom pukovnik Race.

— Da, život joj zaista nije jako vedar, *cette pauvre petite* Rosalie. Drago mi je što se to razjasnilo. Nije li ona nekoga vidjela ili čula? To sam je i ja pitao. Odgovorila je, nakon dobrih dvadeset sekundi razmdšljanja, da nije vidjela nikog.

— Oh? — Race ga je motrio pažljivo. Da, to je vrlo sugestivno. Ako je Linnet Doyle — polako je nastavio Race — ubijena u jedan i deset, ili u bilo koje vrijeme, kad je sve na brodu utihnulo, čini mi se vrlo čudnim, da nitko nije čuo pucanj. Jamčim vam da tako mali pištolj ne može biti bučan, ali na brodu je vladala grobna tišina i svaki se zvuk, pa i pucanj, morao čuti. Ali sada mi postaje mnogo toga jasnije.

Kabina ispred nje je bila prazna, jer je njezin suprug ležao u kabini doktora Bessnera. U kabini iza nje je nagluha gospođa Van Schuyler. Znači da preostaje samo... Zastao je i s očekivanjem pogledao u Poirota. Poirot je kimnuo.

— Pokrajna kabina, ali s druge strane broda. Drugim riječima — Pennington. Cini se da se neprestano vraćamo na njega.

— Vratit ćemo se Penningtonu ali ovoga puta bez rukavica. Ah da, taj sam užitak sam sebi obećao. U međuvremenu je najbolje da nastavimo pretragu broda. Biseri su nam još dobar izgovor, jer gospođica Bowers sigurno neće objesiti na veliko zvono da su vraćeni.

— Ah, ti biseri! — Poirot ih je još jedanput pogledao u protusvjetlu. Isplazio je jezik i liznuo ih, zatim je zagrizao u njih. Konačno ih je uzdahnuvši bacio na stol.

— Još jedan problem više, dragi prijatelju progovorio je. — Nisam ekspert za dragocjeni nakit, ali u svoje sam doba dosta s njima radio i prilično sam siguran u ono što kažem. Ovi su biseri samo vrlo dobra imitacija...

22.

— Pukovnik Race žestoko je opsovao. Ovaj prokleti slučaj postaje sve kompliciraniji. — Dohvatio je bisere. — Nadam se da niste pogriješili. Meni se čine pravi.

— To je zaista dobra imitacija.

— Ali gdje nas to vodi? Možda je Linnet Doyle namjerno donijela imitaciju na brod.

Mnoge žene to rade. Mislim da bi njezin suprug znao nešto o tome, da je to učinila.

Možda mu nije ništa rekla. Poirot je odmahnuo glavom nezadovoljno.

— Ne, ne bih rekao, da je tako. Već sam se prve večeri na brodu divio biserima madame Doyle, njihovom prekrasnom sjaju i boji, Siguran sam da je tada nosila prave.

— To nas dovodi do dvije mogućnosti. Prvo, da je gospođa Van Schuyler ukrala samo imitaciju pošto je prave već netko bio ukrao. Drugo, da je cijela priča o kleptomaniji puka izmišljotina. Ili je gospođica Bowers lopov i brzo je izmislila tu priču i ugušila sumnju predavši imitaciju, ili je umiješano cijelo društvo. Odnosno, na brodu je cijela banda vještih lopova maskirana kao otmjena američka porodica.

— Da — promrmljao je Poirot. — Teško je bilo što reći. Ali jedno je jasno: veliko je tehničko umijeće napraviti tako dobru, savršenu imitaciju bisera madame Doyle da se prevari čak i ona sama. To se ne može napraviti na brzinu. Tko god da je napravio tu imitaciju, morao je imati prilike dobro proučiti original.

— Nema svrhe, da sad diskutiramo o tome ustao je Race. — Bolje je da nastavimo s poslom. Moramo naći prave bisere. Ujedno ćemo otvoriti oči. Započeli su s kabinama na donjoj palubi.

U kabini signor Richettija našli su mnoge arheološke knjige na različitim jezicima, velik izbor odijela, losione za kosu jaka mirisa, dva pisma, jedno od arheološke ekspedicije u Siriji i jedno od njegove sestre iz Rima, sve su njegove maramice bile odšarene svile.

Prešli su u Fergusonovu kabinu. Našli su gomilu komunističke literature, fotografija, zatim Erewhon Samuela Butlera i jeftino izdanje Pepyjevog dnevnika.

Nije imao mnogo osobnih stvari, većina odjeće bila je prljava i poderana. Ali je rublje bilo izvanredne kvalitete. Maramice su bile od skupocjenog, najfinijeg platna.

Vrlo zanimljivo — promrmljao je Poirot.

— Prilično čudno, da nema nikakvih osobnih papira, dokumenata ili pisama — kimnuo je Race. Da, to me stvamo potiče na razmišljanje. Neuobičajen mladić, taj gospodin Ferguson. — Zamišljeno je gledao u prsten pečatnjak, prije no što ga je spremio natrag u ladicu, odakle ga je uzeo.

Ušli su u kabinu Louise Bourget. Djevojka nije ručala zajedno s ostalim putnicima, ali Race je poslao poruku, da se i ona pridruži ostalima. Susreo ih je konobar.

— Žao mi je, sir — ispričavao se — ali nigdje nisam mogao naći tu mladu ženu. Nije mi jasno, gdje je mogla otići. Race je pogledao u kabinu. Bila je prazna. Popeli su se na gornju palubu i krenuli prema krmi. Prva je kabina pripadala Jamesu Panthorpu.

Tu je vladao savršen red. Giospodin Panthorp nije mnogo nosio na putovanje, ali sve što je imao, bilo je prvoklasno. — Nema pisama — rekao je zamišljeno Poirot.

— Pažljiv je naš gospodin Fanthorp, uništio je svu korespondenciju.

Prešli su u kabinu Tima Allertona. Tim Al erton bio je vrlo religiozan, našli su mali, prekrasno izrađen triptih, veliku kronicu od izrezbarena drva. Osim garderobe, kabina je bila puna knjiga, većina objavljena tek nedavno. Našli su i polugotov manuskript. Zatim gomila pisama, nepažljivo bačenih u jednu ladicu, Poirot koji nikad nije imao posebnih skrupula prema čitanju tuđe pošte, preletio je sva pisma.

Zapazio je da se među pismima ne nalazi ni jedno od Joanne Southwood. Uzeo je tubu ljepila u ruke i nekoliko se minuta odsutno igrao njome. Na kraju je rekao:

— Nastavimo.

— Nema maramica iz Woolwortha — brzo je vraćajući sadržaj ladica na mjesto izvijestio Race.

Slijedeća je kabina pripadala gospođi Allerton. Sve je bilo vrlo uredno i osjećao se diskretan miris lavande. Obojica muškaraca brzo su završila pretragu.

— Vrlo ugodna osoba, gospođa Allerton — primijetio je Race na izlasku.

Slijedeća kabina, u koju su ušli, pripadala Simonu Doyleu. Najnužnije stvari bile su prenesene u kabinu doktora Bessnera, ali većina njegove garderobe još je bila u kabini, dva velika, kožna kovčega i putna torba. U ormaru su bila još neka odijela.

— Pažljivo ćemo sve pretražiti, prijatelju — rekao je Poirot. — Možda je lopov ovdje sakrio bisere.

— Mislite da je to moguće?

— Naravno. Razmislite! Lopov je, ma tko bi morao znati da će se prije ili kasnije provesti pretres i u tom bi slučaju njegova ili njezina kabina bili najgore skrovište.

Javne prostorije stvaraju posebne teškoće. Ali ovdje je kabina čovjeka koji ne može sam doći u nju. Dakle, ako ih i nađemo ovdje, nećemo znati ništa.

— Ali ni najbrižnija pretraga nije urodila plodom, nisu uspjeli naći ogrlicu.

Hm! — nakašljao se Poirot i još su jedan put praznih ruku izašli na palubu. Kabina Linnet Doyle pretražena je odmah je iznesen leš, ali Race je uza se nosio ključ...

Otključao je vrata i ušli su unutra. Osim što je izneseno tijelo u kabini se ništa nije izmijenilo. Od toga jutra.

— Poirot — rekao je Race — ako se išta može naći, onda, za ime božje, to nađite, jer vi ste jedini koji to može.

Ovaj put ne mislite na bisere, mon ami?

Ne. Ubojica je najvažniji. Možda ima nešto što sam ja jutros previdio. Poirot je tiho i mirno počeo s pretresom, Kleliknuo je i pretražio pod, centimetar za centimetrom. Pregledao je i postelju. Brzo je razgledao sadržaj ladica i ormara.

Otvorio je i ški za odjeću i oba skupocjena kovčega. Na kraju je obratio pažnju kutku za umivanje. Našao je različite kreme, pudere, uopće cijelu gomilu kozmetike. Ali jedina stvar koja je zanimala Poirota bile su dvije bočice laka za nokte. Obje je stavio na toaletni stol. Prva, na kojoj je pisalo ružičasti lak bila je gotovo prazna, samo se još nekoliko kapi tamnocrvene tekućine zadržalo na dnu.

Druga iste veličine, ali boje kardinalski crvene bila je gotovo puna. Poirot je najprije otvorio praznu, a zatim punu bočicu, i pažljivo ih pomirisao. Najzad ih je uz malu grimasu obje zatvorio.

— Nešto ste pronašli? — upitao je Race. Poirot je odgovorio francuski:

— Oh, no prend pas les mouches avec le vinaigre. — Zatim je uzdahnuvši dodao: — Nismo baš sretnici, prijatelju. Ubojica nije bio uslužan. Nije nam ostavio ni opušak, ni pepeo, ako je pak žena, ni ruž za usne, maramicu ili ukosnicu.

— Samo ove bočice laka za nokte? Poirot je slegnuo ramenima.

— Morat ću upitati djevojku. Nešto je pomalo zanimljivo ovdje.

— Pitam se, gdje je dospjela ta vražja djevojka? — rekao je Race. Napustili su kabinu, zaključavši vrata za sobom i prešli u kabinu gospođe Van Schuyler. I tu su ponovo zatekli sve znakove bogatstva, skup toaletni pribor, izvrsne kovčege, pisma i dikumente, sve u savršenom redu.

Slijedeća je kabina bila dvostruka, pripadala je Poirotu i Raceu.

— Ne vjerujem, da ih je sakrio u jednoj od ovih kabina — rekao je pukovnik. Poirot nije baš bio uvjeren.

— Možda i nije. Ali jedanput u orijentekspresu, kad sam istra živao jedno ubojstvo, važnu je ulogu igrao jedan mall crveni kimono. Nestao je, a ipak sam znao da je morao biti negdje u vlaku, I našao sam ga, a što mislite gdje? U svojem vlastitom zaključanom kovčegu. Ah! To je bilo zaista drsko! — No da vidimo, je li netko i ovaj put bio drzak prema vama ili meni?

Ali ovaj put lopov nije bio drzak. Zaobišavši krmu vrlo su detaljno pretražili kabinu gospođice Bowers, ali nisu pronašli ništa sumnjivo. Njezine su maramice bile bijele s vezenim monogramom.

Slijedeća je bila kabina Otterboumeovih. I ovdje je Poirot pregledao sve vrlo savjesno, ali nije uspio naći ništa. Zatim kabina doktora Bessnera. Simon je ležao, a do njega se nalazio netaknut ručak.

— Na žalost, ne mogu ustati — ispričavao se. Djelovao je mnogo lošije i kao da mu je tog jutra temperatura znatno porasla. Poirot je potpuno shvaćao Bessnerov napor da ga što prije prebaci u bolnicu na stručnu njegu. Mali Belgijanac je objasnio što njih dvojica moraju raditi i Simon je kimnuo u znak sporazuma. Kad je začuo da je gospođica Bowers vratila bisere, ali samo imitaciju vrlo se začudio.

— Sasvim ste sigurni, monsieur Doyle, da vaša žena nije na put ponijela imitaciju?

Simon je odlučno odmahnuo glavom. Nije. Sasvim sam siguran. Linnet je voljela te bisere i uvijek ih je nosila sa sobom. Bill su osigurani i mislim da je zbog toga postala malo nepažljiva. Onda moramo nastaviti pretragu. Počeo je s ladicama.

Race je navalio na kovčege. Simon ih je začuđeno promatrao:

— Valjda ne sumnjate, da ih je drpio stari Bessner?

Možda — slegnuo je ramenima Poirot. — što mi uopće i znamo o doktoru Bessneru?

Samo ono, što nam on sam kaže. Ali ne bi ih mogao nigdje sakriti, a da ja to nisam vidio. Danas ništa nije mogao sakriti, a da vi ne vidite. Ali mi ne znamo, kad se dogodila zamjena. Možda prije nekoliko dana. Ali pretres je ostao bez uspjeha.

Slijedeća je kabina pripadala Penningtonu. Dva su muškarca dosta vremena proveli pregledajući tu kabinu. Poirot i Race vrlo su detaljno promotрили kovčeg pun poslovnih dokumenata koji su se većinom ticali Linnet Doyle.

— Sve mi se čini ispravnim i legalnim. A vama? — razočarano je kimao Poirot.

— Apsolutno. Ipak, taj čovjek nije budala. Ako je ovdje i bio neki kompromitirajući dokument, neka punomoć, koju je ona trebala potpisati ili nešto slično, onda je sasvim sigurno prvo to uništio.

— Da, to je istina. Poirot je na dnu jedne ladice našao težak pištolj, pogledao ga i ponovo ga vratio na mjesto. Čini se da još neki ljudi putuju s oružjem — promrmljao je. Da, to navodi na razmišljanje. Ali Linnet Doyle nije ubijena takvim pištoljem!

— Race je zastao i zatim dodao: — Razmišljao sam o objašnjenju o vašoj sumnji, zašto je pištolj bio bačen u vodu. Pretpostavimo da ga je ubojica ostavio u kabini Linnet Doyle, pa ga je neka druga osoba uzela i bacila u rijeku?

— Da, to je moguće. I ja sam o tome razmišljao. Ali to opet stvara cijeli niz problema.

Tko je bila ta druga osoba? Zašto je štitila Jacqueline de Bellefort, bacivši revolver u vodu? Što je ta druga osoba tražila u sobi? Jedina osoba za koju znamo da je ušla u kabinu jest madame Van Schuyler. Je li ga madame Van Schuyler uklonila? Zašto bi ona štitila Jacqueline de Bellefort? A ipak,

koji bi bio drugi razlog za uklanjanje pištolja?

— Možda je prepoznala svoj ogrtač, razbjesnila se i sve zajedno zamotala i bacila u vodu — nagađao je Race.

— Ogrtač, možda, ali da li bi se riješila i pištolja? Ipak se slažem da je to moguće.

Samo je... mon Dieu!... Tako je nespretno. I još niste uzeli u obzir jednu stvar u vezi s ogrtačem... Kad su izašli iz Penningtonove kabine, Poirot je predložio da Race pretraži preostale kabine, koje su pripadale Jacquellini, Corneliji, i još dvije prazne na kraju palube, a on će u međuvremenu razgovarati sa Simonom Doyleom. Race se složio i Poirot se vratio u Bessnerovu kabinu. Simon je progovorio, čim ga je ugledao:

— Znae, razmišljao sam i zaista sam siguran da su još jučer biseri bili pravi.

— Kako to, monsieur Doyle?

— Zato jer se Linnet — pri imenu svoje žene gotovo je zaplakao — upravo prije večere s njima igrala i nešto govorila o njima. Ona se ponešto razumjela u bisere.

Siguran sam da bi ona primijetila imitaciju. je vrlo dobra imitacija. Recite mi, je li madame Doyl običavala nekom posuđivati te bisere? Nekom prijatelju na primjer?

— Simon se zacrvenjeo od neugodnosti. Monsieur Poirot, ja vam to ne bih mogao reći, znate... ja... ja nisam dugo poznavao Linnet. Ah, da, to je bila ljubav na prvl pogled. Zaista ne znam ništa o tome — nastavio je Simon. — Ali Linnet je bila vrlo velikodušna sa svojtm stvarima. Mislim, da je to radila.

— Nije ih nikad — Poirotov glas je postao umiljat — nije ih nikad posudila mademoiselle deBellefort?

— Što mislite? — Simon se naglo zacrvenjeo i pokušao uspraviti u krevetu, ali je pao natrag na jastuke. — Na što ciljate? Jackie je poštena kao sunce. I sama pomisao da je Jackie lopov, smiješna je, apsolutno smiješna. Poirot ga je promatrao blago žmirkajući.

— Oh, la! la! la! — neočekivano je rekao. — Ta vas je misao zaista uznemirila. Simon je ponovio, ne obazirući se na Poirotov skoro šaljiv ton:

— Jackie je poštena! Poirot se sjetio djevojačkog glasa koji mu je u Asuanu rekao:

— Volim Simona i on voli mene... Pitao se koja je od tri verzije koje je te noći čuo istinita, i zaključio je da je Jacquelinina priča bila najbliža istini. Otvorila su se vrata i pojavio se Race.

— Ništa — odrezao je. — Ali nismo ni očekivali ništa. Vidim da se približava konobar s izvještajem o pretresu putnika. Na vratima su se pojavili konobar i djevojka.

Muškarac je progovorio:

— Ništa, sir. Je li netko od gospode pravio nered? Samo onaj Talijan, sir. Nosio je sa sobom gomilu

stvari. Rekao je nešto o tome kako je to uvredljivo. Imao je uza se i oružje.

— Kakvo oružje? Mauzer automatik, dvadeset i pet.

Talijani su prilično vruće krvi — zaključio je Simon. — Richetti je već u Vadi Halfi poludio samo zbog nekog nesporazuma oko brzjava. Bio je vrlo, vrlo neotesan prema Llnnet.

Race se obratio djevojci. Bila je to krupna, zgodna žena. Ništa ni na damama, sir.

Sve su se bunile, osim gospođe Allerton, ona je bila vrlo draga i puna razumijevanja. Ni traga biserima. Ali ona mlada djevojka, gospođica Rosalie Otterbourne u svojoj je torbici imala mali pištolj.

— Kakav?

— Vrlo mali, sir, s drškom od sedefa. Izgleda kao igračka. Race je zapanjeno pogledao.

— Neka vrag odnese ovaj slučaj — izustio je najzad. — Mislio sam, da smo barem nju skinuli s popisa osumnjičenih, a sada... Zar svaka djevojka na ovom nesretnom brodu nosi uza se mali pištolj? Brzo je pogledao djevojku.

— Da li se uzбудila, kad ste pretraživali njezinu torbicu?

— Mislim, da nije ni primijetila — odmahнула je glavom. — Okrenula sam joj leđa, dok sam pretresala torbicu.

— Pa ipak je morala znati da ćete naići na nj. Dakle, ovo me stvarno poražava. što je s djevojkom madame Doyle?

— Cijeli smo brod pretražili, sir. Nigdje je ne možemo naći, sir.

— Što je to? Djevojka gospođe Doyle, Louise Bourget, je nestala.

— Nestala? Možda je ona ukrala bisere — zamišljeno je rekao Race. — Ona je jedina osoba koja je bez problema mogla dati izraditi imitaciju. I onda, kad je saznala da će se brod pretresti, bacila se u vodu? — sugerirao je Simon.

— Gluposti — odgovorio je neraspoloženo Race. — Danju se neka žena ne može baciti s ovakvog broda a da to netko ne vidi. Ona mora biti negdje na brodu. — Ponovo se obratio djevojci.

— Kad je viđena posljednji put? Otprilike pola sata prije no što su putnici pozvani na ručak, sir.

— Ipak ćemo pogledati njezinu kabinu — rekao je Race. — Možda nešto i pronađemo. Krenuo je prema donjoj palubi. Poirot ga je slijedio. Otključali su vrata kabine i ušli. Louise Bourget, kojoj je bila dužnost da stvari svojih poslodavaca drži u redu, zakazala je kad su bili u pitanju njezini vlastiti predmeti.

Komoda je bila sva ispreturana, iz poluotvorena kovčega neuredno je virila odjeća, na naslonima

stolica bilo je prebačeno rublje. Dok je Poirot spretno otvarao ladice komode, Race je pretresao kovčeg. Louisine su cipele bile razbacane pod krevetom. Jedna od njih, od crnog laka, nalazila se u čudnom položaju, oslonjena na potpeticu s vrhom na gore. Bilo je to tako neobično da je privuklo Racevu pažnju.

Zatvorio je kovčeg i sagnuo se nad gomilu cipela. Odjednom je iznenađeno uzviknuo. Poirot se okrenuo.

— Qu'est-ce qu'il y a?

— Nije nestala — smrknuo se Race — ovdje je... pod krevetom...

23.

Tijelo žene, koju su za života nazivali Louise Bourget, ležalo je na podu kabine.

Obojica muškaraca nagnula su se nad leš. Race se prvi uspravio.

— Rekao bih da je mrtva najviše jedan sat. Bolje da odmah pozovemo Bessnera.

Probodena u srce. Čini mi se da je smrt nastupila odmah. Ne izgleda baš lijepo, zar ne?

— Ne. Poirot se stresao. Tamno mačkasto lice iskeženih zuba bilo je razvučeno u grimasu iznenađenja i bijesa. Poirot se ponovo nagnuo nad nju i polako digao desnu ruku umrle. Nešto se naziralo u ruci. Izvadio je i pružio Raceu mali komad zgužvahog, svijetloružičastog papira.

— Znae, što je to?

— Novac — odgovorio je Race. Dio novčanice od hiljadu franaka, vjerojatno. Jasno je što se dogodilo — nastavio je Race.— Nešto je znala i ucjenjivala je ubojicu.

— I mi smo jutros primijetili da je znala više no što je rekla. Bili smo idioti, glupani!

— zavikao je Poirot. — Trebali smo to odmah znati.

— Što je rekla? »što sam ja mogla vidjeti ili čuti? Ja sam bila na donjoj palubi.

Naravno, da nisam mogla zaspiti i da sam se popela na gornju palubu, tada sam mogla vidjeti ubojicu, to čudovište, kako ulazi u kablnu madame Doyle, ali ovako...

— »Naravno, to se i dogodilo! Ona se popela, ona je vidjela kako netko ulazi u kabinu Linnet Doyle ili izlazi iz nje. I zbog svoje pohlepe, svoje nezasitne pohlepe, sad leži ovdje... I mi nismo saznali tko ju je ubio — neras položeno je završio Race.

— Ne, ne. Mi sad znamo mnogo više — zakimao je Poirot. — Mi sad znamo gotovo sve.

Samo ono što mi znamo čini se nevjerojatno. Ali, to je tako!

— Samo što ja to nisam shvatio. Bah! Kakva sam bio budala jutros! Oboje smo osjetili da je nešto skrivala, a ipak se nismo dosjetili jedinom logičnom razlogu — ucjeni.

— Vjerojatno je odmah zatražila novac —rekao je Race.

— I to ga je zatražila s prijetnjom. Ubojica joj je morao udovoljiti i isplatio ju je u francuskim novčanicama. Još ste nešto našli? Poirot je zamišljeno odmahnuo glavom.

— Ne vjerujem. Mnogi ljudi nose na putovanje više novca, funte, dolare, ali često i francuski novac. Možda ju je ubojica isplatio u različitoj valuti.

Da sad nastavimo rekonstrukciju događaja. Ubojica ulazi u kabinu, daje joj novac i tada...

— I tada — nastavio je Poirot — ona ga prebrojava. O da, poznajem tu vrstu ljudi.

Ona ga pomno broji i zadubljena u to i ne gleda na ubojicu. Ubojica je zamahnuo.

Uspješno završivši svoj posao, zgrabio je novac i pobjegao, ne primijetivši da je jedna novčanica poderana. Možda ćemo ga tako naći — sa sumnjom je rekao Race.

— Ne vjerujem — odgovorio je Poirot. — Provjerit će sve novčanice, i naravno primijetiti onu oštećenu. Naravno, ako je srebroljubac, neće moći uništiti novčanicu od hiljadu franaka. Na žalost, sumnjam u to. Uvjeren sam da je upravo suprotna karaktera.

— Kako to zaključujete? Ovaj zločin, a i ubojstvo madame Doyle zahtijevali su hrabrost, smjelost, hladnokrvnost, brze reakcije, a te se osobine ne slažu s nekim srebroljubivim, sitničavim duhom.

— Bolje je da dovedem Bessnera — rekao je Race tužno odmahnuvši glavom.

Pregled debelog doktora nije trajao dugo. Svoj je posao popratio bezbrojnim uzdasima.

— Nije mrtva duže od jednog sata — objavio je. — Smrt je nastupila brzo, zapravo odmah.

— Po vašem mišljenju, čime je ubijena?

— To je vrlo zanimljivo. To je nešto vrlo oštro, vrlo tanko, vrlo nježno. Mogao bih vam pokazati takvu vrstu stvari. Vrativši se iz svoje kabine iz torbe je izvadio dug, tanak, kirurški skalpel, Nešto nalik na ovo, dragi prijatelji, nije to bio ni u kom slučaju običan kuhinjski nož.

— Pretpostavljam — predložio je polako Race — da nijedan od vaših skalpela ne nedostaje, doktore? Bessner je buljio u njega, zatim se zajapurio od bijesa.

— Što kažete? Mislite li da bih ja, ja, Carl Bessner, dobro poznat u cijeloj Austriji u svojim klinikama, među svojim uvaženim pacijentirj da, da bih ja ubio jednu malu, običnu femme de' chambre? Ah, ali to je smiješno, apsurdno! Nijedan od mojlih skalpela ne nedostaje, kažem vani, nijedan. Svi su ovdje, na mjestu. Možete i slobodno provjeriti. Ali ovu uvredu neću zaboraviti. Dr Bessner je zatvorio svoju torbu, bacio je na pod i izletio na palubu.

— Baš ste razbjesnili starog momka — izustio je Simon žalosno — slegnuo je ramenima Poirot.

— Na pogrešnom ste putu. Bessner je jedan od najboljih ljudi ovdje, iako djeluje pomalo gorapadno. Doktor Bessner iznenada se vratio.

— Hoćete li sad biti toliko ljubazni i da napustite moju kabinu? Moram previti pacijentovu nogu.

Gospođica Bowers ušla je s njim i nezainteresirano čekala da ostali izađu. Race i Poirot pokunjeno su se povukli iz bine. Race je još nešto promrmljao i izgubio se Poirot je krenuo na lijevu stranu. Začuo je ulomke djevojačkog razgovora, tihi smijeh.

Jaqueline i Rosalie bile su u Rosalijinoj kabini. Vrata su bila otvorena i djevojke su stajale kraj njih. Kad je njegova sjena pala na nji obje su djevojke digle pogled.

Prvi put mu Rosalie Otterbourne nasmiješila, bojažljiv osmijeh dobrodošlice, pomalo nesiguran, kao da je to nešto sasvim nepoznato.

— Razgovarate o novom skandalu, mademaselles? — optužio ih je.

— Ne — odgovorila je Rosalie. — Zapravo uspoređujemo ruževe za usne. — Poirot se smijao.

— Les chiffons d'aujourd'hui — promrmljao je, Ali njegov je smijeh bio malo usiljen i Jacqueline de Bellefort odmah je to primijetila. Ispustila je ruž koji je držala i izašla na palubu.

— Da li se... što se sad dogodilo? Da, dobro pogađate, mademoiselle, nešto se dogodilo. Što? — izašla je i Rosalie. Još jedna smrt — odgovorio je Poirot. Rosalie je naglo udahнула. Poirot ju je promatrao ispod oka. U njezinu je pogledu primijetio uzbuđenje i još nešto, zaprepaštenje.

— Ubijena je djevojka madame Doyle — rekao im je kratko.

— Ubijena? — povikala je Jacqueline. — Rekli ste ubijena?

— Da, to sam rekao. — lako je odgovorio njoj promatrao je Rosalie.

— Vidite, ta je djevojka vidjela nešto što nije trebala vidjeti — i dalje je gledao Rosalie. — I tako su je ušutkali, za svaki slučaj, da ne bi slučajno progovorila.

— Što je to vidjela? Ponovo je Jacqueline pitala i ponovo je Poirotov odgovor bio upućen Rosalie. Bio je to čudan trokut.

— Gotovo sam siguran što je mogla vidjeti te noći — nastavio je Poirot. — Vidjela je kako netko te fatalne noći izlazi ili ulazi u kabinu madame Doyle. Poirot je čuo ubrzano disanje i vidio je treperenje vjeđa. Rosalie Otterbourne reagirala je upravo kao što je očekivao.

— Da li... da li je rekla koga je vidjela? — upitala je Rosalie. Sa žaljenjem Poirot je polako odmahnuo glavom. Začuli su korake na palubi. Cornelia Robson prišla im je širom otvorenih, prestrašenih očiju.

— Oh Jacqueline — povikala je — dogodilo se nešto užasno! Jacqueline se okrenula prema njoj. Njih su se dvije izmakle nekoliko koraka. Gotovo nesvjesno Poirot i Rosalie krenuli su u drugom pravcu.

— Zašto tako gledate u mene?

— Što mislite? — oštro je rekla Rosalie. Postavili ste mi dva pitanja. Ja ću vas pitati samo jedno. Zašto mi ne kažete istinu, mademoiselle?

— Ne znam na što mislite. Rekla sam sve, još jutros.

— Ne, ima stvari koje mi niste ispričali. Niste mi rekli da u torbici nosite pištolj malog kalibra, sa sedefastom drškom. Niste mi rekli što ste sve vidjeli prošle noći.

Zacrvenjela se. Zatim je oštro nastavila:

— To nije istina. Ja nemam pištolj.

— Nisam rekao pištolj. Rekao sam mali pištolj, koji nosite u torbici. Naglo se okrenula, uletjela u kabinu i ponovo izletjela noseći svoju torbicu od sive kože.

— Govorite gluposti. Pogledajte i sami, ako želite. Poirot je otvorio torbicu. U njoj nije bilo pištolja. Vratio joj je torbicu i susreo se s njezinim trijumfalnim pogledom.

— Ne — rekao je blago — nije unutra. Vidite. Niste uvijek u pravu, monsieur Poirot. Niste u pravu ni što se tiče onih ostalih smiješnih stvari.

— To ne bih rekao.

— Pobjesnjete zbog vas! — ljutito je udarila nogom o pod. — Kad vam sine neka ideja, vi neprestano, neprestano pokušavate da je dokažete.

— Zato jer želim da mi kažete istinu.

— Što je istina? čini se da to znate bolje od mene.

— Želite li mi reći što ste vidjeli? — upitao je Poirot. — Ako sam u pravu, hoćete li priznati da sam u pravu? Ispričate mi svoju malu teoriju. Kad ste zaobišli krmu, nehotice ste zastali jer ste vidjeli kako jedan muškarac izlazi iz kabine koja se nalazila malo dalje od vas na palubi. Sutradan ste shvatili da je ta kabina pripadala Linnet Doyle. Vidjeli ste ga kako izlazi, zatvara za sobom vrata i odlazi niz palubu u drugom smjeru. I možda ste vidjeli kako ulazi u jednu od dviju posljednjih kabina na palubi. Dakle, jesam li u pravu, mademoiselle? Nije mu odgovorila.

— Možda smatrate, da je pametnije, ne govoriti — nastavio je Poirot. — Možda se plašite da će vas ubiti, ako govorite. — U jednom je trenutku pomislio da je progutala mamac i da će sumnja u njezinu hrabrost uspjeti tamo gdje nisu uspjele suptilnije metode. Otvorila je usta, zastala i najzad izustila: — Nikog nisam vidjela.

24.

Gospođica Bowers izašla je iz kabine doktora Bessnera, popravljajući rukom svoju uniformu. Jacqueline je naglo napustila Corneliju i prišla bolničarki.

— Kako mu je? — upitala je. Poirot je stigao na vrijeme da čuje odgovor. Gospođica Bowers je djelovala prilično zabrinuto. Moglo bi biti i gore — rekla je.

Mislite da mu je gore? — uzviknula je Jacqueline. Moram reći da ću biti mnogo mirnija kad stignemo i konačno taj lom snimimo i pod anestezijom očistimo ranu.

Što mislite, kad ćemo stići u Selal, monsieur Poirot?

Sutra ujutro. Gospođica Bowers stisla je usnice i kimnula glavom.

— To je vrlo nezgodno. Radimo sve što možemo, ali uvijek prijete opasnost da se inficira rana.

— Hoće li umrijeti? Hoće li umrijeti? — Jacqueline je uhvatila ruku gospođice Bowers.

— Ali neće, gospođice de Bellefort.

— Nadam se, ne, sigurna sam da neće. Sama rana nije opasna, ali morala bi se snimiti što prije. Osim toga, siroti gospodin Doyle danas bi cijeloga dana morao mirovati. Ionako je imao previše uzbuđenja i briga. Nije ni čudo što mu temperatura raste neprestano. Najprije šok zbog smrti supruge, pa onda sve ostalo...

Jacqueline je pustila bolničarkinu ruku i okrenula se. Nagnula se nad ogradu, okrenuvši im leđa.

— Uvijek kažem da se treba nadati najboljem — nastavila je gospođica Bowers.

— Naravno, gospodin Doyle je snažan, to se odmah vidi, vjerojatno još nikad nije bio ozbiljno bolestan. To je sreća za nj. Ali ne može se poreći da je ta visoka temperatura loš znak i... Zakimala je glavom, još jedanput poravnala rukave i odlučno otišla u drugom pravcu. Jacqueline se okrenula i posrćući, slijepa od suza otišla je u svoju kabinu. Ruka ispod njezina lakta podržavala ju je i vodila je. Kroz suze je kraj sebe vidjela Poirota. Oslonila se na nj i on ju je odveo u kabinu. Pala je na krevet i gorko zajecala.

— Umrijet će! Umrijet će! Znala sam, da će umrijeti... A ja sam ga ubila. Da, ja sam ga ubila... Poirot je nemodno i tužno kimao glavom. Mademoiselle, što je učinjeno, učinjeno je. Ono što je bilo ne može se izbrisati. Prekasno je zažaljenje.

Ja sam ga ubila! — povikala je. — A ja ga toliko volim... Toliko ga volim.

Previše... — uzdahnuo je Poirot. To je pomislio već davno prije u restoranu gospodina Blondiria. To je pomislio i sad. — Nemojte samo preozbiljno shvaćati sve što kaže gospođica Bowers — rekao je oklijevajući. — Uvijek sam smatrao da su bolničarke rođeni pesimisti! Noćna bolničarka svake je

večeri iznenađena, kad bolesnika zatekne na večer živa, a ona danja zapanji se kad ga ujutro nađe živa!

Previše znaju o svim komplikacijama koje mogu nastupiti. Vozači bi u kolima također mogli početi razmišljati: »Ako mi iz one ulice izletekola u susret, ako ovaj kamion naglo zakoči ispred mene, ako na kolima što mi idu u susret pukne guma, ako mi iskoči pas na cestu, eh bien, vjerojatno ću poginuti!« Ali obično se pretpostavlja, da se nijedna od tih stvari neće dogoditi i da će sve sretno proći.

Naravno, ako se doživi nesretni slučaj ili ako se vide neki nesretni slučajevi, onda svatko puše i na hladno.

— Pokušavate li me utješiti, monsieur Poirot? — s osmijehom je suznih očiju upitala Jacqueline.

— Mon Dieu zna što pokušavam učiniti! Niste trebali poći na ovo putovanje.

— Ne, nisam. Bilo je užasno. Ail uskoro će se završiti.

— Mais oui, mais oui.

— I Simon će stići u bolnicu i dobit će potrebnu njegu i sve će biti u redu.

— Govorite kao dijete. »I živjeli su sretno do kraja.« Baš kao u bajci, zar ne?

— Monsieur Poirot, nisam nikad... nikad... —sva se zajapurila.

— Još je prerano za takve misli! To je pomalo licemjerno, zar ne? Ali vi ste južnjakinja, mademoiselle Jacqueline. Vi biste morali prihvatiti činjenice, ako i ne zvuče vrlo lijepo. Le roi est mort, vive la roi.

— Vi ne shvaćate. Njemu je samo žao zbog mene, strašno žao, jer zna kako se užasno osjećam zbog toga što sam ga ranila.

— Čisto sažaljenje — odgovorio joj je Poirot— vrlo je plemenit osjećaj. Gledao je sa pomalo ironičnim žaljenjem. I skoro nečujno, mrmljao je riječi francuske pjesme:

La vie est vaine.

Un peu 'd'amour,

Un peu de haine,

Et puis bonjour.

La vie est brave.

Un peu d' espoir,

Un peu de rive,

Et puis bonsoir.

Ponovo je izašao na palubu. Pukovnik Race upravo je šetao na palubi i odmah mu prišao.

— Poirot, dobri moj! Upravo sam vas tražio. Imam ideju. U hvativši ga pod ruku krenuo je s njim po palubi. Samo ona mala Doyleova opaska Nisam je ni zamijetio kad smo bili kod njega. Nešto o brzojavu.

— Tiens, c'est vrai.

— Vjerojatno ništa posebno, ali ne smijemo propustiti ništa. Prokletstvo, dva umorstva a nu još lutamo u mraku.

— Ne, ne u mraku. Na svjetlu — kazao je Poirot.

— Imate neku ideju? — znatiželjno ga je pogledao Race. To je više od ideje.

Siguran sam.

— Otkad?

— Od smrti Louise Bourget.

— Prokletstvo, ali ja ništa ne shvaćam.

— Prijatelju moj, sve je to vrlo jasno. Samo ima teškoća, prepreka, neugodnih situacija! Vidite, oko osobe kao što je bila Linnet Doyle bilo je toliko mržnje, ljubomore, zavisti i podlosti.

To je kao roj muha, koje zuje, zuje... All sad mislite da znate? — i dalje ga je upitno gledao Race. — I naravno nećete ništa reći dok niste potpuno sigurni.

— Ne mogu reći, da je meni jasno. Naravno, ima nekih sumnji ali... Poirot je zastao. Položio je ruku na Racevo rame.

— Velik ste vi čovjek mon Colonel... Ne tražite od mene da vam kažem što mislim, što znam. Zna da bih vam rekao da mogu. Ali toliko se toga mora prije razjasniti. No razmislite malo, razmislite o ovim stvarima koje ću vam nabrojati.

Postoje neke točke. Evo, izjava mademoiselle de Bellefort kako je netko prisluškivao naš razgovor one noći u Asuanu. Zatim izjava mon sieur Tima Al ertona o tome što je čuo one fa talne noći. Pa značajni odgovori Louise Bourget kad smo je ispitivali. Tu je i činjenica da madame Allerton pije mineralnu vodu, njezin sin viski sa sodom, a ja vino. Tome dodajte činjenicu o one dvije bočice laka za nokte.

I najzad stižemo do poante cijelog slučaja, do činjenice da je pištolj bio zamotan u jeftinu maramicu i u baršunasti šal te bačen u vodu. Race je šutio minutu — dvije, zatim je odmahnuo glavom.

— Ne — rekao je — ne shvaćam. Zapravo, ne shvaćam što mislite reći, ali koliko mogu ocijeniti, to neće uspjeti.

— Ali hoće, hoće. Vi vidite samo pola istine. No mislite na to da moramo krenuti ispočetka, jer je naša prva koncepcija bila sasvimpogrešna. Race je razvukao lice u grimasu.

— Već sam navikao na to. često mi se čini da je glavni posao detektiva neprestano započinjanje.

— To je velika istina. A neki ljudi to ne žele činiti. Stvore jednu teoriju i sve se mora uklapati u nju. Ako se bilo koja činjenica ne slaže s teorijom, jednostavno je odbacuju. Ali često su upravo te odbačene činjenice najvažnije. Cijelo sam vrijeme shvaćao važnost činjenice da je pištolj uklonjen s mjesta zločina. Znao sam da, - to nešto znači, ali što znači, nisam shvaćao sve do prije pola sata.

— A ja još ne shvaćam.

— Ali hoćete! Samo razmišljajte o stvarima koje sam vam nabrojio. Sad dopustite da raščistimo i ono s brzjavom. Bolje rečeno, da pokušamo ako nas doktor Bessner pusti u kabinu.

Doktor Bessner je još bio vrlo loše razpoložen. Kad je na njihovo kucanje otvorio vrata, ugledali su lice puno prijekora.

— Što je bilo? Još jedanput želite vidjeti mog pacijenta? Ali kažem vam, to nije pametno. Ima visoku temperaturu. Za danas se već previše uz buđivao. Samo jedno pitanje, ništa više — rekao je Race.

— Uvjeravam vas da neće biti ništa više doktor se najzad nevoljko maknuo s vrata i propustio obojicu muškaraca. Gundajući nešto sebi u bradu doktor Bessner je izašao iz kabine.

— Vraćam se za deset minuta — dobacio im je još s vrata — i onda ćete sigurno otići. Čuli su ga kako se udaljuje teškim korakom. Simon Doyle upitno je gledao čas jednoga čas drugoga.

— Dakle — upitao je — što trebate?

— Malu uslugu — odgovorio je Race. — Maloprije me konobarica izvijestila o pretresu i rekla mi kako je signor Richetti bio posebno neugodan. Vas to nije iznenadilo, jer ste spomenuli kako je zbog nekog brzjava bio vrlo grub i neotesan prema- vašoj supruzi. I sad sam vas htio upitati, što se to bilo dogodilo?

— To se dogodilo u Vadi Halfi. Upravo smo se vratili s drugog katarakta. Linnet je mislila da je brzjav, što se nalazio pričvršćen na oglasnoj ploči, bio za nju.

Zaboravila je da se više ne zove Ridgeway, a Ridgeway i Richetti je vrlo slično, pogotovu kad je napisano nečitko. I tako ga je otvorila, ali nije mogla shvatiti smisao brzjava.

Upravo ga je odgonetavala, kad je naišao taj momak Richetti, i gotovo joj ga istrgao iz ruke, pjeneći se od bijesa. Ona je odmah pošla za njim da se ispriča, ali je on bio užasno grub prema njoj zbog tog brzjava.

— Zna li gospodine Doyle, što je stajalo u brzjavu — uzdahnuo je Race.

— Znam. Linnet ga je pročitala glasno. Stajalo je... Zastao je zbog galame izvana. Približavao se jedan kriještav glas.

— Gdje su monsieur Poirot i pukovnik Race?

Moram ih odmah vidjeti! Vrlo je važno! Imam izvanredno važne informacije. Da li su kod gospodina Doylea? Bessner nije bio zatvorio vrata. Samo je zavjese bio navukao. Gospođa Otterbourne naglo ih je smaknula i uletjela u kabinu poput oluje.

Zajapurena lica, nesiguma koraka, govorila je bez kontrole.

— Gospodine Doyle — počela je dramatično — znam tko je ubio vašu suprugu!

— Što? Simon je buljio u nju. Druga dva muškarca također. Gospođa Otterbourne pogledala ih je trijumfalno. Bila je sretna, upravo je cvala od sreće.

— Da — nastavila je — moja se teorija potvrdila. Duboki, primitivni iskonski nagoni, čini vam se nemogućim, fantastičnim, ali to je istina! Race je oštro prekinuo njezino ushićenje:

— Jesam li vas dobro razumio? Vi želite reći da možete dokazati tko je ubio madame Doyle? Gospođa Otterbourne je sjela i nagnuvši se naprijed snažno zakimala glavom.

— Naravno da mogu. Slažete li se sa mnom da je ista osoba ubila Linnet Doyle i Louise Bourget, da je oba umorstva izvršila ista ruka.

— Da, da — rekao je nestrpljivo Simon. — To je prilično jasno. Nastavite.

— Onda je moja teorija točna. Znam tko je ubio Louise Bourget, dakle znam tko je ubio i Linnet Doyle.

— Vi zaista mislite da znate tko je ubio Louise Bourget? — upitao je skeptično Race.

— Ja to znam točno. Ja sam tu osobu vidjela rođenim očima — okomila se na nj gospođa Otterbourne. Simon je, crven od temperature, zavikao:

— Za ime božje, počnite od početka. Kažete, da znate tko je ubio Louise Bourget.

— Reći ću vam točno što se zbilo — kimnula je gospođa Otterbourne. Da, ona je bez sumnje bila sretna. To je bio njezin trenutak, njezin trijumf! Pa što ako se njezine knjige više nisu prodavale, ako su se glupi čitaoci, koji su ih nekoć kupovali i gladno gutali, sad okrenuli novim ljubimcima?

Salome Otterbourne ipak će još jedanput biti slavna. Njezino će se ime naći u svim novinama. Bit će krunski svjedok na suđenju. Duboko je udahnula i počela govoriti.

— To se dogodilo kad sam silazila na ručak. Uopće nisam bila gladna, sav užas ove tragedije... Ali, sad neću ulaziti u to. Na pola puta sjetila sam se, da sam... hm... nešto zaboravila u svojoj kabini. Bekla sam Rosalie da nastavi bez mene, a ja ću doći naknadno. Gospođa Otterbourne zastala je na trenutak. Zavjesa iznad vrata malo se zalelujala, kao pod naletom vjetra, ali nijedan od muškaraca nije to primijetio.

— Ja... hm... — gospođa Otterbourne ponovno je zastala. Očito, bilo joj je neugodno govoriti o tome, ali je morala. — Ja... hm... imala sam sastanak s nekim od osoblja na brodu. On mi je... hm... trebao

pribaviti nešto, ali nisam željela da to dozna moja kćerka. Ona mi naime zbog nekih stvari pravi neugodnosti...

— Nije to izvela baš jako vješto, ali dok stigne do suda, već će smisliti nešto bolje.

Raceove su se obrve podigle i upitno je pogledao u Poirota. Poirot mu je jedva primjetno kimnuo, a usne su mu oblikovale riječ: „piće.”

Zavjesa iznad vrata ponovo se pokrenula i pojavilo se nešto plavkasto, čelična odsjaja. Gospođa Otterbourne nastavila je:

— Dogovorill smo se da ću ja otići oko krme na donju palubu i ondje će me čekati taj čovjek. Kad sam prolazila donjom palubom, jedna se kabina otvorila i netko je pogledao van. Bila je to ta djevojka Louise Bourget, ili kako se već zvala. činilo se da nekog čeka. Kad je ugledala mene, razočarano se povukla u kabinu. Naravno, tome nisam pridavala nikakvu važnost. Nastavila sam prema mjestu, gdje sam se dogovorila da... preuzmem... te stvari od njega. Platila sam mu i... malo sam još razgovarala s njim. Zatim sam krenula natrag. Upravo kad sam zaobišla oko ugla, vidjela sam kako netko kuca na vrata kabine Louise Bourget i ulazi u kabinu.

— I ta je osoba bila... — brzo je upitao Race.

Bang! Prasak eksplozije ispunio je kabinu. Osjetio se oštar, zagušljivi miris.

Gospođa Otterboure polako se okrenula na stranu zapanjena pogleda, zatim se nagnula naprijed i pala na pod. Iz okrugle rupice iznad uha tekla je krv. Za trenutak je zavladao tišina. Zatim su oba zdrava muškarca skočila na noge. Ženino tijelo ih je sprečavalo u kretanju. Race se nagnuo nad nju, dok je Poirot skočio poput mačke na palubu. Paluba je bila prazna. Na podu, ispred njegovih nogu, ležao je veliki kolt. Poirot je pogledao u oba smjera. Paluba je bila prazna. Zatim je pojurio prema krmi. Kad je zaobišao ugao, naletio je na Tima Allertona, koji je upravo trčao iz suprotnog smjera.

— Do đavola, što je to bilo? — zadihano je upitao Tim.

— Jeste li vidjeli nekoga na putu ovamo? — oštro je upitao Poirot.

— Nekog vidio? Nisam. Onda pođite sa mnom. — Poveo je mladića prema stepenicama. U međuvremenu se skupila gomilica ljudi. Rosalie, Jacqueline i Cornelia dojurile su iz svojih kabina, a iz salona Ferguson, Jim Fanthorp, gospođa Allerton. Race je stajao kraj pištolja. Poirot je okrenuo glavu i strogo se obratio Timu Allertonu:

— Imate li rukavice u džepu? Tim je stao prevrtati po džepovima.

— Imam. Poirot mu ih je uzeo iz ruke, navukao ih i sagnuo se da pregleda pištolj.

Race je učinio isto. Ostali su ih promatrali bez daha.

— Nije otišao na drugu stranu. Fanthorp i Ferguson su sjedili u salonu, vidjeli bi ga odatle— progovorio je Race. A gospodin Allerton susreo bi ga da je otišao u suprotnom pravcu — odgovorio

je Poirot. Zaista čudno, ovo smo maloprije već vidjeli.

— Ipak moram provjeriti — pokazao je Race pištolj. Pokucao je na vrata Penningtonove kabine. Nitko se nije javio. Kabina je bila prazna. Race je izvukao ladicu komode i pretražio je. Pištolja nije bilo u njoj.

— To je, dakle, jasno — rekao je Race. — All gdje je Pennington? Ponovo su izašli na palubu. Gospođa Alerton pridružila se cijeloj grupi. Poirot joj se brzo približio. — Madame, molim vas povedite gospođicu Otterbourne sa sobom i pobrinite se za nju. Njezina je majka — pogledao je u Racea, a ovaj je kimnuo — upravo ubijena. — Gott im Himmel! što se opet dogodilo? — Ljutito je stigao doktor Bessner. Ljudi su se razmakli da ga propuste. Race je pokazao kabinu.

Bessner je ušao.

— Nadite Penningtona — rekao je Race. — Ima li otisaka na pištolju?

— Nema — odgovorio je Poirot.

Penningtona su našli na donjoj palubi. Sjedio je u malom dnevnom boravku, pišući pisma. Podigao je svoje zanimljivo, dobro izbrijano lice.

— Nešto novo? — upitao je. Zar niste čuli pucanj?

— Sad kad ste to pomenuli, mislim da sam čuo neki prasak. Ali nisam ni sanjao...

Na koga je pucano?

— Na gospođu Otterbourne.

— Gospođu Otterbourne? — zaprepašteno je upitao Pennington. — Vi ste me zaista iznenadili, gospođa Otterbourne? — Zakimao je glavom. — To uopće ne shvaćam. — Utišao je glas. — Čini mi se, gospodo, da je među nama neki manijak.

Trebali bismo organizirati obranu. Gospodine Penningtone — upitao je Race — kako ste dugo u ovoj sobi?

— Čekajte da razmislim — Pennington je blago trljao svoju bradu. — Rekao bih dvadesetak minuta.

— I niste je napuštali?

— Ne, sasvim sigurno nisam. Upitno je pogledao oba muškarca.

— Vidite, gospodine Penningtone — nastavio je Race — gospođa Otterbourne je ubijena vašim pištoljem.

25.

Gospodin Pennington se prestravio. Jedva je to mogao povjerovati. Dakle gospodo — rekao je najzad — ovo je postalo vrlo ozbiljno. Zaista vrlo ozbiljno. Vrlo ozbiljno za vas, gospodine Penningtone.

— Za mene? — Pennington je začuđeno podigao obrve. — Ali, draga moja gospodo, ja sam ovdje mirno sjedio i pisao kad se dogodilo ubojstvo.

— Imate li možda nekog svjedoka da to potvrdi?

— Ne, nemam — odmahnuo je glavom Pennington. — Ali je jednostavno nemoguće da sam mogao otići na gornju palubu, ubiti tu sirotu ženu, a i zašto bih je uopće ubio, i ponovo se vratiti, a da me pri tom nitko ne vidi. U ovo se doba na palubama i u salonu nalazi mnogo ljudi.

— A kako objašnjavate činjenicu da je upotrijebljen vaš pištolj?

— Bojim se, da sam za to kriv. čim smo došli na brod, jedne se večeri u salonu poveo razgovor o oružju. Sjećam se da sam tada spomenuo kako na putovanje uvijek nosim pištolj.

— Tko je sve bio prisutan?

— Ne mogu se točno sjetiti. Većina putnika, mislim. U svakom slučaju mnogo njih. Da — polako je kimao glavom, — Sigurno sam kriv zbog toga. Zastao je. Zatim je ponovo nastavio:

— Prvo Linnet, onda Linnetina djevojka a sad gospođa Otterbourne. čini se kao da nema nikakva razloga za to.

— Bilo je razloga — odgovorio je Race.

— Stvarno?

— Da. Gospođa Otterbourne upravo nam je htjela saopćiti kako je vidjela neku osobu da ulazi u kabinu Louise Bourget. Prije no što je izrekla ime osobe, bila je mrtva. — To je užasno — promrmljao je Andrew Pennington brišući čelo svilenom maramicom.

— Monsieur Penningtone, želim s vama razgovarati o nekim važnim stvarima u ovom slučaju.

Hoćete li doći u moju kabinu za pola sata? — kazao je Poirot.

— Bit će mi drago. — Penningtonor glas nije zvučao radosno. Nije ni izgledao obradovano. Race i Poirot izmijenili su poglede, napuštajući prostoriju. Lukavac — rekao je Race — ali izgleda uplašeno.

— Da, nije sretan naš monsieur Pennington — kimnuo je Poirot. Kad su ponovo stigli na gornju palubu, gopoda Allerton izašla je iz svoje kabine i ugledavši Pirota, odmah se uputila k njemu.

— Madame?

— To siroto dijete! Recite mi, monsieur Poirot, postoji li neka dvostruka kabina, koju bih mogla podijeliti s njom? Ne bi se smjela vratiti u kabinu koju je dijelila s majkom, a moja je samo za jednu osobu.

— To se može lako urediti, madame. To je inače vrlo ljubazno od vas.

— Nije to ništa. Osim toga, meni je ta djevojka oduvijek bila draga.

— Je li jako nesretna?

— Jest. čini se da je stvarno voljela tu groznu ženu. To i jest najtužnije. Tlm misli da je ona pila. Je li to istina? Poirot je kimnuo.

— Sirota žena, onda je ne mogu ni osuđivati, ali ta je djevojka morala imati težak život.

— Jest, madame. Uistinu težak. Vrlo je ponosna i vrlo odana.

— Da, to mi se i sviđa, mislim ta odanost. Danas više nije u modi. čudna je karaktera ta djevojka, ponosna, povučena, tvrdoglava i vrlo topla srca ispod tog oklopa.

— Vidim, da sam je predao u dobre ruke, madame.

— U to možete biti sigurni. Ja ću se brinuti za nju. Dirljivo je koliko mi je privržena. Gospođa Allerton vratila se u kabinu. Poirot je ponovo otišao na mjesto tragedije. Cornelia je još stajala na palubi, širom otvorenih očiju.

— Ja to ne shvaćam, monsieur Poirot — kazala je. — Kako je osoba, koja je pucala, mogla umaknuti, a da je hitko ne vidi?

— Da, kako? — začula se i Jacqueline. Ah, nije to bio veliki trik, kako mislite, mademoiselle — odgovorio je Poirot. — Ubojica je imao tri mogućnosti za bijeg.

— Tri? — Jacqueline je djelovala zbunjeno.

— Mogao je otići desno ili lijevo, ali jednostavno ne vidim treću mogućnost — razmišljala je glasno Cornelia. Jacqueline se također namrštila, ali se iznenada razvedrila.

— Pa naravno — počela je. — Mogao je otići u dva smjera na ovoj ravnini, ali mogao je nestati i vertikalno. Hoću reći, gore se teško mogao popeti, ali je mogao sići dolje.

— Vi ste pronicljivi, mademoiselle — nasmiješio se Poirot. Znam da nisam previše bistra, ali još ne shvaćam — izustila je Cornelia.

— Monsieur Poirot misli, dušo, da se ubojica mogao prebaciti preko ograde na donju palubu— odgovorila je Jacqueline.

— Bože! — začudila se Cornelia. — Nikad ne bih na to ni pomislila. Ali morao je biti vrlo brz, da uspije pobjeći?

— Imao je dovoljno vremena — reče Tim Allerton. — Znaite i sami da je čovjek nakon takvog šoka paraliziran. Začujete pucanj, presiječete se i naprosto se ne možete pomaknuti.

— To se vama dogodilo, monsieur Allerton?

— Da. Stajao sam kao oduzet nekoliko trenutaka. A tek onda sam potrčao niz palubu. Race je izašao iz Bessnerove kabine i rekao strogo:

— Budite ljubazni i razidite se. Moramo iznijeti leš. Svi su se poslušno razišli.

Poirot se pridružio ostalima. Cornelia mu se obratila zabrinuto i tužno:

— Neću zaboraviti ovo putovanje dok živim. Tri ubojstva... Sve je kao noćna mora.

Ferguson ju je čuo. Agresivno je primijetio:

— To je zato jer ste previše civilizirani. Morali biste gledati na smrt kao orijentalci. To je sam o mali događaj, ni spomena vrijedan.

— Ta sirota stvorenja nisu nimalo obrazovana — uzvratila je Cornelia.

— Nisu, i to je dobro. Naobrazba je uništila bijelu rasu. Pogledajte samo Ameriku, prava orgija kulture. Upravo neukusno.

— Mislim, da govorite besmislice — rekla je Cornelia zacrvenjevši se. — Svake zime idem na predavanja iz grčke umjetnosti i renesanse, a bila sam i na predavanjima o slavnim ženama povijesti.

— Grčka umjetnost, renesansa! — kao u agoniji uzdahnuo je Ferguson.

— Slavne žene povijesti! Upravo sam bolestan, kad vas čujem, jedino je važna budućnost, ženska glavo, a ne prošlost. Na ovom su brodu tri žene ubijene. Pa šta?

Nikakav gubitak. Linnet Doyle i njezin novac! Francuska služavka, kućni parazit.

Gospođa Otterbourne, beskorisna ženska glupača. Mislite li zaista da nekog brine, jesu li mrtve ili nisu? Mene ne brine. što se mene tiče, prokleta je dobro što ih više nema.

— Niste u pravu! — povlkala je Cornelia bijesno. — Postajem bolesna, slušajući vas kako govorite, kao da nije važan nitko osim vas. Gospođa Otterbourne nije mi se mnogo sviđala, ali njezina ju je kćerka voljela, i sad je slomljena zbog majčine smrti. Ne znam mnogo o toj francuskoj djevojci, ali sam sigurna da je i nju netko volio, a što se tiče Linnet Doyle, ostavimo sve na stranu, ali ona je bila prekrasna. Bila je tako divna kad bi ušla u blagovaonicu, da vam je zastao dah. Ja nisam lijepa, i zbog toga još više cijenim ljepotu. Kao žena bila je lijepa poput neke grčke umjetnine. A kad je nešto prekrasno mrtvo, to je gubitak za cijeli svijet! Gospodin Ferguson je zanijemio.

Nervozno je provlačio prste kroz kosu.

— Predajem se — rekao je na kraju. — Vi ste nevjerojatni. U vama nema ni truna normalne žene. — Okrenuo se Poirotu.

— Zna li, sir, da je otac Linnet Ridgeway praktički uništio Comelijina oca? Ali da li ta djevojka kezi zube kad vidi bogatu nasljednicu kako se natovarena nakitom okolo šepuri u pariškim modelima? Ne, ona samo bleji: »Nije li prekrasna?« kao žrtveno janje. Ne vjerujem da joj je ikad zavidjela.

— I nisam, ni minute — ponovno se zacrvjenjela Cornelia. — Tata je umro obeshrabren neuspjehom.

— I nikad joj niste zamjerali? Pitao sam vas? Cornelia se naglo okrenula prerna njemu. Pa zar sami niste maloprije rekli da je jedino važna budućnost, a ne prošlost? Opet ste dobili — odgovorio je Ferguson.

— Cornelia Bobson, vi ste jedina pametna žena, koju sam ikada sreo. Hoćete li se udati za mene?

— Ne budite nemogući.

— Ovo je iskrena ponuda, iako je iznesena u prisutnosti ovog starog lisca. Vi ste svjedok, monsieur Poirot, da sam ovoj ženi ponudio brak, i to unatoč svim mojim principima, jer ne vjerujem u legalne ugovore između spolova. Ali ne vjerujem da bi ona prihvatila bilo što drugo. Hajde, Cornelia, recite da.

— Mislim da ste sasvim podjetinjili — odgovorila je Cornelia sva zajapurena.

— Zašto nećete da se udate za mene?

— Niste ozbiljni.

— Mislite li neozbiljni u bračnoj panudi ili neozbiljna karaktera?

— Oboje, ali zapravo sam mislila na karakter. Sve ozbiljne stvari vama su smiješne. Kultura, naobrazba, i... i smrt. Niste pouzdani. Prekinula se, ponovo zacrvjenjela i odjurila u svoju kabinu.

— Prokletstvo! Bojim se, da ona to misli ozbiljno — buljio je Ferguson za njom.

— Hoće pouzdanog muža. Pouzdanog! — Zastao je i znatiželjno pogledao u Poirota.

— Što je s vama, monsieur Poirot? čini se da ste se duboko zamislili. Mislim, to je sve. Samo mislim — naglo se trgnuo Poirot. Razmišljanja o smrti. Smrt, vječita zagonetka Hercvilea Poirota. Jedan od njegovih dobro poznatih slučajeva.

Gospodine Fergusone — rekao je Poirot — vi ste vrlo bezobrazan mlad čovjek.

Morate mi oprostiti.

— Volim napadati dobro organizirane institucije.

— Znači, ja sam dobro organizirana institucija?

— Da, baš to.

— Što mislite o toj djevojci?

— Gospođici Robson? Da. Mislim da ima čvrst karakter.

— U pravu ste. Ima duha. Djeluje mlako, ali nije. Ima temperamenta. Ona je ...oh, prokletstvo, hoću tu djevojku. Možda to i ne bi bio loš korak ako odem do stare. Ako je zaista razbjjesnim, možda će se makar malo napuknuti led između Comelije i mene. Naglo se okrenuo i otišao u ostakljeni salon.

Gospođa Van Schuyler sedela je u svo uobičajenom kutu. Djelovala je arogantnije no inače. Plela je. Ferguson se uputio ravno prema njoj. Hercule Poirot ušao je neopaženo i zauzeo mjesto malo dalje od gospođe Van Schuyler, pretvarajući se da čita novine.

— Dobro večer, gospođo Van Schuyler.

Gospođa Van Schuyler na tren je podigla pogled, i spustivši ga promrmljala hladno:

— Dobro večer.

— Gospođo Van Schuyler, htio bih s vama razgovarati b nečem vrlo važnom. Naime želio bih se oženiti vašom rođakinjom. Klupko vune gospođe Van Schuyler palo je na pod i otkotrljalo se preko cijelog salona.

— Vi ste vjerojatno poludjeli mladiću — prosiktala je otrovno.

— Uopće nisam. Odlučio sam da se oženim njome. Već sam joj to i saopćio.

— Gospođa Van Schuyler hladno ga je promotrila kao da je pred njom neka čudna vrsta kukca.

— Zaista? Vjerojatno vam je rekla da se ne miješate u njezine stvari. Odbila me.

— Naravno.

— To uopće nije naravno. Nastavit ću je uvjeravati dok ne pristane.

— Uvjeravam vas, sir, da ću poduzeti sve kako se moja mlada rođakinja više ne bi izlagala takvoj gnjavaži.

— Što imate protiv mene? Gospođa Van Schuyler samo je podigla obrve i počela još žešće lupati svojim iglama, spremajući se da završi razgovor.

— Ali molim vas — inzistirao je Ferguson — recite mi, što imate protiv mene? Van Schuyler sjedila je u svom Mislila sam da je to vrlo jasno, gospo dine... hm... ne znam vam ni ime.

— Ferguson.

— Gospodine Fergusone — gospođa Van Schuyler vrlo je prezrivo izgovorila njegovo prezime— o tome ne može biti ni govora.

— Mislite da nisam dovoljno dobar za nju?

Gospođa Van Schuyler ponovo nije odgovorila.

— Imam dvije noge, dvlje ruke, zdrav sam, potpuno normalna razuma. Što nije u redu? Postoji nešto kao društveni položaj, gospodine Fergusone.

— Društveni položaj je obična glupost!

Vrata su se otvorila i ušla je Cornelia. Zastala je kao ukopana, ugledavši uvaženu tetu Mary udubljenju u razgovor s nesuđenim mladoženjom Fergusonom.

Skandalozni gospodin Ferguson okrenuo je glavu i široko se nasmijavši povikao:

— Dođite samo Cornelia. Upravo najkonvencionalnije prosim vašu ruku.

— Cornelia — upitala je gospođa Van Schuyler opasnim glasom — da li si ohrabivala ovog mladog čovjeka?

— Ja, ne... naravno da nisam... barem... ne namjerno... mislim...

— Kako to misliš?

— Nije me ohrabivala — brzo joj je pomogao gospodin Ferguson. — Sve je to moje djelo. Nije me izravno odbila, jer je premecka srca za to. Cornelia, vaša teta smatra da nisam dovoljno dobar za vas. To je naravno istina, ali ne u onom smislu u kojem je ona mislila. Moja narav sigurno nije ravna vašoj, ali ona je aludirala na moj niži društveni položaj.

— To je, sigurna sam, jasno i Corneliji — re- sko je ubacila gospođa Van Schuyler.

— Je li jasno? — upitao je Ferguson. — Zar se zbog toga ne želite udati za mene?

— Ne, ne zbog toga — zacrvenjela se Cornelia. — Da vas... da vas volim, udala bih se za vas, tko god bili.

— Ali vi me ne volite?

— Ja... mislim, da ste vi naprosto skandalozni. Način na koji vi pričate o svemu... Stvari koje vi govorite... Ja... nikad nisam susrela nikog nalik na vas... Ja... — činilo se da će svakog trena briznuti u plač. Izletjela je iz sobe.

— Sve u svemu — rekao je gospodin Ferguson — ovo i nije loš početak. — Zavalio se na stolici, zabaljio u strop, fučkajući prekrstio noge i nakon nekog vremena hladnokrvno izjavio:

— Ipak ću vas još nazivati rođakom. Gospođa Van Schuyler tresla se od bijesa. — Odmah napustite

ovu sobu, sir, ili ću pozvati konobara...

— Platio sam svoju kartu — uzvratilo je Ferguson. — Nitko me ne može izbaciti iz javnih prostorića. Ali udovoljit ću vam. — Ustajući pjevušio je potihoo — Jo ho ho i boea ruma... — Nehajno je odšetao do vrata i nestao. Gospođa Van Schuyler, kipeći od bijesa pokušala se dići. Poirot koji se pomolio iza svojih, velikih novina, brzo je skoćio i donio joj klupko.

— Hvala vam, monsieur Poirot. Ako biste još pozvali gospođicu Bowers ovamo, bila bih vam zahvalna. Osjećam se vrlo loše, taj bezobrazni mladi ćovjek...

— Prilićno ekscentrićan, bojim se — rekao je Poirot. — Ta je porodica poznata po svojoj ekscentrićnosti. Razmažen, naravno. Uvijek se bori protiv vjetrenjaća. — Dodao je kao usputno: — Vjerojatno ste ga prepoznali?

— Prepoznala ga? Naziva sebe Fergusonom, i ne želi upotrebljavati svoju titulu zbog nekih naprednih ideja.

— Svoju titulu? — jetko je upitala gospođa Van Schuyler. Da, to je mladi lord Dawlish. Kupa se u novcu, ali je u Oxfordu postao komunista.

— Kako dugo znate za to, monsieur Poirot? — zbunjeno je rekla gospođa Van Schuyler. — U nekim sam no vinama vidio njegovu fotografiju — slegnuo je ramenima Poirot. — Onda sam našao prsten pečatnjak s njegovim grbom. Ne, nema sumnje u to, možete biti sigurni. Upravo je uživao promatrajući borbu osjećaja na licu gospođe Van Schuyler. Konaćno je blagonaklono mu kimnuvši rekla:

— Vrlo sam vam zahvalna, monsieur Poirot. Poirot je gledao za njom i nasmiješio se kad je izašla iz salona. Tada je ponovo sjeo i lice mu se uzbiljilo.

Slijedio je svoje misli. S vremena na vrijeme bi kimnuo.

— Mais oui — konaćno je rekao. — Sve se slaže.

26.

Race ga je zatekao kako razmišlja.

— Dakle, Poirot, što ćemo?

— Pennington je za deset minuta na redu. Ostavljam to vama. Prvo dovedite mladog Fanthorpa — naglo se digao Poirot.

— Fanthorpa? — Race je izgledao iznenađeno.

— Da. Dovedite ga u moju kabinu. Race je kimnuo i otišao. Poirot je odšetao do kabine. Minutu ili dvije kasnije stigao je Race u pratnji mladog Panthorpa. Poirot im je ponudio da sjednu i izvadio cigarete.

— Gospodine Fanthorp — počeo je — odmah ću krenuti u srž problema.

Primijetio sam da nosite istu kravatu kao moj prijatelj Hastings. Jim Fanthorp je s čuđenjem pogledao svoju kravatu.

— To je kravata našeg sveučilišta — rekao je.

— Da, točno. Morate znati, iako sam stranac, ipak znam nešto o engleskom načinu života« Takona primjer, znam da postoje stvari koje se rade i stvari koje se ne rade.

— Danas to više nije toliko važno, sir — nasmijao se Jim Fanthorp.

— Možda i nije, ali običaj je ipak ostao. Stara školska kravata je stara školska kravata i ima nekih stvari (znam to iz iskustva), koje zbog stare školske kravate nisu dopuštene. Jedna od njih je, monsieur Fanthorp, upadati u privatni razgovor ljudi koje i ne poznajete. Fanthorp je buljio u njega.

— Upravo ste to jedan dan, monsieur Fanthorp, učinili — nastavio je Poirot.

— Određene su osobe tiho raspravljale o poslovnim stvarima u salonu. Vrtjeli ste se oko njih, očito u želji da čujete što govore, i čak ste se umiješali i čestitali jednoj dami, madame Simon Doyle, na njenoj poslovnosti. Jim Fanthorp se sav zajapurio.

Poirot je nastavio, ne čekajući njegov komentar.

— A to, monsieur Fanthorp, uopće nije bilo ponašanje nekoga tko nosi istu kravatu kao i moj prijatelj Hastings! Hastings je toliko taktičan da bi radije umro od srama negoli uradio tako nešto! I zato, s obzirom na taj vaš postupak i na činjenicu da ste prilično mladi, a da bi sebi mogli priuštiti tako skup godišnji odmor, a i radite kao činovnik u pravnom zastupništvu pa vjerojatno ne stojite materijalno osobito dobro, osim toga ne pokazujete znakove neke nedavne teške bolesti da bi vam bio potreban dug oporavak, pitam se, a sad pitam i vas, koji je pravi razlog vaše prisutnosti na ovom brodu? Jim Fanthorp je zabacio glavu.

— Odbijam da vam dam bilo kakve informacije, monsieur Poirot. Zaista mislim, da ste poludjeli.

— Nisam lud, ja sam zaista sasvim pri sebi. Gdje je vaša tvrtka? U

Northamptonu, dakle vrlo blizu Wode Hallu. Koji ste razgovor željeli čuti?

Razgovor o Linnetinim poslovima. Na čemu ste joj čestitali, iako vam je bilo očito vrlo ne ugodno? Pokušali ste madame Doyle spriječiti da potpiše nepročitane dokumente. Zastao je.

— Na ovom brodu dogodilo se ubojstvo, i za njim su nevjerojatnom brzinom slijedila još dva ubojstva. Ako vam još kažem da je oružje kojim je ubijena gospođa Otterbourne bio pištolj Andrewa Penningtona, onda ćete možda shvatiti da vam je zapravo dužnost reći sve što znate. Jim Fanthorp je šutio nekoliko minuta. Konačrio je rekao:

— Vi vrlo neuobičajeno prilazite stvarima, monsieur Poirot, ali cijenim sve što ste mi rekli. Jedini je problem što ja nemam preciznih informacija koje bih vam mogao dati.

— Hoćete reći da samo sumnjate?

— Da.

— I zato smatrate da nemate pravo govoriti? Zakonski to je možda točno. All ovo nije sud.

Pukovnik Race i ja slijedimo tragove ubojicu. Sve što nam može pomoći za nas je neprocjenjivo vrijednč. Ponovo je Jim Fanthorp razmišljao. Najzad je progovorio:

— U redu. što želite znati?

— Zašto ste došli na ovo putovanje?

— Poslao me ujak, gospodin Carmichael, engleski upravnik imetka gospođe Doyle. On vodi velik dio njezinih poslova. Stoga je u neprestanoj prepisci s njezinim američkim upraviteljem imetka, Penningtonom. Nekoliko malih incidenata, ne mogu ih sad sve nabrojiti, nagnale su ujaka da posumnja kako nije sve u redu.

— Jednostavno rečeno — ubacio je Race — vaš je ujak posumnjao, da Pennington vara. Jim Fanthorp je kimnuo, jedva primjetno osmjehnuvši se.

— Da, otvorenije kazano no što bih smio reći, tako je. Različite Penningtonove isprike, poneka objašnjenja rasporeda investicija, sve je to uznemirilo ujaka. I dok su njegove sumnje još bile nepotvrđene, gospođica Ridgeway neočekivano se udala i otputovala u Egipat. Njezina udaja smirila je ujaka, jer je znao da će se nakon bračnog putovanja vratiti u Englesku i najzad preuzeti nasljedstvo i svu odgovornost. Međutim u pismu koje mu je poslala iz Kaira uzgred je spomenula kako je nenadano sreća Penningtona u Kairu. Ujakove sumnje su porasle. Bojao se, da Pennington, koji je možda došao u škrlpac, ne pokuša od nje dobiti potpise koji bi pokrili njegove špekulacije. Kako ujak nije imao nikakvih dokaza, našao se u vrlo teškom položaju. Jedino mu je preostalo, da mene ovamo pošalje avionom, s nalogom da saznam što se događa. Moja je dužnost bila da neprestano pazim i ako

je potrebno djelujem, vrlo neugodna dužnost, uvjeravam vas. Zapravo onom sam se prilikom morao ponijeti vrlo ružno i neodgojeno. Bilo je zaista odvratnih situacija, ali sam sve u svemu bio zadovoljan rezultatom.

— Hoćete reći, da ste upozorili madame Doyle?

— Nisam baš upozorio, ali je ipak posumnjala u Penningtona. Bio sam uvjeren da barem neko vrijeme neće više ništa poduzimati, a nadao sam se da ću se do tada toliko zbližiti s gospodinom i gospođom Doyle da ću ih moći jasno opomenuti. Zapravo, nadao sam se da ću to postići preko gospodina Doylea. Gospođa Doyle bila je toliko privržena gospodinu Penningtonu da nipošto ni sam mogao iznijeti nešto protiv njega. Meni je bilo mnogo lakše približiti se suprugu. Race je kimnuo.

— Hoćete li mi odgovoriti još na jedno pitanje monsieur Fanthorp? — upitao je Poirot. — Da sami želite izvesti neke poslovne špekulacije, da li biste odabrali madame ili monsieur Doylea za žrtvu? Fanthorp se opet lagano osmjehnuo.

— Gospodina Doylea naravno. Linnet Doyle je bila vrlo lukava u poslu. Njezin je muž, mislim, bio previše bezazlen i povjerljiv i toliko nema veze s poslovima da je uvijek spreman potpisati ondje gdje mu se kaže, kako je to uostalom i sam jednom rekao. Slažem se — reče Poirot. Pogledao je u Racea. — I evo vašeg motiva.

— Ali to su sve samo pretpostavke. Nema dokaza — upao je Jim Fanthorp.

— Bah! Naći ćemo dokaze! — odgovorio je Poirot. Kako? Možda od samog gospodina Penningtona.

— Sumnjam. Zaista sumnjam — odgovorio je Fanthorp.

— Sad bi morao stići — Race je pogledao na sat. Jim Fanthorp požurio se da ih napusti. Dvije minute kasnije pojavio se Andrew Pennington, sa ljubaznim osmijehom. Jedino su budne oči i napetost oko usana odavali koliko je taj iskusan muškarac oprezan.

— Dakle, gospodo — počeo je — stigao sam. Sjeo je i pogledao ih upitno.

— Molili smo vas, da dođete ovamo, monsieur Pennington — progovorio je Poirot — zato što je očito, da ste vi specijalno zainteresirani za cijelislučaj. Pennington je neprimjetno digao obrve.

— Zaista?

— Naravno. Vi ste koliko znam Linnet Ridgeway poznavali od djetinstva — blago je uzvratio Poirot.

— Oh! To... — Lice mu se promijenilo, malo opustilo. — Oprostite, ali maloprije vas nisam odmah shvatio. Da, vec sam vam jutros kazao da sam Linnet poznavao još dok je bila u pelenama.

— Bili ste intiman prijatelj njezina oca Melchuish Ridgeaya?

— Da. Melchuish Ridgeway i ja bili smo vrlo bliski, vrlo bliski prijatelji.

— Bili ste toliko dobri prijatelji da vas je odredio za poslovnog tutora svoje kćeri i upravitelja

golemog imetka koji je naslijedila nakon njegove smrti.

— Da, grubo rečeno, tako je. — Napetost se opet vratila. Glas mu je bio oprezan.

— Nisam bio sam, odredio je i druge.

— Tko je umro odonda?

Dvojica su već umrla. Još je jedan, gospodin Sterndale Rockford, živ.

— Vaš partner?

— Da.

— Mademoiselle Ridgeway još nije bila punoljetna kad se udala, zar ne?

— Slijedećeg srpnja napunila bi dvadeset i jednu. I da su događaji normalno tekli, ona bi tada preuzela upravljanje svojim imetkom u ruke?

— Da. Ali je njezina udaja ubrzala stvari? Penningtonove su se usne stisnule u jednu liniju. Agresivno je podigao bradu.

— Oprostite, gospodo, ali kakve to veze ima s vama?

— Ako ne želite odgovarati na pitanja...

— Ovdje nije riječ o mojoj želji. Ne zamjeram vam što me to sve pitate. Ali ne shvaćam cilj tog ispitivanja.

— Ali monsieur Penningtone — Poirot se nagnuo naprijed, gledajući ga zelenim, mačkastim očima — u pitanju je motiv. Razmišljajući o motivu, neminovno se razmišlja i o financijskim interesima. Po Ridgewayevu testamentu, Linnet je preuzimala kontrolu nad svojim imetkom, napunivši dvadeset i jednu godinu ili nakon udaje — nevoljko je nastavio Pennington. Nikakvi drugi uvjeti?

— Ne.

— A siguran sam da su posrijedi milijuni.

— Da, milijuni. Na vama, monsieur Pennington, i na vašem partneru, ležala je vrlo teška odgovornost — još je mekše nastavio Poirot.

— Navikli smo na odgovornost. To nas nimalo ne brine — kratko je uzvratio Pennington.

— Pitam se... Nešto u njegovom glasu uzbudilo je Penningtona. Ljutio je upitao:

— Što se pitate? Poirot je odgovorio neočekivano otvoreno:

— Pitao sam se, monsieur Penningtone, je li naglo vjenčanje Linnet Ridgeway stvorilo nervozu u

vašem uredu?

— Nervozi? Da, upotrijebio sam tu riječ.

— Na što vi cijate?

— Nešto vrlo jednostavno. Jesu li poslovi Linnet Doyle u redu, kao što bi trebalo biti? Pennington je ustao.

— To je bilo dovoljno — krenuo je prema vratima.

— Ali molim vas, valjda ćete mi prvo odgovoriti?

— U potpunom su redu — zarežao je Pennington.

— Znači, vi niste bili toliko uzbuđeni, kad ste saznali za vjenčanje Linnet Ridgeway, da ste sjeli na prvi brod za Evropu i inscenirali slučajan susret u Egiptu? Pennington se ponovo vratio s vrata. Još jedanput uspio se svladati.

— To što govorite prava je besmislica! Nisam ni znao da se Linnet udala dok je nisam sreo u Kairu. Bio sam vrlo iznenađen. Njezino me pismo moralo promašiti za koji dan.

Poslano je za mnom i stiglo je oko tjedan dana kasnije.

— Čini mi se, da ste rekli, da ste u Evropu doputovali na »Carmanicu«?

— To je točno. I da je pismo stiglo u New York, pošto je »Carmanic« otplovio.

Koliko ću to još puta morati ponoviti?

— Čudno — rekao je Poirot, ne reagirajući na njegovu upadicu.

— Što je čudno?

— Da se na vašem prtljagu ne nalaza ni jedna naljepnica s »Carmanica«. Jedine novije naljepnice s preookeanskih plavidbi su s broda »Normandie«. A u tom ste slučaju pismo gospođe Doyle primili prije nego što ste napustili New York. Nemojte to ni poricati, jer je najlakša stvar na svijetu provjeriti liste putnika na oba broda.

Andrew Pennington odsutno je potražio stolicu i sjeo. Na licu mu se ništa nije odražavalo, pravo lice pokeraša. Ali iza te maske, njegov je mozak žurio da nađe izlaz.

— Moram vam to priznati, gospodo. Bill ste prepametni za mene. Ali ja sam imao razloge da postupim tako.

— Bez sumnje — resko je dobacio Race.

— Ako vam ih iznesem, to mora ostati između nas.

— Mislim, da možete u nas imati povjerenja. Naravno, dok ne čujem, ne mogu ništa osigurati. Dakle...

— Pennington je uzdahnuo. — Otvorit ću karte. Nešto se događalo u Engleskoj.

To me brinulo. Nisam mogao puno napraviti samo pismima. Jedino što mi je preostalo bilo je doći prijeko i sam to srediti.

— Što mislite s tim, nešto se događalo u Engleskoj?

— Imam dobre razloge da vjerujem, kako su Linnet varali.

— Tko to? Njezin britanski advokat. Ali o takvoj sumnji ne možete pričati naokolo. Stoga sam odlučio da odem preko i sam pokušam raščistiti.

— Vrlo savjesno od vas. Ali zašto onda ta mala prijevara s pismom?

— Ali, molim vas... — Pennington je raširio ruke. — Pa ne možete uznemirivati mladi par na bračnom putovanju. Zato sam mislio da je najbolje ako to prikažem kao slučajan susret. Osim toga, ništa nisam znao o suprugu. Mogao je i on biti umiješan u te makinacije.

— Zapravo, sve ste napravili iz čistog altruizma — suho je primijetio pukovnik Race.

— Kao što kažete, pukovniče. Nastala je stanka. Race je gledao u Poirota.

Čovječuljak se nagnuo naprijed.

— Monsieur Penningtone, ne vjerujemo vam ni riječi.

— A što vi vjerujete?

— Vjerujemo da vas je neočekivana udaja Linnet Ridgeway bacila u financijsku krizu. Da ste zato hitno pošli ovamo i pokušali naći izlaz iz svoje katastrofalne situacije, pokušali ste barem dobiti na vremenu. Htjeli ste dobiti potpis madame. Doyle na nekim dokumentima i niste uspjeli. Vjerujemo da ste vi pokrenuli stijenu s litice kraj Abu Simbela, koja se survala i za dlaku promašila žrtvu...

— Vi ste ludi.

— Vjerujemo da se ista stvar ponovila i na povratku. Ukazala vam se prilika da maknete gospođu Doyle s puta, u trenutku kad bi za njezinu smrt sigurno bila okrivljena druga osoba. Ne samo da vjerujemo nego znamo da je vašim pištoljem ubijena žena, koja nam je upravo htjela otkriti ime osobe, za koju je s razlogom vjerovala, da je ubila i Linnet Doyle i njezinu djevojku Louise...

— Prokletstvo! — silovito se otelo Penningtonu i on je prekinuo Poirotovu bujicu.

— Na što ciljate? Jeste li poludjeli? Koji sam ja motiv imao, za ubojstvo Linnet? Ne bih dobio njezin novac, taj ide mužu. Zašto se ne držite njega? On ima korist, a ne ja...

— Doyle nije izišao iz salona one tragične noći, prije no što je ranjen u nogu — hladno ga je prekinuo Race. — Poslije toga nije mogao hodati, što su potvrdili liječnik i bolničarka, dva potpuno objektivna svjedoka. Simon Doyle nije mogao ubiti svoju ženu. Nije mogao ubiti ni Louise Bourget. A sasvim sigurno nije ubio ni gospođu Otterboume. To znate isto tako dobro, kao i mi.

— Znam da je nije ubio — Penningtonov je glas zvučao malo smirenije. Ali zašto ja, kad nemam nikakve koristi od toga?

— Dragi moj — Poirot je preo poput mačke — to je prilično prijepomo.

Madame Doyle je bila pronicljiva poslovna žena, potpuno upućena u svoje poslove i vrlo sposobna da odmah uoči bilo kakve mutne stvari. Čim bi preuzela kontrolu nad svojim nasljedstvom, a to bi učinila odmah po povratku u Englesku, sigurno bi se javile sumnje. Ali kako je ona mrtva, a njezin suprug je naslijednik, što ste i sami maloprije rekli, sve se mijenja. Simon Doyle o poslovima svoje žene ne zna ništa, osim da je bila bogata žena. Jednostavan je i lakovjeran. Vama će biti lako pokazati komplicirane dokumente, i sve svoje planove prikriti pričama o općoj krizi. Mislim da je za vas velika razlika imate li posla s mužem ili sa ženom.

— Blago rečeno, imate fantastične ideje — slegnuo je ramenima Pennington.

— Vrijeme će pokazati.

— Sto ste rekli?

— Rekao sam, da će vrijeme pokazati. Ovdje su se zbila tri ubojstva, tri smrti.

Sud će zahtijevati vrlo iscrpnu istragu o imetku madame Doyle. Primijetio je kako su sugovornikova ramena odjednom upala i znao je da je pobijedio. Jim Fanthorpove sumnje bile su istinite.

— Igrali ste i izgubili. Nema više svrhe blefirati — nastavio je Poirot.

— Vi to ne razumijete — izustio je Pennington. — Zapravo to i nije neka prijevara. Samo taj prokleti slom Wal Streeta, sve je bilo kao ludo. Ali ponovo bih uspio. Uz malo sreće sredinom lipnja sve bi opet bilo u redu. Drhtavim rukama uzeo je cigaretu i pokušao ju zapaliti, ali nije uspio.

— Pretpostavljam — izazivao ga je Poirot — da je ona stijena bila iznenadna napast. Mislili ste da vas nitko nije vidio.

— To je bio nesretan slučaj. Kunem se da je bio nesretan slučaj! — Pennington se nagnuo naprijed, zgrčena lica i uplašениh očiju. — Spleo sam se i pao na nju.

Kunem se da je to bio nesretan slučaj...

— Druga dvojica su šutjela. Pennington se Odjednom svladao. Još je djelovao skršeno, ali mu se ipak vratilo nešto borbenosti. Pošao je prema vratima.

— To mi ne možete natovariti, gospodo. Bio je to nesretan slučaj. I nisam je ja ubio.

Čujete li me? Ne možete mi natovariti ni jedno ni drugo, nikad vam to neće uspjeti.

Izišao je.

Kad su se za njim zatvorila vrata, Race je duboko uzdahnuo. Imamo više nego što smo se nadali. Priznanje prljevare. Priznanje pokušaja ubojstva. Dalje od toga ne možemo ni ići. Čovjek može priznati pokušaj ubojstva, ali od njega nećete dobiti i priznanje ubojstva.

— Ponekad se to može učiniti — rekao je Poirot. Oči su mu bile sanjive, mačkaste.

— Imate nekl plan? — znatiželjno ga je pogledao Race. Poirot je kimnuo. Zatim je rekao, lupkajući prstima: — Vrt u Asuanu, izjava gospodina Allertona. Dvije bočice laka za nokte. Moja boca vina. Baršunasti Sal. Mokra maramica. Pištolj ostavljen na mjestu zločina. Smrt Louise Bourget. Smrt madame Otterbourne.

Da, sve je tu. Pennington to nije učinio, Race!

Što kažete? — začuđeno je viknuo Race.

— Pennington to nije učinio. Motiv je imao, da. On je to i želio učiniti. Čak je to i pokušao učiniti. Mais c'est tout. Za ovaj zločin bilo je potrebno nešto što Pennington nema.

Ovaj je zločin tražio smjelost, brzinu i preciznost, hrabrost i originalan, maštovit um. Pennington nema tih svojstava. Ne bi mogao izvršiti zločin, ako nije uvjeren da je siguran. Ali ovaj zločin nije siguran! Na rubu je oštrice. Za nj je bila potrebna neustrašivost. Pennington nije heustrašiv. On je samo lukav. Race ga je pogledao s poštovanjem, koje jedan sposoban čovjek iskazuje drugom.

— To ste izvanredno povezali— rekao je.

— Da, to i ja mislim. Ima još nekih stvari, taj brzojav, na primjer, koji je pročitala Linnet Doyle. I njih bih još, volio raščistiti. Bože, zaboravili smo upitati Doylea. Upravo nam je to htio ispričati kad je ušla stara Otterbourneova. Ponovo ćemo ga upitati.

Sve u svoje vrijeme. Prvo bih želio razgovarati s nekim drugim.

— S kim?

— Timom Allertonom.

— Allerton? — podigao je obrve Race. — Dobro, pozvat ćemo ga. Pozvonio je i poslao poruku po konobaru. Tim Allerton ušao je gledajući ih upitno.

— Konobar mi je rekao da me želite vidjeti."

— Tako je. Molim vas, sjedite, gospodine Allertone.

Tim je sjeo. Gledao ih je pažljivo, ali mu je bilo pomalo dosadno.

— Mogu li nešto učiniti? — upitao je prištój- no, ali bez oduševljenja.

— Možda. Zapravo bih želio da me saslušate — odgovorio je Poirot Tim je začuđeno podigao obrve.

— Naravno, ja sam najbolji slušalac na svijetu. U pravom se trenutku mogu i začuditi i diviti, sve prema želji.

— To zaista umiruje. Poneki usklik divljenja ili čuđenja bit će vrlo potreban. Eh bien, da nastavimo. Kad sam vas i vašu majku sreo u Asuanu, monsieur Allerton, odmah me privuklo vaše društvo. Da započnem, smatrao sam vašu majku jednom od najšarmantnijih osoba koje sam ikada sreo... Umorno lice odjednom je živnulo.

— Ona je... jedinstvena — rekao je.

— Ali druga stvar koja me vrlo zainteresirala bilo je spominjanje jedne mlade dame. Zaista?

— Da, mademoiselle Joanna Southwood. Vidite, nedavno sam čuo to ime. — Zastao je i nastavio: — U posljednje tri godine bilo je mnogo krađe nakita, koje zabrinjavaju Scotland Yard. Krađe u visokom društvu. Metoda je uglavnom ista — zamjena imitacije s originalnim primjerkom nakita. Moj prijatelj, glavni inspektor Japp, zaključio je da krađe nije mogla izvesti jedna osoba, nego dvije koje rade vrlo inteligentno. Bio je uvjeren, da su te krađe djelo ljudi iz visokog društva. Na kraju je pažnju usmjerio prema mademoiselle Joanni Southwood. Svi pokradeni bili su njezini prijatelji ili dobri znanci, a prije svake je krađe imala prilike da taj nakit neko vrijeme zadrži kod sebe. Osim toga, njezin je način života znatno premašivao prihode. Ipak potpuno je jasno da sama nije mogla izvesti zamjenu. U nekim slučajevima uopće nije bila u Engleskoj kad se zamjena morala obaviti.

— Tako je inspektor Japp postepeno stvorio cijelu sliku. Mademoiselle Southwood neko se vrijeme bavila modernim dizajnom za nakit. Tako je inspektor pretpostavio da je ona pravila crteže nakita, prema kojima je neki sitni, nepošteni zlatar izrađivao imitacije, a treći je dio operacije izvodila još jedna osoba, netko za koga je bilo dokazano, da se nikada nije bavio nakitom i tko nikad nije imao veze s izradom imitacije dragocjenog kamenja. Japp ne zna tko je ta osoba.

— Poneke stvari, koje ste spomenuli u razgovoru, zanimale su me. Prsten koji je nestao kad ste bili na Mallorki, zatim činjenica da ste bili u onom društvu gdje se otkrila zamjena nakita i vaša bliskost s mademoiselle Southwood. Osim toga očito ste negodovali zbog moje prisutnosti za vašim stolom i pokušavali spriječiti prijateljstvo između majke i mene. To je, naravno, mogla biti i osobna antipatija, ali u to ne vjerujem. Previše ste se trudili da sakrijete svoju zlovolju.

— Eh bien! Nakon umorstva Ldnneta Doyle, otkriveno je da nema njezinih bisera. Vi shvaćate, odmah sam pomislio na vas. Ali nisam bio. sasvim zadovoljan.

Jer ako radite, što šam pretpostavio, s mademoiselle Southwood, intimnom prijateljicom madame Doyle, tada bi vaša metoda bila zamjena, a ne obična krađa.

No onda su biseri sasvim neočekivano vraćeni.

— I što sam otkrio? Da su imitacija. Onda sam naravno odmah shvatio, tko je pravi lopov. Jer

imitacija je ponovo ukradena i vraćena, imitacija koju ste vi već prije zamijenili za pravu ogrlicu. Pogledao je u mladića. Tim je bio blijed usprkos svom preplanulom licu. Nije bio tako dobar borac kao Pennington, njegove je borbenosti odmah nestalo. S naporom svladavajući ironiju, rekao je:

— Zaista? Ako i je tako, što sam uradio s njima?

— I to znam. Mladićevo se lice promijenilo, nekako se slomio. Poirot je polako nastavio: — Postoji samo jedno mjesto, gdje se mogu nalaziti. Razmišljao sam, i zdrav mi je razum kazao da su ondje. Ti su biseri, monsieur Allerton, skriveni u velikoj krunici u vašoj kabini. Njezina su zrna vrlo lijepo izrezbarena. Mislim da ste je specijalno naručili. Ta su zrna šuplja, iako to čovjek ne bi pomislio na prvi pogled. U svakom se zrnu nalazi po jedan biser, prilijepljen. Policija uglavnom poštuje religiozne simbole, osim ako na njima nešto nije u redu. Vi ste s tim računali.

Pokušao sam pronaći, kako vam je mademoiselle Southwood uspjela dostaviti imitaciju. To je morala učiniti, jer ste vi ovamo došli izravno s Mallorke, kad ste saznali da će gospođa Doyle ovdje provesti medeni mjesec. Moja je teorija da ju je poslala u knjizi, u rupi isječenoj u sredini stranica. Knjigu gotovo nikad ne otvaraju na pošti. Nastala je pauza, duga pauza. Tada je Tim tiho progovorio:

— Pobijedili ste! Bila je to dobra igra, ali je najzad otkrivena. Sada mi vjerojatno ne preostaje ništa drugo nego da uzmem svoje lijekove. Poirot je blago kimnuo.

— Zna li, da ste one noći bili viđeni? Viđen? — Tim se zabljuje. Da, one noći, kad je umrla Linnet Doyle, netko vas je vidio upravo kad ste napuštali njezinu kabinu malo poslije jedan sat.

— Ali... valjda ne mislite... Nisam je ja ubio! Kunem se! Upao sam u najgoru moguću kašu. Zašto sam izabrao baš tu od svih noći! Bože, bilo je užasno! — očajavao je Tim.

— Da, vjerojatno ste imali neugodnih trenutaka — složio se Poirot. Ali sada kad se otkrila istina, možda ćete nam moći pomoći. Je li madame Doyle bila već mrtva kad ste ukrali bisere?

— Ne znam — odgovorio je promuklo Tim. — Zaista, monsieur Poirot, to ne znam. Pronašao sam ih na noćnom stoliću kraj kreveta. Ušuljao sam se, vrlo tiho ih potražio na stolčiću, uzeo ih i na njihovo mjesto spustio imitaciju. Pretpostavljao sam naravno, da ona spava.

— Da li ste čuli kako diše? Sigurno ste osluškivali?

— Bilo je vrlo tiho — napregnuto je razmišljao Tim. — Ne mogu se sjetiti da sam čuo kako diše.

— Onda nismo mnogo saznali — uzdahnuo je Poirot.

— Tko me je vidio? — znatiželjno je upitao Tim.

— Rosalie Otterbourne. Naišla je s druge strane palube i vidjela vas kako izlazite iz kabine Linnet Doyle.

— Znači ona vam je rekla.

— Ne, ona mi nije rekla — blago je odgovorio Poirot.

— Ali kako onda znate?

— Zato što sam ja Hercule Poirot. Meni ne treba reći. Zna li što mi je rekla, kad sam je ispitivao? Rekla je da nikog nije vidjela. I lagala je. Ali zašto? Zato što je vjerojatno mislila, da je čovjek koga je vidjela ubojica — vrlo je uzdržano odvratio Poirot.

— Tako je to izgledalo, znate. To je razlog više da vam kaže.

— Očito ona nije mislila tako — slegnuo je ramenima Poirot. Zaista je to vrlo neuobičajena djevojka — primijetio je Tim s čudnim prizvukom u glasu. — Mora da je prošla teške stvari s onakvom majkom.

— Da, život joj zaista nije bio lak.

— Siroto dijete — promrmljao je Tim. Zatim je pogledao u Racea. Dakle, sir, kamo ćemo odavde? Priznajem da sam uzeo bisere iz kabine Linnet Doyle i naći ćete ih upravo ondje gdje ste rekli da se nalaze. Znam da sam kriv. Ali što se tiče gospođice Southwood, ništa ne priznajem. Protiv nje nemate nikakvih dokaza. Kako sam se domogao imitacije, to je moja stvar...

— Vrlo korektno držanje — promrmljao je Poirot.

— Uvijek džentlmen! — vratio se Tim svojem starom šaljivom tonu. — Vjerojatno shvaćate, kako me izluđivalo majčino prijateljstvo s vama! Nisam dovoljno hladnokrvan zločinac da bih mogao prije tako opasnog pothvata uživati u društvu uspješnog detektiva. Neki se ljudi ne bi osvrtali na to. Ali ja nisam takav. Iskreno govoreći, uplašio sam se.

— Ali to vas nije omelo u naumu?

— Nisam smio toliko zakazati — slegnuo je ramenima Tim. — Zamjenu sam jedanput morao izvesti, a na ovom sam brodu imao neponovljivu priliku, moja je kabina bila samo dvoja vrata dalje od Linnetine, a ona sama toliko angažirana svojim problemima, da bi teško i otkrila zamjenu. Razmišljam, je li to tako... što mislite? — oštro je upitao Tim.

Poirot je pritisnuo zvono.

— Pitat ću gospođicu Otterbourne, bi li htjela doći na minut ovamo. Tim se namrštio, ali nije rekao ništa. Pojavilo se konobar, primio nalog i izišao. Rosalie je došla za nekoliko minuta. Oči još crvene od nedavnog plača, širom je otvorila ugledavši Tima. Ali je nestalo njezina ponašanja punog sumnje i obrane. Skrušeno je sjela, gledajući čas u Pirota čas u Racea.

— Vrlo nam je žao što vam smetamo, gospođice Otterbourne — blago je počeo Race. Bio je malo neraspoložen zbog Pirota.

— Nije važno — odgovorila je djevojka. Poirot je progovorio.

— Vrlo je važno razjasniti neke stvari. Kad sam vas upitao jeste li nekog vidjeli na palubi u jedan i deset te fatalne noći, odgovorili ste da niste. Srećom, otkrio sam istinu i bez vaše pomoći. Monsieur Allerton je priznao da je bio u kabini Linnet Doyle prošle noći. Bacila je kratak pogled na Tima. Tlm, smrknuta lica, samo je kimnuo.

— Vrijeme je točno, monsieur Allerton?

— Da, sasvim točno — odgovorio je Allerton. Rosalie je buljila u njega, usne su joj drhtale. Ali vi niste... vi niste... — promucala je.

— Ne, nisam je ubio — odgovorio je brzo. Ja sam lopov, a ne ubojica. Ionako će se sve saznati, pa je bolje da vam odmah kažem. Ja sam ukrao njezine bisere.

— Monsieur Allerton kaže, da je sinoć otišao u njezinu kabinu i zamijenio prave bisere imitacijom — umiješao se Poirot.

— Jeste li zaista? — upitala je Rosalie. Njezine ozbiljne, tužne i dječje oči promatrale su ga upitno.

— Jesam — odgovori Tim. Nastala je stanka. Pukovnik Race se nervozno vrpeljio.

— To je kao što sam rekao verzija monsieur Allertona, djelomično potkrijepljena vašom izjavom — nastavio je Poirot čudnim glasom. Bolje rečeno, dokazano je da je bio u kabini Linnet Doyle prošle noći, ali nema dokaza za to što je tamo tražio.

— Ali vi znate! — buljio je Tim u njega.

— Što ja znam?

— Pa vi... znate, da ja imam bisere.

— Mais oui, mais oui! Znam da imate bisere, ali ne znam kada ste ih uzeli.

Možda i prije nego prošle noći... Upravo ste i sami rekli da Linnet Doyle ne bi primijetila zamjenu. U to nisam siguran. Pretpostavimo da je ipak primijetila...

Pretpostavimo da je prošle noći prijetila kako će cijelu stvar iznjetiti na svjetlo, i da ste vi bili sigurni kako će ona to učiniti... i pretpostavimo da ste čuli scenu u salonu između Jacqueline de Bellefort i Simona Doylea i čim se salon ispraznio, upali u njega i domogli se pištolja, a zatim, sat kasnije, kad se sve smirilo na brodu, odšuljali se u kabinu Linnet Doyle i osigurali se da vas ne oda...

— Bože moj! — izustio je Tim. Iz njegova pepeljastosiva lica dva su izmučena oka nijemo buljila u Herculea Poirota. Ali netko vas je vidio — nastavio je Poirot — a taj netko je bila njezina djevojka Louise. Drugoga dana došla je k vama i počela vas ucjenjivati. Morali ste joj dobrano platiti, ili će ona ispričati što zna. Shvatili ste, jedanput podleći ucjeni, znači početak kraja. Pretvarali ste se da se slažete, dogovorili se da ćete joj prije ručka u kabinu donijeti novac. Zatim ste je, dok je brojila novac, ubili. Ali ponovo se sreća okrenula protiv vas. Netko vas je vidio dok ste izlazili iz njezine kabine — napola se okrenuo Rosalie — vaša majka. Još ste jedanput morali djelovati opasno, ludo,

ali to je bila vaša jedina šansa. Čuli ste kako Pennington govori o svom pištolju. Požurili ste u njegovu kabinu i uzeli ga. Prisluškivali ste ispred Bessnerove kabine i ubili madame Otterboume prije nego što nam je mogla reći vaše ime.

— Neee...! — uzviknula je Rosalie. — Nije! Nije!

— Nakon toga, učinili ste jedinu moguću stvar, otrčali ste niz palubu oko krme. A kada sam pojurio za vama, okrenuli ste se praveći se da dolazite iz suprotnog smjera.

Pucali ste s rukavicama, te su rukavice bile u vašem džepu, kad sam vas pitao...

— Kunem vam se pred Bogom, to nije istina, ni riječ nije istina. — Ali Timov drtav glas nije bio uvjerljiv. Odjednom ih je Rosalie Otterbourne iznenadila.

— Naravno da to nije istina! I monsieur Poirot to zna! On sve to govori zbog nekih svojih razloga. Poirot ju je pogledao. Blago se osmjehnuo. Raširio je ruke prihvaćajući poraz.

— Mademoiselle je prepametna... Ali vi se slažete da je ovo bilo vrlo logičan slijed događaja?

— Ali do đavola, što... — ljutito je počeo Tim, ali ga je Poirot ušutkao pokretom ruke.

— Postoje vrlo čvrsti dokazi, protiv vas, monsieur Allerton. Htio sam samo da to shvatite.

Ali sad ću vam ispričati nešto mnogo ugodnije. Još nisam pretražio krunicu u vašoj sobi. Ali kad to učinim, možda neću ništa naći u njoj. A kako mademoiselle Otterbourne ostaje pri tom da nikog nije vidjela na palubi prošle noći, eh bien!

Nema nikakvih dokaza protiv vas. Bisere jeukrala kleptomanka koja ih je vratila.

Nalaze se u maloj kutiji na stolu kraj vrata, ako ih želite pregledati s mademoiselle. Tim je ustao. Stajao je nekoliko trenutaka nijemo. Kad je progovorio, riječi mu nisu zvučale baš adekvatno.

— Hvala! — rekao je. — Nećete mi trebati dati još jednu šansu! Otvorio je vrata i propustio djevojku, ona je izišla, a on je uzevši malu kartonsku kutiju, pošao za njom. Jedno kraj drugoga išli su niz palubu. Tim je otvorio kutiju, izvadio lažnu.

Nisku bisera i bacio ju daleko od sebe u Nil.

— Evo! — rekao je. — Otišla je. Kad vratim kutiju Poirotu, u njoj će biti prava niska. Kakva sam bio budala!

— Zašto ste to radili? — tiho je rekla Rosalie.

— Mislite, kako sam s tim počeo? Ne znam. Dosada, lijenost, užitak u uzbuđenju. Mnogo zanimljiviji način zarađivanja za život od truljenja u nekom uredu. To vam se vjerojatno čini vrlo prljavim, ali ja sam uživao u tom riziku.

— Mislim da razumijem. Ali vi to nikad ne biste učinili? Rosalie je razmišljala, pognuvši svoju

mladu ozbiljnu glavu. Ne — jednostavno je odgovorila. — Ne bih.

— Draga moja, vi ste tako divni... tako predivni. Zašto niste htjeli reći, da ste me vidjeli prošle noći?
— nastavio je Tim.

— Mislila sam da bi mogli posumnjati i u vas— odgovorila je Rosalie. Jeste li vi sumnjali u mene?

— Nisam. Nisam mogla povjerovati da biste nekog ubili. Ne. Ja nisam tako tvrd kao ubojice. Samo sam mali, bijedni lopov. — Bojažljivo je ispružila ruku i položila je na njegovu.

— Nemojte to govoriti. Uhvatio je njezinu ruku. Rosalie, da li biste... vi, vi znate, što mislim? Ili ćete me uvijek prezirati i predbacivati mi?

— Postoje stvari, koje biste i vi meni mogli predbacivati — nasmiješila se.

— Rosalie... draga... Ali ona je još oklijevala.

— Ta... Joanna? Tim je naglo odgovorio.

— Joanna? Ista si kao i moja majka. Nije mi nimalo stalo do Joanne. Ima konjsko lice i buljave oči. Sasvim neprivlačna djevojka.

— Tvoja majka ne treba ništa saznati — odmah je nastavila Rosalie. Nisam siguran — odgovorio je Tim zamišljeno. — Mislim da ću joj ipak reći. Majka je vrlo jaka, znaš. Može mnogo izdržati. Da, mislim da ću razbiti njene materinske iluzije o sebi. Ipak, bit će toliko sretna što je moja veza s Joannom bila čisto poslovna da će mi oprostiti sve ostalo. Stigli su do kabine gospođe Allerton. Tim je odlučno. pokucao na vrata. Otvorila su se i po javila se gospođa Al erton.

— Rosalie i ja... — počeo je Tim. Zastao je.

— Oh, mili moji — rekla je gospođa Al erton.

Zagrlila je Rosalie. Drago moje dijete. Uvijek sam se nadala, ali Tim je bio tako nemoguć, i pravio se da mu se ne sviđaš. Naravno, pročitala sam ga ja! Rosalie je rekla iskidanim glasom:

— Uvijek ste bili tako divni prema meni. I željela sam... željela sam... Prekinula se i sretno je zaplakala u naručju gospođe Allerton.

28.

— Kad su se za Timom i Rosalie zatvorila vrata, Poirot je ispričavajući se pogledao u Racea. Pukovnik je bio prilično namrgođen. Slažete se s mojim malim aranžmanom? — upitao je Poirot.

— Nije baš posve ispravno, to znam, ali toliko cijenim ljudsku sreću.

— Da, ali ne moju — odgovorio je Race. Ta jeune fille. Slab sam prema njoj, a ona voli tog mladog čovjeka. Bit će to divan par, ona ima snagu koja njemu treba, njegova je majka voli, sve je u najboljem redu. Znači taj je brak sklopilo nebo i Hercule Poirot. Sve što mogu učiniti jest uništiti prijavu. Ali, mon ami, rekao sam vam već, sve je to bila samo moja pretpostavka, ništa više.

— Što se mene tiče, u redu je — nasmijao se Race. — Na sreću, nisam zagrižljiv policajac. Rekao bih da će se ta mlada budala opametiti. Djevojka je vrlo poštena. Ne, samo se žalim zbog vašeg ponašanja prema meni. Ja sam vrlo strpljiv čovjek, ali i moje strpljenje ima granica! Znete li tko je počinio ova tri ubojstva na brodu ili ne znate?

— Znam.

— I zašto onda sve toliko odugovlačite? Mislite da se samo zabavljam sporednim stvarima? I to vas smeta? Ali nije tako. Jedanput sam se pridružio jednoj arheološkoj ekspediciji tamo sam nešto naučio. Kad se u toku otkopavanja nađe neki trag, najprije se sve naokolo vrlo pažljivo očisti. Uklonite svu zemlju, tu i tamo grebete nožem, dok se na kraju ne pokaže traženi predmet sasvim sam, spreman da se crta i slika bez ikakvih stvari koje bi smetale. To sam i ja pokušavao učiniti, očistiti sve sporedne stvari, tako da vidimo istinu, голу i sjajnu istinu.

— Dobro — rekao je Race. — Da vidimo tu голу i sjajnu istinu. Nije bio Pennington, nije bio mladi Al erton. Pretpostavljam da nije bio ni Fleetwood. Ali sad za promjenu čujmo, tko je bio.

— Prijatelju moj, odmah ću vam reći. U tom se trenutku začulo kucanje na vratima.

Race je tiho opsovao. Bili su dr. Bessner i Cornelia. Ona je bila utučena.

— Pukovniče Race— uzviknula je — gospođica Bowers mi je upravo. ispričala za tetu Mary.

To je bio užasan šok. Bekla je da više ne može podnijeti cijelu odgovornost, pa je bolje da i ja znam, jer sam član porodice. Prvo nisam mogla povjerovati, ali doktor Bessner je bio divan prema meni.

— Ne, ne — skromno je prosvjedovao doktor. Bio je tako ljubazan, objasnio mi je sve kako ti ljudi za to nisu krivi. On ima kleptomane na svojoj klinici i objasnio mi je, kako je skrivena neuroza čest uzrok te bolesti. Cornelia je sa strahopoštovanjem ponavljala Bessnerove riječi.

— Uzrok bolesti je duboko u podsvijesti, ponekad je to neka sitnica iz djetinjstva. Te ljude vraćajući ih u prošlost i prisiljavajući ih da se sjete te sitnice. Cornelia je zastala, uzdahnula i nastavila. Ali jako me brine da se to ne sazna. Bilo bi nam užasno u New Yorku. To bi saznale sve tračerice. Teta Mary i

majka, svi mi... više ni kad ne bismo mogli hodati uzdignute glave.

— U redu, u redu — uzdahnuo je Race. — Ovo je ionako tihi brod.

— Ne razumijem vas, pukovniče Race?

— Žello sam reći da će se zataškati sve ostalo osim umorstva.

— Oh! — Cornelia je sklopila ruke. — Tako sam sretna. Toliko sam se brinula i bojala.

— Imate prenježno srce — rekao je dr. Bessner i blago je pogladio po ruci.

Zatim se obratio ostallma: — Ima vrlo osjećajnu i divnu narav.

— Ne, nemam. Vi ste tako dragi prema meni.

— Jeste li ponovo vidjeli monsienier Fergusona? — promrmljao je Poirot.

Cornelia se zacrvenjela. Nisam, ali teta Marjr je govorila o njemu.

— Čini se da je taj mladić visoka roda — rekao je doktor Bessner. — Moram priznati, ne izgleda tako. Odjeća mu je strašna. Ni u jednom trenutku nije se ponašao kao dobro odgojen mladić. — A što vi mislite, mademoiselle?

— On je jednostavno lud — odgovorila je Cornelia.

— Kako je vaš pacijent? — obratio se Poirot doktoru. Ah, izvanredno napreduje. Upravo sam smirio Fraulein de Bellefort. Ne biste vjerovali u kakvu sam je očaju zatekao. Samo zato jer je taj momak poslijepodne imao malo povišenu temperaturu. Ali to je prirodno. čudim se što sad nema visoku temperaturu. On je poput nekih mojih zemljaka, jak kao bik. Neki su od njih imali takve teške rane a uopće ih nisu primjećivali. Isto je i s Doyleom. Puls mu je miran, temperatura jedva malo povišena. Uspio sam smiriti malu damu. Pa ipak je to smiješno, nicht wahr?

Najprije ranite čovjeka, a minutu kasnije postajete histerični ako mu nije dobro.

— Ona ga ludo voli, znate — ubacila je Cornelia.

— Ali to nije himalo logično! Da vi nekog volite, biste li pucali u njega? Ne biste, jer ste razumni.

— Ionako ne volim ekstreme — rekla je Cornelia.

— Naravno. Vi ste vrlo ženstveni. Race je prekinuo uzajamne izljevne simpatija i privrženosti.

— Kako je Doyle bolje, nema razloga da ne odemo do njega i nastavimo poslijepodnevni razgovor. Upravo mi je počeo pričati o brzozjavu. Bessner se sav tresao od smijeha.

— Ho, ho, ho, to je bilo zaista smiješno! Doyle mi je pričao o tome. Brzozjav je bio pun nekog povrća: krumpira, artičoka, poriluka -... Ach, pardon? Odjednom je Race skočio sa stolice.

— Bože moj — rekao je — dakle Richetti!

Pogledao je prisutne, na čijim se licima ocrtavala zbunjenost i neshvaćanje.

— Nova šifra, upotrijebljena je već u južnoafričkoj pobuni. Krumpiri znače mašinke, artičoke su jaki eksplozivi, i tako dalje. Richetti je isto toliko arheolog kao ja! On je vrlo opasan agitator, čovjek koji nije jedanput ubio, a za kleo bih se da je on ubojica kojeg tražimo.

Goospođa Doyle zabunom je otvorila taj brzojav i da mi je ikada spomenula njegov sadržaj, znao je, s njim bi bilo gotovo. Nisam li u pravu? — upitao je Poirota. — Zar nije Richetti naš čovjek?

— On je vaš čovjek — odgovorio je Poirot. — Oduvijek sam slutio da s njim nešto nije u redu. Svoju je ulogu igrao predobro, bio je previše arheolog a premalo čovjek, da bi mu se vjerovalo. — Zastao je i zatim nastavio polako: — Ali Richetti nije ubio Unnet Doyle. Već duže vrijeme mi je jasno kako se odigrao prvi dio zločina. Sad mi je jasno i ostalo. Slika je kompletna. Ali morate shvatiti, Iako znam kako se sve dogodilo, još nemam nikakvih dokaza. Zadovoljan sam rješenjem slučaja, ali me zabrinjava pomanjkanje dokaza. Priznanje ubojice još nam je jedina nada.

— Ach, ali to bi bilo čudo! — Bessner je s nepovjerenjem odmahnuo glavom. Ne bih to rekao. Ne u tim okolnostima.

— Ali tko je? Zar nam nećete reći? — uzviknula je Cornelia. Poirot je mirno promatrao svoju publiku. Race se cinično smješкао, Bessner je još bio nepovjerljiv, a Cornelia je otvorenih usta znatiželjno buljila u njega.

— Mais oul — rekao je na kraju. — Moram priznati, volim publiku. Vrlo sam tašt, znate.

Strašno sam uobražen, Volim da govore: »Pogledajte kako je pametan Hercule Poirot!« Dakle — vrpeljio se na stolici Race — koliko je pametan Hercule Poirot?

— Odmah ću reći, bio sam glup, nevjerojatno glup — tužno je odmahnuo glavom Poirot. — Meni je kamen smutnje bio pištolj, pištolj Jacqueline de Bellefort.

— Zašto taj pištolj nije ostavljen na mjestu zločina? Ubojičina je zamisao bila jasna, želio je nju okriviti. Zašto ga je ubojica onda odnio? Toliko sam glupo izmišljao sve moguće razloge. Ali pravi je razlog vrlo, vrlo jednostavan. Ubojica ga je odnio, jer je morao, uopće nije imao izbora.

29.

— Vi i ja, prijatelju moj — Poirot se nagnuo prema Raceu — počeli smo istragu s posve pogrešnom pretpostavkom. Pretpostavili smo da je počinjeno ubojstvo bez predumišljaja, u povoljnom trenutku, koji se ukazao neočekivano. Netko je želio ukloniti Linnet Doyle, i to je učinio u trenutku kad je bio siguran da će se zločin pripisati Jacqueline de Bellefort. Zbog toga je bilo logično pretpostaviti kako je ubojica prisluškivao scenu između Jacqueline i Simona i pošto su svi izašli iz salona, domogao se pištolja.

— Ali, prijatelji moji, kako je ta početna pretpostavka bila pogrešna, mora se promijeniti cijela koncepcija. A bila je pogrešna! Ovo nije nepromišljen zločin počinjen u slučajnom povoljnom trenutku. Ovaj je zločin vrlo pažljivo planiran do najsitnijih detalja, sve je bilo razrađeno i unaprijed predviđeno čak i uspavljuvanje Herculea Poirota uspavljujućim sredstvom u vinu.

— Da, to je sigurno tako. Mene su uspavali, da bi se spriječilo moje eventualno sudjelovanje u događajima te noći. To sam zaključio slučajno. Ja pijem uvijek vino; moji susjedi za istim stolom mineralnu vodu i viski sa sodom, također uvijek. Nije bilo ništa lakše nego usuti neko bezopasno uspavljujuće sredstvo u moju bocu vina, boce su cijelog dana stajale na stolu. Ali onog trenutka nisam mislio na to.

— Dan je bio vruć, bio sam vrlo umoran. U onom se trenutku nisam ni začudio, što sam odmah čvrsto zaspao iako uvijek tmam lak san. Vidite, još sam bio pod utjecajem pogrešne pretpostavke da je zločin izveden bez predumisljaja. Da sam bio uspavan, značilo bi da je zločin bio već prije pola osam, kad se poslužuje večera, brižljivo isplaniran, a to bi se kosilo s mojom prvom, na žalost pogrešnom pretpostavkom.

— Prvi je udarac toj teoriji zadan kad je izvučen pištolj iz Nila. Jer, da smo bili u pravu, pištolj ne bi nikada trebao biti bačen u vodu... A zatim su slijedili ostali.

— Poirot se obratio Bessneru. Vi ste, doktore, pregledali tijelo Linnet Doyle.

Sjećate se da ste našli opekline oko rane, što je značilo da je pištolj bio prislonjen uza samu sljepoočicu, prije no što je opaljeno.

— Da, točno tako — kimnuo je Bessner. Ali kad smo ga našli, pištolj je bio zamotan u baršunasti šal, na kojem su bile rupice od metaka, da bi se stvorio dojam, kako se željela spriječiti buka. Ali ako se pištoljem pucalo kroz baršun, tada na žrtvi ne bi bilo tragova opeklina. Zato pucanj kroz baršun nije mogao biti onaj koji je ubio Linnet Doyle. Je li to mogao biti pucanj Jacqueline de Bellefort na Simona Doylea?

Nije, jer su bila prisutna dva svjedoka i sve znamo o toj pucnjavi. Čini se, dakle, da je postojao i treći pucanj, o kojem ne znamo ništa.

Ali iz pištolja su ispaljena samo dva metka, i nema nikakva traga, da je pucano i treći put. Ovdje smo se suočili s vrlo zanimljivom i neobjašnjivom činjenicom.

— Slijedeća je zanimljiva točka činjenica da sam u kabini Linnet Doyle našao dvije bočice laka za nokte. Dame vrlo često mijenjaju boju noktiju, ali nokti Linnet Doyle uvijek su bili lakirani tamnocrvenom bojom, zvanom kardinalska crvena. U drugoj se bočici prema onom što je pisalo na naljepnici trebao nalaziti lak svijetloružičaste boje. Ali u njoj je bilo samo nekoliko kapljica tamnocrvene tekućine. Bio sam znatiželjan, otvorio sam bočicu i pomirisao tekućinu. Umjesto oporog mirisa laka osjetio sam kiselkast miris crvene tinte. Začudio sam se zašto u bočici od laka nosi crvenu tintu.

— To sam odmah povezo s umrljanom maramicom u koju je bio zamotan pištolj.

Crvena se tinta doduše brzo ispire, ali uvijek ostavlja crvenkaste mrlje. Možda sam već i s tim sitnim indikacijama trebao otkriti istinu, ali slijedeći je događaj rasterao sve sumnje.

— Louise Bourget je, naime, ubijena u okolnostima koje su nedvojbeno ukazivale na to da je ucjenjivala ubojicu. Ne samo što je u njenoj ruci ostao otrgnut, zgužvan komad novčanice od hiljadu franaka nego se i sjećam vrlo značajnih riječi, koje je izjavila jutros. Dobro slušajte, jer u tom je ključ cijele zagonetke. Kad sam je upitao je li štogod vidjela prošle noći, vrlo je zagonetno odgovorila:

— »Naravno, da nisam mogla zaspati i da sam se uspela uza stepenice, tada bih mogla i vidjeti ubojicu kako ulazi ili izlazi iz kabine madame Doyle.« Dakle što nam je time rekla?

— Da se, naravno, popela uza stepenice — odmah je mudro odgovorio Race. Ne, ne, nije to ključ zagonetke. Zašto bi to rekla nama? Da nekome da mig. Ali zašto nama? Ako zna tko je ubojica, ukazale su joj se dvije mogućnosti: da nam kaže istinu, ili da drži jezik za zubima i traži novac za svoju šutnju od osobe! Ali ona ne čini ni jedno ni drugo. Nije rekla da nije vidjela nikoga, jer je spavala. Niti je rekla, da, vidjela sam nekoga i bilo je tako i tako. Zašto se opredijelila za tu neodređenu izjavu?

— Parbleu, postoji samo jedan razlog! Nešto je željela ubojici reći, znači ubojica je morao biti među nama. Ali osim mene i pukovnika Racea u sobi su bili prisutni samo još dr Bessner i Simon Doyle.

— Ach! što kažete? — bijesno je skočio doktor. — Mene optužujete? Ponovo?

Ali to je smiješno, ne zavređuje ni prezir.

Sutite — oštro ga je preklunuo Poirot. — Govorim vam što sam u to vrijeme mislio.

Ostanimo bezlični.

— Sada on više ne misli da ste to bili vi — tješila ga je Cornelia.

— Dakle pitanje je bilo Simon Doyle ili doktor Bessner? — brzo je nastavio Poirot. — Ali koji je razlog mogao Bessner imati da ubije Linnet Doyle? Nijedan, koliko znam. Znači Simon Doyle? Ali to je bilo nemoguće! Bilo je dovoljno svjedoka koji su mogli potvrditi da Doyle te večeri uopće nije izlazio iz salona dok nije izbila svađa. Nakon toga je bio ranjen i više se pogotovu nije mogao maknuti.

Jesam li za to imao dokaze? Da, svjedočenje mademoiselle Bobson, Jima Fanthorpa i Jacqueline de Bellefort najprije, zatim stručnu izjavu doktora Bessnera i mademoiselle Bowers za drugi dio. Nije bilo nikakve sumnje. Znači, doktor Bessner je morao biti krivac. U prilog toj pretpostavci išlo je također što je djevojka ubijena kirurškim skalpelom. Ali, s druge je strane, sam Bessner namjerno upozorio na to.

— I tada sam, prijatelji moji, uočio drugu važnu činjenicu. Loulse Bourget sigurno nije govorila Bessneru, jer je s njim mogla nasamu razgovarati kad je god htjela. Ali je postojala jedna osoba, samo jedna osoba koja to nije mogla. Simon Doyle! Simon Doyle je ranjen i pod stalnom je liječničkom njegom, neprestano je u doktorovoj kabini. Znači, njemu je uputila one zagonetne liječi u slučaju da više ne bude imala priliku govoriti s njim.

— I sjećam se kako je nastavila njemu se obraćajući: »Monsieur, molim vas, vidite li kako je sve to? Sto mogu reći?« A on je odgovorio: »Draga moja djevojko, ne budite budala. Sve će biti u redu. Ja ću se brinuti o vama. Nitko vas ne optužuje ni za što.« To je bio pristanak koji je ona željela.

— Bessner je kihnuo kao nilski konj. Ach! To je glupo! Mislite li da čovjek s razmrskanom nogom može šetati po brodu i ubijati ljude? Kažem vam, Simon Doyle ne može izići iz kabine.

— Znam. To je posve točno — blago je produžio Poirot. — To je nemoguće. Bilo je nemoguće, ali i istinito! Postojalo je samo jedno logično objašnjenje riječi Louise Bourget. Tako sam se vratio na početak i pokušao osvijetliti zločin. Je li bilo moguće, da je prije svađe Simon Doyle usplo izići iz salona a da to nitko nije primijetio? Ne, to nije bilo moguće. Da nije stručno mišljenje doktora Bessnera i gospođice Bowers ipak bilo pogrešno? Ponovo sam se uvjerio da ni to nije moguće.

Ali sjetio sam se, da je između ta dva događaja bila praznina. Simon Doyle je bio sazn u salonu otprilike pet minuta, a Bessnerovo se svjedočenje odnosi na vrijeme poslije toga.

— Za tih pet minuta imali smo samo prividno pokriće, i ono, iako u prvi trenutak sasvim prihvatljivo, više nije bilo sigurno. Što se zapravo vidjelo, ako se iz igre izostave pretpostavke? Mademoiselle Bobson je vidjela mademoiselle de Bellefort kako je pucala iz pištolja i kako se Simon Doyle srušio na stolicu, vidjela je kako je maramicu pritisnuo na ranu i kako se maramica postepeno crvenjela.

— Što je vidio i čuo monsieur Panthorp? Čuo je prasak, našao je Doylea s crveno obojenom maramicom pritisnutom na ranu. Što se onda dogodilo? Doyle je inzistirao da se prvo odvede mademoiselle de Bellefort i da se ne ostavlja sama.

Nakon toga je nagovorio Fanthorpa da ode po Bessnera.

— Mademoiselle Robson i monsieur Fanthorp otišli su s mademoiselle de Bellefort i slijedećih su pet minuta bili zaposleni, na prednjem dijelu palube.

Kablne mademoiselle Bowers, doktora Bessnera i mademoiselle de Bellefort sve su okrenute prema pramcu. Dvije su minute Simonu Doyleu bile sasvim dovoljne. Vadi pištolj ispod naslonjača, izuva cipele, brzo trči niz palubu prema krmi, ulazi u ženinu kabinu, došulja se do nje, puca joj u glavu, vraća bočicu s crvenom tintom na njezdn toaletni stol (jer ne smije biti nađena kod njega), trči natrag, uzima baršunasti šal madame Van Schuyler, koji je već prije neprimjetno sakrio u jedan naslonjač,

omota ga oko pištolja i puca sebi u nogu. Stolica u koju sad pada (ovog puta u istinskom bolu), nalazi se kraj prozora. Otvara prozor i baca pištolj zamotan u poznatu maramicu i baršunast šal u Nil.

— Nemoguće! — uzviknuo je Race. Ne, prljateljju moj, to nije nemoguće.

Sjetite se svjedočenja Tima Allertona. Začuo je prvo jedan potmuli prasak, a zatim je nešto palo u vodu.

— Čuo je još nešto, čuo je kako je neki muškarac protrčao kraj njegovih vrata.

Ali nitko nije mogao trčati na ovu stranu palube. On je čuo jedino Simona Doylea kako trči kraj njegove kabine.

— Ipak je to nemoguće — i dalje se protlvio Race. — Nijedan čovjek ne bi sve to mogao izmisliti u jednom trenutku, pogotovu ne Doyle, čiji su psihički refleksi prilično spori. Ali je fizički vrlo brz i okretan! To da. Ali sve to ne bi mogao smisliti.

— Ali on to nije sam isplanirao, prijatelju moj. U tome svi griješimo. To je izgledalo kao zločin bez predumišljaja počinjen u pogodnom trenutku, ali to nije zločin te vrste. Kao što sam već rekao, cijeli je plan izmišljen vrlo inteligentno i preclzno. Nije slučajnost što je Simon Doyle u džepu nosio bočicu crvene tinte.

Ne, to je bilo smišljeno. Nije slučajno uza se imao običnu, jeftinu maramicu. Nije to bila slučajnost, da je Jacqueline de Bellefort nogom odgurnula pištolj pod naslonjač, gdje se nije vidio i tako je ostao zaboravljen još neko vrijeme.

— Jacqueline?

— Naravno. Dvije polovice ubojice. Tko je Simonu dao alibi? Rana koju mu je zadala Jacqueline. Tko je Jacqueline dao njen alibi? Simonova ustrajnost, koja joj je osigurala bolničarku do jutra. Njih dvoje zajedno imaju sve kvalitete koje tražimo, hladan, originalan, precizan um Jacqueline de Bellefort i čovjeka koji je mogao sve to obaviti nevjerojatnom brzinom i energijom. Razmotrite to još jedanput i sve će vam biti jasno. Simon i Jacqueline bili su ljubavnici. Shvatite, oni se još vole i sve je jasno. Simon uklanja svoju bogatu ženu, nasljeđuje njezin novac i za kratko vrijeme može se ponovo oženiti svojom starom ljubavi. Plan je bio genijalan.

Jacqueline slljedi madame Doyle, dio plana. Simonovo pretvaranje da je bijesan...

— A ipak, potkrale su se greške. Simon mi je jedanput s gorčinom govorio o ženama opterećenim željom za posjedovanjem. Već mi je tada trebalo biti jasno da nije mislio na Jacqueline nego na svoju ženu. Zatim njegovo ponašanje prema Linnet. Običan Englez, kao što je Simon Doyle, nikad ne bi tako javno pokazivao svoju ljubav. Simon nije bio baš osobito dobar glumac. Pretjerao je u namještenoj privrženosti.

— Pa razgovor s mademoiselle Jacqueline, kad je ona tvrdila da netko prisluškuje, a ja nisam vldio nikoga. Nije ni bilo nikoga. Ali to joj je trebalo poslije.

Zatim, jedne sam noći ispred svoje kabine čuo Simona i Linnet, barem satn mislio da je bila Linnet. On je rekao: »Sad to moramo izvesti do kraja.« To je govorio Simon, da, ali ne Linnet nego Jacqueline.

— Završna drama bila je savršeno planirana i tempirana. Za mene je bilo pripremljeno uspavljujuće sredstvo, ako se probudim i umlješam. Zatim izbor mademoiselle Robson za svjedoka, cijela odglumljena scena, pretjerana histerija mademoiselle de Bellefort. Dobro se derala kasnije, da se slučajno ne bi čuo pucanj.

— Bila je to vrlo inteligentna zamisao. Jacqueline je rekla da je ranila Doylea, mademoiselle Robson to potvrđuje, Fanthorp također. I kada je Simonova noga pregledana, ustanovljuje se da je zaista opasno ranjen! Za oboje je to savršen alibi, naravno po cijenu bola i muka Simona Doylea, ali ga to oslobađa svake sumnje.

— A onda slijedi prvi neuspjeh. Louise Bourget je bila budna. Popela se na gornju palubu i vidjela Simona Doylea kako trči u ženinu kabinu i vraća se.

Slijedećeg joj je dana bilo lako povezati stvari i shvatiti što se dogodilo. Ona je podlegla pohlepi za novcem i tako potpisala svoju smrtnu osudu.

— Ali gospodin Doyle je nije mogao ubiti? — prigovorila je Cornelia. Ne, to je učinila druga polovica. čim je mogao, Simon Doyle je zatražio da vidi Jacqueline.

Čak me zamolio da lh ostavim nasamu u kabini. Morali su djelovati odmah. Znao je gdje Bessner drži skalpele. Nakon ubojstva, skalpel je očišćen i vraćen i tek je tada, sa zakašnjenjem i bez daha, Jacqueline stigla na ručak. I opet nesretna slučajnost!

Madame Otterbourne vidjela je Jacqueline kako ulazi u kablnu Louise Bourget. I ona odmah, sva izvan sebe, dolazi u Simonovu kabiniu da mu kaže da je Jacqueline ubojica.

— Sjećate se kako se Simon derao na sirotu ženu? Mislili smo da su mu slabi živci. Ali vrata su bila otvorena i on je zapravo svom suučesniku pokušavao najaviti opasnost. Ona je čula i reagirala munjevito. Sjetila se kako je Pennington govorio o svom pištolju. Dočepala ga se, došuljala se do vrata i u kritičnom je trenutku opalila. Jedanput se hvalila da dobro gađa, i zaista se hvalila s razlogom.

— Nakon toga trećeg umorstva rekao sam da je ubojica imao tri mogućnosti za bijeg. Rekao sam da je mogao pobjeći niz palubu, u tom bi slučaju ubojica bio Tim Allerton. Mogao se prebadati preko brodske ograde, što je bilo vrlo nevjerovatno, i mogao je pobjeći u jednu od kabina. Jacquelinina kabina samo je dvoja vrata dalje od Bessnerove. Jedino je morala odbaciti pištolj, utrčati u kabinu, malo razbarušiti kosu i leći. Bilo je opasno, ali to je bila jedina mogućnost.

— Nastala je šutnja. Prvi je progovorio Race:

— Sto se dogodilo s prvim metkom, onim koji je djevojka ispalila na Doylea?

— Odletio je u stol. Ondje je nova rupa. Mislim, da je Doyle imao vremena iskopati metak džepnim

nožićem i baciti ga kroz prozor. Naravno, imao je i rezervni metak, tako da je izgledalo kao da su ispaljena dva metka.

— Mislili su na sve — uzdahnula je Cornelia.

— To je... užasno. Poirot je šutio.

Ali to nije bila šutnja iz skromnosti. Njegove oči kao da su govorile:

— Niste u pravu. Nisu računali s Herculeom Poirotom. — Glasno je rekao: — A sada ćemo, doktore, otići na kratak razgovor s vašim pacijentom.

30.

Mnogo kasnije istoga dana Hercule Poirot je zakucao na vrata jedne kabine.

— Izvolite — začuo se glas, i on je ušao. Jacqueline de Bellefort je sjedila. U drugoj stolici kraj zida sjedila je krupna konobarica.

— Može li ona izići? Poirot je kimnuo ženi i ona je izišla. Poirot je privukao stolicu i sjeo blizu Jacqueline. Ni jedno ni drugo nisu govorili. Poirot je bio nesretan.

— Dakle, sad je sve gotovo! Bili ste prepametni za nas, monsieur Poirot — najzad je progovorila djevojka. Poirot je uzdahnuo. Bez riječi je raširio ruke. Pa ipak — zamišljeno je rekla Jacqueline— niste imali dokaze. Bili ste naravno u pravu, ali da smo uspjeli blefirati dokraja...

— To se nije moglo dogoditi ni na jedan drugi način, mademoiselle.

— To je dovoljan dokaz za logičan um, ali ne vjerujem da bi uvjerio porotu. Ali sad se više ništa ne može izmijeniti. Sve ste bacili na Simona, a on je odmah podlegao.

Sasvim je izgubio glavu, sirotan, i sve priznao. Ne zna gubiti — odmahнула je glavom.

— Ali vi, mademoiselle, vi umljete gubiti? Odjednom se nasmijala, vedrim, veselim, pomalo borbenim smijehom.

— O da, umijem. — Pogledala ga je. — Nemojte biti tako tužni, monsieur Poirot! — nagoniski je rekla. — Mislím zbog mene. Vi ste tužni, ' zar ne?

— Jesam, mademoiselle.

— Ali nije vam se moglo dogoditi da me pustite?

— Nije — tiho je rekao Hercule Poirot. Kimnula je glavom, mimo se složivši.

— Ne, zaista nema mjesta sentimentalnosti. Mogla bih to učiniti ponovo...

Nisam više sigurna osoba. To i sama osjećam... — Nastavila je zamišljeno: — Zastrašuje lakoća kojom se ubijaju ljudi. Počne vam se činiti kako to nije važno... kako ste samo vi važni! To je opasno. Zastala je i nastavila uz mali osmijeh: — Sve ste pokušali učiniti za mene. One noći u Asuanu, sjećate li se, rekli ste mi da ne otvaram svoje srce zlu... Jeste li već onda znali što sam naumila?

— Jedino sam znao, da je ono što sam rekao istina — odmahnuo je glavom.

— Bila je istina. Onda sam se mogla zaustaviti znam. Gotovo i jesam... Mogla sam reći Simonu da više ne želim nastavljati s njim. Ali tada bi... — prekinula se. Hoćete li da vam sve ispričam? Od početka? — upitala je.

— Ako želite, mademoiselle?

— Zapravo želim vam sve ispričati. Sve je bilo vrlo jednostavno. Simon i ja smo se voljeli... Bila je to obična konstatacija, ali su se iza tih riječi nazirali duboki osjećaji...

Vama je ljubav bila dovoljna ali nije njemu— jednostavno je zaključio Poirot.

— Možete to i tako reći. Ali vi sasvim ne shvaćate Simona. Uvijek je tako očajnički želio novac. Voli sve što se može kupiti novcem — konje, jahte, sve sportove, sve stvari za kojima čezne muškarac. A nikad ih ne bi mogao priuštiti sebi. Simon je tako jednostavan. žudi za stvarima kao dijete, bezgranično i bez razmišljanja. Ipak nikad se nije pokušao oženiti nekom bogatašicom. Nije bio takav.

— I tada smo se upoznali i tako je počelo. Samo nismo znali kad ćemo se moći vjenčati. Imao je dobar posao, ali ga je izgubio. Zapravo svojom krivnjom. Upustio se u nekakvu špekulaciju, ali su ga odmah otkrili. Ne vjerujem da je uistinu želio biti nepošten. Mislio je da tako rade poslovni ljudi. Poirotovim licem prešla je sjenka, ali nije rekao ništa. — I tako smo ostali na suhom, a ja sam se sjetila novog Linnetinog posjeda i odmah sam odjurila k njoj. Znaite, monsieur Poirot, zaista sam voljela Linnet. Bila mi je najbolja prijateljica i nikad nisam sanjala da će nešto iskrsnuti među nama. Samo sam mislila kako je velika sreća, što je bogata.

Simonu i meni mnogo bi značilo kad bi mu dala posao. Bila je vrlo draga i odmah mi je rekla da dovedem Simona da ga vidi. To se baš događalo u vrijeme, kad ste nas vidjeli u »Chez Ma Tante«. Slavili smo, iako to baš i nismo mogli sebi priuštiti.

Zastala je i uzdahnuvši nastavila:

— Ovo što ću vam sad reći, monsieur Poirot, čista je istina. Iako je Linnet sad mrtva, to ne mijenja istinu. Zato mi i sad zapravo nije žao. Pokušala je sve da mi preotme Simona. To je čista istina. Ne vjerujem da je oklljevala i minutu. Bila sam njezina prijateljica, ali to joj uopće nije bilo važno. Jednostavno je poludjela za Simonom... A Simonu nije bilo nimalo stalo do nje. Govorila sam mnogo o Linnetinoj aureoli, ali to naravno nije bila istina. On nije nikad želio Linnet. Smatrao ju je lijepom ali užasno autoritativnom, a on je mrzio autoritativne žene! Cijela mu je situacija bila neizmjereno neugodna. Ali bio je zaljubljen u njezin novac. Naravno, uskoro sam to primijetila... na kraju sam mu predložila da se rastanemo i da... da se oženi s Linnet. Ali on je to odbio. Novac ili ne, rekao je, ali bi život s njom bio pakao. On želi da ima novac, kazao je, a ne da bogata žena drži kasicu. »Bio bih suprug pratilac« rekao mi je. A on ne želi nikoga osim mene... Mislim da znam kad se u njegovoj glavi prvi put javila ta misao. Jednoga mi je dana kazao: »Da imam sreće, oženio bih se njome i ona bi za godinu dana umrla i ostavila mi sve.« I tada mu se u očima pojavio neki čudan izraz. Tada je prvi put pomislio na to... Poslije je često pričao o tome, neprestano je govorio o tome kako bi bilo zgodno da Linnet umre. Govorila sam mu kako je to užasna želja. Tada bi obično šutio neko vrijeme.

— Ali jednoga sam ga dana zatekla kako čita sve o arsenu. Naljutila sam se na njega, ali on se samo nasmijao i odgovorio mi: »Bez rizika nema ni dobiti. Ovo mi je vjerojatno jedini put u životu da sam tako blizu ovalikog imetka.« Nakon nekog vremena shvatila sam da se odlučio. Bila sam užasnuta, jednostavno užasnuta.

Odmah sam shvatila da on to nikad neće moći izvesti sam. Tako je naivan kao dijete. Nikad to ne bi mogao precizno isplanirati, a nema ni mašte.

— Vjerojatno bi je našopao arsenom i očekivao, da će doktor reći kako je umrla od gastritisa. Uvijek se nadao kako će se sve njegove nevolje riješiti same od sebe. I tako sam morala i ja ući u to, brinuti se za nj... Kazivala je jednostavnim riječima. Poirot nije ni trenutka posumnjao da ne govori istinu. Ona sama nije željela novac Linnet Doyle, ali je voljela Simona Doylea, voljela ga je ludo, dovoljno ludo da joj više ništa ne bude važno osim njega.

— Razbijala sam glavu kako da nađem neko rješenje. Činilo mi se, najvažnije je stvoriti čvrst alibi za nas. Da Simon i ja, s jedne strane, pružimo dokaze protiv sebe, ali s druge da nas to oslobodi svake sumnje za ubojstvo. Bilo mi je lako pretvarati se da mrzim Simona. U toj situaciji to bi i bilo sasvim logično. Ako ubiju Linnet, odmah sumnja pada na mene. Detalje smo razra dili malo-pomalo. Zeljela sam sve udesiti tako da, ako nešto krene loše, uhvate mene, a ne Simona. Ali Simon je bio zabrinut za mene. Jedino sam bila sretna što to nisam morala ja učiniti!

— Jednostavno ne bih mogla! Ne bih je mogla hladnokrvno ubiti u snu. Nisam joj oprostila, mislim da bih je mogla bila ubiti oči u oči, ali ne ovako... Sve smo brižno isplanirali. Onda je čak Simon krvlju napisao J na zid, tako glupo, patetično, ali tipično za njega. No i to je dobro prošlo. Poirot je kimnuo.

— Da, nije to bila vaša greška što Louise Bourget te noći nije mogla zaspati... A poslije, mademoiselle? Gledala ga je ravno u oči.

— Da — nastavila je — prilično je užasno, zar ne? Ne mogu ni vjerovati da sam to učinila! Sad znam što ste onda mislili kad ste rekli da ne otvaram srce zlu... Vi dobro znate kako je sve teklo. Louise je Simonu rekla da sve zna. Simon vas je zamolio da me odvedete k njemu. Čim smo ostali nasamu, ispričao mi je što se dogodilo. Rekao mi je što moram učiniti. Nisam bila čak ni užasnuta. Bila sam samo uplašena, tako strašno uplašena. To od vas čini zločin. Simon i ja smo bili sigurni, sasvim sigurni, dok se nije pojavila ta bijedna francuska ucjenjivačica. Ponijela sam sav novac koji smo mogli skupiti.

Pretvarala sam se da sam pristala. I onda, dok je brojala novac, to sam... učinila!

Bilo je lako. To i jest ono najgore, ono što zastrašuje kod ubijanja... Tako je strašno lako... Ali ni poslije toga nismo bili sigurni. Vidjela me gospođa Otterbourne. Pobjednički je izišla na palubu, tražeći vas i pukovnika Racea. Nisam imala vremena za razmišljanje. Reagirala sam trenutačno. Bilo je gotovo uzbudljivo.

Znala sam da se ovoga puta radi o glavi. Zato mi je bilo lakše... Ponovo je zastala.

— Sjećate li se kad ste nakon toga došli u moju kabinu? Rekli ste kako niste sigurni zašto ste došli.

— Osjećala sam se tako jadno, tako preplašeno. Mislila sam da će Simon umrijeti...

— A ja sam se tome nadao — uzvatio je Poirot. Da, bilo bi to bolje za njega — kimnula je Jacqueline. Na to nisam mislio — Poirot je bio vrlo ozbiljan.

— Nemojte biti toliko tužni zbog mene, monsieur Poiret — rekla je nježno. — Oduvijek sam teško živjela. Da smo pobijedili, bila bih vrlo sretna i uživala bih u životu i vjerojatno nikad ni za što ne bih požalila. Ali sada kako jest da jest, ovo se mora proći. Dodala je:

— Pretpostavljam da čuvarica pazi, kako se ne bih objesila ili progutala neki čudotvoran otrov, kao što to ljudi često čine u knjigama. Ne morate se bojati!

Neću to uraditi. Simonu će biti lakše ako sam uza nj. Poiret je ustao. Jacqueline također. Iznenada se osmjehnula i kazala:

— Sjećate li se kad sam vani rekla da moram slijediti svoju zvijezdu? Vi ste mi odgovorili da je to možda pogrešna zvijezda, a ja sam odgovorila: — To jako loša zvijezda, ta zvijezda pada.

Izišao je iz kablne dok su mu u ušima zvonile njezine riječi.

31.

U Selal su stigli u ranu zoru. Stijene su se okomito rušile u vođu.

— Quel pays sauvage! — promrmljao je Poirot. Race je stajao uza nj:

— Dakle — počeo je — obavili smo svoj posao. Uredio sam da Richettija iskrcaju prvoga. Sretan sam što smo ga uhvatili. Vižijav je on momak, mogu vam reći. Već nam je mnogo puta umaknuo. Za Doylea moramo naći neka nosila. Začuđuje kako se slomio — dodao je.

— Zapravo i nije — rekao je Poirot. — Taj infantilni tip kriminalaca obično je nevjerojatno tašt. Samo probušite balon njihova samopouzdanja, i gotovo je! Slome se kao djeca.

— Zaslužio je vješala — reče Race. — Hladnokrvan zločinac. Žao mi je zbog djevojke, ali se ništa ne može učiniti. Poirot je zatresao glavom.

— Ljudi kažu da ljubav sve opravdava, ali to nije istina — zakimao je Poirot. — Žene koje vole muškarca, kao Jacquelfne Simona, vrlo su opasne. To sam rekao i kad sam ih ugledao prvi put. Previše ga voli, ta malena! To je istina. Prišla im je Cornelia Robson.

— Još malo i stigli smo — oklijevala je i tada dodala: — Bila sam kod nje. Kod mademoiselle de Bellefort? Da. Mislila sam da je očajno biti zatvoren s onom ženom. Teta Mary je vrlo ljuta. Gospođa Van Schuyler polako je napredovala prema njima. Oči su joj sijevale. — Cornelia — prosiktala je — ponijela si se nečuveno. Poslat ću te ravno kući. Cornelia je duboko udahнула.

— Žao mi je teta Mary, ali ne idem kući. Ja se udajem.

— Dakle najzad si se opametila — resko je primijetila stara dama. Cornelia, što to čujem?

— To nije istina! — bijesno je progovorio Ferguson koji im je upravo prišao.

— Istina je — odgovorila je Cornelia. — Udajem se za doktora Bessnera.

Zaprosio me prošle noći.

— A zašto se udajete za njega? — upitao je bijesno Ferguson. — Samo zato što je bogat? Nipošto se ne udajem zbog toga — odgovorila je uvrijeđeno Cornelia.

— On je vrlo drag izna mnogo. A mene su oduvijek zanimali bolesnici i klinike, bit će mi prekrasno s njim.

— Želite li stvarno reći — upitao je Ferguson s nevjericom, — da se radije udajete za tog odvratnog starca nego za mene?

— Upravo to. Vi niste pouzdani! S vama mi ne bi bilo nimalo ugodno živjeti. A on nije starac, još nema ni pedeset!

— Ima trbuh — otrovno je primijetio Ferguson.

— Ja imam okrugla leđa — odgovorila mu je Cornelia. — Uopće nije važno kako netko izgleda. On smatra da bih mu mogla pomagati u poslu, i objasniti će mi sve o neurozama. Otišla je.

— Da li ona to zaista misli? — obratio se Ferguson Poirotu.

— Sigurno. Znači, draža joj je ta napuhana stara mješina od mene?

— Bez sumnje — žmirkao je Poirot.

— Ona je zaista vrlo originalna mlada žena — rekao je.

— Takvu ste vjerojatno prvi put sreli u životu. Brod je pristao. Mjesto, gdje su se putnici imali iskrcati bilo je ograđeno. Bili su zamoljeni da pričekaju s izlaskom iz broda. U pratnji dvojice brodskih strojara, Richetti je mrka lica izišao na kopno.

Zatim su donesena nosila. Slmona Doylea su prenijeli niz palubu do mosta. Bio je to sasvim drugi čovjek, zgrčen, uplašen, njegovo dječjačko samopouzdanje nestalo je bez traga.

— Za njim je išla Jacqueline de Bellefort. Kraj nje je bila čuvarica. Jacqueline je bila blijeda, ali mirna. Prišla je nosilima.

— Simone — pozvala ga je. Brzo ju je pogledao. Na tranutak mu je lice ozario onaj njegov dječjački izraz.

— Sve sam pokvario — rekao je. — Izgubio sam glavu i sve priznao. Žao mi je Jackie, iznevjerio sam te. Nasmiješila mu se.

— Sve je u redu, Simone — rekla je. — Bila je to luda igra koju smo izgubili. To je sve. Pomakla se ustranu. Nosači su prihvatili nosila. Jacqueline se sagla i privezala vezice na cipelama. Ruka joj je munjevito poletjela prema rubu svilene čarape i ona se uspravila držeći nešto u ruci. Iznenada se prolomio oštar prasak.

— Tijelo Simona Doylea samo se zgrčilo i zatlm smirillo. Jacqueline de Bellefort je kimnula. Sekundu-dvije stajala je mirno, držeći pištolj u ruci.

Letimično se osmijehnula Poirotu. U trenutku kad je Race skočio prema njoj, uperila je mali pištolj u svoje srce i pritisla. Polako je pala, sklupčavši se na podu.

— Odakle joj, do đavola, taj pištolj? — povikao je Race. Poirot je osjetio nečiju ruku na svom ramenu. Gospođa Allerton tiho je upitala:

— Vi ste znali?

— Imala je nekoliko tih pištolja — kimnuo je Poirot. — To sam shvatio onoga dana kad se pri pretresu jedan našao u Rosalijinoj torbici. Jacqueline je sjedila za njezinim stolom. Kad je shvatila, da će se provesti pretres, brzo ga je spustila u torbicu druge djevojke. Kasnije je otišla u Rosalijinu

kabinu i uzela ga natrag, pošto je njenu pažnju usmjerila na uspoređivanje ruževa za usne. Kako su i ona i njezina kabina dan prije pretražene, nije bilo potrebno ponoviti pretres.

— Vi ste željeli da to uradi? — upitala je gospođa Allerton.

— Jesam. Ali ona sama nije željela završiti tako. Zato je Simon Doyle umro lakšom smrću nego što zaslužuje.

— Ljubav može biti vrlo opasna — stresla se gospođa Allerton. Zato se i većina velikih ljubavnih priča pretvara u tragedije. Gospođa Allerton pogledala je na Tima i Rosalie, koji su stajali jedno uz drugo na suncu, i iznenada strasno izustila:

— Hvala Bogu, još ima i sreće na svijetu.

— Kao što i sami kažete, madame, hvala Bogu.

— Putnici su se počeli iskrcevati. Kasnije su i tijela Louise Bourget i gospođa Otterbourne iznesena s »Karnaka«. Na kraju je iskrvano tijelo Linnet Doyle.

— Cijelim je svijetom prostrujila vijest, kako je Linnet Doyle, prijašnja gospođica Ridgeway, poznata, prekrasna, bogata Linnet Doyle — mrtva.

— Sir George Woode saznao je to u svom londonskom klubu, Sterndale Bockford u New Yorku, a Joanna Southwood u Svicarskoj. U tome se razgovaralo i u gostionici »Tri krune« u Malton-under-Wodeu. Gospodln Burnaby vrlo je točno zaključio:

— Čini se da joj sve to nije donijelo mnogo dobra, sirota djevojka. Ali nakon kratkog vremena prestali su govoriti o njoj i umjesto toga raspravljali su tko će osvojiti nagradu Grand National. Jer, kao što je i gospodin Ferguson tog trenutka govorio u »Luacoru«, nije važna prošlost, već budućnost.

Kraj

Table of Contents

Smrt na Nilu

Death on the Nile

Agatha Christie, 1937

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.